

AMALI ZA MAKKA

Kimeandikwa na:
Sayyid Jawad al-Husaini Aali Ali ash-Shahrudi

Kimetarjumiwa na:
Alhaji Hemedi Lubumba

Kimehaririwa na:
Ustadh Abdallah Mohamed
Na:
Al-Haj Ramadhani K. Shemahimbo

©Haki ya kunakili imehifadhiwa na:
AL-ITRAH FOUNDATION

ISBN: 978 - 9987 - 17 - 019 - 7

Kimeandikwa na:
Sayyid Jawad al-Husaini Aali Ali ash-Shahrudi

Kimetarjumiwa na:
Alhaji Hemedi Lubumba

Kimehaririwa na:
Ustadh Abdallah Mohamed

Na:
Al-Haj Ramadhani K. Shemahimbo

Kimepangwa katika Kompyuta na:
Al-Itrah Foundation

Toleo la kwanza: Januari, 2014

Nakala: 1000

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation
S.L.P. - 19701, Dar es Salaam, Tanzania
Simu: +255 22 2110640 / 2127555
Barua Pepe: alitrah@yahoo.com
Tovuti: www.ibn-tv-com
Katika mtandao: www.alitrah.info

ترجمة

أداب الحرمين

أعمال مكة

التأليف

السيد جواد الحسيني آل علي الشهردي

من اللغة العربية الى اللغة السواحلية

YALIYOMO

NENO LA MCHAPISHAJI.....	9
DIBAJI.....	11
Faslu ya Kwanza	13
ADABU ZA SAFARI	13
FASLU YA PILI	19
ADABU ZA ZIARA	19
FASLU YA TATU.....	22
YANAYOHUSU UMRA NA HIJJA	22
Hijja ya Uislamu:	22
Mambo yaliyo wajibu katika Umra ya Tamatui ni matano:	22
Mambo yaliyo wajibu katika Kuhirimia ni matatu:.....	22
Mambo yaliyo wajibu katika Hijja ni kumi na tatu, nayo ni kama ifuatavyo:.....	23
Mambo yaliyo haramu kwa aliyehirimia ni:.....	25
Kung’oa mti na mmea wa eneo takatifu (Haram):	26
Mambo yaliyo wajibu katika Umra ya Mufrada ni saba, nayo ni kama ifuatavyo:.....	27
FASLU YA NNE	29
MAMBO YALIYO SUNNAH KATIKA IHRAMU, TAWAFU NA KUTEMBEA BAINA YA SWAFA NA MAR’WA KATIKA UMRA	29
Kuoga:	29
Wakati wa kuvaa nguo mbili za Ihram aseme:	30
Kisha asali rakaa mbili au sita Sala ya Ihram, na asome dua hii:	31
Na ni mustahabu kwenye tamko la wajibu la kuitikia (talbiya) aongeze:.....	33

Adabu za kuingia eneo takatifu la Makka (Haram):.....	34
Wakati wa kuingia eneo takatifu aseme:	34
Na ni mustahabu kwamba asimame mkabala na mlango wa salamu (<i>Babus-Salam</i>), na aseme:.....	35
Na katika riwaya nyingine ni kwamba asimame kwenye mlango wa msikiti na aseme:	36
Dua Zisomwazo Katika Hali Ya Kutufu:.....	45
Dua baada tu ya kusali Sala ya Tawafu:	51
Ni mustahabu kunywa maji ya Zamzam:.....	51
Adabu za kutembea baina ya Swafa na Mar'wa:	52
Adabu za kupunguza nywele:	63
FASLU YA TANO	64
ADABU ZA IHRAMU YA HIJA, KUSIMAMA ARAFA, MASH'ARUL-HARAM, NA AMALI ZA MINA	64
Adabu za kusimama Arafa:.....	66
Adabu za kusimama al-Mash'ari:.....	77
Adabu za kutupa mawe:.....	81
Adabu za sadaka ya kuchinja:	83
Adabu za kunyoa na kupunguza:	85
Adabu za kurudi Makka kwenda kutekeleza matendo matano:	85
Adabu za mawe matatu baada ya kurejea Mina:.....	87
Mambo yaliyo mustahabu huko Mina na Msikiti wa Khayfa:..	88
Mambo yaliyo mustahabu wakati wa kurudi Makka:.....	89
Amali na mambo yaliyo mustahabu kufanywa huko Makka:...	90
Uboru wa maeneo matakatifu ndani ya Msikiti Mtukufu:	92
Mambo yaliyo mustahabu wakati wa kuingia Ka'ba Tukufu:	101
FASLU YA SITA	110
KUYAZURU MAKABURI HUKO MAKKA	110

Ziyara ya Abdu Manafi, babu yake Mtume (s.a.w.w.):	111
Ziyara ya Abdul-Mutalib babu wa Mtukufu Mtume (s.a.w.w.):	112
Ziyara ya Abu Talib ami yake Mtume (s.a.w.w.):.....	115
Ziyara ya mama wa Mtume, Amina binti Wahb:	116
Ziyara ya Bibi Khadija Mama wa waumini:	117
Ziyara ya Ismail na Manabii wengine katika Uzio wa Ismail:	118
FASLU YA SABA	122
MAENEO MATAKATIFU HUKO MAKKA TUKUFU	122
Dua isomwayo katika Mlima Thawru:	122
Dua ya mahali alipozaliwa Mtukufu Mtume:	123
Dua ya mahali ambapo mwezi ulipasuka:	125
Dua ya kwenye mlima wa Abu Qubaysi:	126
Dua ya nyumbani kwa Bibi Khadija (a.s.):.....	127
Kuiaga Ka'ba Tukufu:	127
Fadhila za kuzikwa katika moja ya Maeneo mawili Matakatifu (Haramaini):.....	133
Amali za mkesha wa Arafa:.....	134
Amali za siku ya Arafa:	154
Dua ya Imam Husain (a.s.) siku ya Arafa:.....	155
Sema mwishoni mwa mchana wa siku ya Arafa:.....	205
Ziyaratul-Jami'a:	206
Fadhila za kumzuru Husain (a.s.):.....	210
Ziyara ya Husein siku ya Arafa:.....	211
Siku ya mwezi kumi:	225
Ziyara ya Aminullah.....	226
DUA YA KUMAYL BIN ZIYAD	230

DUA ASHARATI.....	250
Ziyara ya Imam wa Zama hizi:	265
DUA AL-'AHAD.....	267
DUA YA ASUBUHI YA AMIRUL-MUUMININA (A.S.)...	272

NENO LA MCHAPISHAJI

Kitabu kilichoko mikononi mwako ni tarjuma ya kitabu cha Kiarabu kiitwacho *Adabu 'l-Haramain* kilichoandikwa na Sayyid Jawad al-Husaini Aali Ali ash-Shahrudi. Sisi tumekiita, *Amali za Makka*.

Kitabu hiki kinaelezea mambo ya kuzingatiwa kuanzia wakati mtu anapoanza safari kwa ajili ya kuhiji na kufanya ziara (ziyara) katika mji mtukufu wa Makka (yaani adabu za ziara)

Kila safari ina taratibu zake na madhumuni yake. Kwa hiyo, msafiri hutakiwa kuzingatia utaratibu wa safari hiyo ili kufanikisha madhumuni yake. Kuhiji na kuzuru maziara matakatifu kuna utaratibu na kanuni zake zilizowekwa kisheria, hivyo, mtu anapokwenda mji wowote mtukufu kwa ajili ya Ziara lazima ayazingatie hayo ili afanikishe madhumuni ya safari yake hiyo muhimu.

Katika kitabu hiki mwandishi ameelezea kwa lugha fasaha hatua kwa hatua kuanzia mtu kuondoka kwenda kuhiji na kufanya ziara katika mji mtukufu wa Makka mpaka anapomaliza hija na ziara yake na kurudi nyumbani. Mwandishi ameshughulikia kwa kina adabu na amali za kufanya kwa mwenye kuzuru Makka tukufu. Hata hivyo, ni matarajio yetu kwamba ataendelea kutufahamisha kuhusu adabu na amali za kufanya katika miji mingine mitukufu insha'Allah.

Kutokana na ukweli huo, Taasisi yetu ya Al-Itrah Foundation imeamua kukichapisha kitabu hiki kwa lugha ya Kiswahili kwa madhumuni yake yaleyale ya kuwahudumia Waislamu, hususan wazungumzaji wa Kiswahili.

Tunamshukuru Ndugu yetu Alhaji Hemedi Lubumba kwa kukubali jukumu hili la kukitarjumi kitabu hiki. Vilevile tunawashukuru wale wote walioshiriki kwa njia moja au nyingine hadi kufanikisha kuchapishwa kwake.

Ni matumaini yetu kwamba kitabu hiki kitakuwa ni chenye manufaa sana kwa wale wote wanaokusudia kuhiji na kufanya ziara kwa sasa na baadaye insha'Allah

Mchapishaji:

Al-Itrah Foundation

DIBAJI

Hijja ni fursa ya Umma wa Kiislamu kufikia hali ya Kiibrahim katika sekta ya kisiasa, kijamii, kitamaduni na kiroho. Mwenyezi Mungu amesema: **“Hakika Nyumba ya kwanza waliyowekewa watu ni ile iliyoko Makka yenye kubarikiwa na mwongozo kwa walimwengu.”** (Sura Aali Imran: 96).

Watu wamezoea zaidi kutimiza Hijja zao kwa mwonekano wa nje katika siku za mkutano huu wa kimungu ambao huwaleta pamoja waislamu toka pande zote za dunia bila kujali rangi zao, makabila wala mataifa na tamaduni za asili. Kwa kuwa Hijja ni mkusanyiko wa kiroho wenye kulenga kuchanua na kustawi katika nyanja zote za maisha ya mwanadamu, ni vizuri mahujaji wetu wakaelewa kwamba ibada hii ni kama ibada nyingine katika kuilea jamii katika sekta zote za maisha ya kisiasa, kitamaduni na kijamii, na hivyo ni lazima tuitumie fursa hii kama Bunge la Waislamu la kimataifa na Baraza kuu la Waislamu duniani kupanga mikakati yao ya kiroho, kisiasa, kiuchumi, kijamii na kiutamaduni, ili kwamba lengo la Ibrahim (a.s.) lidhihirike ndani ya maisha yetu ya kila siku.

Ni juu ya Waislamu ambao hubeba ujumbe wa Mungu Mwenyezi, kufaidika kisiasa na kijamii na maudhui ya Hijja, na kamwe wasiridhike na mwonekano wa nje. Lakini ni lazima watambue kwamba ibada ya kisiasa na kijamii ya Hijja inaweza kupatikana iwapo tu tutatimiza na kufikia ibada ya kimaadili na kiroho.

Mji wa jihadi ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) ni kituo muhimu ambacho chapaswa kuheshimiwa kwa mahujaji kukipa kipaumbele. Makka na eneo la makaburi matukufu ni kioo cha msingi wa matukio makubwa ya

harakati za Manabii, Uislamu na ujumbe wa Mtume Muhammad (s.a.w.w.), nalo ni eneo ambalo walifika hapo Manabii wa Mwenyezi Mungu na Jibril. Sehemu hii yatukumbusha matatizo na mazito aliyovumilia Mtukufu Mtume (s.a.w.w.) katika njia ya kuusimamisha Uislamu na kuulea ubinadamu kwa muda mfupi wenye mafanikio makubwa. Hakika uwepo wa mahujaji kwenye makaburi matukufu na maeneo matakatifu ukichukuliwa kwa mazingatio, unaonyesha wajibu mkubwa walionao katika kulinda mafanikio makubwa ya Uislamu, kwani ni mara ngapi Mtume (s.a.w.w.) kavumilia machungu na matatizo mazito kwa ajili ya haki, ni mara ngapi Maimam (a.s.) waliteseka kwa ugeni, kiu na njaa kwa ajili ya kuondoa batili. Hakika walisimama kidete na imara wala hawakuyumbishwa na tuhuma na vitimbi vya watu mfano wa Abu Jahl, Abu Lahab, Abu Sufyan, Muawiya na hata Yazid.

Wakati wakipambana na ushetani huu na vitimbi vyao ni wakati huohuo waliendelea na harakati zao katika kuinua na kustawisha roho zao kwa Sala, Saumu, Zaka, Sadaka, Dua na tabia njema, yaani kwa ibada zote, ili kwamba ibada hizo zidhihiri katika ustawi wa uchumi wao, elimu zao, sayansi yao, teknolojia zao, utabibu wao, viwanda vyao, kilimo chao, ufugaji wao, utamaduni wao, idara zao, dola yao, uongozi wao, utawala wao, ulinzi wao, jamii zao na sekta zao zote za maisha yao, hivyo ni wajibu juu ya mahujaji kutambua falsafa ya Hijja na malengo yake ya kiroho, kisiasa, kiuchumi, kijamii na kiutamaduni ili kwamba iwe ni Hijja halisi ya Ibrahim na si Hijja ya utalii, rekodi na kumbukumbu.

Hemedi Lubumba

Faslu ya Kwanza

ADABU ZA SAFARI

Dua na adabu za safari ni nyingi, nasi hapa tutataja baadhi tu kati ya hizo:

1. **Istikhara:** Miongoni mwa adabu za safari na mambo yaliyo mustahabu kwa ajili ya safari sawa iwe ni ya Hijja au nyingineyo, ni kufanya Istikhara, na makusudio ya Istikhara ni dua na kuomba kheri kutoka kwa Mwenyezi Mungu katika kutenda jambo lolote na hasa Hijja.

Imepokewa kutoka kwa Imam al-Baqir (a.s.) kwamba alisema: “Hakika Ali bin Husein (a.s.) alikuwa akiifanya anaponuwia kwenda Hijja au Umra, au kuuza au kununua au kumwacha huru mtumwa.” Na katika riwaya zetu nyingi kuna katazo la kutenda amali yoyote bila kufanya Istikhara.

Sura nzuri ya Istikhara ni aseme:

أَسْتَخِيرُ اللَّهَ بِرَحْمَتِهِ خَيْرَةً فِي عَافِيَةٍ

“Namuomba Mwenyezi Mungu kheri kupitia rehema Zake katika lile lenye afya.”

Aseme hivyo mara tatu au saba au kumi au hamsini au sabini au mara mia moja. Mara zote hizo zimepokewa ndani ya Hadithi, kisha baada ya dua hii aendelee na amali yake au safari yake.

2. **Kuchagua wakati:** Imepokewa kutoka kwa Imam as-Sadiq (a.s.) kwamba alisema: “Anayetaka kusafiri

basi safari yake iwe ni siku ya jumamosi, kwani lau jiwe litadondoka toka mlimani siku ya Jumamosi basi Mwenyezi Mungu atalirudisha sehemu yake. Au siku ya Jumanne, kwani ndiyo siku ambayo Mwenyezi Mungu aliyayusha chuma kwa ajili ya Daud (a.s.). Au siku ya Alhamisi, kwani Mtume (s.a.w.w.) na masahaba zake walikuwa wakipigana ndani ya siku hii na wakishinda.”

Kuna riwaya zimepatikana zikikataza kusafiri siku ya Jumatatu, kwani ndio siku ambayo humo alifariki Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) na Wahyi ukakoma. Na ndio siku aliyouawa Husain (a.s.). Na imekatazwa kusafiri siku ya Jumatano, kwani ndio siku ambayo humo ziliumbwa nguzo za moto na kuangamizwa Ummah zilizotangulia. Na imekatazwa kusafiri siku ya Ijumaa kabla ya Sala. Na pia imekatazwa kusafiri siku ya tatu, ya nne, naya tano ya mwezi mwandamo.

3. Kutoa sadaka: Ni mustahabu kutoa sadaka kwa ajili ya safari. Na asome dua hii wakati wa kutoa sadaka hiyo:

اللهم انى اشتريت بهذه الصدقة سلامتى و سلامة سفرى و ما
معى. اللهم واحفظنى واحفظ ما معى و سلّمنى و سلّم ما معى
و بلّغنى و بلّغ ما معى ببلاغك الحسن الجميل.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi kupitia sadaka hii nimenunua usalama wangu na usalama wa safari yangu na wa vile vilivyo pamoja nami. Ewe Mwenyezi Mungu!

Nihifadhi na vihifadhi vile vilivyo pamoja nami, nisalimishe na visalimishe vile vilivyo pamoja nami, na kwa mafikio yako mema na mazuri nifikishe mimi pamoja na vifikishe vile vilivyo pamoja nami.”

4. **Wosia:** Ni Sunna kukabidhi Wosia wakati wa kutoka, na hasa unaohusu haki za wajibu na za kidini.
5. **Kuaga:** Atakaponuia kutoka asali raka mbili au nne, kisha awaage wanafamilia yake na awaweke amana kwa Mola wake Mlezi, na amfanye Mwenyezi Mungu kuwa mrithi wake juu yao, aseme:

اللهمَّ إِنِّي أَسْتُوْدَعُكَ نَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَذُرِّيَّتِي وَدُنْيَايَ
وَأَخْرَجْتَنِي وَأَمَانَتِي وَخَاتَمَةَ عَمَلِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi naiweka Kwako kama amana nafsi yangu, ndugu zangu, mali yangu, kizazi changu, dunia yangu, akhera yangu, amani yangu na hatima ya amali yangu.”

Imepokewa kutoka kwa as-Sadiq (a.s.) kwamba alisema: “Mtu hawezi kuacha usimamizi bora kwa ajili ya familia yake kushinda huo, na hakuna mtu aliyeuacha kupitia dua hiyo ila Mwenyezi Mungu alimpa alichoomba.”

6. **Awajulishe ndugu zake:** Imepokewa kutoka kwa Mtukufu Mtume (s.a.w.w.) kwamba alisema: “Ni haki juu ya mwislamu atakapo kusafiri awajulishe ndugu zake, na ni haki juu ya ndugu zake atakaporejea waende kumlaki.”

7. Ni Sunna kusoma dua na Sura zilizofundishwa na Ahlul-Baiti, awekapo tu mguu katika kipando aseme:

سبحان الذي سخّر لنا هذا وما كنا له مقرنين.

“Ametakasika Yeye aliyetutiishia haya na tusingeliweza kutenda haya wenyewe.”

Kisha aseme mara saba:

سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله

“Ametakasika Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu, na hapana mungu ila Mwenyezi Mungu.”

Na dua nyinginezo miongoni mwa zile zilizofundishwa na Ahlul-Baiti.

- 8. Kuwasaidia wasafiri wenzake:** Awasaidie wasafiri wenzake na awatangulie katika kutekeleza haja kwa kadiri awezavyo, na wala asipuuze kujitolea kwa juhudi zake katika kuwakidhia haja zao ili Mwenyezi Mungu amwondolee matatizo yake na amwepushe hapa duniani na huzuni na shida, na ili amwondolee shida adhimu siku ya Kiyama. Na imekuja katika hadithi kwamba: “Ndugu mbaya mno safarini ni yule ambaye ana uwezo wa kuwasaidia wengine lakini hawasaidii na bado anasubiri wengine wamsaidie.” Na kuna msisitizo wa kwamba awe mvumilivu kwa ndugu zake na awe na maadili mema kwao.

- 9. Atekeleze Sala ndani ya wakati wake:** Azingatie safarini kutekeleza Sala za wajibu mwanzo wa wakati, na iwapo sehemu na mazingira vitamlazimu kuwafuata Masunni katika Sala basi asipuuzie kufanya hivyo.

Inapasa kwa mwenye kwenda Hijja anapokuwa anakwenda Hijja nia yake iwe ni kwa ajili ya Mwenyezi Mungu tu, kiasi kwamba asiichanganye na malengo mengine ya kidunia, na wala sababu ya kwenda Hijja isiwe ila ni kutekeleza amri ya Mwenyezi Mungu, kupata thawabu Zake na kujiokoa na moto Wake. Ajihadhari sana kwamba asiwe na sababu nyingine ya siri moyoni mwake, kama vile kujionyesha kwa watu, kujihadhari na tuhuma za watu na kushutumiwa kwa uovu iwapo hatakwenda Hijja, au kuhofia ufakiri na mali kuharibika iwapo hatokwenda Hijja, kama ilivyo mashuhuri kwamba mwenye kuacha kwenda Hijja atapata balaa la ufakiri na kurudi nyuma kiuchumi, au awe amekusudia kufanya biashara au shughuli nyingine. Hayo yote hukitoa kitendo katika wigo wa ikhlasi na hukizuia kutoa faida na kupata thawabu zilizoahidiwa kwacho.

Ni ujinga ulioje! Kuvumilia matendo mazito ambayo kwayo unaweza kupata mafanikio mema kwa ajili ya ndoto zisizo na faida ambazo hazisababishi chochote ila hasara. Hivyo ajitolee juhudi zake zote kwa kuifanya azma yake iwe ni kwa ajili ya Mwenyezi Mungu tu, iliyo mbali na kila aina ya kujionyesha kwa watu na kutaka kusifiwa. Na awe na yakini kwamba kusudio lake na amali yake havitokubaliwa ila iwapo tu ni mwenye ikhlasi, na kwamba uchafu mbaya mno ni kuiendea Nyumba ya Mfalme (Allah) na eneo lake tukufu ilihali anayekusudiwa ni mwingine (si Allah). Aisahihishe azma yake nafsini

mwake, na kuisahihisha ni kuwa na ikhlasi kwa kujiepusha na kila aina ya kujionyesha na kutaka kusifiwa.

Atubie kwa Mwenyezi Mungu kwa toba halisi, na aadhimishe ndani ya nafsi yake hadhi ya Nyumba na hadhi ya Mola Mlezi wa Nyumba. Aiepushe nafsi yake na kila chenze kuushughulisha moyo wake, mpaka iwe hamu yake ni Mwenyezi Mungu tu, na moyo uwe umetulia umejielekeza kwa Mwenyezi Mungu na ukiadhimisha alama zake.

Masurufu yake yawe ni ya halali na awasaidie wengine masurufu hayo kwa moyo mkunjufu, asinung'unike kwa kutoa na kuwapa wengine, bali nafsi yake iwe radhi kwa hilo, kwani kutoa mali kwa ajili ya Hijja ni kutoa mali katika njia ya Mwenyezi Mungu, na dirhamu moja atoayo hapo ni sawa na kutoa dirhamu mia saba.

Awe na maadili mema na maneno mazuri, akithirishe unyenyekevu na ajiepushe na maadili mabaya na maneno machafu. Awe aliye rafurafu asiyejipamba, na asiwe ni mwenye kuelemea kwenye mambo yanayopelekea ufahari na kujilimbikizia mali ili asiye kuandikwa katika orodha ya wenye kiburi na kutolewa kwenye kundi la wanyonge masikini.

FASLU YA PILI

ADABU ZA ZIARA

Adabu zinazopasa kutekelezwa maeneo matakatifu na kwenye makaburi matukufu ni nyingi mno, nasi hapa tutataja baadhi tu, nazo ni:

1. Kuoga unapokusudia kwenda kumzuru Mtume (s.a.w.w.) na Maimam (a.s.).
2. Kuwa katika hali ya tohara dhidi ya najisi, hadathi ndogo na hadathi kubwa.
3. Avae nguo yenye tohara na safi, na ni Sunna kwamba iwe mpya na nyeupe.
4. Atembee kwa hatua fupi fupi aelekeapo kwenye eneo tukufu, atembee kwa utulivu na unyenyekevu na hali ni mwenye hofu na aliyeinamisha kichwa chini na bila kugeuka huku na huku.
5. Asijinukize manukato ila tu aendapo kulizuru kaburi la Husain.
6. Aendapo kufanya Ziara aushughulishe ulimi wake kwa Takbira, Tasbihi, Tahlili, Tamjidi na kumsalia Mtume na aali zake.
7. Asimame kwenye mlango wa kuingilia eneo takatifu na aanze kuomba idhini ya kuingia kupitia mafundisho yaliyofundishwa na Ahlul-Baiti. Ajitahidi kuleta hali ya unyenyekevu na kuishiwa nguvu, ajiweke kama mtu aliye mbele ya hadhara ya mheshimiwa, na kwamba (huyo mheshimiwa)

anamuona, anasikia maneno yake na anamjibu salamu yake, kama zithibitishavyo hilo Ziyara¹ mbalimbali zilizofunzwa na Ahlul-Baiti. Atafakari huruma yao na mapenzi yao kwa wafuasi wao na kwa wale wenye kuwazuru. Atafakari kuhusu uharibifu wa nafsi yake, kuwatenga kwake, kukataa kwake mafunzo yao mengi na yale maudhi aliyowatendea wao, wafuasi wao na vipenzi vyao. Akijitazama mwenyewe mtazamo wa kutafakari na umakini basi nyayo zake zitashindwa kutembea, moyo wake utapatwa na hofu na hatimaye macho yake yatatokwa na machozi. Na huu ndio moyo hasa wa adabu zote za Ziara.

Na Ziara muhimu kushinda zote ni kumzuru Mtume (s.a.w.w.) na hasa kwa mahujaji, na kuna hadithi nyingi zikihimiza hilo, na hapa tutatosheka na hadithi moja. Imepokewa katika kitabu *al-Wasa'il* kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) kwamba alisema: “Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) alisema: ‘Atakayekuja Makka kwa ajili ya Hijja na akawa hakunizuru mimi huko Madina, nitamnyanyapaa Siku ya Kiyama. Na atakayekuja kunizuru basi atawajibikiwa kupata Shufaa yangu, na atakayewajibikiwa kupata Shufaa yangu atawajibikiwa kuingia peponi. Na atakayekufa na hali akiwa katika hali ya kuhamia kwa Mwenyezi Mungu atafufuliwa Siku ya

¹ Haya ni maneno anayotamka au kuyasoma yule mwenye kufanya Ziara. Ama neno Ziara lenyewe linamaanisha shughuli nzima ya kumzuru marehemu, kama inavyosema Kamusi ya Kiswahili Sanifu, toleo la pili la Oxford University: “Ziara: 1- Ni tendo la kwenda mahala patakatifu kufanya kisomo au tendo maalumu la kidini. 2- Kaburi.)” – Mtarjumu.

Kiyama pamoja na watu wa Badri.”

Mwenyezi Mungu anasema: **“Na bila shaka una tabia njema, tukufu.” (Sura al-Qalami: 4).**

Na Mwenyezi Mungu anasema: **“Bila shaka amekufikieni Mtume kutoka miongoni mwenu, yanamhuzunisha yanayokutaabisheni, anakuhangaikieni, kwa Waumini ni Mpole, Mwenye kurehemu.” (Sura Tawba: 128).**

FASLU YA TATU

YANAYOHUSU UMRA NA HIJJA

Hapa tutataja kwa muhtasari mambo yaliyo wajibu katika Umra na Hijja, na ni juu ya mukalafu kurejea kwa Marjaa wake ili achukue matendo ya ibada hiyo.

Hijja ya Uislamu:

Inakamilika kwa ibada mbili, ya kwanza huitwa Umra na ya pili huitwa Hijja, na kuna wakati ibada ya pili huitwa Hijja ya Tamatui. Na ni lazima kutekeleza kipengele cha Umra kabla ya kile cha Hijja.

Mambo yaliyo wajibu katika Umra ya Tamatui ni matano:

Kwanza: Kuhirimia kuanzia moja ya vituo.

Pili: Kutufu.

Tatu: Rakaa mbili nyuma ya Maqam Ibrahim (a.s.) za Sala ya Tawafu.

Nne: Kutembea baina Swafa na Mar'wa.

Tano: Kupunguza nywele.

Mambo yaliyo wajibu katika Kuhirimia ni matatu:

Kwanza: Kuvaa nguo ya Ihramu.

Pili: Niya, nayo ni kujikurubisha kwa Allah, na iambatane na uanzaji wa ibada hiyo, na suala la kuainisha baina ya

ihramu ya Umra au ya Hijja linarejea kwa mtu mwenyewe

Tatu: Tamko la kuitikia (Talbiya), nalo ni:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ
وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْبَدَلَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ

“Labeika! Ewe Mwenyezi Mungu Labeika! Labeika! hauna mshirika Labeika! hakika sifa njema na neema ni Zako na ufalme pia, hauna mshirika Labeika! ”

Mambo yaliyo wajibu katika Hijja ni kumi na tatu, nayo ni kama ifuatavyo:

1. Kuhirimia kuanzia Makka, na bora ni ahirimie kuanzia Msikiti Mtukufu, na bora ni kuanzia kwenye Jiwe la Ismail au Maqam Ibrahim (a.s.), na tayari umeshajifunza mambo yaliyo wajibu katika ihramu katika matendo ya Umra.
2. Kusimama Arafa kuanzia kukengeuka kwa jua kwa siku ya mwezi tisa mpaka kuingia kwa magharibi.
3. Kusimama Muzdalifa Siku ya Idi al-Udh’ha, kuanzia alfajri mpaka kuchomoza kwa jua.
4. Kumtupia shetani mawe huko Mina Siku ya Iddi, na wakati wake ni kuanzia mwanzo wa kuchomoza jua mpaka kuzama kwa jua.
5. Kuchinja Siku ya Idi huko Mina.

6. Kunyoya au kupunguza nywele au kucha huko Mina. Na kwa hilo huwa halali kwake yale yaliyokuwa haramu kwake kutokana na ihramu, isipokuwa mke na manukato, bali pia uwindaji kwa tahadhari kwa mujibu wa baadhi. Na hiki kitendo huitwa kihalalishi cha kwanza.
7. Tawafu ya ziara, baada ya kurejea Makka.
8. Sala ya Tawafu kama ilivyotangulia kwenye Tawafu ya Umra.
9. Kutembea baina ya Safa na Mar'wa. Na kwa kitendo hicho huwa halali kwake yale yaliyokuwa haramu kwake kutokana na ihramu, isipokuwa mke. Na kitendo hiki huitwa kihalalishi cha pili.
10. Tawafu Nisaa.
11. Sala ya Tawafu Nisaa. Na kwa kitendo hiki mke huwa halali kwake pia. Kama ambavyo lau kama mwanamke atatufu na kusali Sala ya Tawafu hiyo mumewe huwa halali kwake. Na hiki ndio kihalalishi cha tatu kwa wanasharia wa Kiislamu, na lililo mashuhuri kwao ni kwamba maeneo halalishi ni matatu. Ndio, hubakia uharamu wa kuwinda mpaka adhuhuri ya mwezi kumi na tatu kwa mujibu wa tahadhari kwa baadhi ya wanasharia wa kiislamu.
12. Kulala Mina usiku wa mwezi kumi na moja, wa kumi na mbili bali na wa mwezi kumi na tatu katika baadhi ya sura.
13. Kurusha mawe matatu siku ya mwezi kumi na moja, bali kwa tahadhari na mwezi kumi na tatu iwapo

mukalafu atalala hapo.

Mambo yaliyo haramu kwa aliyehirimia ni:

Mtu atakapohirimia ni haramu juu yake mambo ishirini na tano:

1. Kuwinda mnyama wa nchi kavu.
2. Kujamiana na mwanamke.
3. Kumbusu mwanamke.
4. Kumgusa mwanamke kwa matamano.
5. Kumtizama mwanamke kwa matamano na kumchezea.
6. Kujitoa manii.
7. Kufunga ndoa, pia kuwa shahidi wa ndoa na yanayohusu ndoa.
8. Kutumia manukato.
9. Kuvaa nguo iliyoshonwa, hii ni kwa wanaume.
10. Kupaka wanja.
11. Kujitizama kwenye kioo.
12. Kuvaa khofu na soksi, hii ni kwa wanaume. Inasemekana ni kwa wanawake pia.
13. Kufanya ufasiki, nao ni uongo, kutukana na kujifakharisha.

14. Kuapa, nako ni kusema: “Hapana wallahi! ” au “Ndio wallahi” au tamko lingine.
15. Kuuwa wadudu wanaoshambulia mwili kama vile chawa na mfano wake.
16. Kujipodoa.
17. Kujipaka mafuta.
18. Kung’oa unywele toka mwilini.
19. Kufunika kichwa, hii ni kwa wanaume.
20. Kufunika uso, hii ni kwa wanawake.
21. Kutembea chini ya kivuli, hii ni kwa wanaume.
22. Kujitoa damu mwilini.
23. Kukata kucha.
24. Kung’oa jino.
25. Kubeba silaha.

Kung’oa mti na mmea wa eneo takatifu (Haram):

Mpaka hapa yamekwisha mambo ambayo ni haramu kwa aliyehirimia kuyatenda, na kuna mambo mengine ambayo ni haramu kwa aliye katika ihramu na yule asiye katika ihramu, nayo ni mambo mawili: Kwanza ni kuwinda eneo takatifu, hiyo ni haramu kwa aliye katika ihramu na yule asiye katika ihramu. La pili ni kung’oa aina yoyote ya mmea katika eneo takatifu au kukata mti na kinginecho, ila katika maeneo yaliyotajwa sehemu yake.

Mambo yaliyo wajibu katika Umra ya Mufrada ni saba, nayo ni kama ifuatavyo:

1. Kuhirimia, na tayari umeshajua kuwa kunatimia kwa kuvaa nguo mbili za Ihram, niya na tamko la kuitikia(*Talbiya*).
2. Kuitufu Nyumba mara saba.
3. Kusali Sala ya Tawafu katika Maqam Ibrahim (a.s.).
4. Kutembea baina ya Safa na Mar'wa.
5. Kupunguza au kunyoa nywele.
6. Kutufu Tawafu Nisaa kwa kuizunguka Ka'ba mara saba.
7. Sala ya Tawafu Nisaa, kama ilivyotangulia kwenye Tawafu ya Umra.

Umra ya Mufrada inasihia katika miezi yote, na bora mno ni katika mwezi wa Rajabu na baada yake ni Ramadhani. Ama Umra ya Tamatui, yenyewe haipatikani ila katika miezi ya Hijja, nayo ni Shawali, Dhul-Qa'dah na Dhul-Hijja. Na inaruhusiwa kuhirimia kwa ajili ya Umra Mufrada katika vituo vilevile ambavyo unahirimia kwa ajili ya Umra Tamatui. Mukalafu akiwa Makka na akataka kufanya Umra Mufrada inajuzu kwake kutoka nje ya mipaka ya eneo tukufu (Haram) na ahirimie akiwa nje ya eneo tukufu (Haram), wala si wajibu juu yake kurejea kwenye vituo na kuhirimia kuanzia hapo. Na bora ni kwamba kuhirimia kwake kuwe ni kuanzia Hudaybiya au al-Ja'ranatah au at-Taniimi.

Umra ya Mufrada ni wajibu kwa yule anayetaka kuingia Makka, kwani haijuzu kwake kuingia humo ila akiwa ni mwenye kuhirimia. Katika hukumu hiyo anavuliwa yule tu ambaye anaingia na kutoka mara kwa mara, kama vile mkusanya kuni na mvuna majani, na pia anavuliwa yule ambaye ametoka Makka baada ya kuwa ametimiza matendo yake ya Hija au baada ya Umra ya Mufrada, hakika yeye anaruhusiwa kurudi Makka bila kuhirimia, ikiwa ni kabla ya kupita mwezi mzima.

FASLU YA NNE

MAMBO YALIYO SUNNAH KATIKA IHRAMU, TAWAFU NA KUTEMBEA BAINA YA SWAFA NA MAR'WA KATIKA UMRA

Nayo ni mengi, tutataja baadhi tu:

Kuoga:

Ni mustahabu kuoga kwa ajili ya Ihram na asome dua hii wakati wa kuoga:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزًا وَأَمْنًا مِنْ
كُلِّ خَوْفٍ، وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَسُقْمٍ. اللَّهُمَّ طَهِّرْ بَنِي وَطَهِّرْ لِي
قَلْبِي، وَاشْرَحْ لِي صَدْرِي، وَأَجِرْ عَلَيَّ لِسَانِي مَحَبَّتِكَ وَمِدْحَتِكَ
وَالتَّسْلِيمِ لِأَمْرِكَ، فَإِنَّهُ لَا قُوَّةَ لِي إِلَّا بِكَ، وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّ قِوَامَ دِينِي
التَّسْلِيمِ لِأَمْرِكَ، وَالِاتِّبَاعُ لِسُنَّةِ نَبِيِّكَ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu na naapa kwa Mwenyezi Mungu! Ewe Mwenyezi Mungu! Lifanye nuru kwangu, tohara, kinga na amani dhidi ya kila hofu, na tiba ya kila gonjwa na ugonjwa. Ewe Mwenyezi Mungu! Nitakase na utakase moyo wangu, kipanue kifua changu, na pitisha juu ya ulimi wangu mapenzi Yako, himidi Yako na sifa Zako, kwani hakika sina nguvu ila kupitia Kwako, na tayari nimeshajua kwamba hakika kunyooka kwa dini yangu ni

kujisalimisha Kwako na kufuata Sunnah za Nabii Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya aali zake.”

Wakati wa kuvaa nguo mbili za Ihram aseme:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي رَزَقَنِي مَا اُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي، وَاُوَدِّي بِهِ فَرْضِي،
وَأَعْبُدُ فِيهِ رَبِّي، وَاتْتَهِيَ فِيهِ اِلَى مَا اَمَرَنِي، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي
قَصَدْتُهُ فَبَلَّغَنِي، وَاَرَدْتُهُ فَاَعَانَنِي وَقَبَّلَنِي، وَلَمْ يَقْطَعْ بِي
وَوَجْهَهُ، اَرَدْتُ فَسَلَّبَنِي، فَهُوَ حَصْنِي وَكَهْفِي وَحِرْزِي وَظَهْرِي
وَمَلَاذِي وَمَلْجَبِي وَمَنْجَايَ وَذُخْرِي وَعَدَّتِي فِي شِدَّتِي وَرَخَائِي

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye ameniruzuku kile ninachotumia kuusitiri utupu wangu, kutekelezea faradhi yangu, kumwabudia Mola Wangu Mlezi na kuyafikia yale aliyoniamuru. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye nimemkusudia Naye akanifikisha, nimemtaka Naye akanisaidia na akanipokea na hajaondoa Uso Wake kwangu, na nimetaka Naye akanisalimisha, hivyo Yeye ndiye ngome yangu, tegemeo langu, kinga yangu, mgongo wangu, hifadhi yangu, kimbilio langu, uokovu wangu, akiba yangu na maandalizi yangu wakati wa shida yangu na raha yangu.”

Kisha asali rakaa mbili au sita Sala ya Ihram, na asome dua hii:

اللهمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَنِي مِمَّنْ اسْتَجَابَ لَكَ وَأَمِنَ بِوَعْدِكَ
وَاتَّبَعَ أَمْرَكَ فَإِنِّي عَبْدُكَ وَفِي قَبْضَتِكَ لَا أُوقِي إِلَّا مَا وَقَيْتَ وَلَا آخِذٌ
إِلَّا مَا أَعْطَيْتَ وَقَدْ ذَكَرْتَ الْحَجَّ فَأَسْأَلُكَ أَنْ تَعِزَّمَنِي عَلَيْهِ عَلَى
كِتَابِكَ وَسُنَّةِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَتَقْوِيَنِي عَلَى مَا
ضَعَفْتَ عَنْهُ وَتَسَلِّمَ مِنِّي مَنَاسِكِي فِي يَسْرَمِنِكَ وَعَافِيَةٍ
وَاجْعَلَنِي مِنَ وَفْدِكَ الَّذِي رَضِيْتَ وَارْتَضَيْتَ وَسَبَّيْتَ وَكَتَبْتَ
اللَّهُمَّ إِنِّي خَرَجْتُ مِنْ شِقَّةٍ بَعِيدَةٍ وَأَنْفَقْتُ مَالِي ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِكَ اللَّهُمَّ فَتَبِّمَ لِي حَجَّتِي وَعَبَّرْني اللَّهُمَّ إِنِّي أُرِيدُ التَّسَبُّعَ
بِالْعَبْرَةِ إِلَى الْحَجِّ عَلَى كِتَابِكَ وَسُنَّةِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ
فَإِنْ عَارِضَ لِي عَارِضٌ يَحْبِسُنِي فَخَلِّنِي حَيْثُ حَبَسْتَنِي بِقُدْرِكَ
الَّذِي قَدَّرْتَ عَلَى اللَّهِمَّ إِنْ لَمْ تَكُنْ حِجَّةً فَعَبْرَةٌ أَحْرَمَ لَكَ
شَعْرِي وَبَشْرِي وَلَحْيِي وَدُمِّي وَعِظَامِي وَمَخْيِي وَعَصْبِي مِنَ النِّسَاءِ

والشباب والطيب أبتغى بذلك وجهك والدار الآخرة

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba unijaalie niwe miongoni mwa waliokujibu, akaamini ahadi Yako na akafuata amri Yako, kwani hakika mimi ni mja Wako na nimo mikononi Mwako, sikingwi ila na yale uliyokinga na wala sichukui ila uliyotoa. Bila shaka umeitaja Hijja hivyo nakuomba unipe azma juu yake kwa mujibu wa Kitabu Chako na Sunnah ya Nabii Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya aali zake, na unipe nguvu juu ya yale niliyo dhaifu kwayo, na upokee toka kwangu ibada zangu za Hijja kwa wepesi toka Kwako na afya, na nijaaliye miongoni mwa ugeni Wako ambao umeuridhia, umeuteua, umeupa jina na umeuandika.

Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimetoka ardhi ya mbali na nimetoa mali kwa ajili ya kutafuta radhi Zako. Ewe Mwenyezi Mungu! Nitimizie Hijja yangu na Umra yangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nataka kustarehe kwa Umra mpaka Hijja kwa mujibu wa Kitabu Chako na Sunnah ya Nabii Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya aali zake, hivyo iwapo nitatokewa na lolote litakalonizuia basi nitowe kizuizini kama ulivyoniweka kizuizini kwa makadara Yako uliyokadiria juu yangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Ikiwa si Hijja basi ni Umra ndio iliyoharamisha kwa ajili Yako nywele zangu, ngozi yangu, nyama yangu, damu yangu, mifupa yangu, ubongo wangu na mishipa yangu dhidi ya wanawake, nguo na manukato. Nafanya hivyo nikitafuta ridhaa Yako na nyumba ya Akhera.”

**Na ni mustahabu kwenye tamko la wajibu la
kuitikia (talbiya) aongeze:**

لَبَّيْكَ ذَا الْمَعَارِجِ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ دَاعِيًا إِلَى دَارِ السَّلَامِ لَبَّيْكَ،
لَبَّيْكَ غَفَّارَ الذُّنُوبِ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ أَهْلَ الثَّلَاثِيَةِ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ ذَا
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ تَبْدِيءِ وَالْمَعَادِ إِلَيْكَ لَبَّيْكَ،
لَبَّيْكَ تَسْتَعْنِي وَيُفْتَقِرُ إِلَيْكَ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ مَرْهُوبًا وَمَرْغُوبًا
إِلَيْكَ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ إِلَهَ الْحَقِّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ ذَا النِّعْمَاءِ وَالْفَضْلِ
الْحَسَنِ الْجَبِيلِ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ كَشَّافِ الْكُرْبِ الْعِظَامِ لَبَّيْكَ،
لَبَّيْكَ عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ يَا كَرِيمُ لَبَّيْكَ

“Labaika! Mwenye utukufu mkubwa Labaika! Labaika!
Mwenye kuitia kwenye nyumba ya amani Labaika!
Labaika! Mwenye kughufuri dhambi Labaika! Labaika!
Mwenye kustahiki kuitikiwa Labaika! Labaika! Mwenye
utukufu na ukarimu Labaika! Labaika! Unaanzisha na
marejeo ni Kwako Labaika! Labaika! Unajitosheleza na
unahitajiwa Labaika! Labaika! Ewe Ambaye chenye
kuraghibiwa na kuogopwa kipo Kwako Labaika! Labaika!
Mungu wa haki Labaika! Labaika! Mwenye neema na
fadhila njema na nzuri Labaika! Labaika! Mwenye
kuondoa matatizo makubwa Labaika! Labaika! Mimi ni
mja Wako na mwana wa waja Wako Labaika! Labaika!
Ewe Mkarimu Labaika!”

Adabu za kuingia eneo takatifu la Makka (Haram):

Wakati wa kuingia eneo takatifu aseme:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ وَقَوْلِكَ الْحَقِّ: "وَأَذِّنْ فِي
النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
عَبِيقٍ"، اللَّهُمَّ إِنِّي أَرْجُو أَنْ أَكُونَ مِنْ أَجَابِ دَعْوَتِكَ، وَقَدْ
جِئْتُ مِنْ شُقَّةٍ بَعِيدَةٍ وَ مِنْ فَجٍّ عَبِيقٍ، سَامِعًا لِنِدَائِكَ،
وَمُسْتَجِيبًا لَكَ، مُطِيعًا لِأَمْرِكَ، وَكُلُّ ذَلِكَ بِفَضْلِكَ عَلَيَّ
وَإِحْسَانِكَ إِلَيَّ، فَذَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا وَقَّقْتَنِي لَهُ، أَبْتَغِي بِذَلِكَ
الرُّزْقَةَ عِنْدَكَ، وَالقُرْبَةَ إِلَيْكَ، وَ الْمَنْزِلَةَ لَدَيْكَ، وَ الْمَغْفِرَةَ
لِذُنُوبِي، وَالتَّوْبَةَ عَلَيَّ مِنْهَا بِبِنِّكَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، وَحَرِّمُ بَدَنِي عَلَى النَّارِ، وَآمِنِّي مِنْ عَذَابِكَ وَعِقَابِكَ،
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika Wewe umesema katika kitabu Chako na kauli Yako ni haki: “**Na utangaze kwa watu habari za Hijja watakujia kwa miguu na juu ya kila mnyama wakija toka kila njia ya mbali.**” Ewe

Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nataraji kuwa miongoni mwa yule aliyejibu wito Wako na nimekuja toka ardhi ya mbali na njia ya mbali nikiwa ni mwenye kusikia wito Wako na mwenye kukujibu Wewe na mwenye kutii amri Yako, na hayo yote ni kwa fadhila Zako zilizopo juu yangu na ihsani Yako kwangu, hivyo una kila sifa njema kwa yale uliyoniafikisha nikitafuta kwayo daraja Kwako, ukaribu Kwako, cheo Kwako, kughufiriwa dhambi zangu na kusamehewa kwa ukarimu Wako. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na uharamishie moto mwili wangu, na nisalimisha na adhabu Yako na mateso Yako, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Na ni mustahabu kwamba asimame mkabala na mlango wa salamu (*Babus-Salam*), na aseme:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ
 وَمِنَ اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ، وَالسَّلَامُ عَلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ
 السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَآلِهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ،
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

“Amani iwe juu yako ewe Nabii na rehema za Mwenyezi Mungu na baraka Zake, kwa jina la Mwenyezi Mungu, kwa haki ya Mwenyezi Mungu, kutoka kwa Mwenyezi Mungu na alivyotaka Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu ya Manabii wa Mwenyezi Mungu na Mitume Wake! Amani iwe juu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) na aali

zake! Amani iwe juu ya Ibrahim khalili wa Mwenyezi Mungu! Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa viumbe wote.”

Na katika riwaya nyingine ni kwamba asimame kwenye mlango wa msikiti na aseme:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ وَعَلَى مِلَّةِ
رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَخَيْرِ الْأَسْبَاءِ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ
لِلَّهِ، وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى
أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ الرَّحْمَانِ،
السَّلَامُ عَلَى الْهُرْسَيْدِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ. كَمَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ
وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَيِّدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ

صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَعَلَى إِبْرَاهِيمَ
 خَلِيلِكَ وَعَلَى أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ، وَسَلَامٌ عَلَى
 الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ
 رَحْمَتِكَ، وَاسْتَعْمِدْنِي فِي طَاعَتِكَ وَمَرْضَاتِكَ، وَاحْفَظْنِي بِحِفْظِ
 الْإِيمَانِ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، جَلَّ ثَنَاءُ وَجْهِكَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 جَعَلَنِي مِنْ وَفْدِهِ وَرُؤَاغِهِ، وَجَعَلَنِي مِمَّنْ يَعْبُرُ مَسَاجِدَهُ،
 وَجَعَلَنِي مِمَّنْ يُنَاجِيهِ

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَزَائِرُكَ فِي بَيْتِكَ، وَعَلَى كُلِّ مَائِي حَقِّي لِبَنِي آتَاةِ
 وَزَارَةٍ، وَأَنْتَ خَيْرُ مَائِي وَأَكْرَمُ مَرُورٍ، فَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ
 بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، بِأَنَّكَ
 وَاحِدٌ أَحَدٌ صَدَدٌ، لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُوَلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، وَأَنَّ
 مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، يَا
 جَوَادُ يَا كَرِيمُ يَا مَاجِدُ يَا جَبَّارُ يَا كَرِيمُ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ

تُحَفَّتْ إِيَّامِي بِزِيَارَتِي إِيَّاكَ أَوَّلَ شَيْءٍ تُعْطِينِي فَكَأَنَّ رَقَبَتِي مِنْ

النَّارِ

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu, kwa haki ya Mwenyezi Mungu, kutoka kwa Mwenyezi Mungu, kuelekea kwa Mwenyezi Mungu, alivyotaka Mwenyezi Mungu, kwa mujibu wa mila ya Mtume wa Mwenyezi Mungu, sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake na juu ya aali zake, jina bora kushinda yote ni la Mwenyezi Mungu na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu.

“Na amani iwe juu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu ya Muhammad bin Abdillah! Amani iwe juu yako ewe Nabii na rehema za Mwenyezi Mungu na baraka Zake! Amani iwe juu ya Manabii wa Mwenyezi Mungu na Mitume Wake! Amani iwe juu ya Ibrahim khalili wa Rahman! Amani iwe juu ya Mitume! Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa viumbe wote. Amani iwe juu yetu na juu ya waja wema wa Mwenyezi Mungu!

“Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na mbariki Muhammad na aali Muhammad na mrehemu Muhammad na aali Muhammad kama ulivyomsalia, ulivyombariki na kumrehemu Ibrahim na aali Ibrahim, hakika Wewe ni mhimidiwa msifika. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad mja Wako na Mtume Wako. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Ibrahim khalili Wako na Manabii Wako na Mitume Wako na uwasalimie! Na amani iwe juu ya Mitume! Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa viumbe wote. Ewe Mwenyezi Mungu nifungulie milango

ya rehema Zako, nishughulishe katika kukutii Wewe na katika ridhaa Yako, na nihifadhi kwa hifadhi ya imani muda wote utakaonibakisha hai, ewe Ambaye zimetukuka sifa za utukufu Wako. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amenijaalia kuwa miongoni mwa ugeni Wake na mazuwari (wenye kuzuru) Wake, na amenijaalia kuwa mwenye kuimarisha misikiti Yake na amenijaalia kuwa mwenye kusema Naye kwa siri.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako na ni mwenye kukuzuru katika nyumba Yako, na kila mwenye kujiwa ana haki ya yule aliyemjia na kumzuru, na Wewe ni mbora kushinda wote wenye kujiwa na ni mkarimu kushinda wote wenye kutembelewa, hivyo nakuomba ewe Allah. Ewe Rahman! Kwa kuwa hakika Wewe ni Allah hapana mungu ila Wewe Mmoja usiye na mshirika, na kwa kuwa hakika Wewe ni Mmoja wa pekee Mkusudiwa kwa haja, hujazaa wala hujazaliwa wala huna yeyote unayefanana naye, na kwa hakika Muhammad ni mja Wako na Mtume Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya watu wa nyumba yake, ewe Mkarimu! Ewe Mkarimu! Ewe Msifika! Ewe Jabari! Ewe Mkarimu! Nakuomba ujaalie zawadi Yako kwangu kwa kule kukuzuru Wewe na jambo la kwanza utakalonipa, liwe ni kunikomboa na moto.

Kisha aseme mara tatu:

اللَّهُمَّ فَكِّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nikomoe na moto.”

Kisha aseme:

وَ أَوْسَعُ عَلَيَّ مِنْ رِزْمِكَ الْحَلَالِ الطَّيِّبِ، وَادْرَأْ عَنِّي شَرَّ
شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ وَشَرَّ فَسَقَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ

“Na nipanulie riziki Yako ya halali iliyo nzuri, na niondolee shari ya mashetani wa kibinadamu na kimajini, na shari ya mafasiki wa kiarabu na wasio waarabu.”

Kisha aingie msikitini na aseme:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ،

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu, kwa haki ya Mwenyezi Mungu, na kwa mujibu wa mila ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.)”

Kisha inua mikono yako miwili mbinguni hali ukiwa umeelekea Ka’ba, na useme:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي مَقَامِي هَذَا، فِي أَوَّلِ مَنْاسِكِي أَنْ تَقْبَلَ
تَوْبَتِي، وَأَنْ تَجَاوَزَ عَن خَطِيئَتِي وَتَضَعَ عَنِّي وَزْرِي، أَلْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي بَلَّغَنِي بَيْتَهُ الْحَرَامَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا بَيْتُكَ
الْحَرَامُ الَّذِي جَعَلْتَهُ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنًا مُبَارَكًا وَهُدًى
لِلْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَالْبَدَدُ بَدَدُكَ، وَالْبَيْتُ بَيْتُكَ،

جئتُ أطلبُ رَحْمَتَكَ، وَأَوْفُرُ طَاعَتَكَ، مُطِيعًا لِأَمْرِكَ، رَاضِيًا
 بِقَدْرِكَ، أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْبُضْطَرِّ إِلَيْكَ الْخَائِفِ لِعُقُوبَتِكَ.
 اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، وَاسْتَعْبِدْنِي بِطَاعَتِكَ
 وَمَرْضَاتِكَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba katika kisimamo changu hiki na mwanzo wa ibada zangu za Hijja ukubali toba yangu na ufumbie macho makosa yangu na uniondolee mzigo wangu. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amenifikisha nyumba Yake tukufu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nashahidilia kwamba hakika hii ni Nyumba Yako ambayo umeifanya kuwa marejeo ya watu na mahala pa amani, yenye kubarikiwa na mwongozo kwa viumbe.

Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako na mji huu ni mji Wako na Nyumba hii ni nyumba Yako, nimekuja nikitafuta rehema Zako na nikitanguliza utiifu Kwako, ni mwenye kutii amri Yako na mwenye kuridhia makadara Yako. Nakuomba maombi ya mwenye kukimbilia Kwako mwenye kuogopa adhabu Yako. Ewe Mwenyezi Mungu! Nifungulie milango ya rehema Zako na nishughulishe katika kukutii Wewe na katika radhi Zako.”

Kisha itazame Ka’ba na useme:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَظَّمَكَ وَشَرَّفَكَ وَجَعَلَكَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا

مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amekutukuza, amekusharifu, amekupa heshima na amekufanya marejeo ya watu na mahala pa amani, penye kubarikiwa na mwongozo kwa viumbe.”

Kisha nenda kwenye Jiwe Jeusi na liguse na kusema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ
هَدَانَا اللَّهُ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَكْبَرُ
مَنْ خَلَقَهُ، وَأَكْبَرُ مِمَّا أُخْشِيَ وَأَحْذَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ،
وَيُمِيتُ وَيُحْيِي، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَرَحَّصْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَسَلَامٌ عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ
وَالرُّسُلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أُوْمِنُ

بِوَعْدِكَ، وَأُصَدِّقُ رُسُلَكَ، وَأَتَّبِعُ كِتَابَكَ

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye ametuongoza kufikia haya wala hatukuwa wenye kuongoka kama Mwenyezi Mungu hakutuongoza. Ametakasika Mwenyezi Mungu! Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu, na hakuna mungu ila Allah, na Mwenyezi Mungu ni mkubwa mno! Mkubwa mno kushinda viumbe Wake! Mwenyezi Mungu ni mkubwa mno kushinda ninachoogopa na kujihadhari nacho. Hakuna mungu ila Allah Mmoja wa pekee asiye na mshirika, ana ufalme na ana sifa njema, anahuisha na kufisha, anafisha na kuhuisha, Naye ni Mzima wa milele, heri imo mikononi Mwake na Yeye juu ya kila kitu ni muweza.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na mbariki Muhammad na aali Muhammad kama sala bora uliyomsalia na kumbariki na kumrehemu Ibrahim na aali Ibrahim, hakika Wewe ni Mhimidiwa Msifika. Na amani iwe juu ya Manabii wote na Mitume na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa viumbe wote. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi naamini ahadi Yako, nawasadikisha Mitume Wako na ninafuata Kitabu Chako.”

Na katika riwaya sahihi kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) ni kwamba: “Utakapolikaribia Jiwe Jeusi inua mikono yako na mhimidi Mwenyezi Mungu na kumtukuza, mswalie Mtume na muombe Mwenyezi Mungu akubali toka kwako. Kisha liguse kwa mkono wako Jiwe Jeusi na libusu, na kama hutaweza kulibusu basi liguse tu kwa mkono wako, na kama hutaweza kuligusa kwa mkono wako basi liashirie, na sema:

اللَّهُمَّ أَمَانَتِي أَدَيْتُهَا وَمِيثَاقِي تَعَاهَدْتُهُ لِتَشْهَدَ لِي بِالْمُؤَافَاةِ،
 اللَّهُمَّ تَصَدِّيقاً بِكِتَابِكَ وَعَلَى سُنَّةِ نَبِيِّكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
 اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، آمَنْتُ
 بِاللَّهِ، وَكَفَرْتُ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَبِاللَّاتِ وَالْعُزَّى، وَعِبَادَةِ
 الشَّيْطَانِ، وَعِبَادَةِ كُلِّ نِدَائِدٍ عَمِيَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Amana yangu nimeitekeleza na ahadi yangu nimeitimiza ili initolee ushahidi kwamba nimetekeleza. Ewe Mwenyezi Mungu! Kwa ajili ya kusadikisha Kitabu Chako na kufuata Sunnah ya Nabii Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya aali zake, nashahidilia kwamba hapana mungu ila Allah, Mmoja wa pekee hana mshirika, na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake. Nimemwamini Mwenyezi Mungu na nimelikufuru sanamu na shetani, Lata na Uzza, ibada ya mashetani na ibada ya kila mshirika ambaye anaombwa kinyume na Mwenyezi Mungu.”

Ikiwa hauwezi kusema haya, basi sema baadhi yake na useme:

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ بَسَطْتُ يَدِي وَفِيمَا عِنْدَكَ عَظُمْتَ رَغْبَتِي فَاقْبَلْ
 سُبْحَتِي، وَاعْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ

وَالْفُقْرَ وَمَوَاقِفِ الْخِزْيِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nimenyoosha mkono wangu Kwako na raghba yangu ya kutamani yaliyopo Kwako imekuwa kubwa, hivyo nikubalie tasbihi yangu, nighufirie na kunirehemu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi najikinga Kwako dhidi ya ukafiri, ufakiri na visimamo vya hizaya duniani na Akhera.”

Dua Zisomwazo Katika Hali Ya Kutufu:

Na ili mwenye kutufu asipatwe na shaka juu ya idadi ya mizunguko basi katika kila mzunguko mmoja wa tawafu yake asome dua hizi zilizopokewa kutoka kwa Maimamu (a.s.) kwa nia ya kupata radhi, hata kama ni kwa kurudia:

Dua ya mzunguko wa kwanza:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يُبْشِي بِهِ عَلَى طَلَلِ الْبَاءِ، كَمَا
يُبْشِي بِهِ عَلَى جَدَدِ الْأَرْضِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يَهْتَرُّ لَهُ
عَرَشُكَ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَهْتَرُّ لَهُ أَقْدَامُ مَلَائِكَتِكَ،
وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُوسَى مِنْ جَانِبِ الطُّورِ،
فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، وَالْقَيْتَ عَلَيْهِ مَحَبَّةً مِنْكَ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
الَّذِي غَفَرْتَ بِهِ لِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَا تَقَدَّمَ مِنْ

ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ، وَأَتَيْتَ عَلَيْهِ نِعْمَتَكَ، أَنْ تَرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا

وَالْآخِرَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba kwa jina Lako ambalo kwalo hutembezwa juu ya vivuli vya maji kama ambavyo hutembezwa juu ya misitari ya ardhi. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo Arshi Yako hutikisika kwa ajili yake. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo nyayo za Malaika Wako hutikisika kwa ajili yake. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo kwalo Musa alikuomba toka upande wa mlima Nawe ukamjibu na ukaweka mapenzi juu yake toka Kwako. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo kwalo ulimghufiria Muhammad (s.a.w.w.) dhambi zake zilizotangulia na zijazo, na ukamtimizia neema Yako, unirusuku heri ya dunia na Akhera. “

Kisha omba haja yako.

Dua ya mzunguko wa pili:

اللَّهُمَّ إِنِّي إِلَيْكَ فَقِيرٌ، وَإِنِّي خَائِفٌ مُسْتَجِيرٌ، فَلَا تُغَيِّرْ جِسْمِي
وَلَا تُبَدِّلْ أَسْمِي سَائِلَكَ فَقِيرَكَ، مَسْكِينَكَ بِبَابِكَ، فَتَصَدَّقْ
عَلَيْهِ بِالْجَنَّةِ. اللَّهُمَّ الْبَيْتُ بَيْتُكَ، وَالْحَرَمُ حَرَمُكَ، وَالْعَبْدُ
عَبْدُكَ، وَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ الْمُسْتَجِيرِ بِكَ مِنَ النَّارِ،

فَأَعْتَقْنِي وَوَالِدَيْ وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَإِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ مِنَ النَّارِ
يَا جَوَادِيَا كَرِيمُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mhitaji Kwako, na hakika mimi ni mwenye hofu mwenye kuomba hifadhi, hivyo usiubadili mwili wangu wala usilibadili jina langu. Mwombaji Wako, fakiri Wako na maskini Wako yupo mlangoni Kwako, mzawadie pepo. Ewe Mwenyezi Mungu! Nyumba hii ni nyumba Yako, eneo hili tukufu ni eneo Lako na mja huyu ni mja Wako, na hiki ni kisimamo cha mwenye kujikinga Kwako na mwenye kuomba hifadhi Kwako dhidi ya moto hivyo nikomboe na moto mimi na wazazi wangu wawili, ndugu zangu, kizazi changu na ndugu zangu waumini, ewe Mkarimu ewe Mkarimu.”

Dua ya mzunguko wa tatu:

اللَّهُمَّ ادْخِلْنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ، وَأَجِرْنِي بِرَحْمَتِكَ مِنَ النَّارِ،
وَعَافِنِي مِنَ السَّقَمِ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلَالِ، وَادْرَأْ
عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، وَشَرَّ فَسَقَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ، يَا ذَا
الْبَنِّ وَالطُّوْلِ، وَالْجُودِ وَالْكَرَمِ، إِنَّ عَلَيَّ ضَعِيفٌ فَضَاعِفُهُ
لِي، وَتَقَبَّلْهُ مِنِّي، إِنَّكَ أَنْتَ السَّبِيعُ الْعَلِيمُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Niingize peponi kwa rehema

Zako na niepushe na moto kwa rehema Zako, nipe afya njema dhidi ya ugonjwa na nipanulie riziki ya halali na niondolee shari za mafasiki wa kijini na kibinadamu na shari ya mafasiki wa kiarabu na wasiokuwa waarabu. Ewe Mwenye neema na uwezo, fadhila na ukarimu! Hakika amali yangu ni dhaifu hivyo iongeze kwa ajili yangu na ipokee toka kwangu, hakika Wewe ni Msikivu, Mjuzi.”

Dua ya mzunguko wa nne:

يا اللهُ يا وِليَّ العَافِيَةِ، وَخالِقَ العَافِيَةِ، وَرازِقَ
 العَافِيَةِ، وَالْبُنْعَمَ بِالعَافِيَةِ، وَالمَثانَ بِالعَافِيَةِ، وَالْمُتَفَضِّلُ
 بِالعَافِيَةِ عَلَيَّ وَعَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، يا رَحْمانَ الدُّنْيا وَالْآخِرَةِ
 وَرَحِيمَهُما، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْزُقْنَا العَافِيَةَ، وَ
 دَوِّمِ العَافِيَةَ، وَتَبامَّ العَافِيَةَ، وَشُكْرَ العَافِيَةِ فِي الدُّنْيا
 وَالْآخِرَةِ، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe Mmiliki wa afya, Muumba wa afya, Mwenye kuruzuku afya, Mwenye kuneemesha afya, Mpaji wa afya na Mwenye kunifadhili afya mimi na viumbe Wako wote! Ewe Mwenye sikitiko duniani na Akhera na uliye Rahimu humo! Msalie Muhammad na aali Muhammad, na turuzuku afya, kudumu katika afya, utimilifu wa afya na kushukuru afya duniani na Akhera, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote

wenye kurehemu.”

Dua ya mzunguko wa tano:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي شَرَّفَكَ وَعَظَمَكَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي بَعَثَ
مُحَمَّدًا نَبِيًّا، وَجَعَلَ عَلِيًّا اِمَامًا اَللّٰهُمَّ اِهْدِ لَهُ خِيَارَ خَلْقِكَ،
وَجَنِّبْهُ شِرَارَ خَلْقِكَ. رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amekupa heshima na amekutukuza. Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amemleta Muhammad Nabii na amemfanya Ali Imam. Ewe Mwenyezi Mungu! Waongoze kwake walio bora kati ya viumbe Wako na mwepushe na wale walio waovu miongoni mwa viumbe Wako. Mola wetu Mlezi! Utupe wema duniani na wema katika Akhera na utulinde na adhabu ya Moto.”

Dua ya mzunguko wa sita:

اَللّٰهُمَّ الْبَيْتُ بَيْتُكَ، وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ، وَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ
مِنَ النَّارِ اَللّٰهُمَّ مِنْ قَبْلِكَ الرَّوْحُ وَالْفَرْجُ وَالْعَافِيَةُ. اَللّٰهُمَّ اِنَّ
عَبِيَّ ضَعِيْفٌ فَضَاعِفُهُ لِي، وَاغْفِرْ لِي مَا اَطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي وَخَفِيَ

عَلَى خَلْقِكَ، أَسْتَجِيرُ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nyumba hii ni nyumba Yako, mja huyu ni mja Wako na hiki ni kisimamo cha aliyejikinga Kwako na moto. Ewe Mwenyezi Mungu! Rehema, faraja na afya ni kutoka Kwako. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika amali yangu ni dhaifu hivyo iongeze kwa ajili yangu na unighufirie yale uliyoyajua toka kwangu na yakafichika kwa viumbe Wako. Naomba hifadhi kwa Mwenyezi Mungu dhidi ya moto.”

Dua ya mzunguko wa saba:

اللَّهُمَّ إِنَّ عِنْدِي أَفْوَاجاً مِنْ ذُنُوبٍ، وَأَفْوَاجاً مِنْ خَطَايَا وَعِنْدَكَ
أَفْوَاجٌ مِنْ رَحْمَةٍ، وَأَفْوَاجٌ مِنْ مَغْفِرَةٍ، يَا مَنْ اسْتَجَابَ لِابْغَضِ
خَلْقِهِ إِلَيْهِ إِذْ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ، اسْتَجِبْ لِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika kwangu kuna makundi mengi ya dhambi na makundi mengi ya makosa, na Kwako kuna makundi mengi ya rehema na makundi mengi ya maghfira. Ewe Ambaye alimjibu kiumbe amchukiaye zaidi kushinda wote pale aliposema: Nipe muda mpaka siku watakapofufuliwa! Nijibu.”

Kisha sema:

اللَّهُمَّ قَنِّعْنِي بِهَا زَمْرَتِنِي، وَبَارِكْ لِي فِيهَا آتِيَّتِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nikinaiishe nayale uliyoniruzuku na niwekee baraka katika yale uliyonipa.”

Dua baada tu ya kusali Sala ya Tawafu:

اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي، وَلَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي، أَلْحَدُ لِلَّهِ
بِحَامِدِهِ كُلِّهَا عَلَى نَعْبَائِهِ كُلِّهَا، حَتَّى يَنْتَهَى الْحَدُّ إِلَى مَا
يُحِبُّ رَبِّي وَيَرْضَى. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَقَبَّلْ مِنِّي،
وَطَهِّرْ قَلْبِي، وَزَكِّ عَمَلِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Pokea toka kwangu na wala usifanye hii kuwa ahadi ya mwisho toka kwangu. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu kwa himidi Zake zote juu ya neema Zake zote mpaka kila sifa njema ya Mwenyezi Mungu ikomee kwenye lile alipendalo na kuliridhia. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na pokea toka kwangu na utakase moyo wangu na itakase amali yangu.”

Ni mustahabu kunywa maji ya Zamzam:

Ni Sunnah kunywa maji ya Zamzam na kujirushia kichwani mwake na mwilini na kusoma dua hii:

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ عَلِيًّا نَافِعًا، وَرِزْقًا وَاسِعًا، وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Yafanye elimu yenye manufaa,

riziki pana na tiba ya kila ugonjwa.”

Abul-Hasan (a.s.) alikuwa akisema anywapo maji ya Zamzam:

بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدِ لِلَّهِ وَالشُّكْرِ لِلَّهِ

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu na shukrani ni kwa Mwenyezi Mungu.”

Imepokewa kutoka katika kitabu *al-Mahasin* kutoka kwa Mtume (s.a.w.w.) kwamba alisema: “Maji ya Zamzam ni dawa ya ugonjwa utakaokunywa kwa ajili yake.” Na ni mustahabu kuyanywa kwa wingi na kuyajaza kwa wingi. Na Mtume alikuwa akituma aletewe zawadi ya maji ya Zamzam naye akiwa Madina.

Na amepokea Hammad kwamba jamaa miongoni mwa ulamaa walikuwa wakiyanywa kwa ajili ya mambo muhimu ikiwemo kupata elimu, kukidhiwa haja, kuponywa na maradhi, na mengineyo. Na muhimu zaidi ni kuomba maghfira toka kwa Mwenyezi Mungu, hivyo asome Bismillahi na anuwiye kuyanywa kwa kuomba maghfira na kufuzu kupata Pepo na uokovu dhidi ya moto na mengineyo. Na ni mustahabu kuyabeba na kuyatoa zawadi.

Adabu za kutembea baina ya Swafa na Mar’wa:

Ni mustahabu kwenda Swafa kwa kutokea mlango ambao alitokea Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) nao ni ule mlango ambao upo mkabala na Jiwe Jeusi, kwa sasa unaitwa Mlango wa Swafa. Aende kwa utulivu na unyenyekevu, apande juu ya Mlima Swafa mpaka awe

anaiona Nyumba, na aelekee kwenye nguzo ambayo lipo Jiwe Jeusi. Na ni mustahabu kwamba arefushe kisimamo juu ya Mlima Swafa. Imepokewa kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) kwamba alisema: “Ambaye anataka mali yake iongezeke basi arefushe kusimama juu ya Mlima Swafa na Mlima Mar’wa, na akumbuke neema za Mwenyezi Mungu zilizopo juu yake, na ataje neema zake na mitihani yake na wema Wake kwake kwa kadiri awezavyo.”

Aseme mara saba akiwa ameelekea Ka’aba:

اللَّهُ أَكْبَرُ

Mwenyezi Mungu mkubwa!

Mara saba:

الْحَمْدُ لِلَّهِ

Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu.

Mara saba:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Hapana mungu ila Allah.

Na asome dua hii mara tatu:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي

وَيُيْتُّ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

“Hakuna mungu ila Allah mmoja wa pekee asiye na mshirika, ana ufalme na ana sifa njema, anahuisha na kufisha, Naye ni mzima wa milele hafi, na Yeye ni Muweza juu ya kila kitu. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad.”

Na asome dua hii mara tatu:

اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا هَدَانَا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أْبَلَانَا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَيُّ الْقَيُّومُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَيِّ الدَّائِمِ

“Mungu mkubwa kwa yale aliyotuongoza. Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu kwa yale aliyotuneemesha. Na kila sifa njema ni Mwenyezi Mungu aliye Mzima Mwenye kusimamia mambo. Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Mzima wa milele.”

Na asome dua hii mara tatu:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،
لَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَلَوْ كَرِهَ الْبَشَرُ كُلُّهُ

“Nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah, na

nashahidilia kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake, hatumwabudu ila Yeye kwa kumtakasia Yeye dini hata kama washirikina watachukia.”

Na asome dua hii mara tatu:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ وَالْيَقِينَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba msamaha, afya na yakini duniani na Akhera.”

Na mara tatu:

اللَّهُمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Utupe wema duniani na wema katika Akhera na utulinde na adhabu ya Moto.”

Na mara mia moja:

اللَّهُ أَكْبَرُ

Mwenyezi Mungu mkubwa.

Na mara mia moja:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Hakuna mungu ila Allah.

Na mara mia moja:

أَلْحَدُ لِلَّهِ

Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu.

Na mara mia moja:

سُبْحَانَ اللَّهِ

Ametakasika Mwenyezi Mungu!

Kisha asome:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَاةُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَغَلَبَ الْأَحْزَابَ
وَحْدَهُ، فَلَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَدُّ وَحْدَهُ. اللَّهُمَّ بَارِكْ لِي فِي السُّؤْتِ
وَفِيمَا بَعْدَ السُّؤْتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ ظُلْمَةِ الْقَبْرِ وَوَحْشَتِهِ.
اللَّهُمَّ أَظِلَّنِي فِي ظِلِّ عَرَشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّكَ

“Hakuna mungu ila Allah Mmoja wa pekee, ametekeleza ahadi yake, amemnusuru mja wake na ameyashinda makundi peke yake. Ana ufalme na ana kila sifa njema peke Yake. Ewe Mwenyezi Mungu! Nibariki mimi katika mauti na baada ya mauti. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika

mimi najilinda Kwako na giza la kaburi na upweke wake. Ewe Mwenyezi Mungu! Niweke kwenye kivuli cha Arshi Yako siku ambayo hakutakuwa na kivuli ila kivuli Chako.”

Kariri dua hii kwani ni ya kuiweka amana dini yako na nafsi yako Kwake:

أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ الرَّحْمَنَ الرَّحِيمَ الَّذِي لَا تَضِيْعُ وَدَائِعُهُ دِينِي
وَنَفْسِي وَأَهْلِي. اللَّهُمَّ اسْتَعْبِدْنِي عَلَى كِتَابِكَ وَسُنَّةِ نَبِيِّكَ،
وَتَوَفَّنِي عَلَى مِلَّتِهِ، وَأَعِزَّنِي مِنَ الْفِتْنَةِ

“Naiweka dini yangu, nafsi yangu na ndugu zangu amana kwa Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu ambaye amana zake hazipotei. Ewe Mwenyezi Mungu! Nishughulisha kwa kufuata Kitabu Chako na Sunnah ya Nabii Wako na unifisha juu ya mila yake na unilinde na fitina.”

Kisha sema mara tatu:

اللَّهُ أَكْبَرُ

Mwenyezi Mungu mkubwa.

Kisha arudie mara mbili dua ya kujiweka amana, kisha aseme:

اللَّهُ أَكْبَرُ

Mwenyezi Mungu mkubwa.

Kisha aombe tena mara moja ile dua ya kujiweka amana. Na kama hawezi utaratibu huu basi atosheke na kidogo.

Na ni mustahabu kwamba aielekee Ka’ba, anyanyuwe mikono yake na aseme:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ قَطُّ، فَإِنْ عُدْتُ فَعُدْ عَلَيَّ
بِالْبَغْفِرَةِ، فَإِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. اللَّهُمَّ افْعَلْ بِي مَا أَنْتَ
أَهْلُهُ، فَإِنَّكَ إِنْ تَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ تَرَحَّمْنِي، وَإِنْ تَعَذِّبْنِي
فَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنِ عَذَابِي، وَأَنَا مُحْتَاجٌ إِلَى رَحْمَتِكَ، فَيَا مَنْ أَنَا
مُحْتَاجٌ إِلَى رَحْمَتِهِ ارْحَمْنِي. اللَّهُمَّ لَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، فَإِنَّكَ
إِنْ تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ تَعَذِّبْنِي، وَلَمْ تَطْلُبْنِي، أَصَبَحْتُ أَتَقِي
عَدْلَكَ، وَلَا أَخَافُ جُورَكَ، فَيَا مَنْ هُوَ عَدْلٌ لَا يَجُورُ ارْحَمْنِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie kila dhambi niliyoitenda, na kama nitarudia basi Nawe nirudie kwa maghfira, kwani hakika Wewe ni Msamehevu, Mwenye sikitiko. Ewe Mwenyezi Mungu! Nitendee yale unayostahiki Wewe kwani hakika ikiwa utanitendea yale unayostahiki Wewe utanirehemu, na Wewe huna haja na adhabu yangu hata kama utaniadhibu, lakini mimi ni mwenye kuhitaji rehema Zako, hivyo ewe Ambaye mimi

nahitaji rehema Zake nirehemu. Ewe Mwenyezi Mungu! Usinitende yale ninayostahili mimi kwani hakika ukinitendea yale ninayostahili mimi utaniadhibu na hutakuwa umenidhulumu. Nimepambazukiwa na hali ninajikinga na uadilifu Wako na wala siogopi uonevu Wako, hivyo ewe Ambaye ni Uadilifu usiyeonea nirehemu.”

Kisha aseme:

يَا مَنْ لَا يَخِيبُ سَائِلُهُ، وَلَا يَنْفَعُ نَائِلُهُ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، وَأَعِزَّنِي مِنَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ

“Ewe Ambaye hamrudishi mikono mitupu muombaji Wake na wala haliishi gawo Lake! Msalie Muhammad na aali Muhammad na nilinde na moto kwa rehema Zako.”

Jiombee utakalo, na urefushe kusimama kwako juu ya Mlima wa Swafa kwa mara ya kwanza kuliko mara nyingine. Kisha teremka kidogo na simama, na soma dua hii hali umeelekea Ka’ba:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَتِهِ وَعُرْبَتِهِ وَوَحْشَتِهِ
وَوَظْمَتِهِ وَضَيْقِهِ وَضَنْكِهِ. اللَّهُمَّ أَظْلِنِي فِي ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا
ظِلَّ إِلَّا ظِلُّكَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi najilinda Kwako na

adhabu ya kaburi, mitihani yake, ugeni wake, upweke wake, giza lake, mbinyo wake na shida zake. Ewe Mwenyezi Mungu! Niweke kwenye kivuli cha Arshi Yako siku ambayo hakutakuwa na kivuli ila kivuli Chako.”

Kisha teremka na hali umefunua mgongo wako na soma dua hii wakati wa kuteremka toka Mlima Swafa:

يَا رَبِّ الْعَفْوِ، يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ هُوَ أَوْلَى بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ
يُثِيبُ عَلَى الْعَفْوِ، الْعَفْوَ الْعَفْوَ الْعَفْوَ، يَا جَوَادُ يَا كَرِيمُ يَا قَرِيبُ، يَا
بَعِيدُ، أُرِدُّ دُعَاكَ نِعْمَتَكَ، وَاسْتَعْبِدُنِي بِطَاعَتِكَ وَمَرْضَاتِكَ

“Ewe Mola Mlezi wa msamaha! Ewe Ambaye aliamuru msamaha! Ewe Ambaye anafaa zaidi kusamehe! Ewe Ambaye hulipa thawabu za msamaha, naomba msamaha, naomba msamaha, naomba msamaha, ewe Mkarimu! Ewe Mkarimu! Ewe Uliye karibu! Ewe Uliye mbali! Nirudishie neema Zako na unishughulishie katika kukutii Wewe na katika maridhawa Yako.”

Kisha utatembea kwa utulivu na unyenyekevu mpaka ufike eneo la mwendo wa kasi, na haifai kwa wanawake kutembea mwendo wa kasi. Na ni mustahabu kusoma dua hii eneo la mwendo wa kasi:

بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ
اغْفِرْ وَارْحَمْ وَتَجَاوَزْ عَنَّا تَعَلَّمْ، إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ، وَاهْدِنِي

لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ. اللَّهُمَّ إِنَّ عَمَلِي ضَعِيفٌ فَضَاعِفُهُ لِي، وَتَقَبَّلْ
 مِنِّي. اللَّهُمَّ لَكَ سَعْيِي، وَبِكَ حَوْلِي وَقُوَّتِي، تَقَبَّلْ عَمَلِي، يَا مَنْ
 يَقْبَلُ عَمَلَ الْمُتَّقِينَ

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa. Ewe Mwenyezi Mungu mswalie Muhammad na aali Muhammad. Ewe Mwenyezi Mungu! Samehe, rehemu na fumbia macho yale unayoyajua, kwani hakika Wewe ni Mtukufu mno Mkarimu zaidi, na niongoze kwenye lile lililo la sawa. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika amali yangu ni dhaifu hivyo iongeze kwa ajili yangu na ipokee toka kwangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Matembezi yangu ni kwa ajili Yako, ujanja wangu na nguvu zangu ni Kwako, ipokee amali yangu ewe Ambaye anapokea amali za wachamungu.”

Ukivuka eneo la mwendo wa kasi, kata mwendo wa kasi na tembea kwa utulivu na unyenyekevu, na soma dua hii:

يَا ذَا الْمَنِّ وَالْفَضْلِ وَالْكَرَمِ وَالنَّعْمَاءِ وَالْجُودِ، اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، إِنَّهُ
 لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

“Ewe Mwenye upaji, fadhila, ihsani, neema na ukarimu! Nighufirie madhambi yangu kwani hakika haghufirii dhambi ila Wewe.”

Mpaka utakapofika Mlima wa Mar'wa, upande na tenda kama ulivyotenda juu ya Mlima wa Swafa, muombe Mwenyezi Mungu haja zako na sema katika dua yako:

يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ يَجْزِي عَلَى الْعَفْوِ، يَا مَنْ دَلَّ عَلَى
الْعَفْوِ، يَا مَنْ زَيَّنَ الْعَفْوَ يَا مَنْ يُثِيبُ عَلَى الْعَفْوِ، يَا مَنْ يُحِبُّ
الْعَفْوَ، يَا مَنْ يُعْطِي عَلَى الْعَفْوِ، يَا مَنْ يَعْفُو عَلَى الْعَفْوِ، يَا رَبَّ
الْعَفْوِ، أَلْعَفْوُ أَلْعَفْوُ أَلْعَفْوُ،

“Ewe Ambaye aliamuru msamaha! Ewe Ambaye hulipa kutokana na msamaha! Ewe Ambaye alijulisha msamaha! Ewe Ambaye aliupamba msamaha! Ewe Ambaye hulipa thawabu za msamaha! Ewe anayependa msamaha! Ewe Ambaye hutoa kwa ajili ya msamaha! Ewe Ambaye hutoa msamaha juu ya msamaha! Ewe Mola Mlezi wa msamaha! naomba msamaha, naomba msamaha, naomba msamaha.”

Jinyenyekeze kwa Mwenyezi Mungu na lia, na kama huwezi kulia basi jilize, na jitahidi utokwe na machozi, na jitahidi kuomba dua. Na rejea Swafa toka Mar'wa kwa utaratibu huu. Na soma dua hii katika hali ya matembezi kwani ni dua bora mno:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُسْنَ الظَّنِّ بِكَ عَلَى كُلِّ حَالٍ، وَصِدْقَ النِّيَّةِ
فِي التَّوَكُّلِ عَلَيْكَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba hali ya kuwa na dhana nzuri Nawe katika kila hali, na nia njema katika kukutawakali Wewe.

Adabu za kupunguza nywele:

Ni Sunnah kufanya haya kwa pamoja: Kupunguza nywele za kichwani, ndevu, masharubu na kukata kucha, na kutopindukia ili kibakie kiwango fulani kwa ajili ya Hijja. Imepokewa kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) kwamba alisema: “Ukimaliza matembezi yako (baina ya Swafa na Mar’wa) na hali ukiwa katika Hijja *Tamatui* basi punguza nywele zako tokea pande zake, ndevu zako na masharubu yako, na kata kucha zako na acha kidogo kwa ajili ya Hijja yako. Ukifanya hivyo utakuwa umehalalisha kila kitu ambacho ni halali kwa aliye katika ihramu ambacho ulikuwa umeharamisha...”

FASLU YA TANO

ADABU ZA IHRAMU YA HIJA, KUSIMAMA ARAFA, MASH'ARUL-HARAM, NA AMALI ZA MINA

Adabu zilizotangulia zinazohusu Ihramu ya Umra zinaingia pia katika Ihramu ya Hijja. Na ni bora Ihramu iwe baada ya Sala ya Adhuhuri au Alasiri au faradhi iliyosaliwa kadha au Sala ya Sunnah, na uchache wake ni rakaa mbili. Na bora isaliwe ndani ya Msikiti Mtukufu, na bora iwe katika Jiwe la Ismail au Maqam Ibrahim. Na ni mustahabu kuitamka nia na ulete tamko la kuitikia (Talbiya) ambalo tumetangulia kulitaja katika Umra ila ni kwamba badala ya kauli yako:

اللهم إني أريد التمتع بالعمرة

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nataka kufanya Umra Tamattui”

sema:

اللهم إني أريد الحج

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nataka kuhiji.

Utakapohirimia kwa ajili ya Hijja na ukawa unatoka Makka basi njiani utakuwa unasoma tamko la kuitikia (Talbiya) kwa sauti ya chini mpaka utakapofika Abtahi, ndipo utanyanyua sauti yako. Na utakapoelekea Mina utasema:

اللَّهُمَّ يَاكَ أَرْجُو وَيَاكَ أَدْعُو، فَبَلِّغْنِي أَمَلِي، وَأَصْدِحْ لِي عَمَلِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ni Wewe tu nakutaraji na ni Wewe tu nakuomba, basi nitimizie matarajio yangu na nitengenezee amali yangu.

Kisha utakwenda Mina kwa utulivu na unyenyekevu huku ukijishughulisha na kumtaja Mwenyezi Mungu, utakapofika hapo utasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَقَدَمَنِيهَا صَالِحاً فِي عَافِيَةٍ وَبَلَّغَنِي هَذَا
الْبَكَانَ اللَّهُمَّ هَذِهِ مِنِّي وَهِيَ مِنِّي مَنَنْتَ بِهِ مِنَ الْبِنَاسِكِ،
فَأَسْأَلُكَ أَنْ تَبْنِي عَلَيَّ فِيهَا بِمَا مَنَنْتَ بِهِ عَلَيَّ أَوْلِيَاءِكَ، فَإِنَّا
أَنَاعِبُكَ وَفِي قَبْضَتِكَ

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Ambaye amenileta nikiwa katika afya njema na amenifikisha sehemu hii. Ewe Mwenyezi Mungu! Hii ni Mina, nayo ni miongoni mwa ibada za Hijja ulizonineemesha, hivyo nakuomba unineemeshe yale uliyowaneemesha Manabii Wako, kwani hakika mimi ni mja Wako na nimo mikononi Mwako.”

Ni mustahabu kwako kulala Mina usiku wa Arafa ukiutimiza katika kumtii Mwenyezi Mungu, na lililo bora ni iwe ibada yako na hususan Sala zako katika Msikiti wa Khayfu, na Sala yako humo uisalie kwenye mnara uliyopo

katikati ya msikiti. Na eneo lililopo baada ya dhiraa thelathini toka pembe zake zote (Msikiti wa Khayfu) huo ni msikiti wa Mtume (s.a.w.w.) na sehemu ya kusalia Manabii ambao walisali hapo kabla yake (a.s.). Ukishasali Sala ya Alfajri fuatiliza dua za baada ya Sala mpaka kuchomoza kwa jua, kisha nenda Arafa.

Adabu za kusimama Arafa:

Dua zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.) unapokuwa umesimama Arafa ni nyingi, nasi hapa tutataja baadhi ya dua hizi, hivyo utasema:

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، فَلَا تَجْعَلْنِي مِنْ أُخْيَبٍ وَفِدِكَ، وَارْحَمْ
مَسِيرِي إِلَيْكَ مِنَ الْفَجِّ الْعَبِيقِ. اللَّهُمَّ رَبَّ الْبَشَائِعِ كُلِّهَا،
فَكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ رِمْرِمِكَ الْحَلَالِ، وَادْرَأْ
عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ. اللَّهُمَّ لَا تَنْكُرْ بِي، وَلَا تَخْذَعْنِي،
وَلَا تَسْتَدْرِجْنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَوْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ
وَمَنِّكَ وَفَضْلِكَ، يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ، وَيَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ، وَيَا
أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ، وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako hivyo usinifanye mgeni niliyeshindwa kushinda wageni Wako wote, na urehemu mwendo wangu kuja Kwako toka njia ya mbali. Ewe Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa maeneo yote ya Hijja nikomboe na moto, nipanulie riziki yako ya halali na niondolee shari ya mafasiki wa kijini na kibinadamu. Ewe Mwenyezi Mungu! Usinifanyie hila na wala usinidanganye na wala usinivute polepole. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba kwa uwezo Wako, ukarimu Wako, ihsani Yako, upaji Wako na fadhila Zako. Ewe Msikivu kushinda wasikivu wote! Ewe Mwenye kuona kushinda waonaji wote! Ewe Mwepesi wa kuhesabu kushinda wahasibu wote! Ewe Mwenye kurehemu kushinda marahimu wote, umswalie Muhammad na aali Muhammad na unirusuku heri ya dunia na Akhera.”

Inua mikono yako mbinguni na omba haja yako toka kwa Mwenyezi Mungu, sema:

اللَّهُمَّ حَاجَتِي إِلَيْكَ الَّتِي إِنِ اعْطَيْتَنِيهَا لَمْ يَضُرَّنِي مَا
 مَنَعْتَنِي، وَالَّتِي إِنِ مَنَعْتَنِيهَا لَمْ يَنْفَعْنِي مَا أَعْطَيْتَنِي، أَسْأَلُكَ
 خَلاصَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَمِلْكُ يَدِكَ،
 نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، وَأَجَلِي بِعِلْمِكَ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُوقِّعَنِي لِمَا يُرْضِيكَ
 عَنِّي، وَأَنْ تُسَلِّمَ مِنِّي مَنَاسِكِي الَّتِي أَرَيْتَهَا خَلِيدَكَ إِبْرَاهِيمَ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَدَلَّلْتَ عَلَيْهَا نَبِيَّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَأَلِهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ رَضِيَتْ عَمَلُهُ، وَأَطَلَتْ عُمْرُهُ،
وَأَحْيَيْتَهُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَيَاةً طَيِّبَةً

“Ewe Mwenyezi Mungu! Haja yangu Kwako ambayo lau utanipa hayatanidhuru yale uliyozuia na lau utaninyima hayataninufaisha yale uliyotoa, nakuomba uokovu wa shingo yangu dhidi ya moto. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako na miliki ya mikono Yako, nywele zangu za utosi zimo mikononi Mwako na kifo changu ni kwa elimu Yako, nakuomba uniwafikishie yale yatakayokufanya uwe radhi nami, na upokee toka kwangu ibada za Hijja ambazo ulimwonyesha khalili Wako Ibrahim sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, na ukamjulisha Nabii Wako Muhammad (s.a.w.w.). Ewe Mwenyezi Mungu! Nijaalie miongoni mwa uliyeridhia amali zake, ukarefusha Umra yake na ukampa maisha mazuri baada ya kifo.”

Kisha sema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَيُحْيِي وَيُمِيتُ وَيُحْيِي، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَالَّذِي تَقُولُ وَخَيْرًا مِمَّا يَقُولُ
الْقَائِلُونَ، اللَّهُمَّ لَكَ صَلَاتِي وَنَسْكَ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي وَلَكَ

تَرَاهُ، وَبِكَ حَوْلِي وَمِنْكَ قُوَّتِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَمِنَ
 وَسْوَاسِ الصُّدُورِ وَمِنَ شَتَاتِ الْأُمُورِ وَمِنُ عَذَابِ الْقَبْرِ، اللَّهُمَّ
 إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الرِّيَاحِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَأْتِي بِهِ الرِّيَاحُ،
 فَاسْأَلُكَ خَيْرَ اللَّيْلِ وَخَيْرَ النَّهَارِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي
 سَعْيِي نُورًا وَفِي بَصَرِي نُورًا وَفِي لَحْيِي وَدَمِي وَعِظَامِي وَعُرُوقِي
 وَمَقْعَدِي وَمَقَامِي وَمَدْخَلِي وَمَخْرَجِي نُورًا وَأَعْظَمِ لِي نُورًا يَا رَبِّ
 يَوْمَ أَلْقَاكَ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“Hakuna mungu ila Allah Mmoja wa pekee asiye na mshirika, ana ufalme na ana sifa njema, anahuisha na kufisha, na anafisha na kuhuisha, Naye ni Mzima wa milele, heri zimo mikononi Mwake na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema kama unayoisema na ni bora kushinda tunayoisema na ni ya juu kupita wanayoisema wenye kusema. Ewe Mwenyezi Mungu! Ni kwa ajili Yako Sala yangu, ibada zangu, uzima wangu na kufa kwangu. Na ni kwa ajili Yako urithi wangu, ni kupitia Kwako ujanja wangu na ni kutoka Kwako nguvu zangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi najilinda Kwako na ufakiri, wasiwasi wa vifua, mtawanyiko wa jambo na adhabu ya kaburi. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba heri ya pepo na ninajilinda Kwako na shari inayoletwa na pepo, hivyo nakuomba heri ya usiku na heri ya mchana. Ewe Mwenyezi Mungu! Weka nuru

moyoni mwangu, nuru masikioni mwangu, nuru machoni mwangu, na nuru ndani ya nyama yangu, damu yangu, mifupa yangu, mishipa yangu, makalio yangu, masimamio yangu, maingilio yangu na matokeo yangu. Na niongezee nuru ewe Mola Mlezi siku ambayo nitakutana Nawe hakika Wewe juu ya kila kitu ni Muweza.”

Kithirisha kutoa sadaka katika siku hii, na elekea Kibla na useme mara mia moja:

سُبْحَانَ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَدُّ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَيُؤْتِي وَيُحْيِي، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“Ametakasika Mwenyezi Mungu! Mwenyezi Mungu Mkubwa mno! Aliyoyataka Mwenyezi Mungu! Na hakuna nguvu ila kwa uwezo wa Mwenyezi Mungu! Nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah Mmoja wa pekee hana mshirika, ana ufalme na ana sifa njema, anahuisa na kufisha, Naye ni Mzima wa milele, heri imo mikononi Mwake na Yeye ni Muweza wa kila kitu. “

Kisha soma Aya kumi za mwanzo wa Sura al-Baqara, kisha soma Sura Ikhlas mara tatu, soma Aya Kursiyu, kisha soma Aya ya utiishaji, nayo ni:

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ
 اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا
 وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ
 وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

“Hakika Mola wenu Mlezi ni Mwenyezi Mungu aliyeziumba mbingu na ardhi katika hatua sita, kisha ukakamilika katika Arshi. Huufunika usiku kwa mchana uufuatia upesi, na jua na mwezi na nyota vimetiishwa kwa amri Yake. Fahamuni kuumba na amri zote ni Zake. Ametukuka Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote.” (Sura A’raf: 54).

Kisha soma Sura al-Falaqi na Sura an-Nasi, kisha mhimidi Mwenyezi Mungu kwa kila neema aliyokuneemesha na taja neema Zake moja baada ya nyingine kadiri uwezavyo. Na mhimidi kwa zile neema alizokuneemesha miongoni mwa familia au mali, na mhimidi kwa majaribu aliyokupa na sema:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى نِعْمَائِكَ الَّتِي لَا تُحصى بِعَدَدٍ، وَلَا
 تُكَافَأُ بِعَمَلٍ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Kila sifa njema ni Yako kwa neema Zako ambazo hazihesabiki kwa idadi wala hazilipwi kwa matendo.”

Na mhimidi kwa kila Aya ambayo humo amejihimidi Mwenyewe ndani ya Qur’ani, na msabihi kwa kila tasbihi aliyojisabihi Mwenyewe katika Qur’ani, na mtukuze kwa kila utukuzo ambao amejitukuza Mwenyewe katika Qur’ani, na mhalilie kwa kila tahalili ambayo kajihalilia Mwenyewe katika Qur’ani, na mswalie Muhammad na aali Muhammad na kithirisha kufanya hivyo na jitahidi kufanya hayo. Na muombe Mwenyezi Mungu kwa kila jina alilojiita Mwenyewe ndani ya Qur’ani na kwa kila jina unaloona zuri, na muombe kwa majina Yake yaliyopo mwishoni mwa Sura al-Hashri.

Na soma dua hii:

أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، وَأَسْأَلُكَ بِقُوَّتِكَ
 وَقُدْرَتِكَ وَعِزَّتِكَ وَبِجَمِيعِ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ وَبِأَرْكَانِكَ كُلِّهَا،
 وَبِحَقِّ رَسُولِكَ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبِاسْمِكَ الْأَكْبَرِ الْأَكْبَرِ،
 وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي مَنْ دَعَاكَ بِهِ كَانَ حَقًّا عَلَيْكَ أَنْ لَا
 تُخَيِّبَهُ، وَبِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الَّذِي مَنْ دَعَاكَ بِهِ
 كَانَ حَقًّا عَلَيْكَ أَنْ لَا تَرُدَّهُ، وَأَنْ تُعْطِيَهُ مَا سَأَلَ، أَنْ تَغْفِرَ لِي
 ذُنُوبِي فِي جَمِيعِ عِلْمِكَ فِيَّ

“Nakuomba ewe Mwenyezi Mungu ewe Mwingi wa rehemu kwa kila jina ambalo ni Lako. Na ninakuomba kwa

nguvu Zako, uwezo Wako, utukufu Wako na kwa yote yaliyodhibitiwa na elimu Yako, na mkusanyo Wako na nguzo Zako zote, na kwa haki ya Mtume Wako sala Zako ziwe juu yake na juu ya aali zake, na kwa jina Lako kubwa lililo tukufu mno, na kwa jina Lako adhimu ambalo atakayekuomba kwalo huwa ni haki juu Yako kumjibu, na kwa jina Lako adhimu mno, adhimu kushinda kila lililo adhimu, ambalo atakayekuomba kwalo huwa ni haki juu Yako kutokumnyima na kumpa yale aliyokuomba, unighufirie dhambi zangu zote katika yote unayoyajua kwangu.”

Muombe Mwenyezi Mungu haja Zako zote na omba akuafikishe kuhiji mwaka ujao, na jiombee lile upendalo, na jitahidi sana kwani hii ni siku ya dua na maombi, na jilinde kwa Mwenyezi Mungu na shetani kwani shetani hatokusahau katika sehemu aipendayo sana Mwenyezi Mungu kukusahaulisha katika sehemu hiyo, na jiepushe kuwatizama watu.

Sema mara sabini:

أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ

“Nakuomba Pepo.”

Na mara sabini:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

“Namuomba maghfira Mwenyezi Mungu na ninatubu Kwake.”

Na soma dua ambayo Jibril (a.s.) alimfunza Adam (a.s.) ili akubaliwe toba yake:

سبحانك اللهم وبحمدك لا إله إلا أنت عدت سوءاً وظلمت
نفسى واعترفت بذنبى فاغفر لى إنك أنت خير الغافرين.
سبحانك اللهم وبحمدك لا إله إلا أنت عدت سوءاً وظلمت
نفسى فاعترفت بذنبى فاغفر لى إنك أنت التواب الرحيم.

“Umetakasika Ewe Mwenyezi Mungu na kila sifa njema ni Yako, hakuna mungu ila Wewe. Nimetenda mabaya, nimeidhulumu nafsi yangu na nimekiri dhambi zangu hivyo nighufirie hakika Wewe ni Mwenye kughufuri kushinda wote wenye kughufuri. Umetakasika Ewe Mwenyezi Mungu na kila sifa njema ni Yako, hakuna mungu ila Wewe. Nimetenda mabaya, nimeidhulumu nafsi yangu na nimekiri dhambi zangu hivyo nighufirie hakika Wewe ni Mwenye kupokea toba Mwenye kurehemu.”

Na wakati wa kuzama jua soma dua hii:

اللَّهُمَّ إِنِّى أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ، وَمِنْ تَشْتِيتِ الْأُمْرِ، وَمِنْ شَرِّ مَا
يَحْدُثُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، أَمْسَى ظُلْمَى مُسْتَجِيراً بِعَفْوِكَ،
وَأَمْسَى خَوْفَى مُسْتَجِيراً بِأَمَانِكَ، وَأَمْسَى ذُلِّى مُسْتَجِيراً

بِعِزِّكَ، وَأَمْسَى وَجْهِي الْفَانِي مُسْتَجِيرًا بِوَجْهِكَ الْبَاقِي، يَا خَيْرَ
 مَنْ سِئَلٍ، وَيَا أَجْوَدَ مَنْ أُعْطِيَ، يَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتُرْحِمَ، جَلِّدْنِي
 بِرَحْمَتِكَ، وَأَلْبِسْنِي عَافِيَتَكَ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّ جَمِيعِ خَلْقِكَ
 وَارْمُقْنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi najilinda Kwako na ufakiri, mtawanyiko wa mambo na shari ya yale yatokeayo usiku na mchana. Dhulma yangu imeshinda na hali ni yenye kuomba hifadhi kwenye msamaha Wako, hofu yangu imeshinda na hali ni yenye kuomba hifadhi kwenye amani Yako, udhalili wangu umeshinda na hali ni wenye kuomba hifadhi kwenye utukufu Wako, uso wangu wenye kutoweka umeshinda na hali ni wenye kuomba hifadhi kwenye utukufu Wako. Ewe mbora aliyeombwa! Ewe mkarimu aliyetoa! Na ewe Mwenye kurehemu aliyeombwa rehema! Nifunike kwa rehema Zako, nivishe afya Yako na niondolee shari ya viumbe Wako wote. Na niruzuku heri ya dunia na Akhera.”

Jiombee mwenyewe, wazazi wako na ndugu zako waumini, na kwa uchache wawe waumini arubaini. Imepokewa kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) kwamba alisema: Jua likizama Siku ya Arafa sema:

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ هَذَا الْبَوَاقِفِ، وَارْمُقْنِيهِ أَبَدًا

مَا أَبْقَيْتَنِي، وَأَقْلَبِنِي الْيَوْمَ مُفْلِحاً مُنْجِئاً مُسْتَجَاباً
 لِي، مَرْحُوماً مَغْفُوراً لِي، بِأَفْضَلِ مَا يَنْقَلِبُ بِهِ الْيَوْمَ أَحَدٌ مِنْ
 وَفِدِكَ، وَحُجَّاجِ بَيْتِكَ الْحَرَامِ، وَاجْعَلْنِي الْيَوْمَ مِنْ أَكْرَمِ
 وَفِدِكَ عَلَيْكَ، وَأَعْطِنِي أَفْضَلَ مَا أَعْطَيْتَ أَحَدًا مِنْهُمْ مِنَ الْخَيْرِ
 وَالْبَرَكَاتِ وَالْعَافِيَةِ وَالرَّحْمَةِ وَالرِّضْوَانِ وَالْمَغْفِرَةِ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا
 أَرْجِعُ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِ أَوْ مَالٍ أَوْ قَلِيلٍ أَوْ كَثِيرٍ، وَبَارِكْ لَهُمْ فِي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Usifanye kisimamo changu hiki kuwa ahadi yangu ya mwisho na niruzuku (Hijja) zijazo muda wote utakaoniacha hai, na nirudishe leo na hali nikiwa ni mwenye kufaulu, kufanikiwa, mwenye kujibiwa, mwenye kurehemewa na mwenye kughufuriwa, katika hali bora kushinda ile atakayorudi nayo yeyote toka katika ugeni Wako na mahujaji wa Nyumba Yako tukufu, na nijaalie leo kuwa mkirimiwa kushinda wageni Wako wote waliofika Kwako, na nipe kilicho bora kushinda ulichompa yeyote kati yao miongoni mwa heri, baraka, rehema, radhi na maghfira. Na niwekee baraka katika yale nitakayoyarejelea miongoni mwa familia au mali, au kichache au kingi, na wawekee baraka kwangu.”

Kariri kauli yako:

اللَّهُمَّ فَكِّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nikomboe na moto.”

Adabu za kusimama al-Mash’ari:

Atoke Arafa kwa utulivu na unyenyekevu baada ya kuzama kwa jua huku akiwa ni mwenye kujishughulisha na dua na kuomba maghfira. Akifika al-Kathibul-Ahmar kuliani mwa njia ni mustahabu kusoma dua hii:

اللَّهُمَّ ارْحَمْ مَوْفِعِي، وَزِدْ عَمَلِي، وَسَلِّمْ لِي دِينِي وَتَقَبَّلْ مِنِّي مَنَاسِكِي
اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ هَذَا الْبَوَاقِفِ، وَارْزُقْنِيهِ مِنْ
قَابِلٍ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي،

“Ewe Mwenyezi Mungu! Kirehemu kisimamo changu, nizidishie katika amali yangu, nisalimishie dini yangu na zipokee ibada zangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Usifanye kisimamo changu hiki kuwa ahadi yangu ya mwisho na niruzuku tena muda wote utakaoniacha hai.”

Wakati wa kutembea kithirisha kusema:

اللَّهُمَّ فَكِّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! ikomboe shingo yangu na moto.”

Kisha soma dua hii:

اللَّهُمَّ هَذِهِ جَمْعٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ لِي فِيهَا جَوَامِعَ

الْخَيْرِ. اللَّهُمَّ لَا تُؤَيِّسْنِي مِنَ الْخَيْرِ الَّذِي سَأَلْتُكَ أَنْ تَجْمَعَهُ لِي
 فِي قَلْبِي، وَأَطْلُبُ إِلَيْكَ أَنْ تُعَرِّفَنِي مَا عَرَّفْتَ أَوْلِيَاءَكَ فِي مَنْزِلِ
 هَذَا، وَأَنْ تَقَيِّنِي جَوَامِعَ الشَّرِّ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Huu ni mkusanyiko ewe Mwenyezi Mungu nakuomba unikusanyie humu ya kusanyayo heri. Ewe Mwenyezi Mungu! Usinikatishe tamaa na heri ambayo nimekuomba unikusanyie moyoni. Kisha naomba toka Kwako unijulishe katika mafikio yangu haya yale uliyowajulisha mawalii Wako, na unikinge na yakusanyayo shari.”

Ni mustahabu kuchelewesha Salaya Maghrib na Isha mpaka atakapofika Muzdalifa na azisali hapo kwa adhana moja na iqama mbili. Na aokote mawe ya kupigia shetani toka hapo Muzdalifa na idadi yake ni sabini, ukiweza basi ni bora uhishe usiku wako kwa ibada, dua zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.) na nyinginezo, na miongoni mwa yaliyopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.) ni kusoma dua hii:

اللَّهُمَّ رَبَّ الشُّعْرِ الْحَرَامِ، فَكْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ
 مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ، وَادْرَأْ عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ،
 اللَّهُمَّ أَنْتَ خَيْرُ مَطْلُوبٍ إِلَيْهِ، وَخَيْرُ مَدْعُوٍّ وَخَيْرُ مَسْئُولٍ، وَلِكُلِّ

وَإِدْ جَائِزَةً، فَاجْعَلْ جَائِزَتِي فِي مَوْطِنِي هَذَا أَنْ تُقِيدَنِي عَشْرَتِي،
 وَتَقْبَلَ مَعْدِرَتِي، وَأَنْ تَجَاوَزَ عَنِّي خَطِيئَتِي، ثُمَّ اجْعَلِ التَّقْوَى
 مِنَ الدُّنْيَا زَادِي وَتَقْبَلْنِي مُفْلِحًا مُنْجِحًا مُسْتَجَابًا لِي بِأَفْضَلِ
 مَا يَرْجِعُ بِهِ أَحَدٌ مِنْ وَفْدِكَ وَزُورِ أَرَبَيْتِكَ الْحَرَامِ

“Ewe Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa Mash’ari tukufu! Ikomboe shingo yangu na moto, nipanulie riziki Yako ya halali iliyo nzuri na niondolee shari za mafasiki wa kijini na kibinadamu. Ewe Mwenyezi Mungu! Wewe ni mbora kushinda kila ambaye hutafutwa (mahitaji) Kwake, ni mbora kushinda kila mwenye kuitwa na ni mbora kushinda kila mwenye kuombwa, na kila mgeni ana zawadi hivyo jaalia zawadi yangu sehemu yangu hii kwa kufumbia macho kujikwaa kwangu, kukubali udhuru wangu na kusamehe makosa yangu. Kisha jaalia kujiepusha na dunia kuwa masurufu yangu, na nirudishe na hali ni mwenye kufaulu, mwenye kufanikiwa na mwenye kujibiwa, katika hali bora kushinda ile atakayorejea nayo yeyote toka katika ugeni Wako na mahujaji wa Nyumba Yako tukufu.”

Jua likichomoza ungama dhambi zako kwa Mwenyezi Mungu mara saba, omba toba mara saba na mtaje Mwenyezi Mungu wakati wa kutoka, yaani wakati unapotoka al-Mash’ar kuelekea Mina, na kutembea kwa kasi katika bonde, na kiwango cha kutembea ni hatua mia moja, na soma dua hii:

اللَّهُمَّ سَلِّمْ لِي عَهْدِي، وَأَقْبِلْ تَوْبَتِي، وَأَجِبْ دَعْوَتِي، وَأَخْلِفْنِي
فِي بَيْنِ تَرَكْتُ بَعْدِي رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَتَجَاوَزْ عَنَّا تَعَلَّمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Pokea ahadi yangu, kubali toba yangu, nijibu dua yangu na kuwa mrithi wangu kwa wale niliowaacha baada yangu. Mola Mlezi! Ghufuria, rehemu na samehe unayoyajua, hakika Wewe ni Mtukufu sana Mkarimu mno.”

Faida:

Mina, Arafa na al-Mash’arul-Haram ndio maeneo matakatifu kushinda maeneo mengine matakatifu. Kuhusu ubora wake zimepokewa hadithi nyingi, katika hadithi moja imesemwa: “Atakayesimama sehemu hizi mbili (Arafa na Muzdalifa) na akatembea baina ya milima hii miwili (Swafa na Mar’wa), kisha akatufu Nyumba hii na akasali nyuma ya Maqamu Ibrahim (a.s.) na akadhani kwamba Mwenyezi Mungu hajamghufiria basi yeye ni miongoni mwa watu wenye mzigo mkubwa.”

Na katika Hadithi nyingine: “Watu watakapochukua mafikio yao huko Mina mnadi hunadi toka upande wa Mwenyezi Mungu: Ikiwa mnataka niridhie basi nimesharidhia.”

Na katika Hadithi nyingine: “Watu watakapochukua mafikio yao huko Mina mnadi hunadi: Lau mngekuwa mnaujua ni uwanja wa nani mliyofikia mngekuwa na

yakini na maghfira.”

Kutokana na Hadithi inadhihiri kwamba maeneo haya yaliyobarikiwa ni kati ya maeneo makubwa mno ya kudhihirikia rehema za Mola Mlezi, hivyo inapasa kwa wale wenye kupata heshima ya kufika maeneo hayo matukufu kutumia fursa hiyo ipasavyo, kwani hakika muda, sehemu na hali ni miongoni mwa nyenzo za karibu za kujikurubisha na kujibiwa. Ni wazi kwamba Mina na Mash’arul-Haram zimo katika wigo wa eneo takatifu (Haram), na Arafa ipo nje ya wigo wa eneo takatifu (Haram), na mpaka wa Arafa ni mashuhuri huko.

Adabu za kutupa mawe:

Nazo ni mambo yafuatayo:

1. Mtupaji mawe atembeee kwa miguu asiwe juu ya kipando.
2. Atembee kwa utulivu na unyenyekevu aendapo kutupa.
3. Mtupaji awe katika tohara wakati wa kutupa.
4. Akipe mgongo Kibla na aelekee upande wa nguzo ya kwanza, hiyo ni kinyume na nguzo mbili zilizobaki zenyewe atazipiga mawe hali ameelekea Kibla tukufu.
5. Kati yake na nguzo kuwe na hatua kumi au kumi na tano.
6. Mawe yawe mkono wake wa kushoto na atupe kutumia mkono wa kulia.

7. Wakati wa kutupa aseme:

اللَّهُمَّ هَذِهِ حَصِيَّاتِي، فَأَحْصِهِنَّ لِي، وَارْفَعْهُنَّ فِي عَمَلِي

Ewe Mwenyezi Mungu hakika haya ni mawe yangu yahesabu kwa ajili yangu na yaongeze katika amali yangu.”

8. Kama akiweza basi ayatupe kwa mtindo wa kutumia kidole gumba.

9. Wakati wa kutupa kila jiwe aseme:

اللَّهُ أَكْبَرُ. اللَّهُمَّ ادْحُرْ عَنِّي الشَّيْطَانَ. اللَّهُمَّ تَصَدِّيقاً بِكِتَابِكَ
وَعَلَى سُنَّةِ نَبِيِّكَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي حَجًّا مَبْرُورًا، وَعَمَلًا مَقْبُولًا،
وَسَعْيًا مَشْكُورًا، وَذَنْبًا مَغْفُورًا

“Mwenyezi Mungu mkubwa! Ewe Mwenyezi Mungu! Niepushie shetani na askari wake. Ewe Mwenyezi Mungu ni kwa ajili ya kusadikisha Kitabu Chako na kwa kufuata Sunnah ya Nabii Wako. Ewe Mwenyezi Mungu! Ijaalie iwe Hijja njema kwangu, amali yenye kupokewa, mwendo wenye kuthaminiwa na dhambi yenye kughufiriwa.”

Na inajuzu mtupaji kutosheka na takbira tu.

10. Mtupaji akikamilisha na akarudi kwenye mafikio yake huko Mina aseme:

اللَّهُمَّ بِكَ وَثِقْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، فَنِعْمَ الرَّبُّ، وَنِعْمَ الْهَادِيَ
وَنِعْمَ النَّصِيرُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nimekuamini na nimekutawakali, ni Mola Mlezi mzuri ulioje! Ni kiongozi mzuri ulioje! Na ni Msaidizi mzuri ulioje!”

Adabu za sadaka ya kuchinja:

Nazo ni mambo yafuatayo:

1. Awe ana ngamia na akishindwa basi ng’ombe, na akishindwa awe kondoo mweusi kisha mwenye mapembe mwenye haiba kubwa.
2. Amhudhurisha Mina siku ya Arafa, kwa maana ya kwamba amnunue siku ya Arafa kisha aje naye Mina kwa ajili ya kumchinja.
3. Amchinje ngamia na hali ngamia huyo akiwa amesimama huku kafungwa mikono yake baina ya kwato na magoti. Na amchinjie tokea upande wa kulia na hali yeye mwenyewe akiwa wima.
4. Sadaka iwe nono.
5. Uchinjaji ufanywe na alhaji mwenyewe, na kama hawezi kuchinja basi yeye ashike kisu na mchinjaji aushike mkono wake. Na si vibaya alhaji kuweka mkono wake juu ya mkono wa mchinjaji wakati wa kuchinja.

6. Wakati wa kuchinja aseme:

وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا مُسْلِمًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ
مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَ مِنْ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ وَمُوسَى كَلِيمِكَ وَمُحَمَّدَ
حَبِيبِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَيْهِمْ.

“Mimi nimeuelekeza uso wangu kwa yule aliyeziumba mbingu na ardhi, hali yakuwa nimeacha dini za upotovu niliye mwislamu, na mimi si miongoni mwa mushrikina. Hakika Sala yangu, ibada zangu, uzima wangu na kufa kwangu ni kwa ajili ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa ulimwengu wote, hana mshirika, na hayo ndiyo niliyoamrisha, na mimi ni wa kwanza wa waliojisalimisha. Ewe Mwenyezi Mungu! Ni kutoka Kwako na ni kwa ajili Yako: kwa jina la Mwenyezi Mungu, kwa haki ya Mwenyezi Mungu na Mwenyezi Mungu ni mkubwa. Ewe Mwenyezi Mungu! Pokea toka kwangu kama ulivyopokea toka kwa Ibrahim khalili Wako, Musa msemeza Wako na Muhammad hababi Wako sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake na juu ya aali zake na juu yao.”

Adabu za kunyoa na kupunguza:

Nazo ni mambo yafuatayo:

1. Kuelekea Kibla.
2. Kusoma Bismillahi.
3. Wakati wa kunyoa asome:

اللَّهُمَّ أَعْطِنِي بِكُلِّ شَعْرَةٍ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَحَسَنَاتٍ
مُضَاعَفَاتٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nipe kwa kila unywele nuru siku ya Kiyama na mema maradufu, hakika Wewe juu ya kila kitu ni Muweza. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad.”

4. Azizike nywele zake huko Mina.
5. Baada ya kunyoa akate ndevu zake na masharubu yake na akate kucha zake.

Adabu za kurudi Makka kwenda kutekeleza matendo matano:

Nayo ni Kutufu tawafu ya Hijja, Sala yake, kutembea baina ya Swafa na Mar’wa, kutufu tawafu Nisaa na kusali rakaazake mbili. Adabu hizo ni mambo yafuatayo:

1. Kuoga huko Mina kwa ajili ya kuingia Makka.
2. Kukata kucha na masharubu.
3. Kumtaja Mwenyezi Mungu na kumsalia Mtume wakati wa kuelekea Msikiti Mtukufu.
4. Kusimama kwenye mlango wa Msikiti Mtukufu na kusoma dua hii:

اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَى نُسُكِكَ، وَسَلِّبْنِي لَهُ وَسَلِّبْنِي لِي، أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ
 الْعَلِيلِ الذَّلِيلِ الْمُبْتَرِفِ بِذَنْبِهِ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، وَأَنْ
 تَرْجِعَنِي بِحَاجَتِي. اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَالْبَدْدُ بَدُّكَ، وَالْبَيْتُ
 بَيْتِكَ، جِئْتُ أَطْلُبُ رَحْمَتَكَ، وَأَوْفُرُ طَاعَتِكَ، مُتَّبِعاً لِأَمْرِكَ،
 رَاضِياً بِقَدْرِكَ، أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمُضْطَرِّ إِلَيْكَ، الْبُطِيعِ
 لِأَمْرِكَ، الْمُسْتَفِيقِ مِنْ عَذَابِكَ، الْخَائِفِ لِعُقُوبَتِكَ، أَنْ تُبَلِّغَنِي
 عَفْوَكَ، وَتَجِيرَنِي مِنَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nisaidie katika ibada zangu, nisalimishe kwazo na zisalimishe kwa ajili yangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba maombi ya mgonjwa aliye dhalili mwenye kukiri dhambi zake unighufirie dhambi zangu na unirejeshe nikiwa na haja yangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako

na mji huu ni mji Wako, na Nyumba hii ni nyumba Yako nimekuja na hali natafuta rehema Zako, natanguliza utiifu Kwako, ni mwenye kufuata amri Yako na ni mwenye kuridhia makadara Yako. Nakuomba maombi ya fakiri aliyekimbilia Kwako, mwenye kukutii amri Yako na mwenye kuogopa adhabu Yako na mwenye hofu na adhabu Yako, unifikishie msamaha Wako na uniepushe na moto kwa rehema Zako.”

5. Adabu zote tulizozitaja katika tawafu ya Umrah, sala yake na matembezi yake zote zinaingia pia katika tawafu ya ziara, katika matembezi baina ya Safwa na Mar’wa na katika Tawafu Nisaa.
6. Ni mustahabu baada ya kumaliza matendo ya Mina kurejea Makka Siku ya Idi kwa ajili ya matendo yaliyotajwa.

Adabu za mawe matatu baada ya kurejea Mina:

Nazo ni mambo yafuatayo:

1. Kusimama kwenye kila nguzo hali ukiomba dua zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.), atasema yale aliyosema siku ya kutupa mawe.
2. Atupe kwa mkono wa kushoto hali ameelekea Kibla ila jiwe la kwanza lenyewe atalitupa hali kaipa mgongo Kibla kama ulivyokwishaajua, na atalitupa kwa mkono wake wa kulia na wala asisimame hapo.
3. Adabu zote zinazozingatiwa katika kutupa mawe siku ya kutupa mawe zinazingatiwa hapa kama ilivyotangulia.

Mambo yaliyo mustahabu huko Mina na Msikiti wa Khayfa:

Nayo ni yafuatayo:

1. Kubakia Mina siku za Tashriq, yaani siku tatu za baada ya Siku ya Idi, baada ya kuisha muda wa kutupa mawe. Kitendo hicho (cha kubaki Mina) ni bora kuliko kwenda Makka kutufu tawafu ya Sunnah na mfano wake.
2. Kutoa takbira huko Mina baada ya Sala kumi na tano, ya kwanza ni Sala ya Adhuhuri ya siku ya kuchinja mpaka Sala ya Asubuhi ya siku ya nne, bali ni hata baada ya Sala za Sunnah pia. Na katika miji isiyokuwa Mina ni baada ya Sala kumi, kuanzia Sala ya Adhuhuri ya siku ya kuchinja mpaka Sala ya Asubuhi ya siku ya tatu. Na sura ya takbira hiyo ni aseme:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ لِلَّهِ الْحَمْدُ،
اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا هَدَانَا، اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا رَزَقْنَا مِنْ بَهِيَّةِ
الْأَنْعَامِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أَبْلَانَا

“Mwenyezi Mungu mkubwa! Mwenyezi Mungu mkubwa!
Hakuna mungu ila Allah na Mwenyezi Mungu mkubwa!
Mwenyezi Mungu mkubwa! Na kila sifa njema ni ya
Mwenyezi Mungu. Mwenyezi Mungu mkubwa! Kwa
aliyotuongoza. Mwenyezi Mungu mkubwa! Kwa
aliyoturuzuku miongoni mwa wanyama howa. Na kila sifa

njema ni ya Mwenyezi Mungu kwa yale aliyotujaribu.”

3. Asali Sala zake zote (faradhi na Sunnah) katika Msikiti wa Khayfa, na sehemu bora humo ni alipokuwa akisalia Mtume wa Mwenyezi Mungu, napo ni kuanzia kwenye mnara mpaka kiasi cha takriba dhira thelathini tokea upande wa Kibla, kuliani mwa Kibla, kushotoni mwake na nyuma yake. Imepokewa katika Hadithi tukufu kwamba kusali rakaa mia katika Msikiti wa Khayfa kabla ya kutoka Mina kunalingana na ibada ya miaka sabini.
4. Kufanya tasbihi mara mia moja. Imepokewa kwamba atakayesema humo: “Ametakasika Mwenyezi Mungu” ataandikiwa thawabu za mtu aliyemwacha huru mtumwa.
5. Kuhalili mara mia moja. Imepokewa kwamba atakayesema humo mara mia moja: “Hakuna mungu ila Allah.” Ataandikiwa thawabu za mtu aliyehiusha nafsi.
6. Kumhimidi Mwenyezi Mungu mara mia moja. Imepokewa kwamba atakayesema humo mara mia moja: “Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu.” Ni sawa na aliyetoa mapato ya Kufa na Basra katika njia ya Mwenyezi Mungu.
7. Kusali rakaa sita katika asili ya kilele cha mlima, na bora ni asali Sala hii wakati anapotaka kurejea Makka hali ni mwenye kuiaga Mina. Na hiyo ni wakati jua litakapofifia (yaani mwishoni mwa mchana) katika siku ya mwezi kumi na tatu.

Mambo yaliyo mustahabu wakati wa kurudi

Makka:

Nayo ni yafuatayo:

1. Kusali rakaa sita katika Msikiti wa Khayfa kama ilivyotangulia.
2. Kuoga kwa ajili ya kuingia Makka na kwa ajili ya kuingia Msikiti mtukufu.
3. Kuingilia mlango wa Bani Shayba kama alivyotaja Ash-Shahid.

Amali na mambo yaliyo mustahabu kufanywa huko Makka:

Nayo ni yafuatayo:

1. Asalie Sala zake ndani ya Msikiti Mtukufu kwani katika ulimwengu hakuna eneo tukufu kushinda hilo, na kusali sala moja humo ni sawa na maelfu ya sala. Yatasha katika fadhila zake kwamba Mwenyezi Mungu hakumleta Nabii yeyote wala Wasii yeyote ila alipata heshima ya kusalia humo na kuizunguka Nyumba ambayo imo ndani ya msikiti huu.
2. Asume Qur'ani nzima huko Makka. Imepokewa kwamba atakayesoma Qur'ani yote huko Makka hatakufa mpaka awe amemwona Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) na sehemu yake Peponi.
3. Akithirishe kumtaja Mwenyezi Mungu.
4. Akithirishe kuitazama Ka'ba. Mtume (s.a.w.w.) amesema: “Kuitizama Ka'ba kwa kuipenda

kunasambaratisha kabisa makosa.” Na imepokewa toka kwa Imam Ali (a.s.) kwamba alisema: “Mahujaji mtakapotoka kwenda kwenye Nyumba ya Mwenyezi Mungu basi kithirisheni kuitazama Nyumba ya Mwenyezi Mungu, kwani hakika Mwenyezi Mungu ana rehema mia moja na ishirini katika Nyumba Yake Tukufu, sitini ni kwa ajili ya wenye kuitufu, arubaini kwa ajili ya wenye kusali humo, na ishirini kwa ajili ya wenye kuitazama.”

5. Baada ya kumaliza Tawafu ya Hijja ni mustahabu kufanya Tawafu ya Wiki (yaani mizunguko saba) na kusali rakaa mbili kwa niaba ya baba, mama, mke au mme, watoto, mndani, na watu wote wa mji wake, kila mmoja Tawafu yenye mizunguko saba pamoja na rakaa zake mbili, na inatosha pia kwa ajili ya wote Tawafu moja na rakaa zake mbili, lakini akimtengea kila mmoja Tawafu yake na Sala yenye kujitegemea ni bora zaidi.
6. Ni mustahabu kwa alhaji muda atakaobakia Makka kutufu Tawafu mia tatu na sitini sawa na idadi ya siku za mwaka, kila Tawafu moja ni mizunguko saba, la sivyo azunguke mizunguko mia tatu na sitini na nne, ambapo itakuwa ni sawa na Tawafu hamsini na mbili kila Tawafu ikiwa na mizunguko saba, hiyo ni iwapo anaweza hilo. Kama hawezi basi atatufu kadiri awezavyo, kwani Tawafu ni sawa na Sala akitaka afanye kwa uchache na akipenda afanye kwa wingi. Tawafu ni bora kuliko Sala kwa mtu aliye jirani na Msikiti Mtukufu na mkazi wa Makka.
7. Kunywa maji ya Zamzam. Imam as-Sadiq (a.s.) amesema: “Maji bora katika sura ya ardhi ni maji ya Zamzam.” Ni lazima hiyo iwe ni kwa sababu yapo

ndani ya Msikiti Mtukufu, au jirani na Ka’ba tukufu, na jirani na wenye kukunuti, kurukuu, kusujudu na kutufu usiku na mchana, miongoni mwa watu wema, wabora na malaika watakatifu. Mtume (s.a.w.w.) alikuwa akiomba aletewe zawadi ya maji hayo hali akiwa Madina. Na Imam as-Sadiq (a.s.) anasema: “Maji ya Zamzam ni tiba ya nia yatakatonyewa.”

Ubora wa maeneo matakatifu ndani ya Msikiti Mtukufu:

1. **Ka’ba:** Yenyewe ndio kilele cha matumaini ya muumini mwenye kuielekea, mwenye kutambua na mwenye kumkusudia Mungu. Wana shauku nayo bila kujijua na wanaielekea wakiwa nchi kavu, angani na baharini. Ukiitizama sema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَظَّمَكَ وَشَرَّفَكَ وَجَعَلَكَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنًا
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye amekutukuza, amekusharifu, amekupa heshima na amekufanya marejeo ya watu na mahala pa amani, penye kubarikiwa na mwongozo kwa viumbe. “

Ni mustahabu kukithirisha kuitazama Ka’ba. Mtume (s.a.w.w.) amesema: “Kuitizama Ka’ba kwa kuipenda kunasambaratisha kabisa makosa.” Na imepokewa toka kwa Imam Ali (a.s.) kwamba alisema: “Mahujaji mtakapotoka kwenda kwenye Nyumba ya Mwenyezi Mungu basi kithirisheni kuitazama Nyumba ya Mwenyezi Mungu, kwani hakika Mwenyezi Mungu ana rehema mia

moja na ishirini katika Nyumba Yake Tukufu, sitini ni kwa ajili ya wenye kuitufu, arubaini kwa ajili ya wenye kusali humo, na ishirini kwa ajili ya wenye kuitazama.”

2. **Zamzam:** Tayari umeshajua ubora wa maji yake na kwamba ni mustahabu kuyanywa, bali ni mustahabu kuyanywa mpaka utosheke. Na katika baadhi ya hadithi ni kwamba: “Atakayekunywa maji ya Zamzam atakuwa amejipa dawa na amejiondolea ugonjwa.” Na ni mustahabu kuyabeba, kuyatoa zawadi na kuomba uletewe kama zawadi, utakapokunywa maji hayo sema:

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا وَاسِعًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ

وَسُقْمٍ بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَالشُّكْرِ لِلَّهِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Yafanye elimu yenye manufaa, riziki pana na dawa ya kila gonjwa na ugonjwa. Kwa jina la Mwenyezi Mungu, kwa haki ya Mwenyezi Mungu na shukrani ni kwa Mwenyezi Mungu.”

3. **Jiwe Jeusi:** Hapo ndipo inapoanzia na kuishia Tawafu yako. Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) amesema: “Hakuna yeyote mwenye kuitufu Nyumba hii wakati wa kukengeuka jua hali ameacha wazi kichwa chake, yuko peku, anatembea kwa hatua fupifupi, ameangusha macho yake na akaligusa Jiwe katika kila Tawafu bila ya kumuudhi yeyote na akawa hakati utajo wa Mwenyezi Mungu ulimini kwake, ila ni lazima Mwenyezi Mungu atamwandikia kwa kila hatua moja mema elfu sabini, atamfutia makosa elfu sabini, atampandisha daraja

elfu sabini, na atampa thawabu za aliyewapa uhuru watumwa elfu sabini kila mtumwa akiwa na thamani ya dirhamu elfu kumi, atampa nafasi ya kuwaombea watu sabini wa nyumba yake na atakidhiwa haja elfu sabini, ima duniani akitaka na ima Akhera akitaka.” Zimepokewa habari nyingi kwa fadhila zake na kuanza kuumbwa kwake.

Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) amesema: “Iguseni nguzo (yaani nguzo ambayo lipo jiwe hilo) kwani hakika yenyewe ni yamini ya Mwenyezi Mungu kwa viumbe wake, kwayo huwapa mkono viumbe wake upaji apewao mtumwa...” Ni mustahabu kulibusu, usipoweza basi liguse na kama huwezi bali liashirie, na sema:

أمانتي أدبتها وميثاق تعاهدته لتشهد لي بالموافاة

“Ewe Mwenyezi Mungu! Amana yangu nimeitekeleza na ahadi yangu nimeitimiza ili initolee ushahidi kwamba nimetekeleza.”

Kama ilivyotangulia.

4. **al-Hatim (kisambaratishi):** Nalo ni eneo lililopo kati ya Ka’ba Tukufu na Jiwe Jeusi, nalo ni miongoni mwa maeneo matukufu na ni lazima kuomba toba na maghufira hapo, kusali hapo, kuomba dua na kushikilia kitambaa cha Ka’ba, kitendo hicho husambaratisha madhambi makubwa, na ndio maana likaitwa al-Hatim (kisambaratishi). Na katika baadhi ya habari ni kwamba ni eneo ambalo Mwenyezi Mungu alimkubalia hapo Adam (a.s.) toba yake.

5. **Maqam Ibrahim (a.s.):** Mwenyezi Mungu amesema: “Na mpafanye mahala aliposimama Ibrahim pawe pa kusali”, jina lake linatosha kubainisha fadhila zake, kwani ni cheo kipi unachofikiria kipo juu kushinda cheo cha halili kwa Mola Wake Jalili, ambaye aliitoa nafsi yake, ahli zake na mali yake katika njia ya Tauhidi, katika kuweka alama tukufu na katika kujenga Ka’ba ndani ya Nyumba Tukufu ya Mwenyezi Mungu, Mwenyezi Mungu akashukuru baadhi ya tabu zake kwa kuuweka unabii katika kizazi chake na dini nyoofu ya milele katika njia yake na mila yake.
6. **Shadharuwani:** Nalo ni sehemu iliyobaki toka kwenye msingi wa ukuta wa Nyumba na ambayo hairuhusiwi kuivuka wakati wa kutufu.
7. **Nguzo ya Iraki:**
8. **Uzio wa Ismail:** Uzio ni nyumba ya Ismail (a.s.) na humo ndimo lilimo kaburi la Hajar na kaburi la Ismail. Na katika riwaya ya al-Halbiy kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) ni kwamba alisema: Nilimuuliza kuhusu Uzio akasema: “Ninyi mnauita al-Hatim (kisambaratishi) na lilikuwa (eneo) la kondoo wa Ismail, alizikwa humo mama yake na hakupenda kaburi lake likanyagwe hivyo akaliwekea uzio, na humo mna makaburi ya Manabii (a.s.).” Na Baqir (a.s.) amesema: “Hakika eneo lililopo kati ya nguzo na Maqam limesheheni makaburi ya Manabii (a.s.).”

Na as-Sadiq (a.s.) amesema: “Eneo lililopo kati ya nguzo ya Yemen na Jiwe Jeusi lina Manabii sabini, katika sehemu hii tukufu utamzuru Ismail, mama yake na Manabii wengine (a.s.).” Itafuata Ziyara katika faslu ya nne, na ni

mustahabu kuhirimia Hijja ya Tamatui katika Uzio huku ukiwa mkabala na Bomba (*al-Mizabu*) la rehema, nalo ni eneo la dua na kuomba rehema toka Kwake kama ilivyotangulia.

9. **Bomba la rehema (*al-Mizabu*):** Ni mustahabu kulielekea Bomba (*al-Mizabu*) na kuomba dua zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.), hiyo ni kutokana na hadithi ya Ayyub kutoka kwa Sheikh yaani Musa bin Ja'far (a.s.) kwamba aliniambia: “Baba yangu alikuwa aelekeapo Bomba (*al-Mizabu*) husema:

اللَّهُمَّ فَكِّنِي مِنَ النَّارِ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ الطَّيِّبِ،
وَادْرَأْ عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، وَشَرَّ فَسَقَةِ الْعَرَبِ
وَالْعَجَمِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nikomboe na moto, nipanulie riziki Yako ya halali na niondolee shari ya mafasiki wa kijini na wa kibinadamu.”

Na katika habari nyingine kutoka kwa Abu Abdillah (a.s.) kwamba alisema: “Ali bin Husain (a.s.) alikuwa afikapo kwenye Uzio kabla hajafika kwenye Bomba (*al-Mizabu*) huinua kichwa chake na husema hali akilitizama Bomba (*al-Mizabu*):

اللَّهُمَّ ادْخُلْنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ وَأَجِرْنِي بِرَحْمَتِكَ مِنَ النَّارِ وَ

عافني من السقم وأوسع عليّ من رزقك الحلال الطيب،
 وادراً عني شرّ فسقة الجنّ والأئس، وشرّ فسقة العرب
 والعجم

“Ewe Mwenyezi Mungu! Niingize Peponi kwa rehema Zako. Na kwa rehema Zako niepushe na moto, niponye na magonjwa, nipanulie riziki ya halali iliyo nzuri, na niondolee shari ya mafasiki wa kijini na wa kibinadamu, na shari ya mafasiki wa kiarabu na wasiokuwa waarabu.”

10. **Nguzo ya Sham:** Ni mustahabu kuzigusa nguzo zote kutokana na hadithi iliyopokewa kutoka kwa Jamili bin Salih kwamba alimuona Abu Abdillah (a.s.) akizigusa nguzo zote. Ndio, msisitizo zaidi ni kwenye nguzo ya Yemeni na nguzo ambayo lipo Jiwe Jeusi. Na kutokana na habari zilizopokewa tunastafidi kwamba Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) alikuwa anazigusa mara kwa mara.

Hii yote ni iwapo tu hakuna hali ya kuwabughudhi watu, la sivyo itakuwa si mustahabu bali ni haramu. Kisha hakika Nguzo ya Mashariki ndio nguzo ya Jiwe Jeusi, na Nguzo ya Kaskazini ndio ile ya baada ya mlango wa Ka’ba Tukufu kabla hujafika kwenye Uzio wa Ismail, na inajulikana kwa jina la Nguzo ya Iraki, na pia huitwa Nguzo ya Shamu. Na Nguzo ya Magharibi ni ile iliyopo baada ya Uzio wa Ismail na inaitwa Nguzo ya Shamu. Na Nguzo ya Kusini ni ile iliyopo kabla ya Nguzo ya Jiwe Jeusi, nayo huitwa Nguzo ya Yemeni. Na linalopatika katika kitabu *al-Jawahiru* Juz. 19, Uk. 415 ni kwamba

Nguzo ya Iraki ndio Nguzo ya Jiwe Jeusi. Katika hadithi kutoka kwa Ibnu Mahmud amesema: Nilimwambia Ridha (a.s.): Je napaswa kugusa Nguzo ya Yemen, Sham, Irak na Magharibi? Akasema ndio.

11. *al-Mustajaru (Lililohifadhiwa)*: Eneo ambalo lipo usawa wa mlango wa Ka'ba kwa nyuma ya Nyumba linaitwa *al-Mustajaru*(Lililohifadhiwa), *al-Mutaawadhu* (Lililolindwa) na *al-Multazamu* (Lililofuatiliwa), kuhusu ubora wake zimepokewa habari nyingi, Ali (a.s.) amesema: “Ungameni kwenye *al-Multazamu* (Lililofatiliwa) dhambi zenu mlizozihifadhi, na zile ambazo hamjazihifadhi semeni: Na zile walizozihifadhi juu yetu watunza kumbukumbu Wako nasi tumezisahau nazo tughufirie.” Kwa hakika atakayeungama dhambi zake eneo hilo, akaziorodhesha, akazitaja na akaomba maghfira ni haki juu ya Mwenyezi Mungu kumghufiria. Na katika sahihi ya Ibnu Ammara ni kwamba Abu Abdillah (a.s.) alikuwa afikapo *al-Multazamu* (Lililofatiliwa) huwaambia watumwa wake: “Nipisheni ili niungame dhambi zangu kwa Mola Wangu Mlezi katika eneo hili, kwani katika eneo hili mja hataungama dhambi zake kwa Mola wake Mlezi kisha akaomba maghfira ila ni lazima Mwenyezi Mungu atamghufiria.”

Na katika hadithi nyingine ni kwamba Adam alipoitufu Nyumba na kufika *al-Multazamu*, Jibril (a.s.) alimwambia: “Ewe Adam! Ungama dhambi zako kwa Mola Wako Mlezi katika sehemu hii.” Baada ya kufanya hivyo ndipo Mwenyezi Mungu akampelekea wahyi: Ewe Adam! Nimeshakusamehe dhambi yako. Adam akasema: “Ewe Mola Wangu Mlezi! Je na kizazi changu?” Mwenyezi

Mungu akampelekea wahyi: Ewe Adam! yeyote katika kizazi chako atakayekuja sehemu hii na akaungama dhambi zake na kutubu kama ulivyotubu kisha akaomba kughufiriwa basi nitamghufiria.” Na ni mustahabu mwenye kutufu katika mzunguko wa saba au baada ya kumaliza kutufu aweke mikono yake juu ya Nyumba kwa kuikunjua, na aambatanishe mwili wake na shavu lake na Nyumba hiyo, na aombe dua aliyoomba Abu Abdilla as-Sadiq (a.s.) sehemu hii, nayo ni:

اللَّهُمَّ الْبَيْتُ بَيْتُكَ، وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ، وَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ
 مِنَ النَّارِ اللَّهُمَّ مِنْ قَبْلِكَ الرَّوْحُ وَالْفَرْجُ وَالْعَافِيَةُ. اللَّهُمَّ إِنَّ
 عَلِيَّ ضَعِيفٌ فَضَاعِفُهُ لِي، وَاغْفِرْ لِي مَا أَطْلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي وَخَفِيَ
 عَلَيَّ خَلْقِكَ، أَسْتَجِيرُ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nyumba hii ni nyumba Yako, mja huyu nimja Wako na hikini kisimamo cha aliyejikinga Kwako na moto. Ewe Mwenyezi Mungu! Rehema, faraja na afya ni kutoka Kwako. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika amali yangu ni dhaifu hivyo iongeze kwa ajili yangu na unighufirie yale uliyoyajua toka kwangu na yakafichika kwa viumbe Wako. Naomba hifadhi kwa Mwenyezi Mungu dhidi ya moto.”

Nguzo ya Yemeni: Kona iliyo usawa wa Jiwe Jeusi kwa nyuma ya Nyumba huitwa Nguzo ya Yemeni. Kuhusu fadhila zake zimepokewa habari nyingi zinazostaajabisha akili. Mtume (s.a.w.w.) amesema: “Sikuja kwenye Nguzo

ya Yemen ila nilimkuta Jibril akiwa ameshanitangulia bila kuiacha.” Abu Abdillah (a.s.) amesema: “Nguzo ya Yemen ni mlango wetu ambao tunaingilia peponi.” Na akasema tena: “Na hapo kuna mlango miongoni mwa milango ya pepo, haujafungwa tangu ulipofunguliwa, na hapo pana mto miongoni mwa mito ya peponi ambao ndani yake hutupiwa matendo ya waja.” Akasema tena (a.s.): “Malaika aliyekabidhiwa Nguzo ya Yemeni tangu Mwenyezi Mungu alipoumba mbingu na ardhi hana kazi ila kuitikia dua zenu, hivyo achunguze mja ni kipi anachoomba.” Ni lazima mtu atumie ipasavyo fursa ya wakati na hali katika eneo hili tukufu, na ni mustahabu kwamba aombe katika eneo hili tukufu ile dua aliyoomba Abu Hasan Ridha (a.s.) alipokuwa usawa wake baada ya kuwa ameinua mikono yake, nayo ni:

يا اللهُ يا وَلِيَّ العَافِيَةِ، وَخالِقَ العَافِيَةِ، وَرازِقَ
 العَافِيَةِ، وَالْبُنْعَمَ بِالعَافِيَةِ، وَ الْمَبْتَأَانَ بِالعَافِيَةِ، وَالْمُبْتَفَضِلُّ
 بِالعَافِيَةِ عَلَيَّ وَعَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، يا رَحْمَانَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ
 رَحِيْبَهُمَا، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْتُقِنَا العَافِيَةَ، وَ
 دَوَامَ العَافِيَةِ، وَتَمَامَ العَافِيَةِ، وَشُكْرَ العَافِيَةِ فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe Mmliki wa afya, Muumba wa afya, Mwenye kuruzuku afya, Mwenye kuneemesha

afya, Mpaji wa afya na Mwenye kunifadhili afya mimi na viumbe Wako wote! Ewe Rahman duniani na Akhera na uliye Rahimu humo! Msalie Muhammad na aali Muhammad, na turuzuku afya, kudumu katika afya, utimilifu wa afya na kushukuru afya duniani na Akhera, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Mambo yaliyo mustahabu wakati wa kuingia Ka’ba Tukufu:

Ni mustahabu kuingia ndani ya Ka’ba Tukufu, katika Hadithi imepokewa kwamba: Kuingia humo ni kuingia katika rehema za Mwenyezi Mungu, na kutoka humo ni kujivua toka kwenye dhambi. Na Sunnah hii ni ya mkazo kwa yule anayehiji kwa mara ya kwanza, ndio si Sunnah ya mkazo kwa wanawake. Mambo yaliyo mustahabu katika kuingia humo ni haya yafuatayo:

1. Kuoga kabla ya kuingia Ka’ba Tukufu.
2. Kuingia ndani ya Ka’ba Tukufu bila viatu.
3. Wakati wa kuingia aseme:

اللهم أنت قلت في كتابك ومن دخله كان آمناً فآمنى من
عذابك عذاب النار.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Wewe umesema ndani ya Kitabu Chako: ‘Atakayeingia atakuwa katika amani.’ Basi nisalimishe na adhabu Yako, adhabu ya moto.”

Bali kwa yule anayehiji kwa mara ya kwanza inampasa aseme maneno hayo katika pembe zote.

1. Atende amali aliyoipokea Muawiya bin Ammar kutoka kwa as-Sadiq (a.s.) kwamba alisema: “Ukitaka mtoto jimwagie ndoo ya maji ya Zamzam kisha iingie Nyumba, ukisimama mlangoni shika upande mmoja wa mlango na useme:

اللهمَّ إِنَّ الْبَيْتَ بَيْتَكَ وَالْعَبْدَ عَبْدُكَ وَقَدْ قَلْتِ مِنْ دَخَلِهِ كَانَ
آمِنًا فَأَمِّئِي مِنْ عَذَابِكَ وَأَجْرِنِي مِنْ سَخَطِكَ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika Nyumba hii ni nyumba Yako na mja huyu ni mja Wako na umeshasema atakayeingia atakuwa katika amani, basi nisalimisha na adhabu Yako na niepushe na ghadhabu Yako.”

2. Kusali rakaa mbili juu ya marumaruru nyekundu, kisha unakwenda kwenye nguzo iliyo mkabala na Jiwe na kuiambatanisha na kifua chako, kisha sema:

يا واحد يا أحد يا ماجد يا قريب يا بعيد يا عزيز يا حكيم لا
تذرنى فرداً وأنت خير الوارثين وهب لى ذرّيةً إنك سميع
الدعاء.

“Ewe Mmoja! Ewe wa Pekee! Ewe Mtukuka! Ewe Uliye karibu! Ewe Uliye mbali! Ewe Mwenye nguvu! Ewe

Mwenye hekima! Usiniache peke yangu na Wewe ndio mrithi bora kushinda wote wanaorithi, na nipe kizazi hakika Wewe ni Msikivu wa dua.”

Kisha izunguke nguzo na uiambatanishe na mgongo Wako na tumbo lako, na uombe dua iliyotangulia.

3. Kusali rakaa mbili baina ya nguzo mbili juu ya marumaru nyekundu, katika rakaa ya kwanza soma Alhamdu na Sura Haa Miim Sajda, katika rakaa ya pili soma Alhamdu na Aya hamsini na tano ambazo ni sawa na idadi ya Sura Haa Miim Sajda.
4. Kusali kwenye pembe za Nyumba, katika kila pembe rakaa mbili.
5. Useme:

يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي مَنْ تَهَيَّأَ أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ أَعَدَّ أَوْ اسْتَعَدَّ لِوِفَادَةِ
مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدَةٍ وَفَوَائِدَةٍ وَنَائِلَةٍ وَقَوَاضِيَةٍ وَجَوَائِزَةٍ فَالَيْكَ
يَا إِلَهِي كَانَتْ تَهَيُّئِي وَتَعَبُّئِي وَإِعْدَادِي وَاسْتِعْدَادِي رَجَاءَ
فَوَائِدِكَ وَمَعْرُوفِكَ وَنَائِلِكَ وَجَوَائِزِكَ فَلَا تُخَيِّبْنِي مِنْ ذَلِكَ يَا
مَنْ لَا تُخَيِّبُ عَلَيْهِ مَسْأَلَةُ السَّائِلِ وَلَا تَنْقُصُهُ عَطِيَّةُ نَائِلٍ، فَإِنِّي
لَمْ أَتِكَ بِعَمَلٍ صَالِحٍ قَدَّمْتَهُ وَلَا شَفَاعَةَ مَخْلُوقٍ رَجَوْتَهُ أَتَيْتِكَ

مُقِرّاً عَلَى نَفْسِي بِالْإِسَاءَةِ وَالظُّلْمِ مُعْتَرِفاً بِأَنْ لَا حُجَّةَ لِي وَلَا
 عُدْرَةَ فَاسْأَلُكَ يَا مَنْ هُوَ كَذَلِكَ أَنْ تُصَلِّىَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
 وَتُعْطِيَنِي مَسْأَلَتِي وَتُقَيِّدَنِي عَشْرَتِي وَتَقْلِبَنِي بِرِغْبَتِي، وَلَا تَرُدَّنِي
 مَجْبُوهاً مَبْنُوعاً وَلَا خَائِباً، يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ أُرْجُوكَ
 لِلْعَظِيمِ، أَسْأَلُكَ يَا عَظِيمُ أَنْ تَغْفِرَ لِي الدَّنْبَ الْعَظِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Atakayejitayarisha na akajiandaa, akafanya maandalizi na akajiandaa kuwa mgeni wa kiumbe hutaraji msaada wake, zawadi yake, hiba zake na fadhila zake, basi utayarifu wangu, maandalizi yangu na kujiandaa kwangu ni kwa ajili ya kuja Kwako Ewe Bwana Wangu huku nikitaraji msaada Wako, hiba Zako na zawadi Yako, basi usiyarudishe tupu matarajio yangu ewe Ambaye muombaji hakatishwi tamaa Naye na wala mchukuaji hampunguzii chochote. Kwani hakika mimi sijakujia leo na hali ni mwenye amali njema niliyoitanguliza wala na uombezi wa kiumbe nilioutaraji, lakini nimekujia na hali ni mwenye kuungama dhulma na ubaya nilioitendea nafsi yangu, kwa kweli sina hoja wala udhuru, hivyo nakuomba ewe Ambaye ndivyo ulivyo umswalie Muhammad na aali Muhammad, na unipe ombi langu, ufumbie macho kuteleza kwangu, unirusishe na raghba yangu, na wala usinirusishe na hali ni mwenye kunyimwa, kukataliwa wala kutofanikiwa. Ewe Adhimu! Ewe Adhimu! Ewe Adhimu! Nakutaraji kwa jambo adhimu. Nakuomba Ewe Adhimu unighufirie dhambi adhimu, hakuna mungu ila Wewe.”

6. Kuielekea kila pembe kati ya pembe za Nyumba Tukufu hapo ulipo ikiwa msongamano utakuzuia kuzifikia.
7. Kuomba dua na kujinyenyekesha kwa Mwenyezi Mungu, kumtukuza na kumuomba hali ukiwa sehemu uliyosalia.
8. Kusujudu ndani ya Ka'ba huku katika sijda yako ukisema yale aliyoyasema Imam Abu Abdillah as-Sadiq (a.s.):

لَا يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْبُكَ وَلَا يُجِي مِنْ سَخِطِكَ إِلَّا التَّضَرُّعُ إِلَيْكَ
 فَهَبْ لِي يَا إِلَهِي فَرَجًا بِالتَّقْدَرَةِ الَّتِي تُحْيِي بِهَا مَيِّتَ الْبِلَادِ وَلَا
 تُهْلِكُنِي غَبًّا حَتَّى تَسْتَجِيبَ لِي وَتُعَرِّفَنِي الْإِجَابَةَ فِي دُعَائِي
 وَأَذِقْنِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي وَلَا تُشْبِثْ بِي عَدُوِّي وَلَا
 تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ وَلَا تَبْكِنَّهُ مِنْ عُنُقِي اللَّهُمَّ (إِلَهِي) إِنْ وَضَعْتَنِي
 فَبِنِ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي وَإِنْ رَفَعْتَنِي فَبِنِ ذَا الَّذِي يَضَعُنِي وَإِنْ
 أَهْلَكْتَنِي فَبِنِ ذَا الَّذِي يَعْرِضُ لَكَ فِي عَبْدِكَ أَوْ يَسْأَلُكَ عَنْ
 أَمْرِهِ

وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ وَلَا فِي نَقْمَتِكَ عَجَلَةٌ وَإِنَّمَا
 يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْفُوتَ وَإِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ وَقَدْ
 تَعَالَيْتَ يَا إِلَهِي عَنِ ذَلِكَ عَلُوًّا كَبِيرًا إِلَهِي فَلَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَاءِ
 عَرَضًا وَلَا لِنَقْمَتِكَ نَصَبًا وَمَهْدَنِي وَنَفْسِي وَأَقْلَنِي عَثْرَتِي وَلَا تَرُدِّ
 يَدَيَّ فِي نَحْرِي وَلَا تَتَّبِعْنِي بَلَاءً عَلَى إِثْرِ بَلَاءٍ فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي
 وَتَضَرَّعِي إِلَيْكَ وَوَحْشَتِي مِنَ النَّاسِ وَأَنْسَى بِكَ

وَأَعُوذُ بِكَ الْيَوْمَ فَأَعِزَّنِي وَأَسْتَجِيرُ بِكَ فَأَجِرْنِي وَأَسْتَعِينُ بِكَ
 عَلَى الضَّرَاءِ فَأَعِنِّي وَأَسْتَنْصِرُكَ فَاَنْصِرْنِي وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ فَارْكَفْنِي
 وَأَوْمِنُ بِكَ فَأَمِّنِّي وَأَسْتَهْدِيكَ فَاهْدِنِي. وَأَسْتَرْحُبُكَ فَارْحِبْنِي
 وَأَسْتَغْفِرُكَ مِمَّا تَعْلَمُ فَارْحَمْنِي وَأَسْتَزِقُّكَ مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ
 فَارْزُقْنِي وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

“Haizuii ghadhabu Yako ila upole Wako, haiepushi adhabu
 Yako ila rehema Zako, haokoi dhidi Yako ila
 kujinyenyekesha Kwako, hivyo nipe Ilahi! furaha kwa
 uwezo Wako ambao kwao unahuisha wafu miongoni mwa
 waja, na kwao unawafufua maiti wa nchi. Wala

usiniangamize Ilahi! Mpaka uwe umejibu dua yangu na kunijulisha majibu. Niruzuku utamu wa afya njema mpaka mwisho wa muda wangu, wala usimfurahishe adui yangu kupitia kwangu na wala usimpe nguvu juu yangu wala usimmakinishe shingo yangu. Ni nani atakayeninyanyua ikiwa utanibwaga, na ni nani atakayenibwaga ikiwa utaninyanyua, na ikiwa utaniangamiza ni nani atakayekushtaki kuhusu mja Wako na kukuuliza kuhusu jambo lake!

“Nimeshajua Ilahi! Kwamba katika hukumu Yako hakuna dhulma, wala katika adhabu Yako hakuna haraka, kwani bila shaka hufanya haraka yule anayehofia kupitwa, na huhitaji dhulma yule aliye dhaifu, Nawe Ewe Mungu Wangu umetukuka na yote hayo! Ilahi! usinifanye madhihirikio ya balaa wala fungu la ghadhabu Yako, nipe muda mimi na nafsi yangu, fumbia macho kujikwaa kwangu na wala usiirudishe mikono yangu shingoni mwangu, na wala usinifululizie balaa baada ya balaa, kwani bila shaka umeshauona udhaifu wangu, unyenyekevu wangu Kwako, kutengwa kwangu na watu na jinsi ninavyojiliwaza Nawe.

“Najilinda Kwako leo hivyo nilinde, naomba hifadhi Kwako hivyo nipe hifadhi, naomba msaada Kwako juu ya dhara hivyo nisaidie, naomba nusra Kwako hivyo ninusuru, natawakali Kwako hivyo nitoshe, ninakuamini Wewe hivyo nisalimishe, nakuomba uongofu hivyo niongoe, nakuomba rehema hivyo nirehemu, nakuomba maghufira kutokana na yale unayoyajua hivyo nighufirie, na ninakuomba riziki toka kwenye fadhila Zako pana hivyo niruzuku, na hakuna uwezo wala nguvu ila toka kwa Mwenyezi Mungu Aliye juu aliye Adhimu.”

9. Ni mustahabu kuangua kilio humo na nyuma yake

kwa kumhofu Mwenyezi Mungu, kwani as-Sadiq (a.s.) amesema: “Hakika Ka’ba alipewa jina la *Bakati* kwa sababu ya watu kuangua kilio humo na nyuma yake.

10. Ni mustahabu wakati wa kutoka Ka’ba Tukufu kutoa takbira mara tatu.
11. Aseme yale aliyopokea Imam Abu Abdillah (a.s.), nayo ni:

اللَّهُمَّ لَا تَجْهَدُ بِلَائِنَا، رَبَّنَا وَلَا تُشِيتُ بِنَا أَعْدَاءَنَا، فَإِنَّكَ أَنْتَ
الضَّارُّ النَّافِعُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Usiongeze balaa letu ewe Mola wetu Mlezi na wala usiwafurahishe maadui zetu kupitia kwetu, kwani hakika Wewe ni Mwenye kudhuru Mwenye kunufaisha.”

12. Wakati wa kutoka atasali raka mbili, na ni karaha kutema mate na kikohozi ndani ya Nyumba na ndani ya Ka’ba Tukufu.
13. Utasoma dua hii eneo alilozaliwa Amirul-Muuminina (a.s.):

اللَّهُمَّ تَوَرَّ بِالْعِلْمِ قَلْبِي وَاسْتَعْمَلْ بِطَاعَتِكَ بَدَنِي وَخَلِّصْنِي مِنَ
الْفِتَنِ وَأَشْغَلْ بِالْإِعْتِبَارِ فِكْرِي وَقِنِي شَرَّ وَسَاوِسِ الشَّيْطَانِ

وأجرني منه يا رحمن بالصالحات أعمالنا اللهم إني أودعت
نفسى فى هذا البحر الشريف إلى يوم القيامة خالصاً مخلصاً
أشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً عبده ورسوله.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ng’arisha moyo wangu kwa elimu, ushughulishie mwili wangu katika kukutii Wewe, niokoe na fitina, ishughulishie fikra yangu na mazingatio, nikinge na shari ya vishawishi vya shetani na niepushe naye ewe Mwingi wa rehema kupitia vyenye kutengeneza matendo yetu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeiweka amana nafsi yangu mahali hapa patukufu mpaka Siku ya Kiyama na hali ni mwenye ikhlasi nisiye na shaka. Nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah, na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

FASLU YA SITA

KUYAZURU MAKABURI HUKO MAKKA

Alhajuni ndio eneo la makaburi lililo tukufu baada ya Baqii, nalo ndio eneo ambalo alikuwa akilizuru Mtume (s.a.w.w.) mara kwa mara, na hapo ndipo alipozikwa Abdul-Mutalib na Abdul-Manafi mababu wa Mtume (s.a.w.w.), na pia ndipo lilipo kaburi la Abu Talib ami yake Mtume (s.a.w.w.) na baba mzazi wa Amirul-Muuminina (a.s.), na ndipo lilipo kaburi la mke wa Mtume (s.a.w.w.) Khadija mama wa waumini. Miongoni mwa wema wa watoto kwa mama yao ni kulizuru kaburi lake baada ya kufariki kwake, zaidi ya hapo ni zile juhudi zake alizotoa katika kumtumikia bwana wa Mitume (s.a.w.w.), kujitolea kwake katika kusambaza ujumbe wa Mwisho wa Mitume (s.a.w.w.) na mengineyo mwa fakhari zake ambazo zimejaa vitabu vya madhehebu zote. Hivyo baada ya hayo atakayetilia shaka uzito wa kumzuru basi atakuwa hakumtendea mama yake wema. Na pia hapo pana kaburi la mama wa Mtume (s.a.w.w.) Amina na mwanawe Qasim kwa yule anayeona kuwa kaburi lake lipo hapo.

Mwandishi wa kitabu *Wafaul-Wafai* amesema kwamba kaburi la Amina binti Wahbi lipo Abwau baina ya Makka na Madina. Na mwandishi wa kitabu *Jamiul-Latif* amesema kwamba kaburi la Maymuna mke wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) lipo Saraf umbali wa farsakhu mbili tokea Makka. Na kutoka katika kitabu *Muntakhabut-Tawarikh* ni kwamba kaburi la Abdullah bin Ismail bin Badhii lipo Filu karibu na Makka, na babu yake alikuwa miongoni mwa masahaba wa Imam al-Baqir, Imam as-Sadiq, Imam Musa bin Ja'far na Imam Ali bin Musa ar-Ridha (a.s.).

Na miongoni mwa maeneo ya kufanyiwa ziara ni Fukh, nalo ni eneo ambalo yalitokea mapambano na hapo wakauwawa watu mia moja toka kizazi cha Fatima (a.s.) mikononi mwa kibaraka Musa al-Hadi al-Abbasiy, hao utawazuru kupitia ziyara ya Ismail bin as-Sadiq (a.s.) iliyotangulia. Al-Muhaddith al-Qummiy amesema ndani ya kitabu chake *al-Kunniy Wal-Alqab* akinukuu toka kwa Imam al-Jawad (a.s.) kwamba: Baada ya Tuf (Karbala) hatuna eneo la mauwaji makubwa kushinda Fukh. Na Da'bal akaashiria hilo katika beti za mashairi yake:

*Makaburi yako Kufani (Karbala)na mengine Twiba,
na mengine Fukh, sala zangu ziyafikiye.*

Mwandishi wa kitabu *Muntakhabut-Tawarikh* amesema kwamba katika makaburi ya al-Juhuni kuna makaburi ya baadhi ya ulamaa.

Ziyara ya Abdu Manafi, babu yake Mtume

(s.a.w.w.):

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ النَّبِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْغُصْنُ
الْبُشَيْرُ مِنْ شَجَرَةِ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَدَّ خَيْرِ
الْوَرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ الْأَنْبِيَاءِ الْأَصْفِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا ابْنَ الْأَوْصِيَاءِ الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْحَرَمِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ

بَيْتِ اللَّهِ الْعَظِيمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Amani iwe juu yako ewe bwana mwema! Amani iwe juu yako ewe tawi litoalo matunda toka katika mti wa Ibrahim khalili! Amani iwe juu yako ewe babu wa mbora wa viumbe! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Manabii wateule! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Mawasii wema! Amani iwe juu yako ewe bwana wa Eneo Takatifu (*al-Haram*)! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Maqam Ibrahim! Amani iwe juu yako ewe mhusika wa Nyumba Tukufu ya Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako na juu ya baba zako na wanao watakasifu, pia rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake!”

**Ziyara ya Abdul-Mutalib babu wa Mtukufu
Mtume (s.a.w.w.):**

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْبَطْحَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ نَادَاهُ
هَاتِفُ الْغَيْبِ بِأَكْرَمِ نِدَاءٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ إِبْرَاهِيمَ
الْخَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ الذَّبِيحِ إِسْمَاعِيلَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا مَنْ أَهْلَكَ اللَّهُ بِدُعَائِهِ أَصْحَابَ الْفِيلِ، وَجَعَلَ كَيْدَهُمْ
فِي تَضْلِيلِ، وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ، تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ

سَجِيلٍ، فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ تَضَرَّعَ
فِي حَاجَاتِهِ إِلَى اللَّهِ، وَتَوَسَّلَ فِي دُعَائِهِ بِنُورِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اسْتَجَابَ اللَّهُ دُعَاءَهُ، وَنُودِيَ
فِي الْكُعْبَةِ، وَبُشِّرَ بِالْإِجَابَةِ فِي دُعَائِهِ، وَأُسْجِدَ اللَّهُ الْفِيلَ إِكْرَامًا
وَأَعْظَمَ مَأَلَهُ،

أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَنْبَعَمَ اللَّهُ لَهُ الْمَاءَ حَتَّى شَرِبَ وَارْتَوَى فِي
الْأَرْضِ الْقَفْرَاءِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ الذَّبِيحِ وَأَبَا الذَّبِيحِ،
أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا سَابِقَ الْحَجِيجِ وَحَافِرَ زَمْرَمَ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا
مَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِنْ نَسْلِهِ سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ وَخَيْرَ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِينَ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ طَافَ حَوْلَ الْكُعْبَةِ وَجَعَلَهُ
سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ رَأَى فِي الْبَنَامِ سِلْسِلَةَ
النُّورِ وَعَلِمَ أَنَّهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا شَيْبَةَ الْحَبْدِ،
أَسْلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ وَأَجْدَادِكَ وَأَبْنَائِكَ جَمِيعًا وَرَحْمَةً

“Amani iwe juu yako ewe bwana wa vibonde (*Bat’hau*)! Amani iwe juu yako ewe ambaye sauti ya ghaibu ilimwita kwa wito mtukufu mno! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Ibrahim khalili! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Ismail Dhabihu! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu aliwaangamiza Watu wa Tembo (ndovu) kwa dua yake, akaharibu hila yao na akawapelekea juu yao ndege makundi makundi, wakawatupia mawe ya udongo mkavu na akawafanya kama majani yaliyoliwa! Amani iwe juu yako ewe ambaye alijinyenyekesha kwa Mwenyezi Mungu wakati wa haja yake na akatawassali katika dua yake kupitia nuru ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.)! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu alijibu dua yake, akaitwa katika Ka’ba, akabashiriwa jibu katika dua yake, na Mwenyezi Mungu akawasujudisha tembo kwa kumuenzi yeye na kumtukua yeye!

“Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu alimtolea chemchem ya maji akanywa na akatosheka katika ardhi kame! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Dhabihu na baba wa Dhabihu! Amani iwe juu yako ewe mwenye kutoa huduma ya maji kwa mahujaji na mchimbaji wa Zamzam! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu amefanya bwana wa Mitume na mbora kushinda watu wote wa mbinguni na ardhini atoke katika kizazi chake! Amani iwe juu yako ewe ambaye aliitufu Ka’ba na akafanya mizunguko saba! Amani iwe juu yako ewe ambaye aliona usingizini mlolongo wa nuru, na akajua kuwa ni miongoni mwa watu wa peponi! Amani iwe juu yako ewe Shaybatul-Hamdi! Amani iwe juu yako, juu ya

baba zako, babu zako na wanao wote, na rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake! ”

Ziyara ya Abu Talib ami yake Mtume (s.a.w.w.):

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْبَطْحَاءِ وَابْنَ رَيْسِيهَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
وَارِثَ الْكُعْبَةِ بَعْدَ تَأْسِيسِهَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا كَافِلَ الرَّسُولِ
وَنَاصِرَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ الْمُصْطَفَى وَأَبَا الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بَيْضَةَ الْبَدَدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الذَّابُّ عَنِ الدِّينِ،
وَالْبَادِلُ نَفْسَهُ فِي نَصْرَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى
وَلَدِكَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Amani iwe juu yako ewe bwana wa al-Bat’hau na mwana wa Rais wake! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Ka’ba baada ya kuasisiwa kwake! Amani iwe juu yako ewe mlezi wa Mtukufu Mtume na mnusuru wake! Amani iwe juu yako ewe ami wa al-Mustafa na baba wa al-Murtadha! Amani iwe juu yako ewe mzee wa mji! Amani iwe juu yako ewe aliyejitolea kwa ajili ya dini na kuitoa muhanga nafsi yake katika kumtetea bwana wa Mitume! Amani iwe juu yako wewe na juu ya mtoto wako Amirul-Muuminina, na rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake! ”

Ziyara ya mama wa Mtume, Amina binti Wahb:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الطَّاهِرَةُ الْمُطَهَّرَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ
خَصَّهَا اللَّهُ بِأَعْلَى الشَّرَفِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ سَطَعَ مِنْ
جَبِينِهَا نُورٌ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، فَأَضَاءَتْ بِهِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ نَزَلَتْ لِأَجْلِهَا الْمَلَائِكَةُ، وَضُرِبَتْ لَهَا حُجُبُ
الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ نَزَلَتْ لِخِدْمَتِهَا الْحُورُ الْعِينُ،
وَسَقَيْنَهَا مِنْ شَرَابِ الْجَنَّةِ، وَبَشَّرْنَاهَا بِوَلَادَةِ خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ حَبِيبِ اللَّهِ،
فَهَنِيئاً لِكَ بِهَا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Amani iwe juu yako ewe mtakasifu uliyetakaswa! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu alimteua kwa sharafu ya juu makhsusi! Amani iwe juu yako ewe ambaye toka katika paji lake ilichomoza nuru ya bwana wa Mitume akaangaza kwayo ardhi na mbingu! Amani iwe juu yako ewe ambaye kwa ajili yake walishuka malaika na akawekewa sitara za peponi! Amani iwe juu yako ewe ambaye Hurulaini walishuka kuja kumhudumia, wakamnyweshwa kinywaji cha Peponi na wakambashiria

mazazi ya mbora wa Manabii! Amani iwe juu yako ewe mama mzazi wa Mtume wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mama mzazi wa kipenzi wa Mwenyezi Mungu, hongera ziwe juu yako kwa fadhila aliyokupa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako na juu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) na rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake! ”

Ziyara ya Bibi Khadija Mama wa waumini:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَوْجَةَ سَيِّدِ
 الْبُرْسَدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ فَاطِمَةَ الرَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ
 الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَوَّلَ الْمُؤْمِنَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
 مَنْ أَنْفَقَتْ مَالَهَا فِي نَصْرَةِ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، وَنَصْرَتُهُ
 مَا اسْتَطَاعَتْ وَدَافَعَتْ عَنْهُ الْأَعْدَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ سَلَّمَ
 عَلَيْهَا جَبْرَيْلُ، وَبَلَّغَهَا السَّلَامَ مِنَ اللَّهِ الْجَلِيلِ، فَهَنِيئاً لَكَ
 بِبِأُولَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Amani iwe juu yako ewe mama wa waumini! Amani iwe juu yako ewe mke wa bwana wa Mitume! Amani iwe juu yako ewe mama wa Fatima Zahra mbora wa wanawake wote wa ulimwengu! Amani iwe juu yako ewe muumini wa kwanza wa kike! Amani iwe juu yako ambaye alitoa mali yake katika kumsaidia bwana wa Mitume, akamsaidia

kadiri alivyoweza na akamwondolea maadui! Amani iwe juu yako ewe ambaye alisalimiwa na Jibril na akamfikishia salamu kutoka kwa Mwenyezi Mungu Jalili, hongera kwa fadhila alizokuneemesha Mwenyezi Mungu! Na amani iwe juu yako na rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake.”

Ziyara ya Ismail na Manabii wengine katika Uzio wa Ismail:

اَلسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا اِسْمَاعِيْلَ ذِيْحِ اللّٰهِ ابْنِ اِبْرَاهِيْمَ خَلِيْلِ اللّٰهِ،
اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَابْنَ نَبِيِّهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللّٰهِ
وَابْنَ صَفِيِّهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اُنْبَعِ اللّٰهُ لَهُ بِعُرْوَمَزْمِ حِيْنَ
اَسْكَنَهُ اَبُوهُ بَوَادِ غَيْرِ ذِي زُرْعِ عِنْدَ بَيْتِ اللّٰهِ الْمُحَرَّمِ، وَاسْتَجَابَ
اللّٰهُ فِيْهِ دَعْوَةَ اَبِيْهِ اِبْرَاهِيْمَ حِيْنَ قَالَ: “ رَبَّنَا اِنِّيْ اَسْكَنْتُ مِنْ
ذُرِّيَّتِيْ بَوَادِ غَيْرِ ذِي زُرْعِ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا
الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ اَفِيْدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِيْ اِلَيْهِمْ وَاذْمُرْهُمْ مِنَ
الشُّبْرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ،

اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ سَلَّمَ نَفْسَهُ لِدَّبْحِ طَاعَةِ لَامِرِ اللّٰهِ تَعَالٰى اِذْ

قَالَ لَهُ أَبُوهُ: “إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى
 قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ
 “، فَدَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ الذَّبْحَ وَقَدَّاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ، أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ يَا
 مَنْ أَعَانَ أَبَاهُ عَلَى بِنَاءِ الْكُعْبَةِ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: “وَإِذْ يَرْفَعُ
 إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ “ أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِي
 كِتَابِهِ بِقَوْلِهِ: “وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ
 الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ
 عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ مُحَمَّدًا سَيِّدَ
 الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ
 وَعَلَى أَبِيكَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، وَعَلَى أَخِيكَ إِسْحَاقَ نَبِيِّ اللَّهِ،
 أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ الْبَدْفُونِينَ بِهَذِهِ الْبُقْعَةِ

الْبَارَكَةِ الْمَعْظَمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ الطَّاهِرَةِ الصَّابِرَةِ
 هَاجِرَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، حَشَرْنَا اللَّهُ فِي زُمْرَتِكُمْ تَحْتَ لِيَاءِ
 مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ
 زِيَارَتِكُمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Amani iwe juu ya Bwana wetu Ismail Dhabihu wa Mwenyezi Mungu mwana wa Ibrahim Khalili! Amani iwe juu yako ewe Nabii wa Mwenyezi Mungu na mwana wa Nabii Wake! Amani iwe juu yako ewe mteule wa Mwenyezi Mungu na mwana wa mteule Wake! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu alimtolea kisima cha Zamzam pindi baba yake alipomuweka kwenye bonde lisilokuwa na mimea kwenye Nyumba Takatifu ya Mwenyezi Mungu, na hapo Mwenyezi Mungu akajibu dua ya baba yake Ibrahim aliposema: Mimi nimewaweka baadhi ya kizazi changu katika bonde lisilokuwa na mimea, katika Nyumba Yako Takatifu. Mola Wetu Mlezi! Ili wasimamishe Sala, basi ujaalie nyoyo za watu zielekee kwao na uwaruzuku matunda ili wapate kushukuru!

“Amani iwe juu yako ewe ambaye alisalimisha nafsi yake kwa ajili ya kuchinjwa kwa ajili ya kutii amri ya Mwenyezi Mungu pale baba yake aliposema: “Hakika nimeona katika ndoto kuwa nakuchinja, basi fikiri unaonaje?” Akasema: “Ewe Baba yangu fanya unayoamrisha, utanikuta inshaallah miongoni mwa wanaosubiri.” Ndipo Mwenyezi Mungu akamwondolea uchinjwaji na akamkomboa kwa dhabihu adhimu! Amani iwe juu yako ewe ambaye

alimsaidia baba yake kujenga Ka'ba kama Mwenyezi Mungu alivyosema: **“Na Ibrahim na Ismail walipoinua misingi ya Nyumba,**”Ewe Mola Wetu Mlezi! Utukubalie hakika Wewe ndiye Msikivu Mjuzi! Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu amemsifu katika Kitabu Chake kwa kauli Yake: **“Na mtaje katika Kitabu Ismail kwani yeye alikuwa mkweli wa ahadi, na alikuwa Mtume Nabii. Na alikuwa akiwaamrisha watu wake Sala na Zaka na alikuwa maridhawa mbele ya Mola wake Mlezi!”**

“Amani iwe juu yako ewe ambaye Mwenyezi Mungu amefanya Muhammad Bwana wa Mitume na Mwisho wa Manabii (s.a.w.w.) atoke katika kizazi chake! Amani iwe juu yako na juu ya baba yako Ibrahim Khalili wa Mwenyezi Mungu na juu ya kaka yako Is'haqa Nabii wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako na juu ya Manabii wote wa Mwenyezi Mungu waliozikwa katika ardhi hii iliyobarikiwa takatifu! Amani iwe juu yako na juu ya mama yako mtakatifu mwenye subira Hajara, pia rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake ziwe juu yake. Mwenyezi Mungu atukusanye kwenye kundi lenu chini ya bendera ya Muhammad (s.a.w.w.) na wala Mwenyezi Mungu asiifanye kuwa ndio ahadi yetu ya mwisho ya kuwazuru nyinyi. Amani, rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake viwe juu yenu.”

Kisha Sali hapo rakaa mbili za ziyara na zitowe thawabu zake zawadi kwake, na baada ya rakaa hizo omba dua iliyotangulia kwa ajili ya kila kaburi miongoni mwa makaburi, kisha omba utakalo.

FASLU YA SABA

MAENEO MATAKATIFU HUKO MAKKA TUKUFU

Kati ya maeneo hayo ni yale maeneo ambayo yalipata heshima ya kufikiwa na Mtume wetu Mtukufu (s.a.w.w.), kama vile mahali alipozaliwa (s.a.w.w.), makazi yake na katika pango alilokuwa akiishi huko katika Mlima Hiraa, nayo ni sehemu ambayo alikuwa akiitumia kumwabudia Mwenyezi Mungu kabla ya kukabidhiwa unabii, na ndipo ulipoteremkia Wahyi. Pia pango ambalo alijihifadhi (s.a.w.w.) huko katika Mlima wa Thawru, ambalo alitumia kujificha dhidi ya mushrikina pindi alipotoka kuhamia Madina, na maeneo mengine yaliyopata heshima ya kufikiwa naye (s.a.w.w.). utakuja katika maeneo haya na uombe dua, na Sheikh al-Ansariy katika kitabu chake *al-Manasik* ametaja kwamba dua hii isomwe katika Mlima wa Thawru:

Dua isomwayo katika Mlima Thawru:

اَللّٰهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَآمِيْنِهِ وَصِدِّيْقِهِ يَسِّرْ اُمُوْرَنَا، وَاَسْرِحْ
صُدُوْرَنَا، وَنَوِّرْ قُلُوْبَنَا، وَاخْتِمْ بِالْخَيْرِ اُمُوْرَنَا، اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ
سِرِّي وَعَلَانِيَّتِي فَاَقْبَلْ مَعْدِرَتِي، وَتَعْلَمُ حَاجَتِي وَتَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِي فَاغْفِرْ لِيْ ذُنُوْبِي، فَاِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ. اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ
اَوْدَعْتُ فِيْ هَذَا الْحَلِّ الشَّرِيْفِ مِنْ يَوْمِنَا هَذَا اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

خَالِصاً مُخْلِصاً، أَنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Kwa heshima ya Muhammad, mndani wake na rafiki yake turahisishie mambo yetu, tukunjulie vifua vyetu, zing’arisha nyoyo zetu na yahitimishe mambo yetu kwa heri. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika Wewe waijua siri yangu na dhahiri yangu basi ukubali udhuru wangu, na waijua haja yangu na wayajua yaliyomo ndani ya nafsi yangu basi nighufirie dhambi zangu, kwani hakika haghufirii dhambi ila Wewe. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeliweka amana mahali hapa patukufu kuanzia siku yetu hii mpaka Siku ya Kiyama na hali ni mwenye ikhlasi nisiye na shaka tamko: hakika mimi nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

Dua ya mahali alipozaliwa Mtukufu Mtume:

Napo ni katika uwanja uliyopo karibu na soko la usiku, na kwa hivi sasa pamejengwa maktaba maarufu kwa jina la Maktaba ya Makka Tukufu. Katika ardhi hii iliyobarikiwa ilianguza nuru ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) hivyo kuzaliwa kwake kukawa idhini ya kuzaliwa hatua tukufu ya kuwatoa watu katika giza kwenda kwenye nuru. Na katika nyumba hii nyenyekevu aliishi Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) pamoja na mama yake Amina na akawa ndio matumaini yake na mfariji wake. Dua ya mahali hapa ni:

اللَّهُمَّ بِجَاهِ نَبِيِّكَ الْمُصْطَفَى، وَرَسُولِكَ الْمُرْتَضَى، وَأَمِينِكَ عَلَى
 وَحْيِ السَّمَاءِ، طَهَّرْ قُلُوبَنَا مِنْ كُلِّ وَصْفٍ يُبَاعِدُنَا عَنْ
 مُشَاهَدَتِكَ وَمَحَبَّتِكَ، وَأَمْتِنَا عَلَى مُوَالَاةِ أَوْلِيَائِكَ، وَمُعَادَاةِ
 أَعْدَائِكَ، وَالشُّوقِ إِلَى لِقَائِكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. اللَّهُمَّ إِنِّي
 أَدْعُكَ فِي هَذَا الْبَحْلِ الشَّرِيفِ مِنْ يَوْمِنَا هَذَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
 خَالِصاً مُخْلِصاً، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Kwa heshima ya Nabii Wako mteule na Mtume Wako mridhiwa na mwaminifu juu ya wahyi wa mbinguni, zitakase nyoyo zetu na kila aina ya sifa itakayotutenga mbali na kukushuhudia Wewe na mapenzi Yako. Na tufishe Ewe Mwenyezi Mungu juu ya Sunnah na jamaa kwa kuwapenda vipenzi Vyako na kuwa na uadui na maadui Wako na kuwa na shauku ya kukutana Nawe, Ewe Mwenyezi Mungu utukufu na ukarimu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeliweka amana mahali hapa patukufu kuanzia siku yetu hii mpaka Siku ya Kiyama na hali ni mwenye ikhlasi nisiye na shaka na tamko: nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

Na miongoni mwa maeneo hayo matukufu ni mahali ambapo mwezi ulipasuka karibu na mlima wa Abu

Qubaysi. Njoo sehemu hii na usome dua hii:

Dua ya mahali ambapo mwezi ulipasuka:

اللهم صلِّ على نبيِّ هَلَلٍ وَكَبَّرٍ وَحَجٍّ وَاعْتَمَرَ وَانْشَقَّ لَهُ الْقَبْرُ وَ
بَدَّيْنِ اللهُ أَمْرًا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ، اللهم إني
أودعتُ في هذا المحلِّ الشَّريفِ من يومنا هذا إلى يومِ الْقِيَامَةِ
خَالِصًا مُخْلِصًا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Nabii aliyetoa tahalili, akatoa takbiri, akahiji akafanya Umra na mwezi ukapasuka kwa ajili yake, na kwa dini ya Mwenyezi Mungu akaamrisha mema na akakataza machafu na maovu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeliweka amana mahali hapa patukufu kuanzia siku yetu hii mpaka Siku ya Kiyama na hali ni mwenye ikhlasi nisiye na shaka tamko: nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

Na miongoni mwa maeneo hayo matukufu ni mlima wa Abu Qubaysi ndani ya Makka, utakuja sehemu hii na usome dua hii:

Dua ya kwenye mlima wa Abu Qubaysi:

اللهم إني أسألك إيماناً كاملاً تُبَاشِرُ بِهِ قَدْبِي، وَيَقِيناً صَادِقاً
حَتَّى أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِي، إِنَّ وَلِيَّيَ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَوْدَعْتُ فِي هَذَا الْبَحْلِ الشَّرِيفِ مِنْ يَوْمِنَا
هَذَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ خَالِصاً مُخْلِصاً أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba imani kamili ambayo kwayo utaugusa moyo wangu, na yakini ya kweli mpaka nijue kwamba hayatonisibu ila uliyoniandikia, hakika mtawala wangu ni Mwenyezi Mungu duniani na Akhera. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeliweka amana mahali hapa patukufu kuanzia siku yetu hii mpaka Siku ya Kiyama na hali ni mwenye ikhlasi nisiye na shaka tamko: nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

Na miongoni mwa maeneo hayo matukufu ni nyumba ya Khadija ambayo alikuwa akiishi Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.), na humo ndimo Khadija alimomzalia Fatima Zahra (a.s.), na ndimo alimofia Khadija (a.s.). Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) aliendelea kuishi humo mpaka alipohama, na ni mara nyingi Jibril alishukia humo, na eneo hilo lilishuhudia sala, dua na minong’ono ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.). Na ni katika

nyumba hii makuraishi walikula njama ya kutaka kumuwa Mtume wa Mwenyezi Mungu, ndipo Imam Ali (a.s.) akalala kitandani kwake ili kuitoa damu yake katika njia ya Mwenyezi Mungu. Utaomba dua hii katika nyumba hii:

Dua ya nyumbani kwa Bibi Khadija (a.s.):

اللهم إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالْبَضْعَةِ الزَّهْرَاءِ وَأَوْلَادِهَا الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَسِّرْ أَمُورَنَا وَأَشْرَحْ صُدُورَنَا وَاخْتَمِ
بِالصَّالِحَاتِ أَعْمَالَنَا أَوْدَعْتُ فِي هَذَا السَّحْلِ الشَّرِيفِ مِنْ يَوْمِنَا
هَذَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ خَالِصاً مُخْلِصاً أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba kupitia kipande cha nyama ya Mtume Zahrau na kupitia watoto wake Hasan na Husain (a.s.) urahisishe mambo yetu, ukunjue vifua vyetu na uhitimishe amali zetu kwa matendo mema. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeliweka amana mahali hapa patukufu kuanzia siku yetu hii mpaka Siku ya Kiyama tamko nashahidilia kwamba hakuna mungu ila Allah na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.”

Kuiaga Ka’ba Tukufu:

Mambo yaliyo mustahabu katika kuiaga Makka Tukufu na Ka’ba Tukufu ni mengi, nasi hapa tutataja baadhi tu, nayo

ni:

1. Alhaji atakapotaka kutoka kwenda kwa watu wake asitoke mpaka awe amenunua tende kwa dirhamu na kuzitoa sadaka kwa mafukara, hiyo inakuwa ni kafara ya zile dosari ndogondogo zilizopatikana katika Hijja yake.
2. Ni mustahabu kuazimia kurudi tena na kumuomba Mwenyezi Mungu amrudishe tena Makka, hiyo ni kutokana na riwaya iliyopokewa kwamba kitendo hicho humuongozea umri inshaallah. Bali ni makuruhu kuacha kufanya hivyo kwa mujibu wa kauli ya Abu Abdillah (a.s.) aliyosema: “Atakayetoka Makka na hali hataki kurudi tena basi muda wa kifo chake umekaribia na adhabu yake imesogea.” Na katika Hadithi nyingine: Hakika Yazid bin Muawiya alihiji na alipotoka Makka alisema: “Tukiiweka Thafila kulia hatutarudi tena miaka ijayo kwa ajili ya Hijja na Umra muda wote tutakaobakia hai.” Ndipo Mwenyezi Mungu akapunguza umri wake na kumfisha kabla ya muda wake wa mwanzo.
3. Kuitufu Ka’ba mizunguko saba.
4. Kuligusa Jiwe Jeusi na Nguzo ya Yemen katika kila mzunguko kama ataweza, la sivyo atanzia mzunguko wake hapo na atamalizia hapo kama ataweza.
5. Ataleta Sunnah zilizotangulia katika hali ya kutufu na zile za eneo la al-Mustajaru kama ataweza.
6. Amuhimidi na kumtukuza Mwenyezi Mungu na kumsalia Mtume Muhammad (s.a.w.w.) na kuomba

ayatakayo. Kisha aseme:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَنَبِيِّكَ وَأَمِينِكَ،
وَحَبِيبِكَ وَنَجِيِّكَ، وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ. اللَّهُمَّ كَمَا بَدَّغَ
رِسَالَاتِكَ، وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِكَ، وَصَدَعَ بِأَمْرِكَ، وَأَوْذَى فِي
جَنْبِكَ حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ. اللَّهُمَّ اقْلِبْنِي مُفْلِحاً مُنْجِجاً
مُسْتَجَابِئِى، بِأَفْضَلِ مَا يَرْجِعُ بِهِ أَحَدٌ مِنْ وَفْدِكَ مِنَ الْبَغْفَرَةِ
وَالْبُرْكَاتِ وَالرِّضْوَانِ وَالْعَافِيَةِ، مِمَّا يَسْعَى أَنْ أُطْلَبَ أَنْ
تُعْطِنِي مِثْلَ الَّذِي أُعْطِيْتَهُ أَفْضَلَ مِنْ عَبْدِكَ، وَتَزِيدْنِي عَلَيْهِ
اللَّهُمَّ إِنَّ أُمَّتِنِي فَاعْفُرْ لِي وَإِنْ أَحْيَيْتَنِي فَارْمُقِنِيهِ مِنْ قَابِلٍ.
اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ بَيْتِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ، حَبَلْتَنِي عَلَى
دَابَّتِكَ، وَسَيَّرْتَنِي فِي بِلَادِكَ، حَتَّى أُدْخَلْتَنِي حَرَمَكَ وَأَمْنَكَ،
وَقَدْ كَانَ فِي حُسْنِ ظَنِّي بِكَ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، فَإِنْ كُنْتَ قَدْ

غَفَرْتَ لِي ذُنُوبِي فَأَرْدَدْ عَنِّي رِضَى، وَقَرِّبْنِي إِلَيْكَ زُلْفَى، وَلَا
 تَبَاعِدْنِي، وَإِنْ كُنْتَ لَمْ تَغْفِرْ لِي فَبِنِ الْآنَ فَاعْفِرْ لِي قَبْلَ أَنْ تَتَأَمَّى
 عَن بَيْتِكَ دَارِي، وَهَذَا أَوَانُ النِّصْرَانِي، إِنْ كُنْتَ أَذِنْتَ لِي غَيْرَ
 رَاغِبٍ عَنكَ وَلَا عَن بَيْتِكَ، وَلَا مُسْتَبَدِّلٍ بِكَ وَلَا بِهِ. اَللَّهُمَّ
 احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، حَتَّى
 تُبَلِّغَنِي أَهْلِي، وَارْكَفْنِي مَوْؤَنَةَ عِبَادِكَ وَعِيَالِي، فَإِنَّكَ وَلِيُّ ذَلِكَ
 مِنْ خَلْقِكَ وَمَنِّي

“Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad mja Wako, Mtume Wako, Nabii Wako, Mwaminifu Wako, Hababi Wako, Mwokozi Wako na aliye mbora kati ya viumbe Wako. Ewe Mwenyezi Mungu! Kama alivyofikisha ujumbe Wako, akapigana jihadi katika njia Yako, akatangaza amri Yako na akaudhiwa katika jambo Lako na pembezoni Mwako mpaka yakini (kifo) ilipomfika, ewe Mwenyezi Mungu nirudishe hali ni mwenye kufaulu mwenye kufanikiwa na mwenye kujibiwa kwa kupewa lile lililo bora kushinda atakalorudi nalo yeyote toka katika ugeni Wako miongoni mwa maghfira, Baraka, ridhaa na afya. Katika yale ambayo naweza kuomba ni unipe mfano wa lile ulilompa mbora kushinda wote waliokuabudu na unizidishie kuliko yeye. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie na kama utaendelea kuniacha hai niruzuku (Hijja) tena mwaka ujao. Ewe Mwenyezi Mungu!

Usiifanye kuwa ahadi ya mwisho ya kufika katika Nyumba Yako.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi ni mja Wako, mwana wa mja Wako wa kiume na mwana wa mja Wako wa kike, ulinibeba juu ya mnyama Wako na ukanipitisha katika mji Wako mpaka ukaniingiza Eneo Lako Takatifu (Haram) na amani Yako, na ilikuwa katika dhana yangu nzuri Kwako ni unighufirie dhambi zangu, basi ikiwa umeshanighufiria nizidishie ridhaa na nisogeze karibu mno Nawe na wala usinitenge mbali. Na ukiwa hujanighufiria basi tokea sasa nighufirie kabla nyumba yangu haijawa mbali na Nyumba Yako, huu ndio wakati wa kuondoka kwangu ikiwa umeshanipa idhini, na hali si mwenye kujitenga Nawe wala na Nyumba Yako, na wala si mwenye kukufanyia mbadala Wewe wala yenyewe. Ewe Mwenyezi Mungu! Nihifadhi mbele, nyuma, kuliani na kushotoni mpaka unifikishe kwenye familia yangu, na ukinifikisha kwenye familia yangu nitosheleze matumizi ya waja Wako na familia yangu, kwani hakika Wewe ni msimamizi wa hayo kushinda viumbe Wako na kuliko mimi.”

7. Kisha aje kwenye Zamzam anywe na wala asimwagie kichwani, na aseme:

أَبُون تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ، إِلَى اللَّهِ

رَاغِبُونَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

“Wenyekurejea, wenyekutubu na wenyekuabudu, wenyekumhimidi Mola Wetu Mlezi, wenyekugeuka kwa Mola wetu Mlezi, wenye raghba na wenyekurejea kwa Mola wetu Mlezi inshaallah.”

8. Kisha aje Maqam Ibrahim na asali rakaa mbili nyuma yake.
9. Kisha aje kwenye mlango wa Nyumba na aweke mkono juu yake na aseme:

السكّين على بابك فتصدّق عليه بالجنة

“Maskini yupo mlangoni Kwako basi mpe sadaka ya Pepo.”

10. Kisha asujudu sijda ndefu kwenye mlango wa Msikiti, kisha asimame kwa nyayo zake hali kaelekea Kibla Tukufu na aseme:

اللهم إني أنقلب على لآله إلا الله

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi narudi kwa mujibu wa hapana mungu ila Allah.”

11. Kisha atokee mlango wa al-Hanatiin.

Ni mustahabu kuhitimishia ziara huko Madina:

Ni mustahabu kwa alhaji kumzuru Nabii (s.a.w.w.) na ni Sunnah iliyotiliwa mkazo kutokana na kauli ya Mtume (s.a.w.w.) kwa Ali: “Ewe Ali! Atakayenizuru wakati wa uhai wangu au baada ya kufa kwangu au akakuzuru wewe wakati wa uhai wako au baada ya kifo chako, au akawazuru wanao wakati wa uhai wao au baada ya kifo chao, nimechukua dhamana ya kumuokoa Siku ya Kiyama dhidi ya misukosuko yake na shida zake mpaka nimfanye

awe pamoja nami katika daraja langu.”Na akasema tena: “Atakayenzuru au kumzuru mmoja kati ya kizazi changu nitamzuru Siku ya Kiyama na kumuokoa na misukosuko yake.” Na kwa mujibu wa hadithi hii ni mustahabu pia kuwazuru wasiokuwa maasumu toka katika kizazi chake (s.a.w.w.). Na kutokana na baadhi ya habari tunapata kwamba ni mustahabu kumaliza ziara huko Madina kama ilivyo katika riwaya ya Ghiyabu kutoka kwa Abu Ja’far (a.s.): Nianzie Madina au Makka? Akasema: Naanzia Makka na ninamalizia Madina, na ndio bora. Kama ambavyo kutokana na baadhi ya riwaya tunapata kwamba ni mustahabu kuanza kumzuru (s.a.w.w.) na kuitanguliza ziara yake kabla ya kuja Makka Tukufu. Ndio, lau ikiwa ni kati ya kuja Makka kwa ajili ya Hijja ya Sunnah bila ya kuja Madina au kinyume, basi kinyume ni bora kutokana na maandiko yaliyopokewa katika mlango huu.

Fadhila za kuzikwa katika moja ya Maeneo mawili Matakatifu (Haramaini):

Atakayefia katika moja ya Maeneo mawili Matakatifu (Haramaini), Eneo Takatifu la Makka au Eneo Takatifu la Madina, atakuwa miongoni mwa wenye amali Siku ya Kiyama, hiyo ni kutokana na kauli ya Mwenyezi Mungu: “Atakayeingia atakuwa amesalimika, ” na kauli ya (s.a.w.w.): “Atakayefia katika moja ya Maeneo mawili Matakatifu (Haramaini), Eneo Takatifu la Mwenyezi Mungu na Eneo Takatifu la Mtume Wake (s.a.w.w.), Mwenyezi Mungu atamfufua miongoni mwa waliosalimika. Na katika baadhi ya riwaya: Hatohisabiwa Siku ya Kiyama. Na atakayefia katika Eneo Takatifu la Makka atasalimika na mshindo mkubwa, kuanzia aliye mwema hadi yule aliyemuovu wao, kama ilivyo katika riwaya ya Harun, alisema: “Nilimsikia Abu Abdillah (a.s.)

akisema: ‘Atakayezikwa katika Eneo Takatifu atasalimika na mshindo mkubwa. Nikasema: Mwema wao na muovu wao?’ Akasema: ‘Kuanzia mwema wao hadi muovu wao. Mwenyezi Mungu aturuzuku hilo sisi sote na wale wote wenye matarajio hayo.’”

Amali za mkesha wa Arafa:

Usiku wa kuamkia mwezi tisa wa mfunguo tatu uliobarikiwa, nao ni usiku wa maombi ya kukidhiwa haja, toba humo hukubaliwa, dua humo hujibiwa na mwenye kutenda mema humo kwa kumtii Mwenyezi Mungu hupata malipo ya miaka mia moja sabini, na humo mna amali mbalimbali, kati ya amali hizo ni asome dua hii ambayo imepokewa kwamba atakayeisoma mkesha wa Arafa au mikesha ya mikusanyiko basi Mwenyezi Mungu atamghufiria:

اللَّهُمَّ يَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى، وَمَوْضِعَ كُلِّ شَكْوَى، وَعَالِمَ كُلِّ
خَفِيَّةٍ، وَمُنْتَهَى كُلِّ حَاجَةٍ، يَا مُبْتَدِئاً بِالنِّعَمِ عَلَى الْعِبَادِ، يَا
كَرِيمَ الْعَفْوِ، يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا جَوَادِياً مَنْ لَا يُوَارَى مِنْهُ لَيْلٌ
دَاجٍ، وَلَا بَحْرٌ عَجَّاجٍ، وَلَا سَاءٌ ذَاتُ أْبْرَاجٍ، وَلَا ظَلَمٌ ذَاتُ
ارْتِجَاجٍ، يَا مَنْ الطُّلْبَةُ عِنْدَهُ ضِيَاءٌ، أَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ
الْكَرِيمِ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكَاً وَخَرَّ مُوسَى

صِعْقًا، وَبِاسْمِكَ الَّذِي رَفَعْتَ بِهِ السَّمَاوَاتِ بِلَاعْبَدٍ، وَسَطَحْتَ
بِهِ الْأَرْضَ عَلَى وَجْهِ مَاءِ جَهَدٍ، وَبِاسْمِكَ الْوَالِدِ الْمُخْرُوجِ الْبَكْتُونِ
الْبَكْتُوبِ الطَّاهِرِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ أَجَبْتَ، وَإِذَا سُئِلْتَ بِهِ
أَعْطَيْتَ، وَبِاسْمِكَ السُّبُوحِ الْقُدُّوسِ الْبُرْهَانِ الَّذِي هُوَ نُورٌ عَلَى
كُلِّ نُورٍ وَنُورٌ مِنْ نُورٍ يُضِيئُ مِنْهُ كُلُّ نُورٍ،

إِذَا بَدَغَ الْأَرْضَ انْشَقَّتْ، وَإِذَا بَدَغَ السَّمَاوَاتِ فُتِحَتْ، وَإِذَا بَدَغَ
الْعَرْشِ اهْتَزَّ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي تَرْتَعِدُ مِنْهُ فَرَائِصُ مَلَائِكَتِكَ،
وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ
الْبُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَجَمِيعِ
الْبَلَاءِ كَتَمَةٍ، وَبِالْإِسْمِ الَّذِي مَشَى بِهِ الْخِضْرُ عَلَى قُلَلِ الْبَاءِ كَمَا
مَشَى بِهِ عَلَى جَدَدِ الْأَرْضِ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي فَلَقْتَ بِهِ الْبَحْرَ
لِمُوسَى، وَأَعْرَفْتَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَأَنْجَيْتَ بِهِ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ
وَمَنْ مَعَهُ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ مِنْ

جَانِبِ الطُّورِ الْإَيْمَنِ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَأَلْقَيْتَ عَلَيْهِ مَحَبَّةً مِنْكَ،
وَبِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ أَحْيَى عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ الْمَوْتَى، وَتَكَلَّمَ فِي الْبُهْدِ
صَبِيحًا وَأَبْرَأَ الْأَكْهَبَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِكَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ
حَمَلَةُ عَمْرِشَكَ وَجَبْرِئِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَاسْمَافِيلُ وَحَبِيبُكَ مُحَمَّدٌ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَمَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبُونَ وَأَنْبِيَآؤُكَ الْمُرْسَلُونَ
وَعِبَادُكَ الصَّالِحُونَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ،

وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ ذُو النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ
لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ
إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَنَجَّيْتَهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ
نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ، وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ دَاوُدُ وَخَرَّ
لَكَ سَاجِدًا فَغَفَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ آسِيَةُ
امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي
مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ، وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ، فَاسْتَجَبْتَ لَهَا

دُعَاءَهَا وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ أَيُّوبُ إِذْ حَلَّ بِهِ الْبَلَاءُ
فَعَافَيْتَهُ وَآتَيْتَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ
وَذِكْرِي لِلْعَابِدِينَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ يَعْقُوبُ فَرَدَدْتَ
عَلَيْهِ بَصْرَهُ وَقُرَّةَ عَيْنِهِ يُوسُفَ وَجَبَعْتَ شِئْلَهُ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي
دَعَاكَ بِهِ سُلَيْمَانُ فَوَهَبْتَ لَهُ مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّكَ
أَنْتَ الْوَهَّابُ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي سَخَّرْتَ بِهِ الْبُرَاقَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذْ قَالَ تَعَالَى:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى، وَقَوْلُهُ: سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا
لَهُ مُقَرَّبِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي تَنْزَلَ بِهِ
جِبْرِيْلُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي
دَعَاكَ بِهِ آدَمُ فَعَفَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ وَأَسْكَنْتَهُ جَنَّتَكَ، وَأَسْأَلُكَ
بِحَقِّ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَبِحَقِّ

إِبْرَاهِيمَ، وَبِحَقِّ فَضْلِكَ يَوْمَ الْقَضَاءِ، وَبِحَقِّ الْمَوَازِينِ إِذَا
نُصِبَتْ، وَالصُّحُفِ إِذَا نُشِرَتْ، وَبِحَقِّ الْقَلَمِ وَمَا جَرَى، وَاللَّوْحِ
وَمَا أَحْصَى، وَبِحَقِّ الْأِسْمِ الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَى سُرَادِقِ الْعَرْشِ
قَبْلَ خَلْقِكَ الْخَلْقَ وَالدُّنْيَا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ بِالْفَيْ عَامٍ،
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْإِمْخُزُونَ فِي خَزَائِنِكَ الَّذِي
اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ لَمْ يَطْهَرْ عَلَيْهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ
لَا مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَلَا عَبْدٌ مُصْطَفَى،

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي شَقَّقْتَ بِهِ الْبِحَارَ، وَقَامَتْ بِهِ الْجِبَالُ،
وَاخْتَلَفَ بِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَبِحَقِّ السَّبْعِ الْبَثَانِي، وَالْقُرْآنِ
الْعَظِيمِ، وَبِحَقِّ الْكِرَامِ الْكَاتِبِينَ، وَبِحَقِّ طِهَ وَيَسَ وَكَهْيَعَصَ
وَحَمَعَسَقَ، وَبِحَقِّ تَوْرَةِ مُوسَى وَإِنْجِيلِ عِيسَى وَرَبُّورِ دَاوُدَ
وَفُرْقَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَى جَمِيعِ الرُّسُلِ وَبَاهِيًّا

شَرَاهِيَا، اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِحَقِّ تِلْكَ الْمُنَاجَاةِ الَّتِي كَانَتْ
بَيْنَكَ وَبَيْنَ مُوسَى بْنِ عَصْرَانَ فَوْقَ جَبَلِ طُورِ سَيْنَاءَ، وَاسْأَلُكَ
بِاسْمِكَ الَّذِى عَلَّمْتَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ لِقَبْضِ الْاَرْوَاحِ، وَاسْأَلُكَ
بِاسْمِكَ الَّذِى كَتَبَ عَلٰى وَرَقِ الرَّيْتُونِ فَخَضَعَتِ النَّيْرَانُ لِتِلْكَ
الْوَرَقَةِ فَقُلْتُ يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا، وَاسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِى
كَتَبْتَهُ عَلٰى سُرَادِقِ الْمَجْدِ وَالْكَرَامَةِ يَا مَنْ لَا يُخْفِيهِ سَائِلٌ،
وَلَا يُتَّقَصُّهُ نَائِلٌ، يَا مَنْ بِهِ يُسْتَعَاثُ، وَآلِيهِ يُدْجَأُ، اَسْأَلُكَ
بِعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ وَمُنْتَهٰى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ،
وَبِاسْمِكَ الْاَعْظَمِ وَجَدِّكَ الْاَعْلٰى وَكَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ الْعُلٰى،

اَللّٰهُمَّ رَبِّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَّتْ، وَالسَّيِّءِ وَمَا اَظْلَمَتْ، وَالْاَرْضِ
وَمَا اَقْلَمَتْ، وَالشَّيَاطِينِ وَمَا اَضَلَّتْ، وَالْبِحَارِ وَمَا جَرَّتْ،
وَبِحَقِّ كُلِّ حَقٍّ هُوَ عَلَيْكَ حَقٌّ، وَبِحَقِّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ
وَالرُّوحَانِيِّينَ وَالْكَرُوبِيِّينَ وَالْمُسَبِّحِينَ لَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَا

يُفْتَرُونَ، وَبِحَقِّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ، وَبِحَقِّ كُلِّ وَلِيٍّ يُنَادِيكَ بَيْنَ
الصِّفَا وَالْبُرُوءَةِ وَتَسْتَجِيبُ لَهُ دُعَاءَهُ يَا مُجِيبُ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ
هَذِهِ الْأَسْبَاءِ وَبِهَذِهِ الدَّعَوَاتِ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا قَدَّمْنَا وَمَا
أَخَّرْنَا وَمَا أَسْرَرْنَا وَمَا أَعْلَنَّا وَمَا أَبْدَيْنَا وَمَا أَخْفَيْنَا وَمَا أَنْتَ
أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ،
يَا حَافِظَ كُلِّ غَرِيبٍ، يَا مُؤَنِّسَ كُلِّ وَحِيدٍ، يَا قُوَّةَ كُلِّ ضَعِيفٍ، يَا
نَاصِرَ كُلِّ مَظْلُومٍ يَا رَازِقَ كُلِّ مَحْرُومٍ، يَا مُؤَنِّسَ كُلِّ
مُسْتَوْحِشٍ، يَا صَاحِبَ كُلِّ مُسَافِرٍ، يَا عِبَادَ كُلِّ حَاضِرٍ، يَا غَافِرَ
كُلِّ ذَنْبٍ وَخَطِيئَةٍ، يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، يَا صَرِيحَ
الْمُسْتَضْرِحِينَ، يَا كَاشِفَ كُرْبِ الْبُكْرُوبِيِّينَ، يَا فَارِجَ هَمِّ
الْمُهْمُومِينَ، يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، يَا مُنْتَهَى غَايَةِ
الطَّالِبِينَ، يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، يَا
رَبَّ الْعَالَمِينَ، يَا دِيَانَ يَوْمِ الدِّينِ، يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ، يَا أَكْرَمَ

الْكَرْمِينَ، يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ، يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ، يَا أَقْدَرَ
القَادِرِينَ، اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُغَيِّرُ النِّعَمَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ
الَّتِي تَوَرِّثُ الدَّمَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَوَرِّثُ السَّقَمَ، وَاغْفِرْ
لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ الْعِصَمَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَرُدُّ
الدُّعَاءَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَحْسِبُ قَطْرَ السَّمَاءِ، وَاغْفِرْ لِي
الذُّنُوبَ الَّتِي تُعَجِّلُ الْقِنَاءَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَجِدُبُ
السَّقَاءَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُظْلِمُ الْهُوَاءَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ
الَّتِي تَكْشِفُ الْغِطَاءَ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي لَا يَغْفِرُهَا غَيْرُكَ يَا
اللَّهُ، وَاحْبِلْ عَنِّي كُلَّ تَبِعَةٍ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ
أَمْرِي فَرْجاً وَمَخْرَجاً وَيُسْراً، وَأَنْزِلْ يَقِينَكَ فِي صَدْرِي،
وَرَجَاءَكَ فِي قَلْبِي حَتَّى لَا أَرْجُو غَيْرَكَ،

اللَّهُمَّ احْفَظْنِي وَعَافِنِي فِي مَقَامِي وَاصْحَبْنِي فِي لَيْلِي وَنَهَارِي
وَمِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِ

وَمِنْ تَحْتِي، وَيَسِّرْ لِي السَّبِيلَ، وَأَحْسِنْ لِي التَّيْسِيرَ، وَلَا
 تَخْذُلْنِي فِي الْعَسِيرِ، وَاهْدِنِي يَا خَيْرَ دَلِيلٍ، وَلَا تَكْنِي إِلَى نَفْسِي
 فِي الْأُمُورِ، وَلَقِّنِي كُلَّ سُورٍ، وَأَقْلِبْنِي إِلَى أَهْلِ بِالْفَلَاحِ وَالنَّجَاحِ
 مَحْبُورًا فِي الْعَاجِلِ وَالْأَجَلِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَزْرُقْنِي
 مِنْ فَضْلِكَ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ طَيِّبَاتِ رِزْقِكَ، وَاسْتَعْبِدْنِي فِي
 طَاعَتِكَ، وَأَجِرْنِي مِنْ عَذَابِكَ وَنَارِكَ، وَأَقْلِبْنِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي إِلَى
 جَنَّتِكَ بِرَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَمِنْ
 تَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ، وَمِنْ حُلُولِ نِقْمَتِكَ وَمِنْ نَزُولِ عَذَابِكَ،
 وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَمِنْ سُوءِ الْقَضَاءِ،
 وَشَبَاتَةِ الْأَعْدَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا
 فِي الْكِتَابِ الْمُنَزَّلِ،

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْأَشْرَارِ، وَلَا مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ، وَلَا
 تَحْرِمْنِي صُحْبَةَ الْأَخْيَارِ، وَأَحِينِي حَيَاةً طَيِّبَةً وَتَوَفَّنِي وَفَاةً

طَيِّبَةً تُلْحِقُنِي بِالْأَبْرَارِ، وَأَرْمُقُنِي مُرَافِقَةَ الْأَنْبِيَاءِ فِي مَقْعَدِ
 صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَبْدُ عَلَى حُسْنِ بِلَائِكَ
 وَصُنْعِكَ، وَلَكَ الْحَبْدُ عَلَى الْإِسْلَامِ وَاتِّبَاعِ السُّنَّةِ يَا رَبِّ كَمَا
 هَدَيْتَهُمْ لِدِينِكَ وَعَلَّمْتَهُمْ كِتَابَكَ فَاهْدِنَا وَعَلِّمْنَا، وَلَكَ الْحَبْدُ
 عَلَى حُسْنِ بِلَائِكَ وَصُنْعِكَ عِنْدِي خَاصَّةً كَمَا خَلَقْتَنِي فَأَحْسَنْتَ
 خَلْقِي، وَعَلَّمْتَنِي فَأَحْسَنْتَ تَعْلِيمِي، وَهَدَيْتَنِي فَأَحْسَنْتَ
 هِدَايَتِي، فَلَكَ الْحَبْدُ عَلَى إِنْعَامِكَ عَلَيَّ قَدِيمًا وَحَدِيثًا، فَكَمْ
 مِنْ كَرْبٍ يَا سَيِّدِي قَدْ فَرَّجْتَهُ، وَكَمْ مِنْ غَمٍّ يَا سَيِّدِي قَدْ
 نَفَّسْتَهُ، وَكَمْ مِنْ هَمٍّ يَا سَيِّدِي قَدْ كَشَفْتَهُ، وَكَمْ مِنْ بَلَاءٍ يَا
 سَيِّدِي قَدْ صَرَفْتَهُ وَكَمْ مِنْ عَيْبٍ يَا سَيِّدِي قَدْ سَتَرْتَهُ،

فَلَكَ الْحَبْدُ عَلَى كُلِّ حَالٍ فِي كُلِّ مَشْوَى وَزَمَانٍ وَمُنْقَلَبٍ
 وَمَقَامٍ، وَعَلَى هَذِهِ الْحَالِ وَكُلِّ حَالٍ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَفْضَلِ
 عِبَادِكَ نَصِيبًا فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ خَيْرِ تَقْسِيمِهِ أَوْ ضَرِّ تَكْشِفِهِ أَوْ

سُو تَصْرِفُهُ أَوْ بِلَاءِ تَدْفَعُهُ أَوْ خَيْرٍ تَسْوِقُهُ أَوْ رَحْمَةٍ تَنْشُرُهَا أَوْ
عَافِيَةٍ تُلْبِسُهَا، فَإِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَبِيَدِكَ خَزَائِنُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَأَنْتَ الْوَاحِدُ الْكَرِيمُ الْمُعْطَى الَّذِي لَا يَرُدُّ
سَأْلَهُ، وَلَا يُخَيِّبُ أَمْلَهُ، وَلَا يَنْقُصُ نَائِلُهُ، وَلَا يَنْفَدُ مَا عِنْدَكَ
بَلْ يَزِدُّ كَثْرَةً وَطَيْباً وَعَطَاءً وَجُوداً، وَأَرْزُقْنِي مِنْ خَزَائِنِكَ
الَّتِي لَا تَفْنَى، وَمِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ إِنَّ عَطَاءَكَ لَمْ يَكُنْ
مَحْظُوراً، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe mwenye kushuhudia kila mazungumzo ya siri na uliye maweko ya kila malalamiko, mjuzi wa kila lililojificha na hatima ya kila haja! Ewe Mwenye kuanza kwa neema juu ya viumbe! Ewe Mkarimu wa msamaha! Ewe Mzuri wa kufumbia macho! Ewe Mkarimu! Ewe Ambaye haujifichi dhidi Yake usiku wenye giza wala bahari yenye kina wala mbingu yenye giza wala giza lenye kutisha! Ewe Ambaye Kwake giza ni mwanga! Nakuomba kwa nuru ya heshima Yako tukufu ambayo ulijidhihirisha kwayo kwenye mlima ukaufanya vipande vipande na Musa akaanguka katika hali ya kuzimia, na kwa jina Lako ambalo kwalo uliziinua mbingu bila nguzo na kwalo ukaitandaza ardhi juu ya uso wa maji yaliyoganda, na kwa jina Lako lililohifadhiwa lililofichwa lililoandikwa takasifu ambalo ukiitwa kwalo hujibu na ukiombwa kwalo hutoa, na kwa jina Lako lilitakasika takatifu na hoja,

ambalo ni nuru juu ya kila nuru na nuru toka katika nuru, ambalo hutoa kila nuru, ambalo linapofika ardhini hupasuka, linapofika mbinguni hufunguka na linapofikakwenye Arshi hutikisika,

“Na ninakuomba kwa haki ya Jibril, Mikail na Israfil, na kwa haki ya Muhammad al-Mustafa sala ya Mwenyezi Mungu iwe juu yake na juu ya aali zake na juu ya Manabii wote na Malaika wote, walivyotembea juu ya mistari ya ardhi, na kwa jina Lako ambalo ulimpasulia kwalo Musa bahari ukamwangamiza Firaun na jamaa zake na kwalo ukamuokoa Musa bin Imran na aliyekuwa pamoja naye, na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Musa bin Imran tokea upande wa kuliani mwa mlima Nawe ukamjibu na ukaweka mapenzi juu yake toka Kwako, na kwa jina Lako ambalo kwalo Isa bin Mariam alihuisha wafu na akaongea susuni angali mdogo, akaponya vipofu na wenye ukoma kwa idhini Yako, na kwa jina Lako ambalo walikuomba kwalo wabebaji wa Arshi Yako, Jibril, Mikail Israfil, kipenzi Chako Muhammad (s.a.w.w.), Malaika Wako wakuruba, Manabii Wako waliotumwa na waja Wako wema miongoni mwa wakazi wa mbinguni na ardhini. Na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Yunusu, alipoondoka hali amechukia, na akadhani kuwa hakutakuwa na uwezo juu yake basi aliita katika giza kwamba: Hakuna mungu ila Wewe tu, umetakasika! Hakika mimi nilikuwa miongoni mwa madhalimu. Ukamjibu na ukamuokoa toka kwenye huzuni na hivyo ndivyo unavyowaokoa wenye kuamini

“Na kwa jina Lako Tukufu ambalo alikuomba kwalo Daud na akaanguka hali ni mwenye kukusujudia, Nawe ukamghufiria dhambi yake. Na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Asia mke wa Firaun, aliposema: Ewe

Mola Wangu Mlezi! Nijengee nyumba Peponi karibu Yako, na uniokoe na Firaun na matendo yake, na uniokoe na watu madhalimu. Nawe ukamjibu dua yake. Na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Ayubu alipopatwa na majaribu Nawe ukamponya na ukampa watu wake na mfano wa pamoja nao ikiwa ni rehema kutoka Kwako na ukumbusho kwa wafanya ibada. Na kwa jina Lako ambalo alikuomba Ya'qubu kwalo Nawe ukamrudishia macho yake ni kitulizo cha macho yake Yusuf na ukakusanya mtawanyiko wake. Na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Sulayman ukampa ufalme asiyoukata yeyote baada yake, hakika Wewe ndiye Mpaji.

“Na kwa jina Lako ambalo kwalo ulimtiisha Buraqu kwa Muhammad (s.a.w.w.) uliposema: ‘Atukuzwe Ambaye alimpeleka mja Wake usiku kutoka Msikiti Mtukufu mpaka Msikiti wa mbali ambao tumevibariki vilivyoko pembezoni mwake.’ Na uliposema: ‘Atukuzwe Yeye aliyetutiishia haya tusingeliweza kutenda haya wenyewe. Na bila shaka sisi tutarudia kwa Mola Wetu Mlezi.’ Na kwa jina Lako ambalo kwalo Jibril alimteremkia Muhammad (s.a.w.w.). Na kwa jina Lako ambalo alikuomba kwalo Adam, Nawe ukamghufiria dhambi yake na ukampa makazi Peponi Mwako. Na ninakuomba kwa haki ya Qur’ani Tukufu, na kwa haki ya Muhammad mwisho wa Manabii, na kwa haki ya Ibrahim, na kwa haki ya upambanuzi Wako wa siku ya hukumu, na kwa haki ya mizani itakapowekwa na madaftari yatakapoenezwa, na kwa haki ya kalamu na iliyoyaandika na ubao na uliyoyahesabu, na kwa haki ya jina ambalo uliliandika juu ya nakshi za Arshi miaka lukuki kabla hujaviumba viumbe, dunia, jua na mwezi. Na ninakiri kwamba hakuna mungu ila Allah, Mmoja hana mshirika, na kwamba hakika Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake.

“Na ninakuomba kwa jina Lako lililohifadhiwa katika hazina Zako ambalo umelificha Kwako katika elimu ya ghaibu, hakuna yeyote kati ya viumbe Vyako aliyeliona, si Malaika aliyewekwa karibu wala Nabii aliyetumwa wala mja aliyeteuliwa. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo kwalo ulizipasua bahari na ukaisimamisha milima, na kwalo usiku na mchana vikapishana. Na kwa haki ya Aya saba zisomwazo mara kwa mara, na Qur’ani Tukufu. Na kwa haki ya waandishi watukufu. Na kwa haki ya Twaha, Yasin, Kaaf Haa Yaa Ain Swaad, na Haa Miim Ain Qaaf. Na kwa haki ya Taurati ya Musa na Injili ya Isa na Zaburi ya Daud na Furqan ya Muhammad sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake na juu ya aali zake na juu ya Mitume wote. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba kwa haki ya yale mazungumzo ya siri yaliyokuwepo baina Yako na Musa bin Imran juu ya mlima Sinai.

“Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo ulimfunza Malaika wa mauti ili achukue roho. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo liliandikwa juu ya majani ya mzaituni na hatimaye moto ukayatii majani hayo, Ukasema ewe moto kuwa baridi na salama. Na ninakuomba kwa jina Lako ambalo uliliandika juu ya nakshi za utukufu na heshima. Ewe Ambaye hamzuii muombaji wala hampunguzii chochote mchukuaji! Ewe Ambaye huombwa msaada na Kwake hukimbiliwa! Nakuomba kwa vifundo vya utukufu wa Arshi Yako na kilele cha rehema toka katika Kitabu Chako. Na kwa jina Lako Tukufu mno na heshima Yako ya juu na maneno Yako ya juu yaliyokamilika.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Mola Mlezi wa pepo na zilivyovitawanya, mbingu na ilivyovifunika, ardhi na ilivyovipunguza, mashetani na walivyovipoteza na bahari na ilivyovipitia. Na kwa haki ya kila haki ambayo ni haki

juu Yako. Na kwa haki ya Malaika Waliosogezwa karibu, Maruhani, Walio karibu Nawe, wenye kukusabihi Wewe usiku na mchana wala hawachoki. Na kwa haki ya Ibrahim Khalili Wako. Na kwa haki ya kila walii anayekuita baina ya Swafa na Mar'wa, Nawe unamjibu dua yake ewe Mwenye kujibu. Nakuomba kwa haki ya majina haya na kwa maombi haya utughufirie yale tuliyotanguliza na tuliochelewesha, tuliyofanya kwa siri na tuliyofanya kwa dhahiri, tuliyodhihirisha na tuliyoficha, na yale ambayo Wewe ni mjuzi zaidi kwayo, hakika Wewe juu ya kila kitu ni Muweza, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.

“Ewe Mwenye kumuhifadhi kila mgeni! Ewe Mwenye kumliwaza kila mpweke! Ewe uliye nguvu ya kila dhaifu! Ewe Mwenye kumsaidia kila aliyedhulumiwa! Ewe Mwenye kumruzuku kila aliyekoseshwa! Ewe Mwenye kumliwaza kila mwenye woga! Ewe rafiki wa kila msafiri! Ewe nguzo ya kila mkazi! Ewe Mwenye kughufiri kila dhambi na kosa! Ewe msaada wa watakapo msaada! Ewe kilio cha wenye kulilia msaada! Ewe Mwenye kuondoa matatizo ya wenye matatizo! Ewe Mwenye kuondoa huzuni ya wenye huzuni! Ewe Muumba wa mbingu na ardhi! Ewe hatima ya malengo ya watafutaji! Ewe Mwenye kujibu ombi la wenye kudhikika! Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu! Ewe Mola Mlezi wa viumbe wote! Ewe Dayani (Hakimu) wa siku ya hukumu! Ewe Mwenye ukarimu kushinda wote wenye ukarimu! Ewe Karimu kushinda wakarimu wote! Ewe Msikivu kushinda wote wenye kusikia! Ewe Mwenye kuona kushinda wote wenye kuona! Ewe Mwenye uwezo kushinda wote wenye uwezo!

“Nighufirie dhambi ambazo hubadili neema, na nighufirie

dhambi ambazo hurithisha majuto, na nighufirie dhambi ambazo hurithisha ugonjwa, na nighufirie dhambi ambazo huondoa kinga, na nighufirie dhambi ambazo huzuia dua, na nighufirie dhambi ambazo huzuia mbingu kunyesha, na nighufirie dhambi ambazo huharakisha kifo, na nighufirie dhambi ambazo huleta uovu, na nighufirie dhambi ambazo huichafua hewa, na nighufirie dhambi ambazo huifunua mifupa, na nighufirie dhambi ambazo hazighufurii asiyekuwa Wewe Ewe Mwenyezi Mungu, na beba niaba yangu kila haki ya yeyote kati ya viumbe Wako, na niwekee faraja, njia ya kutokea na wepesi katika jambo langu. Teremsha yakini Yako kifuani kwangu na matarajio Yako moyoni mwangu mpaka nisimtaraji asiyekuwa Wewe.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nihifadhi na nipe afya katika kisimamo changu na nisuhubu katika usiku wangu, mchana wangu, mbele yangu, nyuma yangu, kuliani kwangu, kushotoni kwangu, juu yangu na chini yangu, nirahisishie njia na niboreshee wepesi na wala usinitelekeze katika lililo zito na niongoze ewe dalili bora. Wala usiniegemeze kwenye nafsi yangu katika mambo na nipe kila furaha na nirudishe kwa watu wangu hali ni mwenye kufaulu niliyefanikiwa na niliyefurahishwa hivi sasa na baadaye (duniani na akhera), hakika Wewe ni Muweza wa kila kitu. Na niruzuku fadhila Zako na nipanulie riziki Yako nzuri, nishughulishe katika kukutii Wewe na niepushe na adhabu Yako na moto Wako, na utakaponifisha nipeleke katika pepo Yako kwa rehema Zako.

Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi najilinda Kwako na kuondokewa na neema Yako na kubadilishiwa afya Yako na kufikwa na ghadhabu Yako na kushukiwa na adhabu Yako. Na ninajilinda Kwako na mchoso wa balaa, kina

cha uovu, ubaya wa hukumu na furaha ya maadui, na dhidi ya shari ya yale yateremkayo toka mbinguni na shari ya yale yaliyomo katika Kitabu kilichoteremshwa. Ewe Mwenyezi Mungu! Usiniweke miongoni mwa waovu wala miongoni mwa watu wa motoni, na wala usininyime kusuhubiana na watu wema na unihuishe maisha mazuri na unifishe kifo kizuri ambacho utanikutanisha na watu wema, na unirusuku kuambatana na Manabii katika makao mazuri karibu na Mfalme Mwenye uwezo.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema kwa uzuri wa majaribu Yako na matendo Yako, na una sifa njema kwa Uislamu na kufuata Sunnah, Ewe Mola Mlezi kama ulivyowaongoa kwa ajili ya dini Yako na ukawafunza Kitabu Chako basi nasi tuongoe na tufunze. Na una sifa njema kwa uzuri wa majaribu Yako na matendo Yako makhususi kwangu kama ulivyoniumba na ukafanya vizuri umbo langu, ukanifunza na ukafanya vizuri mafunzo yangu na ukaniongoa na ukafanya vizuri uongofu wangu. Una sifa njema kwa kunineemesha hapo zamani na hivi sasa, ni matatizo mangapi Ewe Bwana Wangu umeyaondoa! Ni huzuni ngapi Ewe Bwana Wangu umeziona! Na ni mashaka mangapi Ewe Bwana Wangu umeyaondoa! Ni mabalaa mangapi umeyaepusha! Ni aibu ngapi Ewe Bwana Wangu uzisitiri. Una sifa njema juu ya kila hali katika kila mafikio, muda, marudio na makazi, na katika hali hii na katika kila hali.

Ewe Mwenyezi Mungu niweke miongoni mwa waja Wako walio na fungu bora katika siku hii, la heri utakayoigawa au dhara utakayoiondoa, au ubaya utakaouepusha au balaa utakaloliondoa au heri utakayoileta au rehema utakayoitawanya au afya utakayovisha, kwani hakika Wewe juu ya kila kitu ni Muweza, na mikononi Mwako

zimo hazina za mbingu na ardhi, na Wewe ni Mmoja Uliye Mkarimu Mwenye kutoa ambaye hamnyimi mwenye kumuomba wala hamwangushi mwenye kumtaraji, wala mchukuaji hampunguzii chochote na wala hayaishi yaliyoko kwake, bali huongezeka wingi, uzuri, upaji na ukarimu. Na niruzuku toka kwenye hazina Zako ambazo haziishiwi rehema Zako pana, kwani hakika upaji Wako haujawa ni wenye kuzuiliwa, na Wewe juu ya kila kitu ni Muweza, kwa rehema Zako Ewe Mbora kushinda wote wenye kurehemu.”

Na miongoni mwa amali za mkesha wa Arafa ni kusoma dua hii ambayo imepokewa kwamba ni mustahabu kuisoma katika mkesha wa Arafa na kutwa yake, na katika mkesha wa Ijumaa na kutwa yake. Sheikh Tusi, Ibnu Tausi, Sayyid Ibnu Baqiy na al-Kaf'amiy wote wameitaja, ni hii hapa kama ilivyo katika kitabu *al-Misbahu*:

اللَّهُمَّ مَنْ تَعَبَّأَ وَتَهَيَّأَ وَأَعَدَّ وَاسْتَعَدَّ لِوِفَادَةِ إِلَى مَخْلُوقٍ رَجَاءَ
رَفْدِهِ وَطَلَبَ نَائِلِهِ وَجَائِزَتِهِ فَإِلَيْكَ يَا رَبِّ تَعْبِيَتِي
وَاسْتِعْدَادِي رَجَاءَ عَفْوِكَ وَطَلَبَ نَائِدِكَ وَجَائِزَتِكَ فَلَا تُخَيِّبْ
دُعَائِي يَا مَنْ لَا يَخِيْبُ عَلَيْهِ سَائِلٌ (السَّائِلُ) وَلَا يَنْقُصُهُ نَائِلٌ
فَإِنِّي لَمْ آتِكَ ثِقَةً بِعَمَلٍ صَالِحٍ عَمِلْتُهُ وَلَا لِوِفَادَةِ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ
أَتَيْتُكَ مُقِرّاً عَلَى نَفْسِي بِالْإِسَاءَةِ وَالظُّلْمِ مُعْتَرِفاً بِأَنْ لَا حُجَّةَ لِي

وَلَا عُدْرَ آتَيْتِكَ أَرْجُو عَظِيمَ عَفْوِكَ الَّذِي عَفَوْتَ (عَلَوْتُ) بِهِ (عَلَى)
عَنِ الْخَاطِئِينَ (الْخَطَّائِينَ) فَلَمْ يَنْتَعَكَ طُولُ عُكُوفِهِمْ عَلَى عَظِيمِ
الْجُرْمِ أَنْ عُدَّتْ عَلَيْهِمْ بِالرَّحْمَةِ فَيَا مَنْ رَحِمْتَهُ وَسِعَتْهُ وَعَفُوهُ
عَظِيمٌ يَا عَظِيمٌ يَا عَظِيمٌ

لَا يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ وَلَا يُنْجِي مِنْ سَخَطِكَ إِلَّا التَّضَرُّعُ إِلَيْكَ
فَهَبْ لِي يَا إِلَهِي فَرَجًا بِالنُّقْدَرَةِ الَّتِي تُحْيِي بِهَا مَيِّتَ الْبِلَادِ وَلَا
تُهْلِكُنِي غَمًّا حَتَّى تَسْتَجِيبَ لِي وَتُعْرِفَنِي الْإِجَابَةَ فِي دُعَائِي
وَأَذِقْنِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي وَلَا تُشْبِثْ بِي عَدُوِّي وَلَا
تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ وَلَا تَبْكِنْنَهُ مِنْ عُنْتِي اللَّهُمَّ (إِلَهِي) إِنْ وَضَعْتَنِي
فَبَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي وَإِنْ رَفَعْتَنِي فَبَنْ ذَا الَّذِي يَضَعُنِي وَإِنْ
أَهْلَكْتَنِي فَبَنْ ذَا الَّذِي يَعْزِضُ لَكَ فِي عَبْدِكَ أَوْ يَسْأَلُكَ عَنْ
أَمْرِهِ

وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ وَلَا فِي نَقْمَتِكَ عَجَلَةٌ وَإِنَّمَا

يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْقُوَّةَ وَإِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ وَقَدْ
تَعَالَيْتَ يَا إِلَهِي عَنْ ذَلِكَ عَلُوًّا كَبِيرًا اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ فَأَعِزَّنِي
وَأَسْتَجِيرُ بِكَ فَاجِرُنِي وَأَسْتَرْزُقُكَ فَارْزُقْنِي وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ
فَاكْفِنِي وَأَسْتَنْصِرُكَ عَلَى عَدُوِّي (عدوك) فَانصُرْنِي وَأَسْتَعِينُ
بِكَ فَأَعِزَّنِي وَأَسْتَعْفِرُكَ يَا إِلَهِي فَاعْفِرْ لِي آمِينَ آمِينَ آمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Atakayejitayarisha na akajiandaa, akafanya maandalizi na akajiandaa kuwa mgeni wa kiumbe hutaraji msaada wake, hutafuta hiba yake na zawadi yake, basi utayarifu wangu na maandalizi yangu ni kwa ajili ya kutaraji msamaha Wako na kuomba hiba Yako na zawadi Yako, basi usiirudishe tupu dua yangu Ewe Ambaye muombaji hakatishwi tamaa Naye na wala mchukuaji hampunguzii chochote. Kwani hakika mimi sijakujia leo na hali ni mwenye kutegemea amali njema niliyoitenda wala kumtembelea kiumbe niliyemtaraji, lakini nimekujia na hali ni mwenye kuungama ubaya na dhulma niliyoitendea nafsi yangu, ni mwenye kukiri kwamba sina hoja wala udhuru, nimekujia nikitaraji msamaha Wako mkubwa ambao umewapa waliokosea. Kukaa kwao muda mrefu katika makosa yao makubwa hakukukuzuia kuwarudia kwa rehema, hivyo Ewe Ambaye rehema Yake ni pana na msamaha Wake ni mkubwa, Ewe Adhimu! Ewe Adhimu! Ewe Adhimu!

“Haizuii ghadhabu Yako ila upole Wako, haiokoi na adhabu Yako ila kujinyenyekeza Kwako, hivyo nipe Ilahi!

Faraja kwa uwezo ambao kwao unahuisha wafu wa nchi. Wala usiniangamize Ilahi! Hali ni mwenye huzuni mpaka uwe umenijibu na kunijulisha majibu ya dua yangu. Nionjeshe ladha ya afya mpaka mwisho wa muda wangu, wala usimfurahishe adui yangu kupitia kwangu na wala usimpe nguvu juu yangu na wala usimmakinishe shingo yangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Ni nani atakayeninyanyua ikiwa utanibwaga, na ni nani atakayenibwaga ikiwa utaniinyanyua, na ikiwa utaniangamiza ni nani atakayekushtaki kuhusu mja Wako au kukuuliza kuhusu jambo lake!

Nimeshajua kwamba katika hukumu Yako hakuna dhulma, wala katika adhabu Yako hakuna haraka, kwani bila shaka hufanya haraka yule anayekhofia kupitwa, na huhitaji dhulma yule aliye dhaifu, Nawe Ewe Mungu Wangu umetakasika sana na yote hayo! Ewe Mwenyezi Mungu! Najilinda Kwako basi nilinde, naomba hifadhi Kwako basi nipe hifadhi, ninakuomba riziki basi niruzuku, natawakali Kwako basi nitoshe, naomba msaada Kwako juu ya adui yangu basi nisaidie, naomba msaada Kwako basi nisaidie na nakuomba maghufira Ilahi! basi nighufirie, amin, amin, amin.

Na miongoni mwa amali za mkesha huo ni kumzuru Husain (a.s.) na ardhi ya Karbala.

Amali za siku ya Arafa:

Siku ya mwezi tisa ndio siku ya Arafa, nayo ni siku ya sikukuu adhimu ijapokuwa haitwi Iddi, nayo ndio siku ambayo Mwenyezi Mungu amewatolea wito waja Wake kumwabudu na kumtii, akawatandikia meza ya hisani Zake na ukarimu Wake. Shetani humo ni dhalili na duni, ni mwenye kufukuzwa na kukasirikiwa kushinda siku

nyinginezo. Imepokewa kwamba Imam Zaynul-Abidina (a.s.) alimsikia ombaomba akiwaomba watu, Imam akasema: “Ole wako! Unamuomba asiyekuwa Mwenyezi Mungu katika siku hii! , ilihali humu inatarajiwa ziwajumuishe fadhila za Mwenyezi Mungu hata wale walio mimba katika matumbo na hivyo wafanikiwe.”

Siku hii ina amali mbalimbali, kati ya hizo ni kuoga kabla ya kukengeuka jua, kumzuru Husain (a.s.), baada ya faradhi ya Alasiri asali rakaa mbili chini ya mawingu kabla hajaanza dua za Arafa, aungame dhambi zake ili afuzu kwa kupata thawabu za Arafa na aghufiriwe dhambi zake. Kisha ataanza amali za Arafa na dua zake zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.) nazo ni nyingi mno, nasi hapa tutazitaja kwa ufupi kadiri ya muhtasari huu tulionao. Miongoni mwa dua hizo ni dua ya Imam Husain (a.s.).

Dua ya Imam Husain (a.s.) siku ya Arafa:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ، وَلَا لِعَطَائِهِ مَانِعٌ، وَلَا
 كَصُنْعِهِ صُنْعُ صَانِعٍ، وَهُوَ الْجَوَادُ الْوَاسِعُ، فَطَرَ أَجْنَاسَ الْبَدَائِعِ،
 وَأَتَقَنَ بِحِكْمَتِهِ الصَّنَائِعَ، لَا تَخْفَى عَلَيْهِ الظَّلَائِعُ، وَلَا تَضِيغُ
 عِنْدَهُ الْوَدَائِعُ، جَازِيَ كُلِّ صَانِعٍ، وَرَائِشُ كُلِّ قَانِعٍ، وَرَاحِمُ كُلِّ
 ضَارِعٍ، وَمُنْزِلُ الْبَنَافِعِ وَالْكِتَابِ الْجَامِعِ، بِالْثَّوْرِ السَّاطِعِ،
 وَهُوَ لِلدَّعَوَاتِ سَامِعٌ، وَلِلْكَرْبَاتِ دَافِعٌ، وَلِلدَّرَجَاتِ رَافِعٌ،

وَلِلْجَبَابِرَةِ قَامِعٌ،

فَلَا إِلَهَ غَيْرُهُ، وَلَا شَيْءَ يَعْدِلُهُ، وَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، وَهُوَ
السَّبِيحُ الْبَصِيرُ، اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اَللّٰهُمَّ
اِنِّىْ اَرْغَبُ اِلَيْكَ، وَاَشْهَدُ بِالرُّبُوبِيَّةِ لَكَ، مُقَرَّراً بِاَنَّكَ رَبِّىْ، اِلَيْكَ
مَرَدِّىْ، اِبْتَدَاْتَنِ بِنِعْمَتِكَ قَبْلَ اَنْ اَكُونَ شَيْئاً مَّذْكُوراً،
وَخَلَقْتَنِ مِنَ التُّرَابِ، ثُمَّ اَسْكَنْتَنِ الْاَصْلَابَ، اَمِناً لِرَيْبِ
الْبُنُونِ، وَاخْتِلَافِ الدُّهُورِ وَالسِّنِينَ، فَلَمْ اَزَلْ ظاعِناً مِنْ
صُلْبِ اِلَى رَحِمِ، فِى تَقَادُومِ مِنَ الْاَيَّامِ الْبَاضِيَّةِ، وَالْقُرُونِ
الْخَالِيَّةِ، لَمْ تُخْرِجْنِىْ لِرَافَتِكَ بى، وَلُطْفِكَ لى، وَاِحْسَانِكَ اِلَىَّ، فِى
دَوْلَةِ اَنْبِيَاةِ الْكُفْرِ الَّذِيْنَ نَقَضُوا عَهْدَكَ، وَكَذَّبُوا رُسُلَكَ، لِكِنَّكَ
اَخْرَجْتَنِىْ لِلَّذِى سَبَقَ لى مِنَ الْهُدَى، الَّذِى لَهُ يَسَّرْتَنِىْ، وَفِيهِ
اَنْشَأْتَنِىْ، وَمِنْ قَبْلِ رَوْفَتِ بى بِجَبِيلِ صُنْعِكَ، وَسَوَابِغِ
نِعْمِكَ، فَاِبْتَدَعْتَ خَلْقِىْ مِنْ مَنِىِّ يُمْنِىْ، وَاَسْكَنْتَنِىْ فِى ظُلُمَاتِ

ثَلَاثَ، بَيْنَ لَحْمٍ وَدَمٍ وَجِلْدٍ، لَمْ تُشْهِدْنِي خَلْقِي، وَلَمْ تَجْعَلْ لِي
شَيْئاً مِنْ أَمْرِي،

ثُمَّ أَخْرَجْتَنِي لِلَّذِي سَبَقَ لِي مِنَ الْهُدَى إِلَى الدُّنْيَا تَاماً سَوِيّاً،
وَحَفِظْتَنِي فِي الْبُهْدِ طِفْلاً صَبِيّاً، وَرَزَقْتَنِي مِنَ الْغِذَاءِ لَبَناً
مَرِيّاً، وَعَظَّمْتَ عَلَيَّ قُلُوبَ الْحَوَاضِنِ، وَكَفَلْتَنِي الْأُمّهَاتِ
الرَّوَاحِمَ، وَكَلَلْتَنِي مِنْ طَوَارِقِ الْجَانِّ، وَسَلَّمْتَنِي مِنَ الرِّبَادَةِ
وَالنُّقْصَانِ، فَتَعَالَيْتَ يَا رَحِيمُ يَا رَحْمَنُ، حَتَّى إِذَا اسْتَهْلَكْتُ
نَاطِقاً بِالْكَلامِ، اتَّيَمَّمْتَ عَلَيَّ سَوَابِغَ الْأَنْعَامِ، وَرَبَّيْتَنِي آيِدَانِي
كُلِّ عامٍ، حَتَّى إِذَا اكْتَمَلَتْ فِطْرَتِي، وَاعْتَدَلْتُ مِرَّتِي، أَوْجَبْتَ عَلَيَّ
حُجَّتَكَ، بِأَنْ أَلْهَيْتَنِي مَعْرِفَتَكَ، وَرَوَّعْتَنِي بِعَجَائِبِ حِكْمَتِكَ،
وَأَيَّقُظْتَنِي لَهَا ذُرَّاتٍ فِي سَبَائِكَ وَأَرْضِكَ مِنْ بَدَائِعِ خَلْقِكَ،
وَتَبَهَّيْتَنِي لِشُكْرِكَ، وَذِكْرِكَ، وَأَوْجَبْتَ عَلَيَّ طَاعَتَكَ وَعِبَادَتَكَ،
وَفَهَّمْتَنِي مَا جَاءَتْ بِهِ رُسُلُكَ، وَيَسَّرْتَ لِي تَقْبُلَ مَرْضَاتِكَ،

وَمَنْنْتَ عَلَيَّ فِي جَمِيعِ ذَلِكَ بِعَوْنِكَ وَلُطْفِكَ، ثُمَّ إِذْ خَلَقْتَنِي مِنْ
خَيْرِ الْمَرِيِّ، لَمْ تَرْضَ لِي يَا إِلَهِي نِعْمَةً دُونَ أُخْرَى،

وَرَزَقْتَنِي مِنْ أَنْوَاعِ الْمَعَاشِ، وَصُنُوفِ الرِّيشِ بِبِنِّكَ الْعَظِيمِ
الْأَعْظَمِ عَلَيَّ، وَاحْسَانِكَ الْقَدِيمِ إِلَيَّ، حَتَّى إِذَا أَتَيْتَ عَلَيَّ جَمِيعَ
النِّعَمِ، وَصَرَفْتَ عَنِّي كُلَّ النِّقَمِ، لَمْ يَنْنَعَكَ جَهْلِي وَجُرْأَتِي عَلَيْكَ
أَنْ دَلَلْتَنِي إِلَى مَا يُقَرِّبُنِي إِلَيْكَ، وَوَقَّعْتَنِي لِمَا يُزِلُّنِي لَدَيْكَ،
فَإِنْ دَعَوْتُكَ أَجَبْتَنِي، وَإِنْ سَأَلْتُكَ أَعْطَيْتَنِي، وَإِنْ أَطَعْتُكَ
شَكَرْتَنِي، وَإِنْ شَكَرْتُكَ زِدْتَنِي، كُلُّ ذَلِكَ إِكْمَالٌ لِإِنْعَامِكَ عَلَيَّ،
وَاحْسَانِكَ إِلَيَّ، فَسُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ، مِنْ مُبَدِي مُعِيدِ، حَبِيدِ
مَجِيدِ، تَقَدَّسَتْ أَسْبَابُكَ، وَعَظُمَتْ آلاؤُكَ،

فَأَيُّ نِعْمِكَ يَا إِلَهِي أَحْصَى عَدَدًا وَذِكْرًا، أَمْ أَيْ عَطَايَاكَ أَتَقَوْمُ
بِهَا شُكْرًا، وَهِيَ يَا رَبِّ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ يُحْصِيَهَا الْعَادُّونَ، أَوْ يَبْدُغَ
عِلْمًا بِهَا الْحَافِظُونَ، ثُمَّ مَا صَرَفْتَ وَدَرَأْتَ عَنِّي أَللَّهُمَّ مِنَ الضَّرِّ

وَالضَّرَّاءَ، أَكْثَرِمًا ظَهَرَلِي مِنَ الْعَافِيَةِ وَالسَّمَّاءَ، وَأَنَا أَشْهَدُ يَا
 إِلَهِي بِحَقِيقَةِ إِيْبَانِي، وَعَقْدِ عَزْمَاتِ يَقِينِي، وَخَالِصِ صَرِيحِ
 تَوْحِيدِي، وَبَاطِنِ مَكْنُونِ ضَمِيرِي، وَعَلَائِقِ مَجَارِي نُورِ
 بَصْرِي، وَأَسَارِيرِ صَفْحَةِ جَبِينِي، وَخُرْقِ مَسَارِبِ نَفْسِي،
 وَخِذَارِيفِ مَارِنِ عِرْنِينِي، وَمَسَارِبِ سِبَاخِ سَعْيِي، وَمَا ضُمَّتْ
 وَأَطْبَقَتْ عَلَيْهِ شَفْتَايَ، وَحَرَكَاتِ لَفْظِ لِسَانِي، وَمَعْرِزِ حَنْكِ فَمِي
 وَفَكِّي، وَمَنَايِبِ أَضْرَاسِي، وَمَسَاغِ مَطْعَمِي وَمَشْرَبِي، وَجِبَالَةِ أُمِّ
 رَأْسِي، وَبُلُوغِ فَارِغِ حَبَائِلِ عُنُقِي، وَمَا اشْتَبَلَ عَلَيْهِ تَامُورُ
 صَدْرِي، وَحَبَائِلِ حَبْلِ وَتِينِي، وَنِيَابِ حِجَابِ قَلْبِي، وَأَفْلَازِ
 حَوَاشِي كِبْدِي، وَمَا حَوْتَهُ شَرَّاسِيفُ أَضْلَاعِي، وَحِقَاقِ
 مَفَاصِلِي، وَقَبْضِ عَوَامِلِي، وَأَطْرَافِ أَنَامِلِي وَلَحْصِي وَدَمِي،
 وَشَعْرِي وَبَشْرِي، وَعَعْصَبِي وَقَصْبِي، وَعِظَامِي وَمَخِي وَعُرْوَتِي،
 وَجَبِيْعُ جَوَارِحِي، وَمَا اتَّسَجَّ عَلَى ذَلِكَ أَيَّامَ رِضَاعِي، وَمَا

أَقَلَّتِ الْأَرْضُ مِنِّي، وَتَوَمَّى وَيَقْظَتِي وَسُكُونِي وَحَرَكَاتِ رُكُوعِي
وَسُجُودِي، أَنْ لَوْ حَاوَلْتُ وَاجْتَهَدْتُ مَدَى الْأَعْصَارِ وَالْأَحْقَابِ
لَوْ عَبَّرْتُهَا أَنْ أُؤَدِّي شُكْرَ وَاحِدَةٍ مِنْ أَنْعِمِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ذَلِكَ
إِلَّا بِبِنِّكَ الْمَوْجِبِ عَلَيَّ بِهِ شُكْرَكَ أَبَدًا جَدِيدًا، وَثَنَاءً طَارِفًا
عَتِيدًا،

أَجَلٌ وَلَوْ حَرَصْتُ أَنَا وَالْعَادُونَ مِنْ أَنْعِمِكَ، أَنْ نُحْصِيَ مَدَى
إِنْعَامِكَ، سَالِفِهِ وَآئِفِهِ مَا حَصَرْنَا عَدَدًا، وَلَا أَحْصَيْنَاهُ أَمَدًا،
هَيْهَاتَ أَنْيْ ذَلِكِ وَأَنْتَ الْمُخْبِرُ فِي كِتَابِكَ النَّاطِقِ، وَالنَّبِيَّ
الصَّادِقِ، وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا، صَدَقَ كِتَابُكَ
اللَّهُمَّ وَإِنْبَاؤُكَ، وَبَلَّغْتَ أَنْبِيَائُكَ وَرُسُلَكَ، مَا أَنْزَلْتَ عَلَيْهِمْ
مِنْ وَحْيِكَ، وَشَرَعْتَ لَهُمْ وَبِهِمْ مِنْ دِينِكَ، غَيْرَ أَنِّي يَا إِلَهِي أَشْهَدُ
بِجُهْدِي وَجِدِّي، وَمَبْدَعِ طَاعَتِي وَوُسْعِي، وَأَقُولُ مُؤْمِنًا
مُوقِنًا، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا فَيَكُونَ مَورُوثًا، وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ شَرِيكَ فِي مُلْكِهِ فَيُضَادُّهُ فِيمَا ابْتَدَعَ، وَلَا وَلِيٌّ مِنَ الدُّلِّ
فَيُرْفِدُهُ فِيمَا صَنَعَ، فَسُبْحَانَهُ سُبْحَانَهُ، لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ
لَفَسَدَتَا وَتَفَطَّرَتَا، سُبْحَانَ اللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الصَّدِيدِ الَّذِي لَمْ
يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا يُعَادِلُ
حَمْدَ مَلَائِكَتِهِ الْبُقَرَّابِينَ، وَأَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
خَيْرَتِهِ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
الْمُخْلِصِينَ وَسَلَّم

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَخْشَاكَ كَأَنِّي أَرَاكَ، وَأَسْعِدْنِي بِتَقْوَايِكَ، وَلَا
تُشْقِنِي بِبِعْصِيَّتِكَ، وَخِرْلِي فِي قَضَائِكَ، وَبَارِكْ لِي فِي قَدْرِكَ،
حَتَّى لَا أُحِبَّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ، اللَّهُمَّ
اجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي، وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَالْإِخْلَاصَ فِي عَمَلِي،
وَالنُّورَ فِي بَصَرِي، وَالْبَصِيرَةَ فِي دِينِي، وَمَتِّعْنِي بِجَوَارِحِي،
وَاجْعَلْ سَعْيِي وَبَصْرِي الْوَارِثَيْنِ مِنِّي، وَأَنْصُرْنِي عَلَى مَنْ

ظَلَمَنِي، وَارِنِي فِيهِ ثَأْرِي وَمَا رَبِّي، وَأَقْرَبَ بِذَلِكَ عَيْنِي، اَللّٰهُمَّ
 اَكْشِفْ كُرْبَتِي، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي، وَاعْفِرْ لِي خَطِيئَتِي، وَاحْسَأْ
 شَيْطَانِي، وَفَكَ رِهَانِي، وَاجْعَلْ لِي يَا اِلٰهِي الدَّرَجَةَ الْعُلْيَا فِي
 الْاٰخِرَةِ وَالْاُولَى، اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتَنِي فَجَعَلْتَنِي سَبِيحًا
 بَصِيرًا، وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتَنِي فَجَعَلْتَنِي خَلْقًا سَوِيًّا رَحْمَةً بِي،
 وَقَدْ كُنْتُ عَنْ خَلْقِي غَنِيًّا، رَبِّ بِهَا بَرَأْتُنِي فَعَدَلْتَ فِطْرَتِي، رَبِّ
 بِهَا اَنْشَأْتَنِي فَاَحْسَنْتَ صُوْرَتِي، رَبِّ بِهَا اَحْسَنْتَ اِلَيَّ وَفِي نَفْسِي
 عَافِيَّتَنِي، رَبِّ بِهَا كَلَّاتَنِي وَوَقَّقْتَنِي، رَبِّ بِهَا اَنْعَمْتَ عَلَيَّ
 فَهَدَيْتَنِي، رَبِّ بِهَا اَوْلَيْتَنِي وَمِنْ كُلِّ خَيْرٍ اَعْطَيْتَنِي،

رَبِّ بِهَا اطْعَمْتَنِي وَسَقَيْتَنِي، رَبِّ بِهَا اَغْنَيْتَنِي وَاَقْنَيْتَنِي، رَبِّ
 بِهَا اَعَنْتَنِي وَاَعَزَّزْتَنِي، رَبِّ بِهَا اَلْبَسْتَنِي مِنْ سِتْرِكَ الصَّافِي،
 وَيَسَّرْتَ لِي مِنْ صُنْعِكَ الْكَافِي، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآلِ مُحَمَّدٍ،
 وَاَعِنِّي عَلَيَّ بَوَائِقِ الدُّهُورِ، وَصُرُوفِ اللَّيَالِي وَالْاَيَّامِ، وَنَجِّنِي مِنْ

أَهْوَالِ الدُّنْيَا وَكُرْبَاتِ الْآخِرَةِ، وَانْفِنَى شَرَّ مَا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ
 فِي الْأَرْضِ، اللَّهُمَّ مَا أَخَافُ فَأَكْفِنِي، وَمَا أَحْذَرُ فَتَقِنِي، وَفِي
 نَفْسِي وَدِينِي فَاحْرُسْنِي، وَفِي سَفَرِي فَاحْفَظْنِي، وَفِي أَهْلِي وَمَالِي
 فَاخْلُفْنِي، وَفِي مَا رَزَقْتَنِي فَبَارِكْ لِي، وَفِي نَفْسِي فَذَلِّلْنِي، وَفِي
 أَعْيُنِ النَّاسِ فَعَظِّبْنِي، وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فَسَلِّبْنِي،
 وَبِذُنُوبِي فَلَا تَفْضَحْنِي وَبِسَمَائِرِي فَلَا تُخْزِنِي، وَبِعَمَلِي فَلَا
 تَبْتَلِنِي، وَنِعْمَكَ فَلَا تَسْلُبْنِي، وَإِلَى غَيْرِكَ فَلَا تَكِلْنِي، إِلَهِي إِلَى
 مَنْ تَكِلْنِي إِلَى قَرِيبٍ فَيَقْطَعْنِي، أَمْرِي إِلَى بَعِيدٍ فَيَتَجَهَّهْنِي، أَمْرِي
 إِلَى الْمُسْتَضْعَفِينَ لِي، وَأَنْتَ رَبِّي وَمَلِيكَ أَمْرِي، أَشْكُو إِلَيْكَ غُرْبَتِي
 وَبُعْدَ دَارِي، وَهَوَانِي عَلَى مَنْ مَلَكَتَهُ أَمْرِي،

إِلَهِي فَلَا تُحْلِلْ عَلَيَّ غَضَبَكَ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ غَضِبْتَ عَلَيَّ فَلَا أَبَالِي
 سُبْحَانَكَ غَيْرَ أَنَّ عَافِيَتَكَ أَوْسَعُ لِي، فَأَسْأَلُكَ يَا رَبِّ بِنُورِ
 وَجْهِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ لَهُ الْأَرْضُ وَالسَّمَاوَاتُ، وَكُشِفَتْ بِهِ

الطُّبَاتُ، وَصَلَحَ بِهِ أَمْرُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، أَنْ لَا تُبَيِّنَنِي عَلَى
غَضَبِكَ، وَلَا تُنَزِّلْ بِي سَخَطَكَ، لَكَ الْعُتْبَى لَكَ الْعُتْبَى حَتَّى تَرْضَى
قَبْلَ ذَلِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، رَبِّ الْبَدَدِ الْحَرَامِ وَالْمَشْعَرِ الْحَرَامِ،
وَالْبَيْتِ الْعَتِيقِ الَّذِي أَحَلَّتْهُ الْبَرَكَةُ، وَجَعَلْتَهُ لِلنَّاسِ أَمْنًا،
يَا مَنْ عَفَا عَنْ عَظِيمِ الذُّنُوبِ بِحِلْبِهِ، يَا مَنْ أَسْبَغَ النَّعْمَاءَ
بِفَضْلِهِ، يَا مَنْ أَعْطَى الْجَزِيلَ بِكَرَمِهِ، يَا عُدَّتِي فِي شِدَّتِي، يَا
صَاحِبِي فِي وَحْدَتِي، يَا غِيَاثِي فِي كُرْبَتِي، يَا وَلِيَّيْ فِي نِعْمَتِي، يَا إِلَهِي
وَالَهُ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، وَرَبِّ
جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، وَرَبِّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ
وَأَلِهِ الْمُنْتَجِبِينَ، مُنْزِلِ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَالزَّبُورِ
وَالْفُرْقَانِ، وَمُنْزِلِ كَهيعص، وَطه وَييس، وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ،

أَنْتَ كَهْفِي حِينَ تَعَيَّنِي الْمَذَاهِبُ فِي سَعْتِهَا، وَتَضَيِّقُ بِي
الْأَرْضَ بِرُحْبِهَا، وَلَوْلَا رَحْمَتُكَ لَكُنْتُ مِنَ الْهَالِكِينَ، وَأَنْتَ

مُقِيلُ عَثْرَتِي، وَلَوْلَا سَتْرُكَ إِيَّاي لَكُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحِينَ، وَأَنْتَ
مُوَيْدِي بِالنَّصْرِ عَلَى أَعْدَائِي، وَلَوْلَا نَصْرُكَ إِيَّاي لَكُنْتُ مِنَ
الْمَغْلُوبِينَ، يَا مَنْ حَصَّ نَفْسَهُ بِالسُّبُوءِ وَالرِّفْعَةِ، فَأَوْلِيَاءُؤُهُ بَعِزَّةُ
يَعْتَرُونَ، يَا مَنْ جَعَلَتْ لَهُ الْبُلُوكُ نَيْرَ الْبَدَلَةِ عَلَى أَعْنَاقِهِمْ،
فَهُمْ مِنْ سَطَوَاتِهِ خَائِفُونَ، يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي
الضُّدُورُ، وَعَيْبَ مَا تَأْتِي بِهِ الْأَزْمِنَةُ وَالذُّهُورُ، يَا مَنْ لَا
يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ
يَعْلَبُهُ، إِلَّا هُوَ يَا مَنْ كَبَسَ الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَسَدَّ الْهَوَاءَ
بِالسَّبَاءِ، يَا مَنْ لَهُ أَكْرَمُ الْأَسْبَاءِ، يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَا
يُنْقَطِعُ أَبَدًا، يَا مُقَيِّضَ الرَّكْبِ لِيُوسِفَ فِي الْبَلَدِ الْقَفْرِ،
وَمُخْرِجَهُ مِنَ الْجُبِّ وَجَاعِلَهُ بَعْدَ الْعُبُودِيَّةِ مَلِكًا، يَا رَادَّهُ
عَلَى يَعْقُوبَ بَعْدَ أَنْ ابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ، يَا
كَاشِفَ الضُّرِّ وَالْبَلْوَى عَنِ أَيُّوبَ، وَمُمْسِكَ يَدَيَّ إِبْرَاهِيمَ عَنِ ذَبْحِ

أَبِيهِ بَعْدَ كِبَرِ سِنِّهِ، وَفَنَاءِ عُمْرِهِ،

يَا مَنْ اسْتَجَابَ لِزَكَرِيَّا فَوَهَبَ لَهُ يُحْيَى، وَلَمْ يَدْعُهُ فَرْدًا وَحِيدًا،
يَا مَنْ أَخْرَجَ يُونُسَ مِنْ بَطْنِ الْحُوتِ، يَا مَنْ فَلَقَ الْبَحْرَ لِبَنِي
إِسْرَائِيلَ فَأَنْجَاهُمْ، وَجَعَلَ فِرْعَوْنَ وَجُنُودَهُ مِنَ الْمَغْرَقِينَ، يَا
مَنْ أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ، يَا مَنْ لَمْ يَعْجَلْ
عَلَى مَنْ عَصَاهُ مِنْ خَلْقِهِ، يَا مَنْ اسْتَنْقَذَ السَّحْرَةَ مِنْ بَعْدِ
طُولِ الْجُحُودِ، وَقَدْ غَدَاوا فِي نِعْمَتِهِ يَأْكُلُونَ رِزْقَهُ، وَيَعْبُدُونَ
غَيْرَهُ، وَقَدْ حَادُّوهُ وَنَادُّوهُ وَكَذَّبُوا رُسُلَهُ، يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ، يَا بَدِي
يَا بَدِيْعٌ، لَا نِدْلَكَ، يَا دَائِبًا لَا نَفَادَ لَكَ، يَا حَيًّا حِينَ لَا حَيَّ، يَا
مُحْيِيَ الْمَوْتَى، يَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، يَا مَنْ
قَلَّ لَهُ شُكْرِي فَلَمْ يَحْرِمْنِي، وَعَظَّمْتَ خَطِيئَتِي فَلَمْ يَفْضَحْنِي،
وَرَأَى عَلَى الْمَعَاصِي فَلَمْ يَشْهَرْنِي، يَا مَنْ حَفَظَنِي فِي صَغَرِي، يَا
مَنْ زَنَرَقَنِي فِي كِبَرِي، يَا مَنْ أَيَادِيهِ عِنْدِي لَا تَحْصِي، وَنِعْمَهُ لَا

تُجَازِي، يَا مَنْ عَارَضَنِي بِالْخَيْرِ وَالْإِحْسَانِ، وَعَارَضْتُهُ
بِالْإِسَاءَةِ وَالْعِصْيَانِ، يَا مَنْ هَدَانِي لِلْإِيْمَانِ مِنْ قَبْلِ أَنْ أَعْرِفَ
شُكْرَ الْإِمْتِنَانِ،

يَا مَنْ دَعَوْتُهُ مَرِيضاً فَشَفَانِي، وَعُرِيَاناً فَكَسَانِي، وَجَائِعاً
فَأَشْبَعَنِي، وَعَطْشَاناً فَأَرَوَانِي، وَذَلِيلًا فَأَعَزَّنِي، وَجَاهِلًا فَعَرَّفَنِي،
وَوَحِيداً فَكَثَّرَنِي، وَغَائِباً فَرَدَدَنِي، وَمُقِلًّا فَأَغْنَانِي، وَمُنْتَصِراً
فَنَصَّرَنِي، وَغَنِيًّا فَلَمْ يَسْلُبْنِي، وَأَمْسَكْتُ عَنْ جَمِيعِ ذَلِكَ
فَابْتَدَأَنِي، فَلَكَ الْحَبْدُ وَالشُّكْرُ،

يَا مَنْ أَقَالَ عَثْمِي، وَنَفَسَ كُرْبَتِي، وَأَجَابَ دَعْوَتِي، وَسَتَّرَ عَوْرَتِي،
وَغَفَرَ ذُنُوبِي، وَبَلَّغَنِي طَلِبَتِي، وَنَصَّرَنِي عَلَى عَدُوِّي، وَإِنْ أَعَدَّ
نِعْمَكَ وَمِنَّكَ وَكَرَاهِمَ مِنْحِكَ لَا أَحْصِيهَا، يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الَّذِي
مَنْنْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَنْعَمْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَحْسَنْتَ، أَنْتَ الَّذِي
أَجَبَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَفْضَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي أَكْبَلْتَ، أَنْتَ الَّذِي

رَزَقْتِ، أَنْتَ الَّذِي وَقَفْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَعْطَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي
أَغْنَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَقْنَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَوَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي
كَفَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي هَدَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي عَصَبْتِ، أَنْتَ الَّذِي
سَتَرْتِ، أَنْتَ الَّذِي غَفَرْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَقْلْتِ، أَنْتَ الَّذِي
مَكَّنْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَعَزَّزْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَعْنَتِ، أَنْتَ الَّذِي
عَضَّدْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَيَّدْتِ، أَنْتَ الَّذِي نَصَرْتِ، أَنْتَ الَّذِي
شَفَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي عَافَيْتِ، أَنْتَ الَّذِي أَكْرَمْتِ، تَبَارَكْتَ
وَتَعَالَيْتِ،

فَلَكَ الْحَمْدُ دَائِباً، وَلَكَ الشُّكْرُ وَاصِباً أَبَدًا، ثُمَّ أَنَا يَا إِلَهِي
الْبُعْتَرِفُ بِذُنُوبِي فَاغْفِرْهَا لِي، أَنَا الَّذِي أَسَأْتُ، أَنَا الَّذِي
أَخْطَأْتُ، أَنَا الَّذِي هَمَبْتُ، أَنَا الَّذِي جَهَلْتُ، أَنَا الَّذِي غَفَلْتُ،
أَنَا الَّذِي سَهَوْتُ، أَنَا الَّذِي اعْتَمَدْتُ، أَنَا الَّذِي تَعَعَّدْتُ، أَنَا
الَّذِي وَعَدْتُ، وَأَنَا الَّذِي أَخْلَفْتُ، أَنَا الَّذِي نَكَثْتُ، أَنَا الَّذِي

أَقْرُرْتُ، أَنَا الَّذِي اعْتَرَفْتُ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَعِنْدِي، وَأَبُو بَدْنُونِ
 فَاغْفِرْهَا لِي، يَا مَنْ لَا تَضُرُّهُ ذُنُوبُ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَنِيُّ عَنِ
 طَاعَتِهِمْ، وَالْمُوفِّقُ مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْهُمْ بِبِعُوتِهِ وَرَحْمَتِهِ،
 فَكَأَنَّ الْحَمْدَ إِلَهُهُ وَسَيِّدِي، إِلَهُهُ أَمَرْتَنِي فَعَصَيْتُكَ، وَنَهَيْتَنِي
 فَأَرْتَكَبْتُ نَهْيَكَ، فَأَصْبَحْتُ لَا ذَا بَرَاءَةَ لِي فَأَعْتَدِرُ، وَلَا ذَا قُوَّةَ
 فَأَتْتِصِرَ، فَبِأَيِّ شَيْءٍ اسْتَقْبَلْتُكَ يَا مَوْلَايَ، أَبَسَّعِي أَمْرَ بَصْرَى،
 أَمْرَ بِلِسَانِي، أَمْرَ بِيَدِي أَمْرَ بِرِجْلِي، أَلَيْسَ كُلُّهَا نِعْمَةً عِنْدِي،
 وَبِكُلِّهَا عَصِيَّتُكَ يَا مَوْلَايَ،

فَكَأَنَّ الْحُجَّةَ وَالسَّبِيلَ عَلَيَّ، يَا مَنْ سَتَرْتَنِي مِنَ الْأَبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ
 أَنْ يَزْجُرُونِي، وَمِنَ الْعَشَائِرِ وَالْإِخْوَانِ أَنْ يُعَيِّرُونِي، وَمِنَ
 السَّلَاطِينِ أَنْ يُعَاقِبُونِي، وَلَوْ أَطَّلَعُوا يَا مَوْلَايَ عَلَى مَا أَطَّلَعْتَ
 عَلَيْهِ مِنِّي إِذَا مَا أَنْظَرُونِي، وَلَوْ رَفُضُونِي وَقَطَعُونِي،

فَهَا أَنَا ذَا يَا إِلَهِي بَيْنَ يَدَيْكَ يَا سَيِّدِي خَاضِعٌ ذَلِيلٌ، حَصِيرٌ

حَقِيرٌ، لَا ذُو بَرَاءَةٍ فَاعْتَذَرَ، وَلَا ذُو قُوَّةٍ فَاتْتَصَرَ، وَلَا حُجَّةَ
 فَاحْتَجَّ، بِهَا، وَلَا قَائِلٌ لَمْ أَجْتَرِحْ، وَلَمْ أَعْمَلْ سُوءًا، وَمَا عَسَى
 الْجُحُودُ وَلَوْ جَحَدْتُ يَا مَوْلَايَ يَنْفَعُنِي، كَيْفَ وَأَنِّي ذَلِكَ
 وَجَوَارِحِي كُلُّهَا شَاهِدَةٌ عَلَيَّ بِمَا قَدْ عَمِلْتُ، وَعَمِلْتُ يَقِينًا غَيْرَ
 ذِي شَيْءٍ أَنْتَ سَأَلْتَنِي مِنْ عِظَائِمِ الْأُمُورِ، وَأَنْتَ الْحَكَمُ الْعَدْلُ
 الَّذِي لَا تَجُورُ، وَعَدْلُكَ مُهْلِكِي، وَمِنْ كُلِّ عَدْلِكَ مَهْرَبِي، فَإِنْ
 تَعَدَّيْتَنِي يَا إِلَهِي فَبِذُنُوبِي بَعْدَ حُجَّتِكَ عَلَيَّ، وَإِنْ تَعَفُّ عَنِّي
 فَبِحِلْبِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ
 مِنَ الظَّالِمِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ
 الْمُسْتَغْفِرِينَ،

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْبُؤْسِ الَّذِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْخَائِفِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الْوَجِدِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ

الرَّاجِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الرَّاجِبِينَ، لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْبُهْلَلِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ السَّائِلِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
كُنْتُ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ
الْمُكَبِّرِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ رَبِّي وَرَبُّ آبَائِي الْأُولِينَ،
اللَّهُمَّ هَذَا ثَنَائِي عَلَيْكَ مُجَدِّدًا، وَإِخْلَاصِي بِذِكْرِكَ مُوَحِّدًا،
وَإِقْرَارِي بِآلَائِكَ مَعْدِدًا، وَإِنْ كُنْتُ مُقِرًّا أَنِّي لَمْ أُحْصِهَا لِكثْرَتِهَا
وَسُبُوغِهَا، وَتَظَاهِرِهَا وَتَقَادُمِهَا إِلَى حَادِثٍ، مَا لَمْ تَزَلْ تَتَعَهَّدُنِي
بِهِ مَعَهَا مُنْذُ خَلَقْتَنِي وَبَرَّأْتَنِي مِنْ أَوَّلِ الْعُمْرِ، مِنَ الْإِغْنَاءِ مِنَ
الْفَقْرِ، وَكُشْفِ الضَّرِّ، وَتَسْبِيْبِ الْيُسْرِ، وَدَفْعِ الْعُسْرِ، وَتَفْرِيجِ
الْكَرْبِ، وَالْعَافِيَةِ فِي الْبَدَنِ، وَالسَّلَامَةِ فِي الدِّينِ،

وَلَوْ رَفَدَنِي عَلَى قَدَرِ ذِكْرِي نِعْمَتِكَ جَمِيعِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأُولِينَ
وَالْآخِرِينَ، مَا قَدَّرْتُ وَلَا هُمْ عَلَى ذَلِكَ، تَقَدَّسَتْ وَتَعَالَيْتْ

مِنْ رَبِّ كَرِيمٍ، عَظِيمٍ رَحِيمٍ، لَا تُحْصَى آلاؤُكَ، وَلَا يُدْعَى شَأْوُكَ،
 وَلَا تُكَافَى نَعْبَاؤُكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَتِمِّمْ عَلَيْنَا
 نِعَمَكَ، وَأَسْعِدْنَا بِطَاعَتِكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اَللَّهُمَّ إِنَّكَ
 تُجِيبُ الْمُضْطَرَّ، وَتَكْشِفُ السُّوءَ، وَتُغِيثُ الْكُرُوبَ، وَتَشْفِي
 السَّقِيمَ، وَتُغْنِي الْفَقِيرَ، وَتَجْبِرُ الْكَسِيرَ، وَتَرْحَمُ الصَّغِيرَ، وَتُعِينُ
 الْكَبِيرَ، وَلَيْسَ دُونَكَ ظَهِيرٌ، وَلَا فَوْقَكَ قَدِيرٌ، وَأَنْتَ الْعَلِيُّ
 الْكَبِيرُ، يَا مُطَلِقَ الْبُكْبَلِ الْأَسِيرِ، يَا رَازِقَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ، يَا
 عَصَبَةَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ، يَا مَنْ لَا شَرِيكَ لَهُ وَلَا وَزِيرَ، صَلِّ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِنِي فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ، أَفْضَلَ مَا
 أَعْطَيْتَ وَأَنْتَ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ، مِنْ نِعْمَةٍ تُولِيهَا، وَآلَاءَ
 تُجَدِّدُهَا، وَبَلِيَّةٍ تَصْرِفُهَا، وَكُرْبَةٍ تَكْشِفُهَا، وَدَعْوَةٍ تَسْمَعُهَا،
 وَحَسَنَةٍ تَتَقَبَّلُهَا، وَسَيِّئَةٍ تَتَغَمَّدُهَا، إِنَّكَ لَطِيفٌ بِهَا تَشَاءُ
 خَيْرٌ، وَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَقْرَبُ مَنْ دُعِيَ، وَأَسْرَعُ مَنْ أَجَابَ، وَأَكْرَمُ مَنْ
 عَفَى، وَأَوْسَعُ مَنْ أَعْطَى، وَأَسْبَعُ مَنْ سُئِلَ، يَا رَحِمَنَ الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا، لَيْسَ كَبُشِكَ مَسْئُولٌ، وَلَا سِوَاكَ
 مَأْمُورٌ، دَعَوْتُكَ فَأَجَبْتَنِي، وَسَأَلْتُكَ فَأَعْطَيْتَنِي، وَرَغِبْتُ
 إِلَيْكَ فَرَحِمْتَنِي، وَوَثِقْتُ بِكَ فَنجَّيْتَنِي، وَفَزَعْتُ إِلَيْكَ
 فَكَفَيْتَنِي، اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ،
 وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْبَعِينَ، وَتَبِّمْنَا لَنَا نَعْمَاءَكَ،
 وَهَنِّئْنَا عَطَاءَكَ، وَاكْتُبْنَا لَكَ شَاكِرِينَ، وَلَا لِإِيكَ ذَاكِرِينَ،
 آمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ يَا مَنْ مَلَكَ فَقْدَارَ، وَقَدَّرَ
 فَقَهْرَ، وَعَصَى فَسْتَرَّ، وَاسْتُغْفِرَ فَعَفَرَ، يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ
 الرَّاغِبِينَ، وَمُنْتَهَى أَمَلِ الرَّاجِينَ، يَا مَنْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عِلْمًا، وَوَسِعَ الْمُسْتَقِيدِينَ رَأْفَةً وَحِلْمًا، اللَّهُمَّ إِنَّا نَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ
 فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ الَّتِي شَرَّفْتَهَا وَعَظَّمْتَهَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ،

وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَأَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ، الْبَشِيرِ النَّذِيرِ،
السَّامِعِ الْبُنْدِيِّ، الَّذِي أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَى الْمُسْلِمِينَ، وَجَعَلْتَهُ
رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ،

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا مُحَمَّدٌ أَهْلٌ لِدَلِكِ
مِنْكَ يَا عَظِيمُ فَصَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ، الْبُنْتَجِبِينَ الطَّيِّبِينَ
الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ، وَتَغَمَّدْنَا بِعَفْوِكَ عَنَّا، فَإِلَيْكَ عَجَّتِ
الْأَصْوَاتُ بِصُنُوفِ اللُّغَاتِ، فَاجْعَلْ لَنَا اللَّهُمَّ فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ
نَصِيباً مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تَقْسِمُهُ بَيْنَ عِبَادِكَ، وَنُورَ تَهْدِي بِهِ،
وَرَحْمَةً تَنْشُرُهَا، وَبَرَكَةً تُنْزِلُهَا، وَعَافِيَةً تُجَلِّلُهَا، وَرِزْقاً
تَبْسُطُهُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ اقْبَلْنَا فِي هَذَا الْوَقْتِ
مُنْجِحِينَ مُفْلِحِينَ مَبْرُورِينَ غَانِمِينَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْ
الْقَانِطِينَ، وَلَا تُخَلِّنَا مِنْ رَحْمَتِكَ، وَلَا تَحْرِمْنَا مَا نُؤَمِّلُهُ مِنْ
فَضْلِكَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْ رَحْمَتِكَ مَحْرُومِينَ، وَلَا لِفَضْلِكَ مَا

تَوْمَلُهُ مِنْ عَطَائِكَ قَانِطِينَ، وَلَا تَرُدَّنَا خَائِبِينَ وَلَا مِنْ بَابِكَ
مَطْرُودِينَ، يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ، وَأَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، إِلَيْكَ أَقْبَلْنَا
مُوقِنِينَ، وَلِبَيْتِكَ الْحَرَامِ آمِينَ قاصِدِينَ، فَأَعِنَّا عَلَى
مَنَاسِكِنَا، وَأَكْمِلْ لَنَا حَاجَتَنَا، وَأَعْفُ عَنَّا وَعَافِنَا، فَقَدْ مَدَدْنَا
إِلَيْكَ أَيْدِيَنَا فَهِيَ بِذِلَّةِ الْأَعْتَرافِ مَوْسُومَةٌ،

اللَّهُمَّ فَأَعِنَا فِي هَذِهِ الْعُشِيِّةِ مَا سَأَلْنَاكَ، وَأَكْفِنَا مَا
اسْتَكْفَيْتَنَا، فَلَا كَافِيَ لَنَا سِوَاكَ، وَلَا رَبَّ لَنَا غَيْرُكَ، نَافِذُ فِينَا
حُكْمُكَ، مُحِيطُ بِنَا عِلْمُكَ، عَدْلُ فِينَا قَضَاؤُكَ، اقْبِضْ لَنَا الْخَيْرَ،
وَأَجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ الْخَيْرِ، اللَّهُمَّ أَوْجِبْ لَنَا بِجُودِكَ عَظِيمَ الْأَجْرِ،
وَكَرِيمَ الدُّخْرِ، وَدَوَامَ الْيُسْرِ، وَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا أَجْمَعِينَ، وَلَا
تُهْلِكْنَا مَعَ الْهَالِكِينَ، وَلَا تَصْرِفْ عَنَّا رَأْفَتَكَ وَرَحْمَتَكَ، يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي هَذَا الْوَقْتِ مِنْ سَائِلِكَ
فَاعْطَيْتَهُ، وَشَكَرِكَ فَزِدْتَهُ، وَتَابَ إِلَيْكَ فَقَبِلْتَهُ وَتَنَصَّلَ إِلَيْكَ

مِنْ ذُنُوبِهِ كُلِّهَا فَعَفِّرْ تَهَالُهُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، اللَّهُمَّ وَنَقِّنَا
وَسَدِّدْنَا وَاقْبَلْ تَضَرُّعَنَا، يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ، وَيَا أَرْحَمَ مَنْ
اسْتُرِحِمَ، يَا مَنْ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ إِغْبَاضُ الْجُفُونِ، وَلَا لَحْظُ
الْعُيُونِ، وَلَا مَا اسْتَقَرَّ فِي الْبُكُونِ، وَلَا مَا انْطَوَتْ عَلَيْهِ مُضَبَّرَاتُ
الْقُلُوبِ، أَلَا كُلُّ ذَلِكَ قَدْ أَحْصَاهُ عَلَيْكَ، وَوَسِعَهُ حِلْبُكَ،

سُبْحَانَكَ وَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا، تُسَبِّحُ لَكَ
السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ، وَالْأَرْضُونَ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ، فَذَكَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ، وَعُلُوُّ الْجَدِّ، يَا
ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَالْفُضْلِ وَالْإِنْعَامِ، وَالْأَيَادِي الْجِسَامِ،
وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ، الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ، اللَّهُمَّ أَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ
رِزْقِكَ الْحَلَالِ، وَعَافِنِي فِي بَدَنِي وَدِينِي، وَأَمِنْ خَوْفِي، وَاعْتِقْ
رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، اللَّهُمَّ لَا تَبْكُرْ بِي، وَلَا تَسْتَدْرِجْنِي، وَلَا
تَخْدَعْنِي، وَادْرَأْ عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ يَا أَسْبَغَ

السَّامِعِينَ، يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ، وَيَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ، وَيَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِبِينَ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ السَّادَةِ الْبَيَّامِينَ،
 وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ حَاجَتِي أَلْتِي إِنْ أَعْطَيْتَنِيهَا لَمْ يَضُرَّنِي مَا
 مَنَعْتَنِي، وَإِنْ مَنَعْتَنِيهَا لَمْ يُفْغِنِي مَا أَعْطَيْتَنِي، أَسْأَلُكَ فَكَأَنَّكَ
 رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، لَكَ
 الْهُلُكُ، وَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

يَا رَبُّ يَا رَبُّ. إلهي أَنَا الْفَقِيرُ فِي غِنَايَ فَكَيْفَ لَا أَكُونُ فَقِيرًا فِي
 فَقْرِي، إلهي أَنَا الْجَاهِلُ فِي عِلْمِي فَكَيْفَ لَا أَكُونُ جَهْلًا فِي
 جَهْلِي، إلهي إِنَّ اخْتِلَافَ تَدْبِيرِكَ، وَسُرْعَةَ طَوَاءِ مَقَادِيرِكَ،
 مَنَعَا عِبَادَكَ الْعَارِفِينَ بِكَ عَنِ السُّكُونِ إِلَى عَطَاءٍ، وَالْيَأْسِ
 مِنْكَ فِي بَلَاءٍ، إلهي مَنَى مَا يَلِيقُ بِلُؤْمِي وَمِنْكَ مَا يَلِيقُ
 بِكَرَمِكَ، إلهي وَصَفْتَ نَفْسَكَ بِاللُّطْفِ وَالرَّأْفَةِ لِي قَبْلَ وُجُودِ
 ضَعْفِي، أَفْتَبْنَعُنِي مِنْهَا بَعْدَ وُجُودِ ضَعْفِي، إلهي إِنْ ظَهَرْتَ

الْمَحَاسِنُ مِنِّي فَبِفَضْلِكَ، وَلَكَ الْبَهْتَةُ عَلَيَّ، وَإِنْ ظَهَرَتْ
 الْبَسَاوِيءُ مِنِّي فَبِعَدْلِكَ، وَلَكَ الْحُجَّةُ عَلَيَّ إِلَهِي كَيْفَ تَكَلَّمْتَنِي
 وَقَدْ تَكَلَّمْتَنِي، وَكَيْفَ أَضَامُوا وَأَنْتَ النَّاصِرُ لِي، أَمْ كَيْفَ أَخْبَبْتَنِي
 وَأَنْتَ الْحَفِيظُ بِي، هَا أَنَا أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِفَقْرِي إِلَيْكَ، وَكَيْفَ
 أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِمَا هُوَ مَحَالٌّ أَنْ يَصِلَ إِلَيْكَ، أَمْ كَيْفَ أَشْكُو إِلَيْكَ
 حَالِي وَهُوَ لَا يَخْفَى عَلَيْكَ، أَمْ كَيْفَ أُتَرْجَمُ بِمِقَالِي وَهُوَ مِنْكَ بَرٌّ
 إِلَيْكَ، أَمْ كَيْفَ تُخَيِّبُ آمَالِي وَهِيَ قَدْ وَفَدَتْ إِلَيْكَ، أَمْ كَيْفَ لَا
 تُحَسِّنُ أَحْوَالِي وَبِكَ قَامَتْ،

إِلَهِي مَا أَلْطَفَكَ بِي مَعَ عَظِيمِ جَهْلِي، وَمَا أَرْحَمَكَ بِي مَعَ قَبِيحِ
 فِعْلِي، إِلَهِي مَا أَقْرَبَكَ مِنِّي وَأَبْعَدَنِي عَنْكَ، وَمَا أَرْأَفَكَ بِي فَمَا
 الَّذِي يَحْجُبُنِي عَنْكَ، إِلَهِي عَلِمْتُ بِإِخْتِلَافِ الْإِثَارِ، وَتَنَقُّلَاتِ
 الْأَطْوَارِ، أَنَّ مُرَادَكَ مِنِّي أَنْ تَتَعَرَّفَ إِلَيَّ فِي كُلِّ شَيْءٍ، حَتَّى لَا
 أَجْهَلَكَ فِي شَيْءٍ، إِلَهِي كُلِّبَا آخِرَ سَنِي لَوْ مَيَّ أَنْطَقَنِي كَرَمُكَ، وَكُلِّبَا

آيَسْتُنِي أَوْصَافِي أَطْبَعْتَنِي مِنْكَ، إلهي مَنْ كَانَتْ مَحَاسِنُهُ
 مَسَاوِي، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ مُسَاوِيَهُ مَسَاوِي، وَمَنْ كَانَتْ
 حَقَائِقُهُ دَعَاوِي، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ دَعَاوِيَهُ دَعَاوِي، إلهي حُكْمُكَ
 النَّافِذُ، وَمَشِيئَتُكَ الْقَاهِرَةُ لَمْ يَتْرُكْ لِيذِي مَقَالَ مَقَالًا، وَلَا لِيذِي
 حَالًا حَالًا، إلهي كَمْ مِنْ طَاعَةٍ بَنَيْتُهَا، وَحَالَةٍ شَيَّدْتُهَا، هَدَمَ
 إِعْتِبَادِي عَلَيْهَا عَدْلُكَ، بَلْ أَقَالَني مِنْهَا فَضْلُكَ، إلهي إِنَّكَ
 تَعْلَمُ أَنِّي وَإِنْ لَمْ تَدْمِرِ الطَّاعَةَ مِنِّي فِعْلًا جَزْمًا فَقَدْ دَامَتْ مَحَبَّةً
 وَعَزْمًا، إلهي كَيْفَ أَعَزِمُ وَأَنْتَ الْقَاهِرُ، وَكَيْفَ لَا أَعَزِمُ وَأَنْتَ
 الْأَمْرُ، إلهي تَرَدُّدِي فِي الْأَثَارِ يُوجِبُ بَعْدَ الْبَزَارِ، فَاجْبَعْنِي
 عَلَيْكَ بِخِدْمَةِ تَوْصِلُنِي إِلَيْكَ،

كَيْفَ يُسْتَدَلُّ عَلَيْكَ بِهَا هُوَ فِي وُجُودِهِ مُفْتَقِرٌ إِلَيْكَ، أَيْ كُونُ
 لِغَيْرِكَ مِنَ الظُّهُورِ مَا لَيْسَ لَكَ، حَتَّى يَكُونَ هُوَ الْبُظْهَرُ لَكَ، مَتَى
 غَبَّتْ حَتَّى تَحْتَاجَ إِلَى دَلِيلٍ يَدُلُّ عَلَيْكَ، وَمَتَى بَعُدَتْ حَتَّى

تَكُونُ الْآثَارُ هِيَ الَّتِي تُوصِلُ إِلَيْكَ، عَمِيَتْ عَيْنٌ لَا تَرَكَ عَلَيْهَا
رَقِيبًا، وَخَسِمَتْ صَفْقَةُ عَبْدٍ لَمْ تَجْعَلْ لَهُ مِنْ حُبِّكَ نَصِيبًا،
إِلَهِي أَمَرْتُ بِالرُّجُوعِ إِلَى الْآثَارِ فَأَرْجِعْنِي إِلَيْكَ بِكِسْوَةِ الْأَنْوَارِ،
وَهِدَايَةِ الْأَسْتَبْصَارِ، حَتَّى أَرْجَعَ إِلَيْكَ مِنْهَا كَمَا دَخَلْتُ إِلَيْكَ
مِنْهَا، مَصُونِ السِّرِّ عَنِ النَّظْرِ إِلَيْهَا، وَمَرْفُوعِ الْهَيْئَةِ عَنِ الْأَعْتَادِ
عَلَيْهَا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، إِلَهِي هَذَا ذُلِّي ظَاهِرٌ بَيْنَ يَدَيْكَ،
وَهَذَا حَالِي لَا يَخْفَى عَلَيْكَ، مِنْكَ أَطْلُبُ الْوُصُولَ إِلَيْكَ، وَبِكَ
أَسْتَدِلُّ عَلَيْكَ، فَاهْدِنِي بِنُورِكَ إِلَيْكَ، وَأَقْبِنِي بِصِدْقِ
الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ، إِلَهِي عَلِّبْنِي مِنْ عِلْمِكَ الْوَسْطُونَ،
وَصُنِّي بِسِتْرِكَ الْبَصُونِ، إِلَهِي حَقَّقْنِي بِحَقَائِقِ أَهْلِ الْقُرْبِ،
وَأَسْأَلُكَ بِمَسْأَلَةِ أَهْلِ الْجَدْبِ،

إِلَهِي أَعْنِنِي بِتَدْبِيرِكَ لِي عَنْ تَدْبِيرِي، وَبِاخْتِيَارِكَ عَنِ
اخْتِيَارِي، وَأَوْقِفْنِي عَلَى مَرَاكِبِ نَاصِطِ ارِي، إِلَهِي أَخْرِجْنِي مِنْ

ذُلِّ نَفْسِي، وَطَهَّرْتَنِي مِنْ شَكِّي وَشِرْكِي قَبْلَ حُلُولِ رَمْسِي، بِكَ
أَتَّصِرُ فَاَنْصُرُنِي، وَعَلَيْكَ أَتَوَكَّلُ فَلَا تَكِلْنِي، وَإِيَّاكَ أَسْأَلُ فَلَا
تُخَيِّبْنِي، وَفِي فَضْلِكَ أَرْغَبُ فَلَا تَحْرِمْ نِي، وَبِحَبَابِكَ أَتَسِيبُ فَلَا
تُبْعِدْنِي، وَبِبَابِكَ أَقِفُ فَلَا تَطْرُدْنِي، إِلَهِي تَقَدَّسَ رِضَاكَ أَنْ
يَكُونَ لَهُ عِلَّةٌ مِنْكَ، فَكَيْفَ يَكُونُ لَهُ عِلَّةٌ مِنِّي، إِلَهِي أَنْتَ الْغَنِيُّ
بِذَاتِكَ أَنْ يَصِلَ إِلَيْكَ النِّفْعُ مِنْكَ، فَكَيْفَ لَا تَكُونُ غَنِيًّا عَنِّي،
إِلَهِي إِنَّ الْقَضَاءَ وَالْقَدَرَ يُبَيِّنُنِي، وَإِنَّ الْهَوَى بِوَتَائِقِ الشَّهْوَةِ
أَسْرَنِي، فَكُنْ أَنْتَ التَّصِيرُ لِي، حَتَّى تَنْصُرَنِي وَتُبَصِّرَنِي، وَأَغْنِنِي
بِفَضْلِكَ حَتَّى أَسْتَعِينِي بِكَ عَنْ طَلْبِي، أَنْتَ الَّذِي أَشْرَقْتَ
الْأَنْوَارَ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَائِكَ حَتَّى عَرَفُوكَ وَوَحَّدُوكَ، وَأَنْتَ الَّذِي
أَزَلْتَ الْأَغْيَارَ عَنْ قُلُوبِ أَحِبَّائِكَ حَتَّى لَمْ يُحِبُّوا سِوَاكَ، وَلَمْ
يَلْجَأُوا إِلَى غَيْرِكَ، أَنْتَ الْمُنْسُ لَهُمْ حَيْثُ أَوْحَشْتَهُمُ الْعَوَالِمُ،
وَأَنْتَ الَّذِي هَدَيْتَهُمْ حَيْثُ اسْتَبَانَ لَهُمُ الْمَعَالِمُ، مَاذَا وَجَدَ

مَنْ فَقَدَكَ، وَمَا الَّذِي فَقَدَ مَنْ وَجَدَكَ، لَقَدْ خَابَ مَنْ رَضِيَ
 دُونَكَ بَدَلًا، وَلَقَدْ خَسِرَ مَنْ بَغَى عَنْكَ مُتَحَوِّلاً، كَيْفَ يُرْجَى
 سِوَاكَ وَأَنْتَ مَا قَطَعْتَ الْإِحْسَانَ، وَكَيْفَ يُطْلَبُ مِنْ غَيْرِكَ وَأَنْتَ
 مَا بَدَّلْتَ عَادَةَ الْإِمْتِنَانِ، يَا مَنْ أَذَاقَ أَحِبَّاءَهُ حَلَاوَةَ
 الْهُوَانِسَةِ، فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُتَبَلِّغِينَ، وَيَا مَنْ أَلْبَسَ أَوْلِيَاءَهُ
 مَلَابِسَ هَيْبَتِهِ، فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُسْتَعْفِرِينَ، أَنْتَ الذَّاكِرُ
 قَبْلَ الذَّاكِرِينَ، وَأَنْتَ الْبَادِي بِالْإِحْسَانِ قَبْلَ تَوَجُّهِ
 الْعَابِدِينَ، وَأَنْتَ الْجَوَادُ بِالْعَطَاءِ قَبْلَ طَلَبِ الطَّالِبِينَ، وَأَنْتَ
 الْوَهَّابُ ثُمَّ لِمَا وَهَبْتَ لَنَا مِنَ الْمُسْتَقْرِضِينَ، إِلَهِي أَطْلُبُنِي
 بِرَحْمَتِكَ حَتَّى أَصَلَ إِلَيْكَ، وَاجْزِبْنِي بِبِنِّكَ حَتَّى أَقْبَلَ عَلَيْكَ،
 إِلَهِي إِنَّ رَجَائِي لَا يَنْقَطِعُ عَنْكَ وَإِنْ عَصَيْتُكَ، كَمَا أَنَّ خَوْفِي لَا
 يُزِيلُنِي وَإِنْ أَطَعْتُكَ، فَقَدْ دَفَعْتَنِي الْعَوَالِمُ إِلَيْكَ، وَقَدْ أَوْفَعَنِي
 عِلْمِي بِكَرَمِكَ عَلَيَّكَ، إِلَهِي كَيْفَ أَخِيبُ وَأَنْتَ أَمَلِي، أَمْ كَيْفَ

أَهَانُ وَعَلَيْكَ مُتَكَلِّ،

إِلهِي كَيْفَ اسْتَعِزُّوْ فِي الدِّالَّةِ أَرْكَرْتَنِي، أَمْ كَيْفَ لَا اسْتَعِزُّوْ إِلَيْكَ
نَسَبْتَنِي، إلهِي كَيْفَ لَا افْتَقِرُّ وَأَنْتَ الَّذِي فِي الْفُقْرَاءِ أَقْبَتَنِي،
أَمْ كَيْفَ افْتَقِرُّ وَأَنْتَ الَّذِي بِجُودِكَ أَغْنَيْتَنِي، وَأَنْتَ الَّذِي لَا إِلَهَ
غَيْرَكَ تَعَرَّفْتَ لِكُلِّ شَيْءٍ فَمَا جَهَدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الَّذِي تَعَرَّفْتَ
إِلَى فِي كُلِّ شَيْءٍ، فَرَأَيْتَكَ ظَاهِرًا فِي كُلِّ شَيْءٍ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ لِكُلِّ
شَيْءٍ، يَا مَنْ اسْتَوَى بِرَحْمَائِيَّتِهِ فَصَارَ الْعَرْشُ غَيْبًا فِي ذَاتِهِ،
مَحَقَّتْ الْأَثَارَ بِالْأَثَارِ، وَمَحَوَّتْ الْأَغْيَارَ بِبُحِيظَاتِ أَفْلَاكِ
الْأَنْوَارِ، يَا مَنْ احْتَجَبَ فِي سُمَادِقَاتِ عَرْشِهِ عَنْ أَنْ تُدْرِكَهُ
الْأَبْصَارُ، يَا مَنْ تَجَلَّى بِكَمَالِ بَهَائِهِ، فَتَحَقَّقَتْ عَظَمَتُهُ مِنْ
الْإِسْتِوَاءِ، كَيْفَ تَخْفَى وَأَنْتَ الظَّاهِرُ، أَمْ كَيْفَ تَغِيبُ وَأَنْتَ
الرَّقِيبُ الْحَاضِرُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ.

“Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu Ambaye hukumu
Yake haina muondoaji wala upaji wake hauna kizuizi na

wala sanaa Yake si kama sanaa za msanii, na Yeye ndiye Mkarimu Mwingi wa ukarimu. Aliumba jinsia za kuvutia, na kwa hekima Yake akaumba viumbe kwa ufanisi, havifichiki Kwake vichomozavyo na wala hazipotei Kwake amana. Ni mwenye kumlipa kila mtengenezaji na ni mwenye kumtoshleza kila aliyekinai, na ni mwenye kumrehemu kila mwenye kujinyenyekeza, na ni mwenye kuteremsha manufaa na Kitabu kilichokusanya yote kwa nuru yenye kung'aa. Naye ni mwenye kusikia dua na mwenye kuondoa matatizo, mwenye kunyanyua daraja na mwenye kuwango'oa majabari. Hivyo hakuna mungu asiyekuwa Yeye na wala hakuna kina kinacholingana Naye na wala hafanani na kitu chochote, Naye ni Msikivu Mwenye kuona, Mpole Mwenye habari, na ni Muweza wa kila kitu.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi natamani kuja Kwako na nashahidilia Umola Wako hali ni mwenye kukiri kwamba hakika Wewe ni Mola Wangu Mlezi, na kwamba marudio yangu ni Kwako. Ulinianza kwa neema Yako kabla sijakuwa kitu chenye kutajwa, ukaniumba kutokana na udongo kisha ukanipa makazi katika mifupa ya migongo, na ni mwenye kuamini hali ya kupatwa na mauti na kupishana kwa dahari na miaka, niliendelea kuhama toka mfupa wa mgongo mpaka kwenye mfuko wa kizazi kadiri zilivyokuja siku zilizopita na karne zilizokwisha. Kwa huruma Yako kwangu, fadhila Yako kwangu na ihsani Yako kwangu hukunitoa katika dola ya viongozi wa ukafiri ambao walitengua ahadi Yako na wakawakadhibisha Mitume Wako. Lakini Wewe kwa huruma Yako na upendo Wako kwangu ulinitoa kwa ajili ya uongofu ulionitangulia, ambao umenirahisisha kwa ajili yake na humo umeniumba, na kabla ya hapo ulinihurumia kwa matendo Yako mazuri na wasaa wa neema Zako,

hivyo ukalianza umbile langu kwa tone la manii lililotonwa, na ukanipa makazi katika giza tatu baina ya nyama, damu na ngozi, hukunishuhudilisha uumbwaji wangu na wala hujaweka kwangu chochote kutokana na amri yangu.

“Kisha ukanitoa duniani kwa ajili ya uongofu ulionitangulia na hali ni kamili niliye sawasawa, na ukanihifadhi katika mbeleko nami mtoto mdogo, ukaniruzuku chakula maziwa matamu, ukazipa huruma juu yangu nyoyo za walezi, na ukanilea kwa akina mama wenye huruma, ukaniepusha mabalaa ya majini na ukanisalimisha na ziada na upungufu, hivyo umetakasika Ewe Mwenye kurehemu Mwingi wa rehema, mpaka nilipoinua sauti hali ni mwenye kutamka maneno ulinitimizia wasaa wa neema, ukanilea hali ni mwenye kuongezeka katika kila mwaka mpaka umbile langu lilipokamilika na ukawa sawa uwezo wangu ndipo ukawajibisha hoja Yako juu yangu kwa kunipa ilhamu ya kukutambua. Ukanishtua kwa maajabu ya hekima Yako na ukaniamsha kwa yale uliyoweka katika mbingu Yako na ardhi Yako miongoni mwa uumbaji Wako wa ajabu, ukanizindua kukushukuru Wewe na kukutaja Wewe na ukawajibisha juu yangu kukutii Wewe na kukuabudu Wewe. Ukanifahamisha yale waliyokuja nayo Mitume Wako na ukanirahisishia kukubali maridhawa Yako, na ukanineemesha katika yote hayo kwa msaada Wako na huruma Yako.

“Kisha uliponiumba kwa udongo bora hukuridhia kunipa neema hii bila ile, na ukaniruzuku aina za maisha na aina za mavazi kwa upaji Wako mkubwa uliotukuka ulio juu yangu na ihsani Zako za tangu zilizo kwangu, hata uliponitimizia neema zote na ukaniondolea kila adhabu,

bado ujinga wangu na ujasiri wangu dhidi Yako haukukuzuia kunionyesha yale yatakayoniweka karibu Nawe, na ukaniwafikisha yale yatakayonisogeza karibu Nawe. Nikikuita unanijibu na nikikuomba unanipa, nikikutii unanishukuru na nikikushukuru unanizidishia. Hayo yote ni kukamilisha neema Zako juu yangu na ihsani Yako kwangu. Basi Umetakasika! Umetakasika! Kushinda mwanzilishi na mrudishaji, muhimidiwa na mtukuka. Na yametakasika Majina Yako na zimetukuka neema Zako, ni neema ipi Mungu Wangu nitakayohesabu kiidadi na kiutajo! Au ni upaji Wako upi nitakaoutolea shukurani! Na hali wenyewe Ewe Mola Mlezi ni mwingi na mkubwa kuliko uwezo wa kuhesabiwa na wenye kuhesabu au kufikiwa na elimu ya wenye kuhifadhi.

“Kisha Ewe Mwenyezi Mungu uliyoniondolea na kuniepushia miongoni mwa madhara na maradhi ni mengi kushinda yaliyonidhihirikia miongoni mwa afya na furaha. Na mimi nashahidilia Ewe Mungu Wangu kwa ukweli wa imani yangu, kwa kifungo cha uimara wa yakini yangu, kwa ikhlasi ya uwazi tauhidi yangu, kwa undani wa siri ya dhamiri yangu, kwa viambatishi vya mapitio ya nuru ya uoni wangu, kwa kunyanzi za ubapa wa paji langu la uso, kwa tundu la mapitio ya nafsi yangu, kwa maungio ya tundu la pua yangu, kwa njia ya tundu la sikio langu, kwa kile kilichojumuishwa na kufunikwa na midomo yangu, kwa harakati za utamkaji wa ulimi wangu, kwa maungio ya kaakaa la kinywa changu na taya langu, kwa maoteo ya magego yangu na materemkio mazuri ya chakula changu na kinywaji changu, kwa ubebaji wa mfuko wangu wa ubongo na njia isiyo na kitu ya nyuzinyuzi za shingo yangu, kwa yale yaliyokusanywa na shimo la kifua changu, kwa vinavyobebwa na teri ya moyo wangu, kwa kujishikiza kwa kinga ya moyo wangu, kwa vipande

vidogo vya nyama laini ya mzunguko wa ini langu.

“Na kwa yaliyokusanywa na pande za mbavu zangu, kwa matundu ya maungio yangu, kwa mshiko wa vitendea kazi vyangu, kwa ncha za vidole vyangu, kwa nyama yangu, kwa damu yangu, kwa unyele wangu, kwa ngozi yangu, kwa mishipa yangu ya fahamu, kwa koromeo langu, kwa mifupa yangu, kwa ubongo wangu, kwa mishipa yangu, kwa viungo vyangu vyote na kwa yale yaliyojifuma siku za utoto wangu wa kunyonya, na kwa yale yaliyopunguzwa na ardhi toka kwangu, usingizi wangu, kuamka kwangu, utulivu wangu, harakati za kurukuu kwangu na kusujudu kwangu, kwamba lau ningejaribu na kujituma zama zote na miaka yote kama ningepewa umri huu, ili nitimize shukurani angalau ya neema Yako moja nisingeweza kufanya hivyo ila kwa neema Yako ambayo ingeniwajibisha nayo kukushukuru Wewe upya muda wote na kukutukuza upya muda wote.

“Ndio, na lau nitapupia mimi na wahasibu toka katika viumbe Wako kuhesabu kiwango cha neema Zako zilizotangulia na zilizopita hatutaweza kuifikia idadi yake wala kupata muda wake. Itawezekanaje hilo na hali Wewe umetoa habari ndani ya Kitabu Chako chenye kutamka na kilicho habari ya kweli: ‘Na kama mkihesabu neema za Mwenyezi Mungu, hamtaweza kuzihesabu.’ Kimesema kweli Kitabu Chako Ewe Mwenyezi Mungu na utoaji Wako wa habari, na wamefikisha Manabii Wako na Mitume Wako yale uliyowateremshia miongoni mwa wahyi Wako, na ile sheria uliyowapa na dini uliyoileta kupitia kwao, isipokuwa ni kwamba mimi Ewe Mungu Wangu nashahidilia kwa juhudi zangu, jitihada zangu, kiwango cha utii wangu na wasaa wangu, na ninasema na hali ni mwenye kuamini mwenye yakini, kila sifa njema ni

ya Mwenyezi Mungu ambaye hajajifanyia mtoto hata awe mwenye kurithiwa, na wala hana mshirika katika ufalme Wake hata awe mpinzani wake katika yale aliyoumba, wala hana rafiki kwa sababu ya udhaifu hata amsaidie katika aliyotengeneza.

“Ametakasika! Tena ametakasika! Lau kama wangelikuwako humo (mbinguni na ardhini) waungu wengine isipokuwa Mwenyezi Mungu, lazima zingeharibika na zingepasuka. Ametakasika Mwenyezi Mungu Mmoja wa pekee Mwenye kukusudiwa kwa haja, ambaye hakuzaa wala hakuzaliwa, wala hana anayefanana Naye hata mmoja. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu, himidi inayolingana na himidi ya Malaika Wake waliowekwa karibu ya Manabii Wake waliotumwa, na sala na salamu za Mwenyezi Mungu ziwe juu ya chaguo Lake bora Muhammad hitimisho la Manabii, na juu ya aali zake wema watakasifu wenye ikhlasi.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nijaalie niwe nakuhofu Wewe kana kwamba mimi nakuona, na nipe furaha kwa kukuogopa Wewe na wala usinipe huzuni kwa kukuasi Wewe, niwekee heri katika maamuzi Yako na nitilie Baraka katika makadara Yako, mpaka nisipende kuharakishwa yale uliyocheleweshwa wala kucheleweshwa yale uliyoharakisha. Ewe Mwenyezi Mungu! Weka utajiri wangu ndani ya nafsi yangu, yakini ndani ya moyo wangu, ikhlasi katika amali yangu, nuru katika macho yangu na ujuzi katika dini yangu. Na nistareheshe kwa viungo vyangu na jaalia masikio yangu na macho yangu kuwa warithi wangu, na ninusuru dhidi ya yule aliyenidhulumu na nionyeshe mlipizaji wa kisasi changu na matakwa yangu, na yatulize macho yangu kwa hayo. Ewe Mwenyezi Mungu! Niondolee matatizo yangu, nisitiri aibu yangu,

nighufirie makosa yangu, mfukuze shetani wangu na fungua kitanzi changu, na nipe Ewe Mungu Wangu daraja la juu mno katika Akhera na dunia.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Una kila sifa njema kama ulivyoniumba na ukanifanya mwenye kusikia mwenye kuona, na una kila sifa njema kama ulivyoniumba na ukanifanya kiumbe hai niliye sawa, hiyo ni kwa kunirehemu na hali ulikuwa si muhitaji wa kuumbwa kwangu. Ewe Mola Mlezi tangu uliponiumba na ukalinganisha sawa umbile langu. Ewe Mola Mlezi tangu uliponanzisha na ukapendezesha sura yangu. Ewe Mola Mlezi tangu uliponifanyia ihsani na ukanipa afya njema katika nafsi yangu. Ewe Mola Mlezi tangu uliponilinda na ukaniwafikisha. Ewe Mola Mlezi tangu uliponineemesha na ukaniongoza. Ewe Mola Mlezi tangu uliponichagua na ukanipa toka katika kila heri. Ewe Mola Mlezi tangu uliponilisha na ukaninyweshwa. Ewe Mola Mlezi tangu uliponitajirisha na ukanikinaisha. Ewe Mola Mlezi tangu uliponisaidia na ukanipa nguvu. Ewe Mola Mlezi tangu uliponivisha kutoka katika sitara Yako safi na ukanirahisishia wema Wako wenye kutosheleza, mswalie Muhammad na aali Muhammad na nisaidie dhidi ya mabalaa ya dahari na mabalaa ya usiku na mchana. Niokoe na misukosuko ya dunia na matatizo ya Akhera, na nitosheleze shari ya yale wanayotenda madhalimu duniani.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ninalohofia nitosheleze, na ninalojihadhari nalo nikinge, na nipe ulinzi katika nafsi yangu na dini yangu na nihifadhi safarini, nirithi katika watu wangu na mali yangu na nitilie Baraka katika yale uliyoniruzuku, nipe unyenyekevu katika nafsi yangu na nipe adhama mbele ya macho ya watu, nisalimishe na shari ya majini na watu, usinifedheheshe kwa dhambi zangu na

usinifichulie siri yangu, usinipe majaribu kwa amali yangu, usinipokonye neema Zako na usinitegemeze kwa asiyekuwa Wewe. Mungu Wangu! Unaniegemeza kwa nani! Kwa mtu wa karibu ili anitenge, au kwa mtu wa mbali ili anichukie, au kwa wenye kuninyong’onyesha na hali Wewe ndiye Mola Wangu Mlezi na Mmiliki wa jambo langu. Nashtaki Kwako ugeni wangu, umbali wa nyumba yangu na kutezwa kwangu dhidi ya yule uliyemmilikisha jambo langu.

“Mungu Wangu! Usinishushie ghadhabu Yako kwani ukiwa hujanighadhibikia basi simjali asiyekuwa Wewe. Umetakasika! Isipokuwa ni kwamba afya Yako ni pana kwangu, hivyo nakuomba Ewe Mola Mlezi kwa nuru ya heshima Yako ambayo imeangaza mbingu na ardhi, na kwayo likaondolewa giza na kutengenezwa jambo la wale wa mwanzo na wale wa mwisho, usinifishe na hali ni mwenye kughadhibikiwa na Wewe na wala usiniteremshie adhabu Yako. Furaha ni Yako! Furaha ni Yako! Mpaka uniridhie kabla ya hiyo, hakuna mungu ila Wewe Mola Mlezi wa mji mtukufu, eneo la kumbukumbu tukufu, na Nyumba ya kale ambayo umeiwekea Baraka na umeifanya amani kwa watu.

“Ewe Ambaye alisamehe madhambi makubwa kwa uvumilivu Wake! Ewe Ambaye alimimina neema kwa fadhila Zake! Ewe Ambaye alitoa tele kwa ukarimu Wake! Ewe Uwezo wangu wakati wa shida yangu! Ewe Sahiba wangu wakati wa upweke wangu! Ewe Msaada wangu wakati wa matatizo yangu! Ewe Msimamizi wa neema yangu! Ewe Mungu Wangu na Mungu wa baba zangu Ibrahim na Ismail, Is’haqa na Ya’qub, na Mola Mlezi wa Jibril, Mikail na Israfil, na Mola Mlezi wa Muhammad mwisho wa Manabii na aali zake wateule, na Ewe

uliyeshusha Taurati na Injili, Zaburi na Furqani, na uliyeshusha Kaf, Haa, Yaa, Ain, Swad, na Twaha, Yasin na Qur’ani Tukufu, Wewe ndio kimbilio langu pindi njia zinaponisonga katika upana wake na ardhi inaponibana kwa upana wake. Na lau si rehema Yako ningekuwa miongoni mwa walioangamia na Wewe ndiye Mwenye kufumbia macho kujikwaa kwangu. Na laiti si kunisitiri Kwako ningekuwa miongoni mwa waliofedheheka na Wewe ni Mwenye kunipa nguvu kwa kuninusuru dhidi ya maadui zangu. Na lau si kunisaidia Kwako ningekuwa miongoni mwa walioshindwa.

“Ewe Ambaye ameiteua nafsi Yake kwa ajili ya heshima na utukufu, hivyo mawalii Wake hutukuka kupitia utukufu Wake. Ewe Ambaye Malaika wameweka kwa ajili Yake nira ya unyenyekevu juu ya shingo zao, hivyo wao ni wenye kuhofu adhabu Yake. Anajua hiyana ya macho na yanayoficha vifua, na mambo ya ghaibu yanayoletwa na zama na dahari. Ewe Ambaye hakuna anayejua alivyo ila Yeye Mwenyewe! Ewe Ambaye hakuna anayejua Yeye ni nani ila Yeye Mwenyewe! Ewe Ambaye hakuna ajuaye anayoyajua ila Yeye Mwenyewe! Ewe Ambaye aliigandamiza ardhi juu ya maji na akaizuia hewa kwa mbingu! Ewe Ambaye ana Majina Matukufu mno! Ewe Mwenye hisani ambayo milele haikatiki! Ewe aliyetoa kipando kwa ajili ya Yusuf katika nchi ya ukame na aliyemtoa kisimani na aliyemfanya mfalme baada ya utumwa! Ewe aliyemrudisha kwa Yaq’ub baada ya kuwa meupe macho yake kwa huzuni aliyokuwa akiizuia!

“Ewe aliyemuondolea Ayubu dhara na mtihani! Ewe aliyezuia mkono wa Ibrahimu usimchinje mwanae baada ya kuwa mtu mzima na kuisha umri wake! Ewe Ambaye alimjibu Zakariya akampa Yahya na hakumwacha peke

yake mpweke! Ewe Ambaye alimtoa Yunus toka katika tumbo la samaki! Ewe Ambaye alipasua bahari kwa ajili ya wana wa Israil na akawaokoa, na akawafanya Firaun na jeshi lake kuwa miongoni mwa waliozamishwa! Ewe Ambaye alipeleka pepo kuwa habari njema kabla ya kufika rehema Zake! Ewe Ambaye hana haraka na aliyemuasi kati ya viumbe Wake! Ewe Ambaye aliwaokoa wachawi baada ya upingaji wa muda mrefu, na walikuwa ndani ya neema Zake wakila riziki Zake na wakimwabudu asiyekuwa Yeye, na walikuwa wamemkataa, wamempanga na kuwakadhibisha Mitume Wake.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe Mwanzilishi! Ewe Muumbaji usiye na mpinzani! Ewe wa daima usiye na mwisho! Ewe uliye hai pindi hakuna aliye hai! Ewe Mwenye kuhuisha wafu! Ewe Mwenye kusimamia kila nafsi kwa yale iliyochuma! Ewe Ambaye shukrani zangu ni chache Kwake lakini hajaninyima, makosa yangu ni makubwa lakini hajanifedhesha na ameniona nikiwa ndani ya maasi lakini hajanitangaza. Ewe Ambaye alinihifadhi udogoni! Ewe Ambaye ameniruzuku ukubwani! Ewe Ambaye hisani Zake kwangu hazihesabiki na neema Zake hazilipiki! Ewe Ambaye amenionyesha heri na hisani nami nimemwonyesha ubaya na maasi!

“Ewe Ambaye ameniongoza kwa imani kabla sijajua kushukuru neema! Ewe Ambaye nilimwita hali mgonjwa akaniponyesha, hali mtupu akanivisha, hali mwenye njaa akanishibisha, hali mwenye kiu akanikatia kiu, hali dhalili akanitukuza, hali jahili akanifundisha, hali mmoja akanizidisha, hali sipo akanirudisha, hali mkata akanitajirisha, hali mwenye kutaka msaada akanisaidia, na hali tajiri na hajaninyang’anya, na nikajizuia na yote hayo lakini akanianzisha. Hivyo kila sifa njema na shukurani ni

Yako Ewe Ambaye alifumbia macho kujikwaa kwangu, akaondoa matatizo yangu, akajibu dua yangu, akasitiri aibu yangu, akaghufiri dhambi zangu, akanifikishia ombi langu na akanisaidia juu ya adui yangu. Na kama nitahesabu neema Zako, fadhila Zako na hisani za upaji Wako sintaweza kuzihesabu.

“Ewe Bwana Wangu! Wewe ndiye uliyefadhili, Wewe ndiye uliyeneemesha, Wewe ndiye uliyefanya hisani, Wewe ndiye uliyependezesha, Wewe ndiye uliyependelea, Wewe ndiye uliyekamilisha, Wewe ndiye uliyeruzuku, Wewe ndiye uliyewafikisha, Wewe ndiye uliyetoa, Wewe ndiye uliyetajirisha, Wewe ndiye uliyekinaisha, Wewe ndiye uliyehifadhi, Wewe ndiye uliyetosheleza, Wewe ndiye uliyeongoza, Wewe ndiye uliyekinga, Wewe ndiye uliyesitiri, Wewe ndiye uliyeghufiri, Wewe ndiye uliyepunguza, Wewe ndiye uliyemakinisha, Wewe ndiye uliyetia nguvu, Wewe ndiye uliyesaidia, Wewe ndiye uliyeunga mkono, Wewe ndiye uliyeongeza nguvu, Wewe ndiye uliyenusuru, Wewe ndiye uliyeponya, Wewe ndiye uliyetoa afya njema na Wewe ndiye uliyekirimu. Umetakasika na umetukuka!

“Kila sifa njema ni Yako daima na shukurani ni Yako milele. Kisha mimi Ewe Mungu Wangu naungama dhambi zangu basi nighufirie. Mimi ndiye niliyefanya ubaya, Mimi ndiye niliyekosea, Mimi ndiye niliyekusudia, Mimi ndiye niliyejahili, Mimi ndiye niliyeghafilika, Mimi ndiye niliyesahau, Mimi ndiye niliyetegemea, Mimi ndiye niliyetenda makusudi, Mimi ndiye niliyeahidi, Mimi ndiye niliyekhalifu, Mimi ndiye niliyevunja, Mimi ndiye niliyeungama, Mimi ndiye niliyekiri neema Zako zilizo juu yangu na kwangu na ninazikimbia dhambi zangu basi zighufiri. Ewe Ambaye dhambi za waja Wake hazimdhuru,

Naye si Mwenye kuhitajia utiifu wao, na ni Mwenye kumwafikisha kwa msaada Wake na rehema Zake yule atakayetenda mema miongoni mwao.

“Kila sifa njema ni Yako Mungu Wangu na Bwana Wangu, Mungu Wangu uliniamuru nami nikakuasi, ukanikataza nami nikatenda katazo Lako, hivyo nimekuwa ni mtu nisiye na udhuru nitakaotoa, wala nguvu itakayonisaidia. Basi nitakupokea kwa kitu gani Ewe Bwana Wangu! Je ni kwa masikio yangu au kwa macho yangu au ulimi wangu, au ni kwa mkono wangu au mguu wangu, hivyo vyote si neema Zako zilizopo kwangu na kwa vyote hivyo nimekuasi Ewe Bwana Wangu! Una hoja na njia juu yangu.

“Ewe ambaye umenisitiri dhidi ya mababa na akina mama wasinifokee, na dhidi ya jamaa na ndugu wasiniaibishe, na dhidi ya watawala wasiniadhibu. Na lau wangeyaona Ewe Bwana Wangu yale uliyoyaona toka kwangu basi wasingenivumilia wangenikataa na kunitenga. Basi ni mimi hapa Ewe Mungu Wangu mbele Yako Ewe Bwana Wangu na hali ni mnyenyekevu dhalili, mnyonge duni, sina udhuru nitakaotoa wala nguvu itakayonisaidia, wala hoja nitakayotoa wala atakayesema: sijatenda dhambi wala sijatenda kosa.

“Hakuna upingaji utakaoninufaisha Ewe Bwana Wangu hata nikipinga, itawezekanaje hilo na hali viungo vyangu vyote vinatoa ushahidi juu yangu kwa yale niliyotenda, na nimejua kwa yakini bila shaka kwamba hakika Wewe ni Mwenye kunihoji kuhusu mambo mazito, na kwamba hakika Wewe ni hakimu mwadilifu ambaye hadhulumu, na uadilifu Wako ni wenye kuniangamiza, nami ni mwenye kuukimbia kila uadilifu Wako. Hivyo ikiwa utaniadhibu Ewe Mungu Wangu basi ni kwa sababu ya dhambi zangu baada ya hoja Yako kwangu. Na ikiwa utanisamehe basi ni

kwa sababu ya uvumilivu Wako, fadhila Yako na ukarimu Wako.

“Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa madhalimu. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenyekuomba maghufira. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kupwekesha. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye hofu. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kutetemeka. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kutaraji. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye raghba. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kufanya tahalili. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kuomba. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kufanya tasbihi. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika hakika mimi nilikuwa miongoni mwa wenye kutoa takbira. Hakuna mungu ila Wewe, Umetakasika Mola Wangu Mlezi na Mola Mlezi wa baba zangu waliotangulia.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Huu ni wasifu wangu juu Yako na hali ni mwenye kutukuza, na ikhlasi yangu katika kukutaja Wewe na hali ni mwenye kupwekesha, na kukiri kwangu neema Zako na hali ni mwenye kuzihesabu, ijapokuwa ni mwenye kukiri kwamba hakika mimi sijazihesabu kutokana na wingi wake, utele wake, udhihirikaji wake na kutangulia kwake mpaka leo, kwani bado hujaacha kunifunika kwazo tangu uliponiumba na tangu mwanzo wa umri, kwa kuniepusha na ufakiri,

kuniondolea dhara, kunisababishia wepesi, kuniondolea zito, kuniondolea shida, kuupa afya mwili na kuwa na usalama katika dini. Na lau viumbe Wako wote wa mwanzo na wa mwisho wangenisaidia katika kiwango cha kutaja neema Zako bado nisingeweza na wala wao wasingeweza. Umetakasika na umetukuka kushinda bwana mkarimu, adhimu na mwenye huruma. Neema Zako hazihesabiki na sifa Zako hazifikiwi, na wala neema Zako hazilipwi. Msalie Muhammad na aali Muhammad na timiza juu yetu neema Zako na tupe furaha kwa kukutii Wewe.

“Umetakasika, hakuna mungu ila Wewe. Ewe Mwenyezi Mungu hakika Wewe unamjibu mwenye kudhikika na unaondoa dhiki, unamsaidia mwenye matatizo na unamponya mgonjwa, unamtajirisha fakiri na unamganga aliyevunjika, unamhurumia mdogo na kumsaidia mkubwa, na hakuna msaidizi asiyekuwa Wewe wala mwenye uwezo kuliko Wewe, na Wewe ni Mtukufu Mkuu. Ewe Mwenye kumpa uhuru mfungwa aliye katika pingu! Ewe Mwenye kumruzuku mtoto mdogo! Ewe Kinga ya mwenye hofu mwenye kuomba hifadhi! Ewe Ambaye hana mshirika wala waziri! Msalie Muhammad na aali Muhammad, na nipe jioni hii kile kilicho bora kushinda ulichotoa na kumpatia yeyote kati ya waja Wako miongoni mwa neema unayomgawia, bonasi unayompa tena, balaa unayoondoa, mateso unayoondoa, dua unayoisikia, jema unalolipokea na baya unalosamehe, hakika Wewe ni Mpole Mwenye habari wa yale unayoyataka na ni Muweza wa kila kitu.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika Wewe upo karibu kushinda kila aliyetitwa, Mwepesi kushinda kila aliyejibu, Mkarimu kushinda kila aliyesamehe, Mwingi wa kutoa kushinda kila aliyetoka, na Msikivu kushinda kila

aliyeombwa. Ewe Mwingi wa rehema duniani na akhera na Mwenye kuzirehemu, hakuna muombwa mfano Wako wala mwenye kutarajiwa asiyekuwa Wewe. Nilikuita ukanijibu na nikakuomba ukanipa, nikaja Kwako ukanirehemu na nikakutegemea Wewe ukaniokoa, na nikakimbilia Kwako ukanitosheleza. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad mja Wako na Mtume Wako na Nabii Wako, na aali zake wote wema watakasifu, na tutimizie neema Zako na tufurahishe kwa zawadi Yako, tuandike kuwa ni wenye kukushukuru na ni wenye kutaja neema Zako, amina, amina Ewe Mola Mlezi wa viumbe wote.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ewe Ambaye alimiliki na hatimaye akaweza, akaweza na hatimaye akatawala, akaasiwa na hatimaye akasitiri, akaombwa maghfira na hatimaye akaghufiria. Ewe lengo la wenye kutafuta walio na raghaba na uliye kilele cha matumaini ya wenye kutaraji. Ewe uliyekidhibiti kila kitu kwa elimu na akawajumuisha kwenye huruma, rehema na upole wale wenye kuomba pepo. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika sisi tunaelekea Kwako jioni hii ambayo umeipa sharafu na kuitukuza kupitia Muhammad Nabii Wako, Mtume Wako, chaguo Lako bora kati ya viumbe Wako na mwaminifu juu ya wahyi Wako, mtoa habari njema na mwonyaji, taa itoayo nuru, ambaye umewaneemesha Waislamu na umemfanya rehema kwa walimwengu wote.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad kama anavyostahiki hilo Muhammad kutoka Kwako Ewe Adhimu. Msalie yeye na aali zake wote wateule wema waliotakasika, na tufunike msamaha Wako kwani sauti kwa lugha mbalimbali zimeelekea Kwako kwa kulia. Tuwekee Ewe Mwenyezi Mungu jioni hii fungu toka katika kila heri unayoigawa baina ya waja Wako, nuru

unayoongoza kwayo, rehema unayoieneza, baraka unayoiteremsha, afya unayovisha, na riziki unayoigawa Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu. Ewe Mwenyezi Mungu! Tugeuze wakati huu tuwe wenye kufaulu, wenye kufanikiwa, wachamungu na wenye kubarikiwa. Na wala usituweke miongoni mwa wenye kukata tamaa na wala usitukoseshe rehema Zako, wala usitunyime yale tunayotaraji toka katika fadhila Zako, wala usitufanye wenye kunyimwa rehema Zako, wala wenye kukata tamaa na yale tunayotaraji miongoni mwa zawadi Zako, wala usiturudishe mikono mitupu na wala tusifukuzwe toka mlangoni Kwako.

“Ewe Mkarimu kushinda wakarimu wote na Mfadhili kushinda wafadhili wote, tumegeukia Kwako na hali ni wenye yakini, na ni wenye kuizuru na kuiendea Nyumba Yako Tukufu, basi tusaidie kutekeleza ibada zetu, tukamilishie Hijja yetu na tusamehe na utupe afya njema, kwani tumenyoosha Kwako mikono yetu nayo ina alama ya udhalili wa kuungama. Ewe Mwenyezi Mungu! Tupe jioni hii yale tuliyokuomba na tutosheleze yale tuliyokuomba ututosheleze, kwani hatuna wa kututosheleza asiyekuwa Wewe na wala hatuna Mola Mlezi asiyekuwa Wewe, hukumu Yako ni yenye kufanya kazi kwetu, elimu Yako ni yenye kutuzunguka, majaaliwa Yako ni adilifu kwetu, basi tukidhie heri na tujaalie miongoni mwa watu wa heri. Ewe Mwenyezi Mungu! Tujazie kwa ukarimu Wako malipo makubwa, dafina ya thamani na wepesi wa kudumu, tughufirie dhambi zetu zote na wala usituhilikishe pamoja na wenye kuhiliki, wala usituondolee huruma Yako na rehema Yako Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Tujaalie katika wakati huu

miongoni mwa aliyekuomba Nawe ukampa, akakushukuru Nawe ukamwongezea, akakimbilia Kwako Nawe ukampokea, na akajitoa katika dhambi zake zote kwa kukimbilia Kwako Nawe ukamghufiria, Ewe Mwenye utukufu na ukarimu. Ewe Mwenyezi Mungu! Tuwafikishe, tuongoze njia na pokea maombi yetu, Ewe uliye bora kushinda kila aliyeombwa na Ewe aliye Mrehemevu kushinda kila aliyeombwa rehema. Ewe Ambaye haufichiki Kwake mpepeso wa macho wala mtupo wa macho, wala yale yaliyotulia mafichoni wala yale yaliyokusanywa na dhamira za nyoyo, yote hayo yamehesabiwa na elimu Yako na yamefikwa na uvumilivu Wako. Umetakasika na umeepukana na hayo wayasemayo kwa uepukano mkubwa. Zinakutukuza Wewe mbingu saba na ardhi na vilivyomo ndani yake, na hakuna chochote isipokuwa kinakusabihi kwa sifa Zako njema.

“Una kila sifa njema, utukufu na uadhama wa juu, Ewe Mwenye utukufu na ukarimu, fadhila na uneemeshaji na neema kubwa, na Wewe ni Mkarimu Mfadhili, Mpole, Mwenye huruma. Ewe Mwenyezi Mungu! Nipanulie riziki Yako ya halali, nipe afya katika mwili wangu na dini yangu, niondolee hofu na ikomboe shingo yangu na moto. Ewe Mwenyezi Mungu! Usifanyie hila na wala usinivute kidogo kidogo na wala usinidanganye, na niondolee shari za mafasiki wa kijini na wa kibinadamu.

“Ewe Msikivu kushinda wote wenye kusikia! Ewe Mwenye kuona kushinda wote wenye kuona! Ewe Mwepesi kushinda wote wenye kuhesabu! Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu! Msalie Muhammad na aali Muhammad mabwana wema. Na ninakuomba Ewe Mwenyezi Mungu haja yangu ambayo iwapo utanipa hayatonidhuru yale uliyoninyima, na iwapo

utaninyima hayatoninufaisha yale uliyonipa, nakuomba ukombozi wa shingo yangu dhidi ya moto, hakuna mungu ila Wewe, peke Yako huna mshirika. Ufalme ni Wako na kila sifa njema ni Yako na Wewe ni Muweza wa kila kitu. Ewe Mola Mlezi! Ewe Mola Mlezi! Ewe Mola Mlezi!

“Mungu Wangu mimi ni fakiri katika utajiri wangu ni vipi nisiwe fakiri katika ufakiri wangu! Mungu Wangu mimi ni jahili katika elimu yangu vipi nisiwe jahili katika ujahili wangu! Mungu Wangu hakika kupishana kwa tadbiri Yako na wepesi wa kuzama makadara Yako vimewazuia waja Wako wenye kukujua kutegemea kupewa na kukata tamaa na Wewe wakati wa balaa. Mungu Wangu kwangu yanatoka yanayolingana na uduni wangu na Kwako yanatoka yanayolingana na ukarimu Wako. Mungu Wangu umejisifu kwa upole na huruma kwangu kabla ya kuwepo udhaifu wangu, je sasa waninyima hivyo viwili (upole na huruma) baada ya kuwepo udhaifu wangu? Mungu Wangu iwapo mema yatadhihiri kutoka kwangu basi ni kwa fadhila Zako na una neema juu yangu, na iwapo mabaya yatadhihiri toka kwangu basi ni kwa uadilifu Wako na una hoja juu yangu.

“Mungu Wangu, vipi unaniacha nijitegemee na hali Wewe umechukua dhamana yangu, na ni vipi nidhulumiwe na hali Wewe ndiye Mwenye kuninusuru, au vipi nisifanikiwe na hali Wewe ndiye mwenye kunikirimu. Ni mimi hapa natawassali Kwako kupitia uhitaji wangu Kwako, na ni vipi nitawassali Kwako kupitia kilicho muhali kufika Kwako, au ni vipi nilalamike Kwako hali yangu na hali yenyewe haifichikani Kwako, au vipi nifafanue kauli yangu na hali yenyewe iko wazi Kwako, au vipi ufelishe matumaini yangu na hali yenyewe yamefika Kwako, au vipi hali zangu zisiwe nzuri na hali zimesimama kupitia Kwako. Mungu

Wangu, ni Mpole kwangu uliyoje pamoja na ujinga wangu mkubwa!

“Ni Mwenye rehema kwangu uliyoje pamoja na ubaya wa vitendo vyangu. Mungu Wangu, ni uliye karibu kwangu kiasi gani nami niko mbali na Wewe kiasi gani! Ni Mwenye huruma kwangu uliyoje basi ni kitu gani kitakachonizuia Nawe. Mungu Wangu, nimejua kupitia tofauti ya athari na mihamo ya aina mbalimbali kwamba unachokitaka kutoka kwangu ni kujitambulisha kwangu katika kila kitu mpaka nisikose kukujua katika kila kitu. Mungu Wangu, kila uduni wangu unaponiziba mdomo basi ukaribu Wako hunitamkisha, na kila sifa zangu zinaponikatisha tamaa neema Zako hunitamanisha. Mungu Wangu, yule ambaye mazuri yake ni mabaya ni vipi mabaya yake yasiwe mabaya, na yule ambaye ukweli wake ni madai vipi madai yake yasiwe madai. Mungu Wangu, hukumu Yako ni yenye kufanya kazi na utashi Wako ni wenye kutiisha, havijamwachia mwenye la kusema chochote cha kusema wala mwenye hali yoyote.

“Mungu Wangu, ni twaa ngapi nimezijenga na hali ngapi nimeziimarisha lakini uadilifu Wako umebomoa utegemezi wangu kwazo bali fadhila Zako zimeninyanyua toka kwenye mbomoko wake. Mungu Wangu, hakika Wewe unajua kwamba ijapokuwa utiifu wangu haujadumisha kitendo yakini lakini mapenzi na azma vimedumu. Mungu Wangu, vipi nitaazimia na hali Wewe ni Kahari, na ni vipi nisiazimie na hali Wewe ni mwamrishaji. Mungu Wangu, kutaradadi kwangu katika athari kunawajibisha umbali wa eneo la kuzuru basi nikusanye Kwako kupitia utumishi utakaonifikisha Kwako. Vipii Wewe huthibitishwa kupitia kile ambacho uwepo wake unakuhitajia Wewe, hivi kisichokuwa Wewe kina mdhihiriko usiokuwa nao Wewe

hata ipelekee chenyewe kukudhihirisha Wewe! Kwani ni lini ulijificha hata uhitaji dalili itakayokuthibitisha Wewe, na ni lini ulijitenga mbali mpaka athari ziwe ndizo zinazofikisha Kwako. Limepofuka jicho lisilokuona kwamba ni mwenye kulifuatilia, na imepata hasara bishara ya mja ambaye hajakuwekea fungu la mapenzi Yako.

“Mungu Wangu, umeamuru kurejea kwenye athari basi nirejeshe Kwako kwa vazi la nuru na uongofu wa ujuzi, mpaka nirejee Kwako toka kwenye athari kama nilivyoingia Kwako toka humo, na hali ni mwenye kuhifadhiwa nisizione na ni mwenye hima ya juu isiyozitegemea, hakika Wewe ni Muweza wa kila kitu. Mungu Wangu, huu ni udhalili wangu uliyo dhahiri mbele Yako na hii ni hali yangu haifichiki Kwako, kutoka Kwako naomba kufika Kwako na kupitia Kwako nakuthibitisha Wewe basi niongoze kwa nuru Yako nifike Kwako, na nisimamisha mbele Yako kwa utumwa wa kweli. Mungu Wangu, nielimisha toka katika elimu Yako iliyohifadhiwa na nikinge kwa sitara Yako iliyokingwa. Mungu Wangu, nipe uhakika kupitia uhakika wa watu wa karibu na nipitisha mapito ya watu wenye mvuto. Mungu Wangu, nitosheleze kwa tadbiri Yako kwangu dhidi ya tadbiri yangu na kwa chaguo Lako dhidi ya chaguo langu, na nisimamisha juu ya vituo vya dharura. Mungu Wangu, nitoe kwenye udhalili wa nafsi yangu, nitakase na shaka yangu na shiriki yangu kabla ya kuingia (mazamio yangu)kaburini kwangu.

“Nataka msaada Kwako basi nisaidie, natawakali Kwako basi usiniache mwenyewe, Wewe tu nakuomba basi usinirudishe mikono mitupu, natamani fadhila Zako basi usininyime, najinasibisha na heshima Yako basi usinitenge na ninasimama mlangoni Kwako basi usinifukuze. Mungu

Wangu, ridhaa Yako imeepukana na sababu toka Kwako vipi sasa itakuwa na sababu toka kwangu! Mungu Wangu, Wewe kwa asili Yako hauhitaji manufaa yafike Kwako toka Kwako vipi sasa usiwe usiyenihitajia mimi! Mungu Wangu, hakika majaliwa na makadara yananitia tamaa na hakika hawaa kwa kamba za matamano imeniteka basi kuwa mwenye kuninusuru mpaka uninusuru na unifumbue macho, na nitosheleze kwa fadhila Zako mpaka nitosheke Nawe dhidi ya utafutaji wangu.

“Wewe Ndiye uliyeangaza nuru ndani ya nyoyo za mawalii Wako mpaka wakakujua na wakakupwekesha. Na Wewe Ndiye uliyewatoa wengine ndani ya nyoyo za vipenzi Vyako mpaka wakawa hawajampenda asiyekuwa Wewe na wala hawajakimbilia kwa mwingine asiyekuwa Wewe. Wewe Ndiye Mwenye kuwaliwaza pale walimwengu walipowatia woga. Wewe Ndiye uliyewaongoza pale dalili zilipowabainikia. Amepata nini aliyekukosa na amekosa nini aliyekupata, bila shaka amefeli yule aliyeridhia mbadala asiyekuwa Wewe, na bila shaka amepata hasara aliyejitenga Nawe na hali ni mwenye kugeuka. Vipi atarajiwe asiyekuwa Wewe na hali Wewe hukukata hisani, na vipi itafutwe toka kwa mwingine asiyekuwa Wewe na hali hukubadili ada ya kufanya hisani.

“Ewe Ambaye amewaonjesha vipenzi Vyake utamu wa maliwazo nao wakasimama mbele Yake na hali ni wenye kuomba dua. Ewe Ambaye amewavisha mawalii Wake mavazi ya haiba Yake nao wakasimama mbele Yake na hali ni wenye kuomba maghfira. Wewe ni Mwenye Kukumbuka kabla ya wakumbukaji na Wewe ni Mwenye kuonyesha hisani kabla ya mwelekeo wa wenye kuabudu. Wewe ni Mkarimu wa kutoa kabla ya ombi la waombaji na Wewe ni Mpaji kisha ni miongoni mwa wakopaji wa yale

uliyotupa. Mungu Wangu nitafute kwa rehema Zako mpaka nifike Kwako, na nivute kwa neema Yako mpaka nikuelekee Wewe. Mungu Wangu, hakika matarajio yangu Kwako hayakatiki hata kama nikikuasi, kama ambavyo hofu yangu hainitengi hata kama nikikutii, Na bila shaka malimwengu yamenisukuma kuja Kwako na kujua kwangu ukarimu Wako kumenifikisha Kwako.

“Mungu Wangu, vipi nifeli na hali Wewe ndio matumaini yangu, au vipi nidhalilishwe na hali mategemeo yangu ni juu Yako. Mungu Wangu, vipi naomba utukufu na hali umeniimarisha katika udhalili, au vipi nisiombe utukufu na hali umeninasibisha Kwako. Mungu Wangu, vipi nisifakirike na hali Wewe ndiye uliyenisimamisha ndani ya mafakiri, au vipi nafakirika na hali Wewe ndiye uliyenitosheleza kwa ukarimu Wako na Wewe Ndiye Ambaye hakuna mungu mwingine asiyekuwa Wewe. Umejitalulisha kwenye kila kitu hivyo hakuna chochote kisichokujua, na Wewe Ndiye uliyejitambulisha kwangu katika kila kitu, basi nikakuona Mwenye kudhihirika katika kila kitu na Wewe ni dhahiri kwenye kila kitu.

“Ewe Ambaye amejitegemea kwa rehema Zake basi Arshi ikawa ghaibu katika dhati Yake, umefuta athari kwa athari na umewafuta wasiokuwa Wewe kwa vinavyozizunguka falaki za nuru. Ewe Ambaye amejificha katika mahema ya Arshi Yake macho yasimdiriki. Ewe Ambaye amejidhihirisha kwa uzuri Wake wote na hatimaye adhama Yake ikatimia toka kwenye kujitegemea, vipi ufichike na hali Wewe ni dhahiri, au vipi usiwepo na hali Wewe ni mfuatiliaji uliyopo, hakika Wewe ni Mwenye uwezo juu ya kila kitu, na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu peke Yake.”

Sema mwishoni mwa mchana wa siku ya Arafa:

يَا رَبِّ إِنَّ ذُنُوبِي لَا تَضُرُّكَ، وَإِنَّ مَغْفِرَتَكَ لِي لَا تَنْقُصُكَ، فَأَعْطِنِي
مَا لَا يَنْقُصُكَ، وَأَغْفِرْ لِي مَا لَا يَضُرُّكَ

“Ewe Mola Mlezi! Hakika dhambi zangu hazikudhuru, na hakika maghfira Yako kwangu hayakupunguzii chochote, basi nipe yale yasiyokupunguzia chochote na nighufirie yale yasiyokudhuru chochote.”

Pia sema:

اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْ نِي خَيْرَ مَا عِنْدَكَ لِشَرِّ مَا عِنْدِي فَإِنَّ أَنْتَ لَمْ
تَرَحُّبْنِي بِتَعَبِي وَنَصَبِي فَلَا تَحْرِمْ نِي أَجْرَ الْبُصَابِ عَلَى مُصِيبَتِهِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Usininyime heri iliyo Kwako kwa sababu ya shari iliyoko kwangu, kwani ikiwa Wewe hujanirehemu kwa mchoko wangu na taabu zangu basi usininyime malipo ya msiba ya aliyepatwa na msiba.”

Na kwa mujibu wa riwaya ya Sayyid Ibnu Tawus ni mustahabu itakapokaribia kuzama jua la siku ya Arafa kusoma dua Asharati.

Ziyaratul-Jami'a:

Na katika siku hii soma Ziyaratul-Jami'a ya tatu, nayo ni:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا خَيْرَةَ اللَّهِ مِنْ خَلْقِهِ وَأَمِينَهُ عَلَى وَحْيِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا مَوْلَايَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ، أَنْتَ حُجَّةُ
اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَبَابُ عَلَيْهِ وَوَصِيُّ نَبِيِّهِ وَالْخَلِيفَةُ مِنْ بَعْدِهِ فِي
أُمَّتِهِ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً غَضَبْتِكَ حَقًّا وَقَعَدَتْ مَقْعَدَكَ، أَنَا بَرِيٌّ
مِنْهُمْ وَمِنْ شِيعَتِهِمْ إِلَيْكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ الْبُتُولِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَيْنَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
رَسُولِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَيْهِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا أُمَّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ،

لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً غَضَبْتِكَ حَقًّا وَمَنْعَتْكَ مَا جَعَلَهُ اللَّهُ لِكَ حَلَالًا،
أَنَا بَرِيٌّ إِلَيْكَ مِنْهُمْ وَمِنْ شِيعَتِهِمْ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا

أَبَا مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الرَّضِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً
قَتَلَتْكَ وَبَايَعَتْ فِي أَمْرِكَ وَشَايَعَتْ أَنَا بَرِيءٌ إِلَيْكَ مِنْهُمْ وَمِنْ
شِيَعَتِهِمْ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ
عَلِيٍّ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى أَبِيكَ وَجَدِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً اسْتَحَلَّتْ دَمَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً
قَتَلَتْكَ وَاسْتَبَاخَتْ حَرِيمَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أَشْيَاعَهُمْ وَاتَّبَاعَهُمْ،
وَلَعَنَ اللَّهُ الْمُهَيِّدِينَ لَهُمْ بِالتَّنْكِينِ مِنْ قِتَابِكُمْ، أَنَا بَرِيءٌ إِلَى اللَّهِ
وَإِلَيْكَ مِنْهُمْ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ عَلِيِّ بْنِ
الْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا الْحَسَنِ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
مَوْلَايَ يَا أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا

أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا
 مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ
 مُحَمَّدَ بْنَ الْحَسَنِ صَاحِبَ الزَّمَانِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى
 عِتْرَتِكَ الطَّاهِرَةِ الطَّيِّبَةِ، يَا مَوْلَايَ كُونُوا شُفَعَائِي فِي حَطِّ وَزُرَي
 وَخَطَايَايَ، آمَنْتُ بِاللَّهِ وَبِهَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ، وَأَتَوَالِي آخِرَكُمْ بِهَا
 أَتَوَالِي أَوْلَكُمْ، وَبَرَّرْتُ مِنَ الْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَاللَّاتِ وَالْعُزَّى، يَا
 مَوْلَايَ أَنَا سِلْمٌ لِبَنِّ سَالِمِكُمْ، وَحَرْبٌ لِبَنِّ حَارِبِكُمْ، وَعَدُوٌّ لِبَنِّ
 عَادِكُمْ، وَوَلِيٌّ لِبَنِّ وَالِائِكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَعَنَ اللَّهُ ظَالِمِيكُمْ
 وَغَاصِبِيكُمْ، وَلَعَنَ اللَّهُ أَشْيَاعَهُمْ وَأَتْبَاعَهُمْ وَأَهْلَ مَذْهَبِهِمْ،
 وَأَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ مِنْهُمْ.

“Amani iwe juu yako ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu!
 Amani iwe juu yako ewe Nabii wa Mwenyezi Mungu!
 Amani iwe juu yako ewe chaguo bora la Mwenyezi Mungu
 kati ya viumbe Wake na ewe mwaminifu wa wahyi Wake.
 Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu kiongozi wa
 waumini! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu! Wewe
 ndiye hoja wa Mwenyezi Mungu juu ya viumbe Wake,
 mlango wa elimu Yake, Wasii wa Nabii Wake na khalifa

wake kwa umma wake baada yake. Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokupora haki yako na ukakaa nafasi yako, mimi ni mwenye kujitenga nao wao na wafuasi wao kwa kujielekeza kwako.

“Amani iwe juu yako Fatima al-Batul! Amani iwe juu yako ewe pambo la wanawake wa ulimwenguni! Amani iwe juu yako ewe binti ya Mtume wa Mola Mlezi wa viumbe wote! Sala ya Mwenyezi Mungu iwe juu yako na juu yake. Amani iwe juu yako ewe mama wa Hasan na Husein! Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokupora haki yako na ukakuzuia yale aliyoyafanya Mwenyezi Mungu halali kwako, mimi ni mwenye kujitenga nao wao na wafuasi wao kwa kujielekeza kwako. Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Muhammad Hasan az-Zakiyyu! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokuwa na ukatoa kiapo katika jambo lako na ukaandamana, mimi ni mwenye kujitenga nao wao na wafuasi wao kwa kujielekeza kwako.

“Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Abdillah Husain bin Ali! Sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yako na juu ya baba yako na babu yako Muhammad (s.a.w.w.), Mwenyezi Mungu aulaani umma uliohalalisha damu yako, na Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokuuwa na ukavunja utukufu wako, na Mwenyezi Mungu awalaani wafuasi wao na wapambe wao, na Mwenyezi Mungu awalaani wale waliowaandalia mazingira kwa kuwapa nafasi ya kuwauweni nyinyi, mimi ni mwenye kujitenga nao kwa kujielekeza kwa Mwenyezi Mungu na kwako.

“Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Muhammad Ali bin Husein! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Ja’far Muhammad bin Ali! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Abdillah Ja’far

bin Muhammad! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Hasan Musa bin Ja'far! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Hasan Ali bin Musa! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Ja'far Muhammad bin Ali! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Hasan Ali bin Muhammad! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Muhammad Hasan bin Ali! Amani iwe juu yako Ewe Bwana Wangu ewe Abu Qasim Muhammad bin Hasan Imam wa zama hizi! Sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yako na juu ya kizazi chako chema kitakasifu.

“Enyi mabwana zangu kuweni waombezi wangu katika kufuta mzigo wangu na makosa yangu. Nimemwamini Mwenyezi Mungu na yale yaliyoteremshwa kwenu. Namtawalisha wa mwisho wenu kama ninavyomtawalisha wa kwanza wenu. Na nimejitenga na sanamu na shetani, Lata na Uzza. Enyi mabwana zangu mimi ni mwenye amani na yule mwenye amani nanyi, na ni mwenye vita na yule mwenye vita nanyi, na ni adui wa yule mwenye uadui nanyi na ni mwenye mapenzi na yule mwenye mapenzi nanyi, mpaka Siku ya Kiyama. Mwenyezi Mungu awalaani waliokudhulumuni nyinyi na wakawaporeni nyinyi, na Mwenyezi Mungu awalaani wafuasi wao na wapambe wao na watu wa madhehebu yao, na ninajitenga nao kwa kujielekeza kwa Mwenyezi Mungu na kwenu nyinyi.”

Fadhila za kumzuru Husain (a.s.):

Miongoni mwa amali zilizopatikana katika siku hii ni kumzuru Husain (a.s.), nayo inalingana na Hijja elfu moja na Umra elfu moja na Jihadi mara elfu moja, bali ni zaidi ya hapo. Tambua kwamba kumzuru Husein na hali ukiwa mbali na Karbala kuna fadhila nyingi.

Ziyara ya Husein siku ya Arafa:

Ukitaka kumzuru Husein katika siku hii oga maji ya mto Furati kama yawezekana, na vaa nguo safi kushinda zote ulizonazo, ukifika kwenye uzio toa takbira na useme:

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيراً وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلاً،
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا
اللَّهُ، لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ، السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَى
فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ
وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ
بْنِ عَلِيٍّ،

السَّلَامُ عَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ،
السَّلَامُ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ،
السَّلَامُ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ،

أَسْلَامُ عَلَى الْخَلْفِ الصَّالِحِ الْمُنْتَظَرِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ
 اللَّهِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ
 أُمَّتِكَ الْهُوَالَى لَوْلِيكَ الْبُعَادَى لِعَدْوِكَ اسْتَجَارَ بِشَهَدِكَ
 وَتَقَرَّبَ إِلَى اللَّهِ بِقَصْدِكَ، أَلْحَدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانِي لِرِوَايَتِكَ
 وَخَصَّنِي بِزِيَارَتِكَ وَسَهَّلَ لِي قَصْدَكَ.

“Mwenyezi Mungu Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mkuu sana, sifa njema za Mwenyezi Mungu ni nyingi na utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu asubuhi na jioni. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye aliyetuongoza kufikia haya wala hatukuwa wenye kuongoka kama Mwenyezi Mungu hakutuongoza. Bila shaka Mitume wa Mola Wetu Mlezi wametujia na haki. Amani iwe juu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.)! Amani iwe juu ya kiongozi wa waumini! Amani iwe juu ya Fatima Zahra bibi mbora wa wanawake wa ulimwengu wote! Amani iwe juu ya Hasan na Husein! Amani iwe juu ya Ali bin Husein! Amani iwe juu ya Muhammad bin Ali! Amani iwe juu ya Ja’far bin Muhammad! Amani iwe juu ya Musa bin Ja’far! Amani iwe juu ya Ali bin Musa! Amani iwe juu ya Muhammad bin Ali! Amani iwe juu ya Ali bin Muhammad! Amani iwe juu ya Hasan bin Ali! Amani iwe juu ya wa mwisho mwema mwenye kungojewa!

“Amani iwe juu yako ewe Abu Abdillah! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Mtume wa Mwenyezi Mungu! Mtumwa wako wa kiume na mwana wa mtumwa wako wa

kiume na mwana wa mtumwa wako wa kike mwenye kumpenda mwenye kukupenda, mwenye uadui na yule na adui yako, ameomba hifadhi kwenye kaburi lako na amejikurubisha kwa Mwenyezi Mungu kwa kukukusudia wewe. Kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu aliyeniongoza kukupenda wewe, na akanihusisha na kukuzuru wewe na akanirahisishia kukukusudia wewe.”

Kisha ingia ndani ya uzio na simama upande wa kichwani na useme:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ
نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ
عِيسَى رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
وَارِثَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَلِيِّ
الْهَرْتَضِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بَنَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ

وَالْوَتْرَ الْمُتَوَرَّ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقْبَتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ،
 وَأَمَرْتَ بِالْبَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْبُنْكَرِ، وَأَطَعْتَ اللَّهَ حَتَّى آتَاكَ
 الْيَقِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلْتِكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً ظَلَمْتِكَ، وَلَعَنَ
 اللَّهُ أُمَّةً سَبَعَتْ بِذَلِكَ فَرَضَيْتَ بِهِ، يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ
 أَشْهَدُ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَنْبِيََاءَهُ وَرُسُلَهُ أَنِّي بِكُمْ مُؤْمِنٌ
 وَبِإِيَابِكُمْ، مُوقِنٌ بِشَأْنِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلِي وَمُنْقَلَبِي إِلَى
 رَبِّي، فَصَلَّوْا اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى أَرْوَاحِكُمْ وَعَلَى أَجْسَادِكُمْ وَعَلَى
 شَاهِدِكُمْ وَعَلَى غَائِبِكُمْ وَظَاهِرِكُمْ وَبَاطِنِكُمْ، أَسْلَامٌ عَلَيْكَ يَا
 بَنَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَابْنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَابْنَ إِمَامِ الْمُتَّقِينَ
 وَابْنَ قَائِدِ الْغُرَّالِ مُحَجِّدِينَ إِلَى جَنَّاتِ النَّعِيمِ،

وَكَيْفَ لَا تَكُونُ كَذَلِكَ وَأَنْتَ بَابُ الْهُدَى وَإِمَامُ التَّقَى وَالْعُرْوَةُ
 الْوُثْقَى وَالْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَخَامِسُ أَصْحَابِ الْكِسَاءِ
 غَدَّتْكَ يَدُ الرَّحْمَةِ، وَرَضَعْتَ مِنْ ثَدْيِ الْإِيْمَانِ، وَرُبِّيتَ فِي حِجْرِ

الْإِسْلَامِ، فَالنَّفْسُ غَيْرُ رَاضِيَةٍ بِفِرَاقِكَ وَلَا شَاكَّةٌ فِي حَيَاتِكَ
 صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ وَأَبْنَائِكَ، أَسْلَامٌ عَلَيْكَ يَا
 صَرِيحَ الْعَبْرَةِ السَّاكِبَةِ، وَقَرِينَ الْمُصِيبَةِ الرَّائِبَةِ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً
 اسْتَحَلَّتْ مِنْكَ الْمَحَارِمَ وَاتْتَهَكَتْ فِيكَ حُرْمَةَ الْإِسْلَامِ،
 فَقَتَلَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ مَقْهُورًا، وَأَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَآلِهِ بِكَ مَوْتُورًا، وَأَصْبَحَ كِتَابُ اللَّهِ بِفَقْدِكَ مَهْجُورًا،
 أَسْلَامٌ عَلَيْكَ وَعَلَى جَدِّكَ وَأَبِيكَ وَأُمِّكَ وَأَخِيكَ وَعَلَى الْأَيْمَةِ
 مِنْ بَنِيكَ، وَعَلَى الْمُسْتَشْهِدِينَ مَعَكَ وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْحَافِينَ
 بِقَبْرِكَ وَالشَّاهِدِينَ لِزُورِكَ الْمُؤْمِنِينَ بِالْقَبُولِ عَلَى دُعَاءِ
 شَيْعَتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ،
 لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ وَجَلَّتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ أَهْلِ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً أَسْرَجَتْ وَالْجَبْتُ وَتَهَيَّأَتْ

لِقِتَالِكَ، يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ قَصَدْتُ حَرَمَكَ وَآتَيْتُ
 مَشْهَدَكَ أَسْأَلُ اللَّهَ بِالشَّانِ الَّذِي لَكَ عِنْدَهُ وَبِالْمَحَلِّ الَّذِي
 لَكَ لَدَيْهِ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ يَجْعَلَ لِي مَعَكُمْ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بَيْنَهُ وَجُودَةً وَكَرَمَهُ

“Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Adam mteule wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Nuh Nabii wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Ibrahim khalili wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Musa msemesha wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Isa roho wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa Muhammad kipenzi cha Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mrithi wa jemedari wa waumini! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Muhammad Al-Mustafa! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Ali Al-Murtadha! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Fatima Az-Zahraa! Amani iwe juu yako ewe mwana wa Khadija Al-Kubra!

“Amani iwe juu yako ewe mpiganaji wa Mwenyezi Mungu na mwana wa mpiganaji Wake! Na witiri wenye kuendelea. Nakiri kuwa hakika wewe umesimamisha Swala na umetoa Zaka, umeamrisha mema na kukataza mabaya, na umemtii Mwenyezi Mungu na Mtume Wake mpaka yakini ilipokufika. Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokuua, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokudhulumu, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliosikia hayo kisha

ukayaridhia.

“Ewe Bwana Wangu! Ewe Abu Abdillah! Namshuhudisha Mwenyezi Mungu na Malaika Wake, Manabii Wake na Mitume Wake, kuwa hakika mimi ni mwenye kuwaamini nyinyi, na ni mwenye yakini na kurudi kwenu, sheria za dini yangu, na matokeo ya matendo yangu, na kwamba marudio yangu ni kwa Mola Wangu Mlezi. Basi sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yenu, na juu ya roho zenu, miili yenu, na viwiliwili vyenu, juu ya anayeonekana na asiyeonekana, aliye dhahiri na asiye dhahiri.

“Amani iwe juu yako ewe mwana wa mwisho wa Manabii, ewe mwana wa bwana wa Mawasii, ewe mwana wa Imam wa wachamungu, ewe mwana wa kiongozi wa kundi la wahamiaji kwenye pepo zenye neema nyingi. Na vipi isiwe hivyo na hali wewe ndio mlango wa pepo na Imamu wa uchamungu, shikio imara, hoja juu ya watu wa dunia na wa tano kati ya watu wa kishamia. Umelishwa na mkono wa rehema na umenyonyeshwa toka katika chuchu za imani na umelelewa juu ya mapaja ya Uislamu. Hivyo nafsi haziridhii kukuacha na wala hazina shaka na uhai wako, sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yako na juu ya baba zako na wanao.

“Amani iwe juu yako ewe mliliwa wa machozi yenye kudondoka na mwenzu wa msiba wenye kuongezeka! Mwenyezi Mungu aulaani umma uliohalalisha uvunjaji wa heshima kwako na ukavunja kwako heshima ya Uislamu, basi ukauawa kwa kuonewa ewe ambaye sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yako, Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) akawa witiri kupitia kwako, na Kitabu cha Mwenyezi Mungu kikawa chenye kuhamwa kupitia Kwako. Amani iwe juu yako na juu ya babu yako, baba yako, mama yako, kaka yako na maimamu toka katika

wanawako, na juu ya wale waliokufa kishahidi pamoja nawe, na juu ya Malaika waliolizunguka kaburi lako na wenye kuwashuhudia wale waumini wenye kukuzuru wewe kwa kupokea dua za wafuasi wako.

“Amani iwe juu yako na pia rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake, kwa haki ya baba yangu, yako na ya mama yangu ewe mwana wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, kwa haki ya baba yangu, yako na ya mama yangu ewe Abu Abdillah, bila shaka umekuwa adhimu msiba na umedhihirika msiba wako juu yetu na juu ya watu wote wa mbinguni na ardhini. Basi Mwenyezi Mungu aulaani umma uliowasha moto, ukarusha moto na ukajiandaa kukuwa. Ewe Bwana Wangu ewe Abu Abdillah! Nimekusudia eneo lako tukufu na nimekuja kwenye kaburi lako namuomba Mwenyezi Mungu kupitia hadhi uliyonayo Kwake na kupitia nafasi yako uliyonayo Kwake, amswalie Muhammad na aali Muhammad, na aniweke pamoja nanyi duniani na Akhera, kwa hisani Yake, ukarimu Wake na fadhila Yake.”

Kisha libusu kaburi na uswali hapo upande wa kichwani rakaa mbili kwa kusoma sura yoyote uipendayo. Ukimaliza kusali sema:

اللَّهُمَّ إِنِّي صَلَّيْتُ وَرَكَعْتُ وَسَجَدْتُ لَكَ وَحَدَاكَ لَا شَرِيكَ لَكَ،
لِإِنَّ الصَّلَاةَ وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ لِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَبْلِغْهُمْ عَنِّي

أَفْضَلَ التَّحِيَّةِ وَالسَّلَامِ، وَارْدُدْ عَلَيَّ مِنْهُمْ التَّحِيَّةَ وَالسَّلَامَ،

اللَّهُمَّ وَهَاتَانِ الرَّكْعَتَانِ هَدِيَّةٌ مِنِّي إِلَى مَوْلَايَ وَسَيِّدِي وَإِمَامِي

الْحُسَيْنِ ابْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ

مُحَمَّدٍ وَتَقَبَّلْ ذَلِكَ مِنِّي، وَاجْزِنِي عَلَى ذَلِكَ أَفْضَلَ أَمَلِي

وَرَجَائِي فِيكَ وَفِي وَلِيِّكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimesali, nimerukuu na nimesujudu kwa ajili Yako Wewe peke Yako usiye na mshirika, kwa sababu Sala, rukuu na sijda havipasi kutekelezwa ila kwa ajili Yako, kwa sababu Wewe ndiye Allah Ambaye hakuna mungu ila Wewe. Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na wafikishie maamkizi bora mno na salamu kutoka kwangu, na nirudishie kutoka kwao maamkizi na salamu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hizi rakaa mbili ni zawadi kutoka kwangu kwenda kwa kiongozi wangu na bwana wangu na Imamu wangu Husain bin Ali (a.s.). Ewe Mwenyezi Mungu! Msalie Muhammad na aali Muhammad na zipokee toka kwangu, na unipe malipo juu yake kwa kiwango bora cha matumaini yangu na matarajio yangu Kwako na kwa Walii Wako, Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Kisha kuwa kwenye miguu ya Husein na hapo mzuru Ali bin Husein (a.s.), kichwa chake kipo kwenye miguu ya Abu Abdillah (a.s.), sema:

أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ نَبِيِّ اللَّهِ،
 أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ
 الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ ابْنُ الشَّهِيدِ،
 أَسْلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومُ ابْنُ الْمَظْلُومِ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً
 قَتَلَتْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً ظَلَمَتْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً سَبَعَتْ بِدَلِيلِكَ
 فَرَضِيَتْ بِهِ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ، أَسْلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ
 وَابْنَ وَلِيِّهِ، لَقَدْ عَظَمْتَ الْبُصْبِيَّةَ وَجَلَّتِ الرَّزِيَّةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى
 جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكَ وَأَبْرَأَ إِلَى اللَّهِ وَالْيَكِّ
 مِنْهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

“Amani iwe juu yako ewe mwana wa Mtume wa
 Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe mwana wa
 Nabii wa Mwenyezi Mungu! Amani iwe juu yako ewe
 mwana wa jemedari wa waumini! Amani iwe juu yako ewe
 mwana wa Husein shahidi! Amani iwe juu yako ewe
 shahidi na mwana wa shahidi! Amani iwe juu yako ewe
 uliyedhulumiwa mwana wa aliyedhulumiwa! Mwenyezi
 Mungu aulaani umma uliokuua, Mwenyezi Mungu aulaani
 umma uliokudhulumu, Mwenyezi Mungu aulaani umma
 uliosikia hayo kisha ukayaridhia. Amani iwe juu yako Ewe
 Bwana Wangu! Amani iwe juu yako ewe Walii wa

Mwenyezi Mungu na mwana wa Walii Wake! Bila shaka umekuwa adhimu msiba na umedhihirika msiba wako juu yetu na juu ya waumini. Basi Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokuua, na ninajitenga nao duniani na Akhera kwa kujielekeza kwa Mwenyezi Mungu na kwako.”

Kisha waelekee wahanga na uwazuru, sema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ وَأَحِبَّاءَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَصْفِيَاءَ
 اللَّهِ وَأَوْدَاءَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ دِينِ اللَّهِ وَأَنْصَارَ نَبِيِّهِ
 وَأَنْصَارَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْصَارَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْوَلِيِّ النَّاصِحِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْبَطْلُومِ
 صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، يَا أَبَى أَنْتُمْ وَأُمِّي طِبْتُمْ وَطَابَتْ
 الْأَرْضُ الَّتِي فِيهَا دُفِنْتُمْ، وَفُزْتُمْ وَاللَّهُ فَوْزٌ عَظِيمٌ، يَا لَيْتَنِي كُنْتُ
 مَعَكُمْ فَأَفُوزُ مَعَكُمْ فِي الْجَنَانِ مَعَ الشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسَنَ
 أَوْلِيكَ رَفِيقاً، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

“Amani iwe juu yenu enyi mawalii wa Mwenyezi Mungu na vipenzi Vyake! Amani iwe juu yenu enyi wateule wa Mwenyezi Mungu na vipenzi Vyake! Amani iwe juu yenu

enyi wasaidizi wa dini ya Mwenyezi Mungu, enyi wasaidizi wa Nabii Wake, wasaidizi wa jemedari wa waumini na wasaidizi wa Fatima, mbora wa wanawake wote wa ulimwengu! Amani iwe juu yenu enyi wasaidizi wa Abu Muhammad Al-Hasan ibnu Ali walii mnasih! Amani iwe juu yenu enyi wasaidizi wa Abu Abdillah! Husain Shahidi mdhulumiwa, sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yenu wote! Baba yangu na mama yangu ni fidia kwenu, hakika mmesafika na imesafika ardhi mliyozikwa, na mmefuzu wallahi kufuzu kukubwa mno. Natamani laiti ningelikuwa pamoja nanyi nikafuzu nanyi peponi pamoja na mashahidi na watu wema na hao ndio wenye urafiki mzuri. Amani iwe juu yenu na pia rehema za Mwenyezi Mungu na baraka Zake! ”

Kisha rudi kwenye kichwa cha Husain (a.s.) na jiombee sana hapo wewe na ndugu zako waumini, kisha nenda kwenye kaburi la Abbas (r.a.), simama kwenye kaburi lake na useme:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا الْفَضْلِ الْعَبَّاسِ بْنِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ أَوَّلِ
الْقَوْمِ إِسْلَاماً وَأَقْدَمِهِمْ إِيَّانَا وَأَقْوَمِهِمْ بِدِينِ اللَّهِ وَأَحْوَطِهِمْ
عَلَى الْإِسْلَامِ، أَشْهَدُ لَقَدْ نَصَحْتَ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَخِيكَ فَنِعْمَ
الْآخِرُ الْهُوسَى، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً ظَلَمَتْكَ،

وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً اسْتَحَلَّتْ مِنْكَ الْبَحْرَ وَانْتَهَكَتْ فِي قَتْلِكَ
حُرْمَةَ الْإِسْلَامِ، فَنِعَمَ الْأَخُ الصَّابِرُ الْمَجَاهِدُ الْمَحَامِي النَّاصِرُ
وَالْأَخُ الدَّافِعُ عَنْ أَخِيهِ الْمَجِيبُ إِلَى طَاعَةِ رَبِّهِ، الرَّاعِبُ فِيهَا
زَهْدًا فِيهِ غَيْرُهُ مِنَ الثَّوَابِ الْجَزِيلِ وَالشَّيْءِ الْجَبِيلِ، وَالْحَقَّكَ
اللَّهُ بِدَرَجَةِ آبَائِكَ فِي دَارِ التَّعِيمِ إِنَّهُ حَبِيدٌ مَجِيدٌ.

“Amani iwe juu yako ewe Abul-Fadhli Abbas! Mwana wa jemedari wa waumini! Amani iwe juu yako ewe mwana wa bwana wa mawasii! Amani iwe juu yako ewe mwana wa wakwanza kuwa mwisilamu, na wa mwanzo kuamini, aliye imara mno kwenye dini ya Mwenyezi Mungu na mjuzi mno juu ya Uisilamu. Nakiri kuwa umetoa nasaha kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, Mtume Wake na kaka yako, ni uzuri ulioje kwa wewe kuwa ndugu mfariji, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokuuwa, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliokudhulumu, Mwenyezi Mungu aulaani umma uliohalalisha haramu dhidi yako na ukavunja heshima ya Uisilamu kwa kukuua, ni uzuri ulioje kwa wewe kuwa mvumilivu, mpiganaji, mtetezi na msaidizi, ndugu mtetezi kwa ndugu yake na mtiifu kwa Mola Wake Mlezi, mwenye kupendelea yale waliyoyapa mgongo wengine, kuanzia thawabu njema hadi sifa jamili. Mwenyezi Mungu akuweke kwenye daraja la baba zako ndani ya pepo yenye neema. Hakika Yeye ni Mhimidiwa, Msifika.”

Kisha egemea kaburi na useme:

اللَّهُمَّ لَكَ تَعَرَّضْتُ وَلِزِيَارَةِ أَوْلِيَائِكَ قَصَدْتُ، رَغْبَةً فِي ثَوَابِكَ
 وَرَجَاءً لِبِعْفَرَتِكَ وَجَزِيلِ إِحْسَانِكَ، فَاسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
 مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ رِزْقِي بِهِمْ دَارًا، وَعَيْشِي بِهِمْ
 قَارًا، وَزِيَارَتِي بِهِمْ مَقْبُولَةً، وَذَنْبِي بِهِمْ مَغْفُورًا، وَأَقْلِبْنِي بِهِمْ
 مُفِدِحًا مُنْجِحًا مُسْتَجَابًا دُعَائِي بِأَفْضَلِ مَا يَنْقَلِبُ بِهِ أَحَدٌ مِنْ
 زُورَةِ وَالْقَاصِدِينَ إِلَيْهِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

“Ewe Mungu! Nimeanza kuwazuru mawalii Wako kwa ajili ya kutamani thawabu Zako na kutaraji msamaha Wako na ihsani Yako njema, hivyo nakuomba umswalie Muhammad na aali Muhammad, na kupitia kwao ifanye maridhawa riziki yangu, maisha yangu yawe yenye kupendeza, ziyara yangu ikubalike, na dhambi zangu ziwe zenye kughufiriwa. Na nirudishe na hali ni mwenye kufaulu na kufanikiwa kupitia kwao, na mwenye kujibiwa dua yangu kwa kupewa kile kilicho bora kushinda anachorudi nacho yeyote miongoni mwa wale wenye kumzuru na kumkusudia yeye, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Kisha busu kaburi na Sali hapo sala ya ziyara na sema:

اللهم تقبل منا واغفر لنا ولوالدينا ولذوي أرحامنا ومن له

حق علينا وللهو منين والهؤ منات برحتك يا أرحم الراحمين

“Ewe Mwenyezi Mungu! Pokea toka kwetu na tughufirie sisi na wazazi wetu na ndugu zetu wa damu na yule aliye na haki juu yetu na waumini wa kiume na waumini wa kike, kwa rehema Zako ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Mkeshha wa mwezi kumi:

Ni usiku wenye baraka, nao ni moja ya mikeshha minne ambayo ni mustahabu kuihuisha, na humo hufunguliwa milango ya mbingu, na miongoni mwa Sunnah zake ni kumzuru Husain (a.s.) na kusoma dua: “Ewe mwenye fadhila za kudumu juu ya viumbe”

Siku ya mwezi kumi:

Siku ya Iddul-Udh’ha, nayo ni siku ya utukufu mkubwa na amali mbalimbali:

Ya kwanza: Kuoga, nayo ni Sunnah iliyotiliwa mkazo katika siku hii, na hadi baadhi ya ulamaa wameona ni wajibu.

Ya pili: Kusali sala ya Iddi.

Ya tatu: Kusoma dua zilizopokewa toka kwa Ahlul-Baiti (a.s.) zinazosomwa kabla ya sala ya Iddi na baada yake, nazo zimetajwa ndani ya kitabu *al-Iqbal*. Na huenda dua bora kabisa ni ile ya arubaini na nane ya kitabu *Sahifatul-Kamilah as-Sajadiya*, na dua ya arubaini na sita.

Ya nne: Kusoma dua *Nudba*.

Ya tano: Kuchinja, nayo ni Sunnah iliyotiliwa mkazo kwa ambaye si wajibu kwake kuchinja, kama wale walioko mijini kwao.

Ya sita: Atoe takbira zilizotajwa katika matendo ya siku ya Iddi.

Ziyara ya Aminullah

Nayo ni yenye kuzingatiwa mno, imepokewa ndani ya vitabu vyote vya Ziyara. Allama al-Majlisiy amesema yenyewe ndio nzuri mno kimatini na kiupokezi. Inapasa kuidumisha katika maeneo yote matakatifu, nayo kama ilivyopokewa kwa njia yenye kuzingatiwa ni kwamba imetoka kwa Jabir kutoka kwa al-Baqir (a.s.), kwamba Imam Zainul-Abidin alimzuru Amirul-Muuminina (a.s.), basi akasimama kwenye kaburi lake akalia na kusema:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحُجَّتَهُ عَلَى عِبَادِهِ السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ
وَعَبَلْتَ بِكِتَابِهِ وَاتَّبَعْتَ سُنَنَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَتَّى
دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى جِوَارِهِ فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ وَالزَّمَرُ أَعْدَاكَ
الْحُجَّةَ مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَى جَبِيْعِ خَلْقِهِ اللَّهُمَّ
فَاَجْعَلْ نَفْسِي مُطَهَّرَةً بِقَدْرِكَ رَاضِيَةً بِقَضَائِكَ مُوَلَّعَةً

بِذِكْرِكَ وَدُعَائِكَ مُحِبَّةً لِيَصْفُوَةَ أَوْلِيَّائِكَ مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ
 وَسَبَائِكَ صَابِرَةً عَلَى نَزُولِ بَلَائِكَ شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَائِكَ
 ذَاكِرَةً لِسَوَابِغِ آلائِكَ مُشْتَاقَةً إِلَى فَرْحَةِ لِقَائِكَ مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَى
 لِيَوْمِ جَزَائِكَ مُسْتَنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِيَّائِكَ مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ
 مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَدِّكَ وَثَنَائِكَ .

“Amani iwe juu yako ewe amana ya Mwenyezi Mungu katika ardhi Yake, na hoja Yake juu ya waja Wake. Amani iwe juu yako ewe jemedari wa waumini. Nakiri hakika wewe umepigana jihadi katika njia ya Mwenyezi Mungu jihadi ya kweli, umefanyia kazi Kitabu Chake na umefuata Sunnah za nabii Wake, rehema za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake na juu ya ali zake, mpaka Mwenyezi Mungu akakuita Kwake, akakuchukua Kwake kwa hiari Yake, na akawalazimisha hoja maadui Zako, pamoja na hoja zenye nguvu ulizonazo juu ya viumbe Wake wote.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Ifanye nafsi yangu iwe tulivu na kadari Zako, yenye kuridhia hukumu Yako, yenye kupenda utajo Wako na dua Yako, yenye mapenzi na mawalii Wako wateule, yenye kupendwa katika ardhi Yako na mbingu Yako, yenye subira juu ya mteremko wa balaa Lako, yenye kuthamini fadhila za neema Zako, yenye kukumbuka wingi wa neema Zako, yenye shauku na furaha ya kukutana na Wewe, yenye kujiandalia uchamungu kwa ajili ya Siku ya Malipo Yako, yenye kufuata sunnah za mawalii Wako, yenye kujitenga na maadili ya maadui Zako, yenye kuipa

nyongo dunia kwa kukuhimidi na kukusifu.”

Kisha aliweka shavu lake juu ya kaburi na akasema:

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِينَ إِلَيْكَ وَالْهَمَّةُ وَسُبُلَ الرَّغْبِينَ إِلَيْكَ
شَارِعَةٌ وَأَعْلَامَ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةٌ وَأَفِيدَةٌ الْعَارِفِينَ
مِنْكَ فَارِعَةٌ وَأَصْوَاتِ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَةٌ وَأَبْوَابِ الْإِجَابَةِ
لَهُمْ مُفْتَحَةٌ وَدَعْوَةٌ مِنْ نَاجِكَ مُسْتَجَابَةٌ وَتَوْبَةٌ مِنْ أَنْابِ إِلَيْكَ
مَقْبُولَةٌ وَعِبْرَةٌ مَنْ بَكَ مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةٌ وَالْإِغَاثَةُ لِبَنٍ
اسْتَعَاثَ بِكَ مَوْجُودَةٌ وَالْإِعَانَةُ لِبَنٍ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَةٌ
وَعِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُنْجِرَةٌ وَزَكَلَ مَنْ اسْتَقَالَكَ مَقَالَةٌ وَأَعْمَالُ
الْعَامِلِينَ لَدَيْكَ مَحْفُوظَةٌ وَأَرْزَاقُكَ إِلَى الْخَلَائِقِ مِنْ لَدُنْكَ
نَازِلَةٌ وَعَوَائِدُ الْبَرِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَةٌ وَذُنُوبُ الْمُسْتَغْفِرِينَ
مَغْفُورَةٌ وَحَوَائِجُ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةٌ وَجَوَائِزُ السَّائِلِينَ
عِنْدَكَ مُؤَفَّرَةٌ وَ عَوَائِدُ الْبَرِيدِ مُتَوَاتِرَةٌ وَمَوَائِدُ الْمُسْتَطْعِبِينَ
مُعَدَّةٌ وَمَنَاهِلُ الظَّمَاءِ مُتْرَعَةٌ اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي وَاقْبَلْ

ثَنَائِي وَاجْتِهَعُم بَيْنِي وَبَيْنَ أَوْلِيَائِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ
وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْبَائِي وَمُنْتَهَى مُنَايَ وَغَايَةَ
رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَمَشَايَ .

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika nyoyo za wanyenyekevu zinachemka mapenzi Yako, njia za wenye raghba na Wewe zimefunguka, alama za wenye kukukusudia Wewe ziko wazi, vifua vya wenye utambuzi toka Kwako viko tupu, sauti za wenye kukuita Wewe ni zenye kupanda, milango ya majibu yao ni yenye kufunguliwa, dua ya mwenye kukunong’oneza ni yenye kujibiwa, toba ya mwenye kurudi Kwako ni yenye kupokewa, machozi ya mwenye kulia kwa ajili ya kukuhofu ni yenye kuhurumiwa, msaada wa mwenye kukutaka msaada upo, msaada wa mali wa mwenye kukutaka msaada ni wenye kutolewa, ahadi Yako kwa waja Wako ni yenye kutekelezwa, matelezo ya mwenye kuomba kufutiwa ni yenye kufutwa. Amali za wenye kutenda Kwako ni zenye kuhifadhiwa, riziki Zako kwa viumbe ni zenye kuteremka toka Kwako, ahadi za neema ya ziada ni zenye kuwafikia, dhambi za mwenye kuomba maghfira ni zenye kusameheka, haja za viumbe Wako ni zenye kukidhiwa Kwako, zawadi za waombaji Kwako ni zenye kufurika, ahadi za neema ya ziada ni zenye kuendelea, meza za vyakula vya waomba chakula ni zenye kuandaliwa, manyweo ya wenye kiu ni yenye kububujishwa.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nijibu dua yangu, na kubali wasifu wangu, nikusanye mimi na wapenzi wangu, kwa utukufu wa Muhammad, Ali, Fatima, Hasan na Husein,

hakika wewe ni msimamizi wa neema zangu, kilele cha matamanio yangu, na lengo la matarajio yangu kwenye mgeuko wangu na marejeo yangu, Wewe ndiye Mungu Wangu, Bwana Wangu na Mtawala Wangu. Visamehe vipenzi vyetu na tuzuilie maadui zetu, washughulisha wasituudhi, lidhihirishe neno la haki na lifanye liwe juu mno, lididimize neno la batili na lifanye liwe chini mno, hakika Wewe ni Mwenye uwezo juu ya kila kitu.”

DUA YA KUMAYL BIN ZIYAD

Hii ni miongoni mwa dua maarufu. Allama al-Majlisiy amesema ni miongoni mwa dua bora, nayo ni dua ya Khidhri (a.s.), Amirul-Muuminina alimfunza Kumail aliyekuwa miongoni mwa wanafunzi wake waaminifu na mwandani wake, dua hii huombwa ndani ya mkesha wa nusu ya Shaban, mkesha wa Ijumaa na inafaa kwa kinga ya shari za maadui na kwa kufungua milango ya riziki na kuomba maghfira dhidi ya madhambi.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِقُوَّتِكَ الَّتِي
 قَهَرْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَخَضَعَ لَهَا كُلُّ شَيْءٍ، وَذَلَّ لَهَا كُلُّ شَيْءٍ،
 وَبِجَبْرُوتِكَ الَّتِي غَلَبْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُومُ لَهَا
 شَيْءٌ، وَبِعِظَمَتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِسُلْطَانِكَ الَّتِي عَلَا
 كُلَّ شَيْءٍ، وَبِوَجْهِكَ الْبَاقِي بَعْدَ فَنَاءِ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِأَسْمَائِكَ الَّتِي

مَلَائِكَةُ أَرْكَانِ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِعِلْمِكَ الَّذِي أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبِنُورِ
وَجْهِكَ الَّذِي أَضَاءَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ، يَا نُورُ يَا قُدُّوسُ، يَا أَوَّلَ
الْأَوَّلِينَ وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ
الْعِصْمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ النَّعَمَ،

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُغَيِّرُ النَّعَمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ
الَّتِي تَحْبِسُ الدُّعَاءَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ الْبَلَاءَ،
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ خَطِيئَةٍ أَحْطَأْتُهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِذِكْرِكَ، وَأَسْتَشْفِعُ بِكَ إِلَى نَفْسِكَ، وَأَسْأَلُكَ
بِجُودِكَ أَنْ تُدْنِيَنِي مِنْ قُرْبِكَ، وَأَنْ تُوزِعَنِي شُكْرَكَ، وَأَنْ
تُلْهَمَنِي ذِكْرَكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ خَاضِعٍ مُتَدَلِّلٍ خَاشِعٍ
أَنْ تُسَامِحَنِي وَتُرْحَمَنِي وَتَجْعَلَنِي بِقِسْمِكَ رَاضِيًا قَانِعًا وَفِي
جَمِيعِ الْأَحْوَالِ مُتَوَاضِعًا، اللَّهُمَّ وَأَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنْ اشْتَدَّتْ
فَاقَتُهُ، وَأَنْزَلَ بِكَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتَهُ، وَعَظَمَ فِيهَا عِنْدَكَ

رَغْبَتُهُ، اللَّهُمَّ عَظَمَ سُلْطَانُكَ وَعَلَا مَكَانُكَ وَخَفِيَ مَكْرُكَ وَظَهَرَ
أَمْرُكَ وَعَلَبَ قَهْرُكَ وَجَرَتْ قُدْرَتُكَ وَلَا يُبْكِنُ الْفِرَارُ مِنْ
حُكْمَتِكَ، اللَّهُمَّ لَا أَجِدُ لِذُنُوبِي غَافِرًا، وَلَا لِقَبَائِحِي سَاتِرًا، وَلَا
لِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِي الْقَبِيحِ بِالْحَسَنِ مُبَدِّلًا غَيْرَكَ

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَتَجَرَّأْتُ
بِجَهْلِي وَسَكَنْتُ إِلَى قَدِيمِ ذِكْرِكَ لِي وَمَنَّكَ عَلَيَّ، اللَّهُمَّ مَوْلَايَ
كَمْ مِنْ قَبِيحٍ سَتَرْتَهُ وَكَمْ مِنْ فَادِحٍ مِنَ الْبَلَاءِ أَقْلَنْتَهُ وَكَمْ مِنْ
عِثَارٍ وَقَيْتَهُ، وَكَمْ مِنْ مَكْرُوهٍ دَفَعْتَهُ، وَكَمْ مِنْ ثَنَاءٍ جَبِيلٍ
لَسْتُ أَهْلًا لَهُ نَشَرْتَهُ، اللَّهُمَّ عَظَمَ بَلَائِي وَأَفْرَطَ بِي سُوءُ حَالِي،
وَقَصُرَتْ بِي أَعْمَالِي وَقَعَدَتْ بِي أَعْلَالِي، وَحَبَسَنِي عَنْ نَفْعِي بُعْدُ
أَمَلِي وَخَدَعْتَنِي الدُّنْيَا بِغُرُورِهَا، وَنَفْسِي بِجِنَايَتِهَا وَمِطَالِي يَا
سَيِّدِي فَأَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ أَنْ لَا يَحْجُبَ عَنْكَ دُعَائِي سُوءَ عَمَلِي
وَفِعَالِي، وَلَا تَفْضَحْنِي بِخَفِيِّ مَا أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنْ سِرِّي، وَلَا

تُعَاجِدُنِي بِالْعُقُوبَةِ عَلَى مَا عَمِلْتُهُ فِي خَلَوَاتِي مِنْ سُوءِ فِعْلِي
وَإِسَاعَتِي وَدَوَامِ تَفْرِيطِي وَجَهَالَتِي وَكَثْرَةِ شَهَوَاتِي وَغَفْلَتِي، وَكُنِ
اللَّهُمَّ بِعِزَّتِكَ لِي فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ رَوْفًا وَعَلَى فِي جَمِيعِ الْأُمُورِ
عَطُوفًا

إِلَهِي وَرَبِّي مَنْ لِي غَيْرُكَ أَسْأَلُهُ كَشْفَ ضُرِّي وَالنَّظَرَ فِي أَمْرِي،
إِلَهِي وَمَوْلَايَ أَجْرَيْتَ عَلَيَّ حُكْمًا اتَّبَعْتُ فِيهِ هَوَى نَفْسِي وَلَمْ
أَحْتَرِسْ فِيهِ مِنْ تَزْيِينِ عَدُوِّي، فَغَرَّنِي بِهَا أَهْوَى وَأَسْعَدَاةُ عَلَيَّ
ذَلِكَ الْقَضَاءُ فَتَجَاوَزْتُ بِهَا جَرِي عَلَيَّ مِنْ ذَلِكَ بَعْضَ
حُدُودِكَ، وَخَالَفْتُ بَعْضَ أَوْامِرِكَ فَلَكَ الْحَمْدُ (الْحُجَّةُ) عَلَيَّ فِي
جَمِيعِ ذَلِكَ وَلَا حُجَّةَ لِي فِيهَا جَرِي عَلَيَّ فِيهِ قِضَاؤُكَ وَالزَّمَنِي
حُكْمُكَ وَبِلَاؤُكَ، وَقَدْ آتَيْتُكَ يَا إِلَهِي بَعْدَ تَقْصِيرِي وَإِسْرَافِي
عَلَى نَفْسِي مُعْتَذِرًا نَادِمًا مُنْكَسِرًا مُسْتَقْبِلًا مُسْتَغْفِرًا مُنِيبًا
مُقِرًّا مُذْعِنًا مُعْتَرِفًا لَا أَجِدُ مَفْرَأً مِمَّا كَانَ مِنِّي وَلَا مَفْرَعًا أَتَوَجَّهُ

إِلَيْهِ فِي أَمْرِي غَيْرَ قَبُولِكَ عُدْرِي وَإِدْخَالِكَ إِيَّايَ فِي سَعَةِ مَنْ
 رَحْمَتِكَ اللَّهُمَّ فَاقْبَلْ عُدْرِي وَارْحَمْ شِدَّةَ ضُرِّي وَفُكَّنِي مِنْ
 شِدِّ وَثَاقِي، يَا رَبِّ ارْحَمْ ضَعْفَ بَدَنِي وَرِقَّةَ جِلْدِي وَدِقَّةَ عَظْمِي،
 يَا مَنْ بَدَأَ خَلْقِي وَذِكْرِي وَتَرْبِيَّتِي وَبِرِّي وَتَغْذِيَّتِي هَبْنِي
 لِابْتِدَاءِ كَرَمِكَ وَسَالِفِ بَرِّكَ بِي

يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَرَبِّي، أَتْرَاكَ مُعَذِّبِي بِنَارِكَ بَعْدَ تَوْحِيدِكَ
 وَبَعْدَ مَا انطوى عَلَيْهِ قَلْبِي مِنْ مَعْرِفَتِكَ وَلَهَجَ بِهِ لِسَانِي مِنْ
 ذِكْرِكَ، وَاعْتَقَدَهُ ضَمِيرِي مِنْ حُبِّكَ، وَبَعْدَ صِدْقِ اعْتِرَافِي
 وَدُعَائِي خَاضِعاً لِرُبُوبِيَّتِكَ، هَيْهَاتَ أَنْتَ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ تُضَيِّعَ
 مَنْ رَبِّيَّتَهُ أَوْ تَتَّبِعَدَ مَنْ أَدْنِيَّتَهُ أَوْ تُشَرِّدَ مَنْ أَوْيَّتَهُ أَوْ تُسَلِّمَ إِلَى
 الْبَلَاءِ مَنْ كَفَيْتَهُ وَرَحِمْتَهُ، وَلَيْتَ شِعْرِي يَا سَيِّدِي وَإِلَهِي
 وَمَوْلَايَ أَتَسَلَّطَ النَّارَ عَلَى وُجُوهِ خَرَّتْ لِعَظَمَتِكَ سَاجِدَةً، وَعَلَى
 أَلْسُنٍ نَطَقَتْ بِتَوْحِيدِكَ صَادِقَةً، وَبِشُكْرِكَ مَادِحَةً، وَعَلَى

قُلُوبِ اعْتَرَفَتْ بِإِلَهِيَّتِكَ مُحَقَّقَةً، وَعَلَى ضَائِرِ حَوْتٍ مِنَ الْعِلْمِ
بِكَ حَتَّى صَارَتْ خَاشِعَةً، وَعَلَى جَوَارِحٍ سَعَتْ إِلَى أَوْطَانِ
تَعْبُدِكَ طَائِعَةً وَأَشَارَتْ بِاسْتِغْفَارِكَ مُذْنَعَةً، مَا هَكَذَا الظَّنُّ
بِكَ وَلَا أُخْبِرْنَا بِفَضْلِكَ عَنْكَ يَا كَرِيمُ

يَا رَبِّ وَأَنْتَ تَعَلَّمُ ضَعْفَى عَنْ قَلِيلٍ مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعُقُوبَاتِهَا
وَمَا يَجْرِي فِيهَا مِنَ الْمَكَارِهِ عَلَى أَهْلِهَا، عَلَى أَنَّ ذَلِكَ بَلَاءٌ
وَمَكْرُوهٌ قَلِيلٌ مَكْثُهُ، يَسِيرٌ بِقَاوِمُهُ، قَصِيرٌ مُدَّتُهُ فَكَيْفَ
اِحْتِمَالِ لِبَلَاءِ الْآخِرَةِ وَجَلِيلِ وَقُوعِ الْمَكَارِهِ فِيهَا وَهُوَ بَلَاءٌ
تَطُولُ مُدَّتُهُ وَيَدُومُ مَقَامُهُ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْ أَهْلِهِ لِأَنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا
عَنْ غَضَبِكَ وَأَنْتِقَامِكَ وَسَخَطِكَ، وَهَذَا مَا لَا تَقُومُ لَهُ
السَّوَاتُ وَالْأَرْضُ يَا سَيِّدِي فَكَيْفَ لِي وَأَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ
الدَّلِيلُ الْحَقِيرُ الْمُسْتَكِينُ، يَا إِلَهِي وَرَبِّي وَسَيِّدِي
وَمَوْلَايَ لِأَيِّ الْأُمُورِ إِلَيْكَ أَشْكُو وَلِهَا مِنْهَا أَضْحَجُ وَأَبْكِي لِأَلِيمِ

العذابِ وشِدَّتِهِ، أمرِ لِطولِ البلاءِ ومُدَّتِهِ، فَلَمَّ صَيَّرْتَنِي
لِلْعُقُوبَاتِ مَعَ أَعْدَائِكَ وَجَمَعْتَ بَيْنِي وَبَيْنَ أَهْلِ بَلَائِكَ وَفَرَّقْتَ
بَيْنِي وَبَيْنَ أَحِبَّائِكَ وَأَوْلِيائِكَ،

فَهَبْنِي يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ وَرَبِّي صَبَّرْتُ عَلَى عَذَابِكَ
فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَلَى فِرَاقِكَ، وَهَبْنِي يَا إِلَهِي صَبَّرْتُ عَلَى حَرِّ نَارِكَ
فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَنِ النَّظَرِ إِلَى كَرَامَتِكَ أَمْ كَيْفَ أَسْكُنُ فِي النَّارِ
وَرَجَائِي عَفْوِكَ فَبِعِزَّتِكَ يَا سَيِّدِي وَمَوْلَايَ أَقْسِمُ صَادِقًا لِمَنْ
تَرَكْتَنِي نَاطِقًا لِأَضْجَعِنَ إِلَيْكَ بَيْنَ أَهْلِهَا ضَحِيحَ الْأَمْدِينِ
وَلَا ضُرْحَنَ إِلَيْكَ صُرَاخَ الْمُسْتَضْرِحِينَ، وَلَا بُكْيَنَ عَلَيْكَ بُكَاءَ
الْفَاقِدِينَ، وَلَا نَادِيَتِكَ أَيْنَ كُنْتَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ، يَا غَايَةَ
أَمَالِ الْعَارِفِينَ، يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، يَا حَبِيبَ قُلُوبِ
الصَّادِقِينَ، وَيَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ، أَفْتَرَاكَ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي
وَبِحَدِّكَ تَسْبَعُ فِيهَا صَوْتُ عَبْدٍ مُسْلِمٍ سَجِنَ فِيهَا بِمُخَالَفَتِهِ،

وَذَاقَ طَعْمَ عَذَابِهَا بِعَصِيَّتِهِ وَحُبْسَ بَيْنِ أَطْبَاقِهَا بِجُرْمِهِ
وَجَرِيرَتِهِ وَهُوَ يَضْحَكُ إِلَيْكَ ضَحِيحًا مُؤَمِّلًا لِرَحْمَتِكَ، وَيُنَادِيكَ
بِلِسَانِ أَهْلِ تَوْحِيدِكَ، وَيَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِرُبُوبِيَّتِكَ،

يَا مَوْلَايَ فَكَيْفَ يَبْقَى فِي الْعَذَابِ وَهُوَ يَرْجُو مَا سَلَفَ مِنْ
حَلْبِكَ، أَمْ كَيْفَ تُؤَلِّبُهُ النَّارَ وَهُوَ يَأْمُلُ فَضْلَكَ وَرَحْمَتَكَ أَمْ
كَيْفَ يُحْرِقُهُ لَهَيْبِهَا وَأَنْتَ تَسْمَعُ صَوْتَهُ وَتَرَى مَكَانَهُ أَمْ كَيْفَ
يَسْتَهْلِكُ عَلَيْهِ زَفِيرُهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفَهُ، أَمْ كَيْفَ يَتَقَلِّقُ بَيْنَ
أَطْبَاقِهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ صِدْقَهُ، أَمْ كَيْفَ تَرْجُرُهُ زَبَانِئِهَا وَهُوَ
يُنَادِيكَ يَا رَبَّهُ، أَمْ كَيْفَ يَرْجُو فَضْلَكَ فِي عِتْقِهِ مِنْهَا فَتَتْرُكُهُ
فِيهَا هَيْهَاتَ مَا ذَلِكَ الظَّنُّ بِكَ وَلَا البَعْرُوفُ مِنْ فَضْلِكَ وَلَا
مُشَبِّهُ لِبَاعَامَلْتِ بِهِ المُوَحِّدِينَ مِنْ بَرِّكَ وَاحْسَانِكَ، فَبِالْيَقِينِ
أَقْطَعُ لَوْلَا مَا حَكَمْتَ بِهِ مِنْ تَعْذِيبِ جَاحِدِيكَ، وَقَضَيْتَ بِهِ مِنْ
إِخْلَادِ مُعَانِدِيكَ لَجَعَلْتَ النَّارَ كُلَّهَا بَرْدًا وَسَلَامًا وَمَا كَانَتْ

لِأَحَدٍ فِيهَا مَقَرٌّ أَوْ لِمُقَامٍ لِكِنَّكَ تَقَدَّسَتْ أَسْبَاؤُكَ أَفْسَبْتَ أَنْ
تَبْلَاهَا مِنْ الْكَافِرِينَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْبَعِينَ،

وَأَنْ تُخَلِّدَ فِيهَا الْبُعَادِينَ وَأَنْتَ جَلَّ ثَنَاؤُكَ قُلْتَ مُبْتَدِئاً،
وَتَطَوَّلْتَ بِالْإِنْعَامِ مُتَكَرِّماً أَفَبَنْ كَانَ مُؤْمِناً كَمَنْ كَانَ فَاسِقاً
لَا يَسْتَوُونَ، إلهي وَسَيِّدِي فَاسْأَلُكَ بِإِقْدَارِةِ الَّتِي قَدَّرْتَهَا،
وَبِالْقَضِيَّةِ الَّتِي حَتَمْتَهَا وَحَكَمْتَهَا وَعَلَبْتَ مَنْ عَلَيْهِ أَجْرِيَّتَهَا أَنْ
تَهَبَ لِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي هَذِهِ السَّاعَةِ كُلَّ جُرْمٍ أَجْرْمْتُهُ، وَكُلَّ
ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ قَبِيحٍ أَسْرَرْتُهُ، وَكُلَّ جَهْلٍ عَمِلْتُهُ، كَتَبْتُهُ أَوْ
أَعْلَنْتُهُ أَخْفَيْتُهُ أَوْ أَظْهَرْتُهُ، وَكُلَّ سَيِّئَةٍ أَمَرْتَ بِإِثْبَاتِهَا الْكِرَامِ
الْكَاتِبِينَ الَّذِينَ وَكَّلْتَهُمْ بِحِفْظِ مَا يَكُونُ مِنِّي وَجَعَلْتَهُمْ شُهُوداً
عَلَيَّ مَعَ جَوَارِحِي، وَكُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيَّ مِنْ وَرَائِهِمْ،
وَالشَّاهِدَ لِيَا خَفِي عَنْهُمْ، وَبِرَحْمَتِكَ أَخْفَيْتَهُ، وَبِفَضْلِكَ سَتَرْتَهُ،
وَأَنْ تُوفِّرَ حَظِّي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَنْزَلْتَهُ أَوْ أَحْسَانَ فَضَلْتَهُ أَوْ بَرَّنَشَرْتَهُ

تَنْشُرُهُ) أَوْ رِمَاقٍ بَسَطْتَهُ (تَبَسُّطُهُ) أَوْ ذَنْبٍ تَغْفِرُهُ أَوْ خَطَا
تَسْتُرُهُ، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ وَمَالِكِ
رَبِّي،

يَا مَنْ بَيَّدَهُ نَاصِيَتِي يَا عَلِيًّا بَصْرِي وَمَسْكَنَتِي، يَا خَبِيرًا بِنَفْسِي
وَفَاقَتِي يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ أَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ وَقُدْسِكَ وَأَعْظَمِ
صِفَاتِكَ وَأَسْمَائِكَ أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ بِذِكْرِكَ
مَعْبُورَةً، وَبِخِدْمَتِكَ مَوْصُولَةً، وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً حَتَّى
تَكُونَ أَعْمَالِي وَأُورَادِي كُلُّهَا وُرداً واحداً وَحَالِي فِي خِدْمَتِكَ
سَرْمَداً، يَا سَيِّدِي يَا مَنْ عَلَيْهِ مُعْوَلِي يَا مَنْ إِلَيْهِ شَكْوَتُ أَحْوَالِي
يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، قَوِّ عَلَى خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي وَأَشْدُدْ عَلَى
الْعَزِيَّةِ جَوَانِحِي وَهَبْ لِي الْجِدَّ فِي خَشْيَتِكَ، وَالذَّوَامَ فِي
الْإِتِّصَالِ بِخِدْمَتِكَ، حَتَّى أَسْرَحَ إِلَيْكَ فِي مَيَادِينِ السَّابِقِينَ
وَأَسْرِعَ إِلَيْكَ فِي الْبَارِزِينَ وَأَشْتاقَ إِلَى قُرْبِكَ فِي الْهُشْتاقِينَ

وَأَدْنُو مِنْكَ دُتُو الْمُخْلِصِينَ، وَأَخَافُكَ مَخَافَةَ الْهَوَاتِينِ،
وَأَجْتَبِعُ فِي جِوَارِكَ مَعَ الْهُؤْمِنِينَ، اَللَّهُمَّ وَمَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ
فَأَرِدُهُ وَمَنْ كَادَنِي فَكِدُهُ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَحْسَنِ عَبِيدِكَ نَصِيباً
عِنْدَكَ،

وَأَقْرَبِيهِمْ مَنْزِلَةً مِنْكَ، وَأَخْصِهِمْ زُفَّةً لَدَيْكَ، فَإِنَّهُ لَا يُنَالُ ذَلِكَ
إِلَّا بِفَضْلِكَ، وَجُدْ لِي بِجُودِكَ وَأَعْطِفْ عَلَيَّ بِبِحَبْلِكَ وَأَحْفُظْنِي
بِرَحْمَتِكَ، وَاجْعَلْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ لَهْجاً وَقَلْبِي بِحُبِّكَ مُتَبِئاً
وَمُنَّ عَلَيَّ بِحُسْنِ إِجَابَتِكَ، وَأَقْلِنِي عَثْرَتِي وَاعْفِرْ زَلَّتِي، فَإِنَّكَ
قَضَيْتَ عَلَيَّ عِبَادَكَ بِعِبَادَتِكَ، وَأَمَرْتَهُمْ بِدُعَائِكَ، وَضَمِنْتَ لَهُمْ
الْإِجَابَةَ، فَالْيَا رَبِّ نَصَبْتُ وَجْهِي وَالْيَا رَبِّ مَدَدْتُ
يَدِي، فَبِعِزَّتِكَ اسْتَجِبْ لِي دُعَائِي وَبَلِّغْنِي مُنَايَ وَلَا تَقْطَعْ مِنْ
فَضْلِكَ رَجَائِي، وَارْكَفْنِي شَرَّ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ مِنْ أَعْدَائِي، يَا سَمِيعَ
الرِّضَا اغْفِرْ لِي لَنْ لَا يَبِيدُكَ إِلَّا الدُّعَاءُ فَإِنَّكَ فَعَالٌ لَهَا تَشَاءُ، يَا

مَنِ اسْتَبَدَّ دَوَاءً وَذِكْرُهُ شِفَاءٌ وَطَاعَتُهُ غِنَى، اِرْحَمْ مَنْ رَأْسُ
 مَالِهِ الرَّجَاءُ وَسِلَاحُهُ الْبُكَاءُ، يَا سَابِغَ النَّعَمِ، يَا دَافِعَ النَّقَمِ، يَا
 نُورَ الْمُسْتَوْحِشِينَ فِي الظُّلَمِ، يَا عَالِمًا لَا يُعَلَّمُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِ مُحَمَّدٍ وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَصَلَّى اللهُ عَلَى رَسُولِهِ
 وَالْأَكْبَرَةِ الْيَامِينَ مِنْ آلِهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nakuomba kwa rehema Zako ambazo zimeenea kila kitu. Na kwa nguvu Zako ambazo zimetiisha kila kitu, na kunyenyekewa na kila kitu na kudhalilikiwa na kila kitu. Na kwa ushindi Wako ambao haulingani na chochote, Na kwa uwenye-ezi Wako ambao umeshinda kila kituna kwa ukuu Wako ambao umejaa juu ya kila kitu, na kwa utawala Wako uliyojuu ya kila kitu. Na kwa dhati Yako yenye kudumu baada ya kutoweka kila kitu, na kwa majina Yako ambayo yamekusanya misingi ya kila kitu, na kwa ujuzi Wako ambao umedhibiti kila kitu, na kwa nuru ya dhati Yako ambayo kwayo kimeangaziwa kila kitu.

“Ewe Nuru! Ewe Mtakatifu! Ewe Mwanzo wa wamwanzo, Ewe Mwisho wa wamwisho. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie dhambi zinazovunja kinga. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufurie dhambi zinazoteremsha mateso. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie dhambi zinazoharibu neema. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie dhambi zinazokata matumaini. Ewe Mwenyezi Mungu! Nighufirie

dhambi zinazozuia dua. Ewe Mwenyeezi Mungu! Nighufurie dhambi zinazoteremsha balaa. Ewe Mwenyeezi Mungu! Nighufurie kila dhambi niliyoitenda na kila kosa nililokosea.

“Ewe Mwenyeezi Mungu! Hakika mimi najikurubisha Kwako kwa utajo Wako, na nakuomba shufaa Yako nikielekea Kwako. Na nakuomba kwa ukarimu Wakounisogeze karibu Nawe, Unizindue nikushukuru, Unitie ilhamu ya ukumbusho Wako. Ewe Mwenyeezi Mungu! Hakika mimi nakuomba ombi la mnyenyekevu, mnyonge, mchaji, nikikusihi Unisamehe na Unihurumie, Unipe gawio maridhia la kutosheleza na katika hali zote unipe utulivu. Ewe Mwenyeezi Mungu! Na nakuomba ombi la aliyezongwa na matakwa yake, na haja yake pindi inapomdhiki huileta Kwako, Huku yakizidi mapenzi yake kwa yaliyo Kwako.

“Ewe Mwenyeezi Mungu! Umetukuka utawala Wako, cheo Chako kijuu, mipango Yako imefichamana, amri Yako iko wazi, nguvu Zako zimeshinda, uwezo Wako umetanda, na kamwe haikimbiliki hukumu Yako! Ewe Mwenyeezi Mungu! Simpati wakunighufiria dhambi zangu, wala wakuyasitiri maovu yangu, wala hakuna wakunibadilishia tendo lolote langu ovu kwa jema, isipokuwa Wewe. Hapana mungu ila Wewe Uliyetakasika Mwenye kusifika, nimeidhulumu nafsi yangu, nikijasiri kwa ujahili wangu, nikijitukuza kwa kunitangulia kunikumbuka Kwako na kwa wema Wako Unaonifanyia.

“Ewe Mwenyeezi Mungu, Mola Wangu! maovu mangapi umeyasitiri, na mazito mangapi, ya balaa Umeyapunguza, na mangapi, ya kuangamiza Umeyakinga, na mangapi, ya maudhi Umeyazuia, na sifa ngapi nzuri sikuwanazo Umezizagaza. Ewe Mwenyeezi Mungu! Balaa zangu

zimekuwa kubwa, na hali yangu ya uovu imepita mipaka, na mema yangu ni machache. Minyororo yangu imeniweka kitako, na yamenizuia kujinufaisha matamano yangu yaliyobadilika. Dunia imenihadaa kwa udanganyifu wake, na nafsi yangu kwa khiyana zake na utepetevu wangu.

“Ewe Bwana Wangu! Nakuomba kwa utukufu Wako, lisikataliwe ombi langu kwa ubaya wa amali zangu na vitendo vyangu, wala Usinifedheheshe kwa kuyafichua yangu yaliyositirika ya siri. Na wala Usinipatilizie mateso kwa niliyoyatenda faraghani mwangu, kutokana na vitendo vyangu viovu na mabaya yangu, na kudumu kwangu kukiuka mipaka na ujinga wangu, na wingi wa matamano yangu na kughafilika kwangu. Ewe Mwenyeezi Mungu! Kwa utukufu Wako, Kuwa mpole kwangu katika hali zote na Mwenye huruma mno juu yangu kwa yangu yote.

“Mungu Wangu! Mlezi wangu! Nimtake nani asiyekuwa Wewe, anitatielele matatizo yangu na kunitizamia mambo yangu? Mungu Wangu! Mola Wangu! Ulinipangia kanuni, nikaandama humo mapenzi ya nafsi yangu, nisijilinde na vishawishi vya adui wangu. Basi akanihadaa kwa niliyokuwa nikiyapenda, ikimsaidia kulitekeleza hilo kadari, nikavuka baadhi ya mipaka uliyoniwekea, na nikakhalifu baadhi ya amri Zako. Kwa yote hayo shukurani ni Zako, wala mimi sina utetezi kwa uamuzi Wako, ikinipasa hukumu Yako na adhabu Yako.

“Hakika, nimekujia Ewe Mola Wangu! baada ya uzembe wangu na kuzidi kuikosea nafsi yangu, hali yakuwa ni mwenye kujitolea udhuru na mwenye kujuta, na kwa hali ya tahayuri na unyonge, nikiwa ni mwenye kuomba msamaha na ni mwenye kutubia, nikiwa mwenye kuungama na kunyenyekea, nikijitambua kuwa sina pakukimbilia kwa hali niliyonayo, wala sina muhifadhi wa

kumwelekea kwa niliyoyatenda isipokuwa Wewe kunikubalia udhuru wangu, na ukaniegesha mimi eneoni mwa rehema Zako. Ewe Mwenyeezi Mungu! basi nikubalie udhuru wangu na unihurumie kwa dhiki zangu, na unifungue na kifungo changu kizito. Ewe Mlezi wangu! Nihurumie, udhaifu wa mwili wangu, ulaini wa ngozi yangu, mwepesi wa mifupa yangu kuvunjika.

“Ewe uliyetanguliza kuniumba, kunitambulisha, kunilea, kunitendea wema na kunilisha, endelea kunipa kwa ukarimu Wako na wema Wako ulionitangulizia. Ewe Mungu Wangu! Bwana Wangu! Mlezi Wangu! Ndivyo basi! Niadhibiwe kwa moto Wako baada ya kukupwekesha? Na baada ya welekevu wa moyo wangu kukufahamu na uzoefu wa ulimi wangu kukutaja, na kukupenda kwa dhati ya moyo wangu! Na baada ya kukiri kwangu ukweli, na maombi yangu nikinyenyekea Ulezi Wako?! Lipishe mbali hilo! Wewe Umkarimu mno hata Uje Umtupe uliyemlea! Au Uje kumtenga Uliyemkaribisha! Au Uje kumtelekeza Uliyemuhifadhi! Au Uje kumtumbukiza balaani Uliyemkifu na kumrehemu!

“Natamani kujua! Ewe Bwana Wangu! Mungu Wangu! Mola Wangu! Endapo Utausaliti moto juu ya nyuso zilizokuangukia kwa utukufu Wako zikakusujudia, na kwa ndimi zilizotamka kukupwekesha kikweli-kweli, na kwa shukurani Zako zikakusifu! Na nyoyo zilizokiri umola Wako kihakika! Na nafsi zilizopata ujuzi kutoka Kwako mpaka zikawa ni zenye kunyenyekea! Na viungo vilivyokwenda kwa hima kwenye nchi kukuabudu kwa utwiifu! Na kuishia kwa tamaa ya kupata maghufira Yako hali ya kunyenyekea! Hata! sivyo hivi tunavyokudhania wala sivyo tulivyoelezwa kuhusu fadhila Zako zitokazo Kwako Ewe Uliye Mkarimu!

“Ewe Mlezi Wangu! Wewe waujua udhaifu wangu wa kutoweza uchache wa matatizo ya kilimwengu na mateso yake, na maudhi yanayoendelea humo kwa wakazi wake. Na hakika, balaa hizo na maudhi hayo ni ya kipindi kidogo, huwepo kwa tahafifu na muda wake ni mfupi, basi vipi nitayahimili mimi matatizo ya Akhera na kukumbwa na maudhi makubwa mno humo? Nazo ni balaa ambazo muda wake ni mrefu, na zenye kudumu, wala hamna tahafifu kwa wakazi wake. Kwani hilo haliwi ila kwa ghadhabu Zako na malipo Yako na ukali Wako, kwazo hata mbingu na ardhi katu hazihimili! Ewe Bwana Wangu! Basi kefu mimi? Na mimi ni mja Wako dhaifu, mnyonge, duni hali, masikini mwenye kubeheneka.

“Ewe Mungu Wangu, Mlezi Wangu, Bwana Wangu, Mola Wangu! Nikushitakie yapi? Na kwa lipi nilie na kuomboleza? Kwa uchungu wa adhabu na uzito wake, ama kwa kurefuka kwa mateso na muda wake?! Iwapo Utaniadhibu pamoja na adui Zako, na Ukanijumuisha mimi pamoja na waliyostahili adhabu Yako, na Ukanitenga mbali na wapenzi Wako na mawalii Wako; basi Ewe Mungu Wangu, Bwana Wangu, Mola Wangu, Mlezi Wangu! Tuseme nimeistahimilia adhabu Yako, nitawezaje kustahamili kuwa mbali Nawe? Na tuseme nimeuvumilia ukali wa moto Wako, nitawezaje kuvumilia kunyimwa ukarimu Wako? Ama vipi niwe mtulivu motoni na matarajio yangu ni msamaha Wako?

“Naapa kwa Utukufu Wako Ewe Bwana Wangu, Mola Wangu! Kihakika, lau utaniacha nimwenye kutamka! Nitakulilia kwa mayowe katikati ya wakazi wake (motoni), kilio cha wenye matarajio. Nitakupigia unyende wa kweli, unyende wa wanaotaka kupatilizwa, na nitakulilia kilio cha wenye kukatikiwa na matumaini. Na nitakulingania

‘Ukowapi Ewe Msimamizi wa waumini? Ewe Mwisho wa tumaini la wajuzi! Ewe Msaidizi wa wenye kuomba usaidizi! Ewe kipenzi cha nyoyo za wakweli! Ewe Mola wa viumbe vyote! ’Itakuwaje tena? Ewe Mungu Wangu Uliyetakasika na Mwenye sifa njema! Hivi Uisikie sauti ya mja Wako Mwislamu, aliyefungwa humo kwa uhalifu wake, na akaonja uchungu wa adhabu kwa maasia yake, amezuiliwa kati ya matabaka humo kwa ajili ya makosa yake na jeuri zake, huku anakulilia kilio cha matumaini akitazamia rehema Zako, na akikulingania kwa ulimi wa wenye kukupwekesha na kujikurubisha Kwako kwa Umola Wako!

“Ewe Mola Wangu’ Basi huendaje abakie kwenye adhabu na yeye atarajia upole Wako uliomtangulia. Ama vipi moto umuumize naye ana matumaini ya fadhila Zako na rehema Zako! Ama vipi ndimi za moto zimchome na Wewe waisikia sauti yake na wamuona alimo? Ama vipi vishindo vimkusanyikie humo, hali Wewe waujua udhaifu wake? Ama vipi ahangaike baina ya matabaka humo na Wewe waujua ukweli wake? Ama ni vipi Mazabaaniya wamzuilie humo na yeye akulingania ‘Ewe Bwana Wangu’? Ama ni vipi, atarajia fadhila Zako umwepushe na moto kisha wamuacha mumo humo? Si lakuwa hilo! Kwani si laiki Yako kuwa hivyo, wala si ule umaarufu wa fadhila Zako, na wala hayalingani na wema Wako na hisani Yako uliyowatendea wenye kukupwekesha.

“Naamini kwa yakini kabisa, lau Hukuhukumu kuwaadhibu wanaokukanusha, na hivyo Ukaamua wabaki humo milele wapinzani Wako, Ungeliufanya moto wote kuwa baridi na salama, na haitakuwa humo ni makazi wala makao kwa yeyote. Lakini yametakasika majina Yako, Ulishakata kuwajaza humo makafiri kutokana na majini na

watu pamoja, na kuwabakisha humo milele walokaidi. Na Wewe sifa Zako zimetukuka, Ulisema mbeleni na Ukiendeleza kuneemesha Ukikirimu, “Je! aliye Muumini na mpotovu huwa sawa? La! Hawawi sawa.”

“Mungu Wangu, Bwana Wangu! Basi nakuomba kwa uwezo Ulioukadiria, na kwa uamuzi Ulioupasisha na kuupitisha, na ukamshinda Uliyempangia. Uwe ni Mwenye kunisamehe katika usiku huu na saa hii, kila ovu nililolitenda na kila dhambi niliyoifanya, na kila uchafu niliufanya kwa siri na kila ujinga niliutekeleza kwa kuficha au waziwazi, kwa kuuficha au kwa dhahiri; na kila mabaya Uliyoamrisha kusajiliwa na Waandishi watukufu Uliowawakilisha kuyadhibiti yangu yote.. Na Ukawafanya wao na viungo vyangu pia kuwa ni mashahidi juu yangu, huku ukiwa Wewe juu yao ni Mchungaji wangu, Ukiyashuhudia yale yaliyofichamana kwao, kwa rehema Zako Uliyaficha na kwa fadhila Zako Ukayasitiri. Nizidishie fungu langu kwa kila heri Unayoiteremsha au wema Unaoutoa, au zuri Unalolieneza au riziki Unayoigawa, au dhambi Unayoighufiria au kosa Unalolisitiri.

“Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mungu Wangu, Bwana Wangu, Mola Wangu! Ewe Mwenye kumiliki utumishi wangu! Ewe Ambaye uongofu wangu uko mikononi Mwake! Ewe Mjuzi wa madhara yangu na makazi yangu! Ewe Mwenye kuujua ufakiri wangu na mahitaji yangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Nakuomba kwa haki Yako na utukufu Wako na ubora wa sifa Zako na majina Yako, Unijaalie katika nyakati zangu za usiku na mchana, daima niendeleo kukukumbuka, na niambatane na utumishi Wako. Na amali zangu ziwe

kabuuli Kwako hadi vitendo vyangu na nyuradi zangu ziwe kitu kimoja, na kwa milele niwe nakutumikia.

“Ewe Bwana Wangu! Ewe Ambaye tegemeo langu liko Kwake! Ewe Ambae Kwake nashitakia hali zangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Ewe Mlezi Wangu! Vithibitisha viungo vyangu nikutumikie, Liamirisha kusudio langu lakujihifadhi, Uniwezeshe nijiogopeshe Kwako, Na daima nishikamane na utumishi Wako mpaka nikufikilie vyeo vya waliotangulia, nikuharakie kati ya wanaokukimbilia, niwe na shauku ya kuwa karibu Nawe pamoja na wakupendao. Na nisogele Kwako na wanaosogea kwa ikhlasi, na nikuche kwa uchaji waw wenye yakini na niujiunge pamoja na Waumini kuwa karibu Nawe.

Ewe Mwenyezi Mungu! Na anayenitakia ubaya mrudishie, na mwenye kunichimbia na yeye mrudi. Na unijaalie niwe katika waja Wako bora wenye fungu Kwako, na wa daraja ya karibu mno Kwako na cheo maalumu mbele Yako, kwani hakika kwa amri na shani Yako hayo hayapatikani ila kwa fadhila Zako. Unipe kwa upaji Wako, Unisikitikie kwa utukufu Wako, na kwa rehema Zako unihifadhi. Ufanye ulimi wangu kwa kukukumbuka ni wenye kukutaja, na moyo wangu uene mapenzi Yako, na kwa wema Wako nitakabalie. Nipunguzie maovu yangu na unighufirie kusepetuka kwangu. Hakika uliwaamulia waja Wako wakuabudu, na ukawaamrisha wakuombe, na umewadhamini majibu. Basi Kwako Ewe Mlezi Wangu, nimeuwelekeza uso wangu, na Kwako Ewe Mlezi Wangu nimeinyanyua mikono yangu. Kwa utukufu Wako, nikubalie maombi yangu na unitimizie makusudio yangu, wala usinikatishe tamaa yangu kwa fadhila Zako. Niepushe na shari za majini na watu katika

maadui zangu.

Ewe Mwenye kuridhika upesi! Mghufirie asiyemiliki kitu ila dua, kwani hakika Wewe hulitenda ulitakalo. Ewe Ambaye jina Lake ni dawa! Utajo Wake ni shufaa, na Utii Wake ni kutosheka, mrehemu ambaye rasilimali yake ni matumaini, na silaha yake ni kilio. Ewe Mueneza neema! Ewe Mkinga balaa! Ewe Nuru ya waliyo wakiwa gizani, Ewe Mjuzi usiyefunzwa! Mswalie Muhammad na Aali Muhammad, unifanyie yale ambayo ni laiki Yako. Swala za Mwenyeezi Mungu zimshukie Mtume Wake pamoja na Maimamu waaminifu katika Aali zake na salamu kamili nyingi mno.”

Na atasoma katika mkasha wa Ijumaa utajo huu mtukufu mara kumi, na pia husomwa katika kila mkasha wa Iddi, nao ni:

يَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَى الْبَرِّيَّةِ يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالْعَطِيَّةِ يَا صَاحِبَ
الْبَوَاهِبِ السَّنِيَّةِ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ خَيْرَ الْوَرَى سَجِيَّةً وَاعْفِرْ
لَنَا يَا ذَا الْعُلَى فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ

“Ewe Mwenye fadhila za kudumu kwa viumbe. Ewe Mwenye kufumbua mikono kwa kipawa. Ewe Mwenye msaada adhimu. Msalie Muhammad na ali zake viumbe bora wateule, na tusamehe usiku huu ewe Uliye Mtukufu mno.”

DUA ASHARATI

Nayo ni dua ya maana sana, ni mustahabu kuisoma kila asubuhi na jioni na katika siku ya Arafu. Wakati wake bora ni baada ya alasiri ya siku ya Ijumaa. Nayo ni:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ
النَّهَارِ، سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْغَدُوِّ وَالْإِصَالِ، سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْعَشِيِّ
وَالْإِبْكَارِ، سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ وَلَهُ الْحَمْدُ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ، يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ، سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، سُبْحَانَ ذِي الْمَلَكِ
وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ وَالْجَبْرُوتِ، سُبْحَانَ ذِي
الْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ الْمَلِكِ الْحَقِّ الْمُهَيَّبِ (الْمُبِينِ) الْقُدُّوسِ،
سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِكِ الْحَقِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِكِ

الْحَيِّ الْقُدُّوسِ، سُبْحَانَ الْقَائِمِ الدَّائِمِ، سُبْحَانَ الدَّائِمِ الْقَائِمِ،
سُبْحَانَ رَبِّي الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ رَبِّي الْأَعْلَى، سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ،
سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، سُبُّوهُ قُدُّوسَ رَبُّنَا
وَرَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ، سُبْحَانَ الدَّائِمِ غَيْرِ الْغَافِلِ، سُبْحَانَ
الْعَالِمِ بِغَيْرِ تَعْلِيمِ، سُبْحَانَ خَالِقِ مَا يَرَى، وَمَا لَا يَرَى سُبْحَانَ
الَّذِي يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ مِنْكَ فِي نِعْمَةٍ وَخَيْرٍ وَبَرَكَاتٍ وَعَافِيَةٍ
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْتُمْ عَلَيَّ نِعْمَتِكَ وَخَيْرِكَ وَبَرَكَاتِكَ
وَعَافِيَتِكَ بِنَجَاةٍ مِنَ النَّارِ، وَارْزُقْنِي شُكْرَكَ وَعَافِيَتَكَ
وَفَضْلَكَ وَكَرَامَتَكَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، اللَّهُمَّ بِنُورِكَ اهْتَدَيْتُ
وَبِفَضْلِكَ اسْتَغْنَيْتُ وَبِنِعْمَتِكَ أَصْبَحْتُ وَأَمْسَيْتُ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَشْهَدُكَ وَكَفَى بِكَ شَهِيدًا وَأَشْهَدُ مَلَائِكَتَكَ وَأَنْبِيَاءَكَ
وَرُسُلَكَ وَحَبَلَةَ عَرْشِكَ وَسُكَّانَ سَمَاوَاتِكَ وَأَرْضِكَ

(وَأَرْضِيكَ) وَجَمِيعَ خَلْقِكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحَدِّكَ لَا
شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ
وَأَنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، تُحْيِي وَتُمِيتُ وَتُحْيِي وَتُحْيِي وَأَشْهَدُ
أَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَأَنَّ النَّارَ حَقٌّ، وَ(أَنَّ) الشُّورَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةَ
آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا، وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ عَلِيَّ
بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حَقًّا حَقًّا، وَأَنَّ الْأُمَّةَ مِنْ وُلْدِهِ هُمْ
الْأُمَّةُ الْهُدَاةُ الْبَهْدِيُّونَ غَيْرُ الضَّالِّينَ وَلَا الْبُضِيِّينَ وَأَنَّهُمْ
أَوْلِيَاؤُكَ الْمُصْطَفَوْنَ وَحِزْبُكَ الْغَالِبُونَ وَصِفْوَتُكَ وَخَيْرَتُكَ مِنْ
خَلْقِكَ وَنُجَبَاؤُكَ الَّذِينَ اتَّجَبْتَهُمْ لِدِينِكَ وَاخْتَصَصْتَهُمْ مِنْ
خَلْقِكَ، وَأَصْطَفَيْتَهُمْ عَلَى عِبَادِكَ، وَجَعَلْتَهُمْ حُجَّةً عَلَى
الْعَالَمِينَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَللَّهُمَّ
اَكْتُبْ لِي هَذِهِ الشَّهَادَةَ عِنْدَكَ حَتَّى تُلَقِّنِيهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَنْتَ
عَنِّي رَاضٍ إِنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ، اَللَّهُمَّ لَكَ الْحَبْدُ حَبْدًا

يَصْعَدُ أَوَّلُهُ وَلَا يَنْقَدُ آخِرُهُ، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا تَضَعُ لَكَ
السَّيِّئَاتُ كَنَفِيهَا (كَتَفِيَّهَا) وَتُسَبِّحُ لَكَ الْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا،
اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا سَرْمَدًا أَبَدًا لَا انْقِطَاعَ لَهُ وَلَا نَفَادَ وَلَكَ
يُنْبَغِي وَالْيَكَّ يَنْتَهِي فِي وَعَلَى وَكَدَائِي وَمَعِي وَقَبْلِي وَبَعْدِي
وَأَمَامِي وَفَوْقِي وَتَحْتِي وَإِذَا مِتُّ وَبَقِيْتُ فَرُدَّ أَوْ حِيدًا ثُمَّ فَنِيْتُ،
وَلَكَ الْحَمْدُ إِذَا نَشِئْتُ وَبُعِثْتُ يَا مَوْلَايَ. اللَّهُمَّ وَلَكَ الْحَمْدُ
وَلَكَ الشُّكْرُ بِجَمِيعِ مَحَامِدِكَ كُلِّهَا عَلَى جَمِيعِ نِعْمَائِكَ كُلِّهَا
حَتَّى يَنْتَهِيَ الْحَمْدُ إِلَى مَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ
عَلَى كُلِّ أَكْلَةٍ وَشَرِبَةٍ وَبَطْشَةٍ وَقَبْضَةٍ وَبَسْطَةٍ وَفِي كُلِّ مَوْضِعٍ
شَعْرَةٍ، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا خَالِدًا مَعَ خُلُودِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ
حَمْدًا لَا مُنْتَهَى لَهُ دُونَ عِلْمِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا أَمَدَ لَهُ دُونَ
مَشِيَّتِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا آخَرَ لِقَائِهِ إِلَّا رِضَاكَ وَلَكَ
الْحَمْدُ عَلَى حَبْلِكَ بَعْدَ عِلْمِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى عَفْوِكَ بَعْدَ

قُدْرَتِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ بِاعْتِ الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ وَاِثْرَ الْحَمْدِ
 وَلَكَ الْحَمْدُ بِدِيَعِ الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ مُنْتَهَى الْحَمْدِ وَلَكَ
 الْحَمْدُ مُبْتَدِعَ الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ مُشْتَرَى الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ
 وَلِيَ الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ قَدِيمَ الْحَمْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ صَادِقَ الْوَعْدِ
 وَفِي الْعَهْدِ عَزِيزَ الْجُنْدِ قَائِمَ الْمَجْدِ وَلَكَ الْحَمْدُ رَفِيعَ
 الدَّرَجَاتِ مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ مُنْزِلَ (مُنْزَلِ) الْآيَاتِ مِنْ فَوْقِ
 سَبْعِ سَمَاوَاتٍ عَظِيمِ الْبَرَكَاتِ مُخْرِجِ النُّورِ مِنَ الطُّلُبَاتِ مَنْ فِي
 الطُّلُبَاتِ وَمُخْرِجِ إِلَى النُّورِ، مُبَدِّلِ السَّيِّئَاتِ حَسَنَاتٍ، وَجَاعِلِ
 الْحَسَنَاتِ دَرَجَاتٍ، اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ غَافِرَ الذَّنْبِ وَقَابِلَ
 التَّوْبِ شَدِيدَ الْعِقَابِ ذَا الطُّوْلِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ إِلَيْكَ الْبَصِيرُ،
 اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ فِي اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى، وَلَكَ الْحَمْدُ فِي النَّهَارِ إِذَا
 تَجَلَّى، وَلَكَ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ كُلِّ نَجْمٍ
 وَمَلَكٍ فِي السَّمَاءِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ الثَّرَى وَالْحَصَى وَالنُّوْمِ،

وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا فِي جَوِّ السَّمَاءِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا فِي جَوْفِ
 الْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ أَوْزَانِ مِيَاهِ الْبَحَارِ، وَلَكَ الْحَمْدُ
 عَدَدَ أَوْرَاقِ الْأَشْجَارِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحْصَى كِتَابُكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحَاطَ
 بِهِ عِلْمُكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ وَالْهَوَامِّ وَالطَّيْرِ
 وَالْبَهَائِمِ وَالسَّبَاعِ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ كَمَا تُحِبُّ
 رَبَّنَا وَتَرْضَى، وَكَمَا يَنْبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِكَ وَعِزِّ جَلَالِكَ.

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu. Utukufu ni wa Mwenyezi Mungu, kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu, na hakuna mungu ila Allah, Mwenyezi Mungu Mkubwa na hakuna hila wala nguvu ila kwa msada wa Mwenyezi Mungu Aali Adhimu. Utukufu ni wa Mwenyezi Mungu nyakati za usiku na katikati ya mchana. Utukufu ni wa Mwenyezi Mungu asubuhi na jioni. Utukufu ni wa Mwenyezi Mungu jioni na asubuhi. Basi mtukuzeni Mwenyezi Mungu mnapoingia usiku na mnapoingia asubuhi. Na sifa zote njema ni Zake mbinguni na ardhini, na wakati wa alasiri na mnapoingia adhuhuri. Hukitoa kilicho hai kutokana na kilicho kufa, na hukitoa kilichokufa kutokana na kilicho hai, na huhuisha ardhi baada ya kufa kwake na hivyo ndivyo mtakavyotolewa. Ametakasika Mola Wako Mlezi, Mola Mlezi Mwenye enzi na yale wanayomsifu. Na amani juu ya

wale waliotumwa. Na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu. Utukufu ni wa Mwenye umiliki na ufalme. Utakatifu ni wa Mwenye nguvu na ujabari.

“Utakatifu ni wa Mwenye kiburi na uadhama. Mfalme Haki iliyo wazi, Mwangalizi, Mwenye nguvu, Mtakatifu. Utakatifu ni wa Mwenyezi Mungu Mfalme Mzima wa milele asiyekufa. Utakatifu ni wa Mwenyezi Mungu, Mfalme, Mzima wa milele Mtakatifu. Utakatifu ni wa Msimamizi Mwenye kudumu. Utakatifu ni wa Mwenye kudumu aliye Msimamizi. Utakatifu ni wa Mola Wangu Mlezi Adhimu. Utakatifu ni wa Mola Wangu Mlezi Mtukufu. Utakatifu ni wa aliye Mzima wa milele Mwenye kusimamia mambo. Utakatifu ni wa Aliye juu, Mtukufu. Utakatifu ni Wake na ametakasika. Mtakatifu Mtukufu, Mola Wetu Mlezi na Mola Mlezi wa Malaika na roho. Utakatifu ni wa Mwenye kudumu asiyeghafilika. Utakatifu ni wa Mjuzi bila kufundishwa. Utakatifu ni wa Muumba wa vinavyoonekana na visivyoonekana. Utakatifu ni wa Ambaye huyafikia macho wala macho hayamfikii, Naye ni Mpole, Mwenye habari.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi nimeamka katika hali ya neema, heri, baraka na afya toka Kwako, basi mswalie Muhammad na aali Muhammad na nitimizie neema Yako, heri Yako, Baraka Yako na afya Yako kwa kuniokoa na moto. Na niruzuku shukrani Yako, afya Yako, fadhila Yako na heshima Yako muda wote utakaonibakisha hai. Ewe Mwenyezi Mungu! Nimeongoka kupitia nuru Yako, nimetosheka kupitia fadhila Yako na kwa kupitia neema Yako nimeingia asubuhi na machana.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Mimi nakushahidilisha Wewe na unatosha kuwa shahidi, na nawashahidilisha Malaika

Wako, Manabii Wako, Mitume Wako, wabebaji wa Arshi Yako, wakazi wa mbingu Zako na ardhi Zako, na viumbe Wako wote, kwamba hakika Wewe ndiye Mwenyezi Mungu ambaye hakuna mungu ila Wewe Mmoja peke Yako hauna mshirika, na kwamba hakika Muhammad (s.a.w.w.) ni mja Wako na Mtume Wako, na kwamba hakika Wewe ni Mwenye uwezo juu ya kila kitu. Unahuisha na unafisha, unafisha na unahuisha. Na ninakiri kwamba hakika pepo ni haki na hakika moto ni haki, na hakika ufufuo ni haki, na kwamba hakuna shaka Kiyama ni chenye kuja, na kwamba hakika Mwenyezi Mungu atawafufua waliyomo makaburini.

“Na ninakiri kwamba ni haki kabisa kuwa Ali bin Abu Talib (a.s.) ni jemedari wa waumini, na kwamba hakika maimamu toka katika kizazi chake ndio Maimamu waongofu wenye kuongoa, si wenye kupotea wala kupoteza. Na kwamba hakika wao ndio mawalii wako wateule na kundi Lako lenye kushinda, wateule Wako na chaguo Lako bora toka kati ya viumbe Wako, na wateule Wako ambao umewateua kwa ajili ya dini Yako na ukawafanya makhsusi kati ya viumbe Wako, na ukawachagua juu ya waja Wako na ukawafanya hoja juu ya walimwengu, sala na salamu Zako viwe juu yao, na pia rehema za Mwenyezi Mungu na Baraka Zake.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Niandikie shahada hii Kwako mpaka utakaponitamkisha siku ya Kiyama na hali Wewe u radhi nami. Hakika Wewe ni Mwenye uwezo juu ya lile utakalo. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema, sifa njema ambayo mwanzo wake unapanda wala mwisho wake hauishi. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema, sifa njema ambayo mbingu inashusha mbawa zake kwa ajili Yako, na ardhi na vilivyo juu yake vinasabihi kwa ajili

Yako.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema, sifa njema ya daima milele, haina kukatika wala kwisha na inakupasa Wewe. Na Kwako ndiko kinakokomea kile kilicho kwangu, juu yangu, katika miliki yangu, pamoja nami, kabla yangu, baada yangu, mbele yangu, juu yangu, chini yangu, nitakapokufa na nitakapoingizwa kaburini na kubaki mpweke peke yangu kisha nikaisha. Na una sifa njema pale nitakapofufuliwa Ewe Bwana Wangu. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema na shukurani ni Yako kwa himidi Zako zote juu ya neema Zako zote mpaka himidi ikomee kwenye yale unayoyapenda Ewe Mola Wetu Mlezi na unayoyaridhia. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema juu ya kila chakula na kinywaji, nguvu, ufumbaji na uumbujaji wa mkono na katika kila eneo lenye unywele.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema, sifa njema yenye kudumu pamoja na kudumu Kwako. Na Una sifa njema, sifa njema haina mwisho bila elimu Yako. Na Una sifa njema, sifa njema isiyo na muda bila utashi Wako. Na Una sifa njema, sifa njema isiyo na malipo ya kukutana nayo ila ridhaa Yako. Una sifa njema juu ya uvumilivu Wako baada ya elimu Yako. Una sifa njema juu ya msamaha Wako baada ya uwezo Wako. Una sifa njema Mwenye kuleta himidi. Una sifa njema Mwenye kurithisha himidi. Una sifa njema Mwenye kuumba himidi. Una sifa njema kikomo cha sifa njema.

“Una sifa njema mwenye kuanzisha himidi. Una sifa njema Mwenye kununua himidi. Una sifa njema Mmiliki wa himidi. Una sifa njema Mwenye himidi tangu kale. Una sifa njema Mkweli wa ahadi na Mtekelezaji wa ahadi, Mwenye jeshi lenye nguvu na Mwenye utukufu wenye kuendelea. Una sifa njema Mwenye daraja za juu, Mwenye

kujibu maombi, Mwenye kuteremsha aya toka juu ya mbingu saba, Mwenye Baraka kubwa, Mwenye kutoa nuru toka kwenye giza na Mwenye kumtoa aliye katika giza na kumpekeka kwenye nuru, Mwenye kuyabadili maovu kuwa mema na kuyaweka mema katika daraja mbalimbali.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema, Mwenye kughufiri dhambi, Mwenye kupokea toba, Mkali wa adhabu, Mwenye nguvu, hakuna mungu ila Wewe, mafikio ni Kwako. Ewe Mwenyezi Mungu! Una sifa njema usiku unapofunika na una sifa njema mchana unapoangaza. Una sifa njema Akhera na duniani. Una sifa njema kwa idadi ya kila nyota na malaika aliyopo mbinguni. Una sifa njema kwa idadi ya udongo na changarawe na kokwa. Una sifa njema kwa idadi ya vilivyomo katika angahewa la mbingu. Una sifa njema kwa idadi ya vilivyomo ndani ya tumbo la ardhi.

“Una sifa njema kwa idadi ya ujazo wa maji ya bahari. Una sifa njema kwa idadi ya majani ya miti. Una sifa njema kwa idadi ya vile vilivyopo juu ya uso wa ardhi. Sifa njema kwa idadi ya vile vilivyo hesabiwa na Kitabu Chako. Una sifa njema kwa idadi ya vile vilivyozungukwa na elimu Yako. Una sifa njema kwa idadi ya watu na majini, wadudu, ndege, wanyama howa na wanyama wakali, sifa njema nyingi nzuri zenye Baraka, kama upendavyo Ewe Mola Wetu Mlezi na uridhiavyo, na kama inavyolingana na heshima ya utukufu Wako na utukufu wa utakatifu Wako.”

Kisha utasema mara kumi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْبُكُورُ وَالْأَحْدُثُ وَهُوَ

اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

“Hakuna mungu ila Allah peke Yake hana mshirika, ana ufalme na himidi na Yeye ni Mpole Mwenye khabari.”

Mara kumi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْبُلْكُ وَلَهُ الْحَبْدُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَيُيْتُّ وَيُحْيِي وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

“Hakuna mungu ila Allah peke Yake hana mshirika, ana ufalme na himidi, huhuisha na kufisha, hufisha na kuhuisha, Naye ni Mzima wa milele asiyekufa, heri imo mikononi Mwake na Yeye ni Mwenye uwezo juu ya kila kitu.”

Mara kumi:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

Namuomba maghfira Mwenyezi Mungu ambaye hakuna mungu ila Yeye Mzima wa milele Mwenye kusimamia mambo, na ninatubu Kwake.

Mara kumi:

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ،

“Ewe Mwenyezi Mungu. Ewe Mwenyezi Mungu.”

Mara kumi:

يَا رَحْمَنُ يَا رَحْمَنُ

“Ewe Mwingi wa rehema. Ewe Mwingi wa rehema.”

Mara kumi:

يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ

“Ewe Mwenye kurehemu. Ewe Mwenye kurehemu.”

Mara kumi:

يَا بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

“Ewe Muumba wa mbingu na ardhi.”

Mara kumi:

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“Ewe Mwenye utukufu na ukarimu.”

Mara kumi:

يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ

“Ewe Mwenye huruma, ewe Mwenye hisani.”

Mara kumi:

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ

“Ewe Mzima wa milele, ewe Mwenye kusimamia mambo.”

Mara kumi:

يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

“Ewe Mzima wa milele, hakuna mungu ila Wewe.”

Mara kumi:

يَا اللَّهُ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

“Ewe Mwenyezi Mungu, hakuna mungu ila Wewe.”

Mara kumi:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu.”

Mara kumi:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

“Ewe Mwenyezi Mungu mswalie Muhammad na aali Muhammad.”

Mara kumi:

اللَّهُمَّ افْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ

“Ewe Mwenyezi Mungu nifanyie yale unayoyataka.”

Mara kumi:

آمِينَ آمِينَ

“Amina. Amina.”

Mara kumi:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

“Sema Yeye Mwenyezi Mungu ni Mmoja.”

Baada ya hapo sema:

اَللّٰهُمَّ اصْنَعْ بِيْ مَا اَنْتَ اَهْلُهُ وَلَا تَصْنَعْ بِيْ مَا اَنَا اَهْلُهُ فَاِنَّكَ اَهْلُ
 التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ، وَاَنَا اَهْلُ الذُّنُوْبِ وَالْخَطَايَا فَارْحَبْنِيْ يَا
 مَوْلَاىِٔ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nifanyie yale ambayo Wewe unataka na wala usinifanyie yale niyatakayo mimi, kwani hakika Wewe ndiye unayestahiki uchaji na ndiye Mmiliki wa maghfira, na mimi ndiye mwenye madhambi na makosa, basi nirehemu Ewe Bwana Wangu na Wewe ni Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Kisha sema mara kumi:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَمْدُ
 لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيْكٌ فِى الْبُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
 وَلِيٌّ مِنَ الدُّنْيَا وَكَبْرَةً تَكْبِيْرًا

“Hakuna hila wala nguvu ila kwa msaada wa Mwenyezi Mungu. Nimetawakali juu ya Mzima wa milele ambaye hafi, na kila sifa njema ni ya Mwenyezi Mungu ambaye hakujifanyia mtoto wala hana mshirika katika ufalme, wala hana rafiki kwa sababu ya udhaifu, na mtukuze kwa matukuzo makubwa.”

Ziyara ya Imam wa Zama hizi:

Ibnu Tawus amesema: Maulana Imam wa zama hizi hufanyiwa ziara kwa ziyara hii kila siku ya Ijumaa baada ya sala ya alfajiri:

اَللّٰهُمَّ بَدِّعْ مَوْلَايَ صَاحِبَ الزَّمَانِ صَلَوَاتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ عَنْ جَمِيْعِ
الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ فِيْ مَشَارِقِ الْاَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا وَ بَرِّهَا وَ
بَحْرِهَا وَ سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا حَيْثُمْ وَ مَيَّتِهِمْ وَ عَنَ الْوَالِدِيْنَ وَ وُلْدِيْ وَ
عَنِيْ مِنَ الصَّلَوَاتِ وَ التَّحِيَّاتِ زِنَةَ عَرْشِ اللّٰهِ وَ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ وَ
مُنْتَهَى رِضَاةٍ وَ عَدَدَ مَا اَحْصَاهُ كِتَابُهُ وَ اَحَاطَ بِهِ عِلْمُهُ اللّٰهُمَّ
(اِنِّيْ) اَجِدُّدُ لَهُ فِيْ هَذَا الْيَوْمِ وَ فِيْ كُلِّ يَوْمٍ عَهْدًا وَ عَقْدًا وَ بَيْعَةً فِيْ
رَقَبَتِيْ اللّٰهُمَّ كَمَا شَرَفْتَنِيْ بِهَذَا التَّشْرِيفِ وَ فَضَّلْتَنِيْ بِهَذِهِ
الْفَضِيْلَةِ وَ خَصَصْتَنِيْ بِهَذِهِ النُّعْمَةِ فَصَلِّ عَلَيْ مَوْلَايَ وَ سَيِّدِيْ
صَاحِبِ الزَّمَانِ وَ اجْعَلْنِيْ مِنْ اَنْصَارِهِ وَ اَشْيَاعِهِ وَ الدَّابِّيْنَ عَنْهُ
وَ اجْعَلْنِيْ مِنَ الْمُسْتَشْهِدِيْنَ بَيْنَ يَدَيْهِ طَائِعًا غَيْرَ مُكْرَهٍ فِيْ
الصَّفِّ الَّذِيْ نَعَتَّ اَهْلَهُ فِيْ كِتَابِكَ فَقُلْتُ صَفًّا كَانْتَهُمُ بُنْيَانُ

مَرَّضُوا عَلَى طَاعَتِكَ وَ طَاعَةِ رَسُولِكَ وَ آلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
اللَّهُمَّ هَذِهِ بَيْعَةٌ لَهُ فِي عُنُقِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

“Ewe Mwenyezi Mungu! Mfikishie bwana wangu Imam wa zama hizi, sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, kutoka kwa waumini wote wa kiume na waumini wote wa kike, walio Mashariki ya ardhi na Magharibi yake, bara yake na bahari yake, katika tambarare yake na milima yake, kutoka kwa aliye hai kati yao na aliye mfu kati yao, kutoka kwa wazazi wangu na kizazi changu na kutoka kwangu, sala na maamkizi sawa na uzito wa Arshi ya Mwenyezi Mungu, wino wa maneno Yake na ukomo wa ridhaa Yake, na sawa na idadi ya vile vilivyohesabiwa na Kitabu Chake na kudhibitiwa na elimu Yake. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi narudia tena katika siku hii na katika kila siku ahadi, mkataba na kiapo cha utii katika shingo yangu.

Ewe Mwenyezi Mungu! Kama ulivyonipa heshima kwa heshima hii na ukanifadhilisha kwa fadhila hii na ukanihusisha na neema hii, basi mswalie kiongozi wangu na bwana wangu Imam wa zama hizi, na unijaalie niwe miongoni mwa wasaidizi wake, wafuasi wake na wenye kumuhami yeye. Na nijaalie niwe miongoni mwa wenye kufa kishahidi mbele yake, mwenye kutii asiyelazimishwa, katika safu ambayo umewasifu watu wake katika Kitabu Chako, ukasema: Safu kama jengo lililokamatana, katika kukutii Wewe na kumtii Mtume Wako na aali zake (a.s.). Ewe Mwenyezi Mungu! Hiki ni kiapo changu cha utii kwake katika shingo yangu mpaka Siku ya Kiyama.”

DUA AL-'AHAD

Imepokewa kutoka kwa Imam as-Sadiq (a.s.) kwamba alisema: “Atakayemuomba Mwenyezi Mungu kwa Ahadi hii kwa muda wa siku arobaini basi atakuwa miongoni mwa watetezi wa Mahdi wetu, na iwapo atakufa kabla yake basi Mwenyezi Mungu atamtoa ndani ya kaburi lake na kumpa kwa kila neno moja mema elfu moja na atamfutia mabaya elfu moja.” Dua yenyewe ni hii:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَرَبَّ الْمَلَكُوتِ، وَرَبَّ الْبَحْرِ
وَالسَّجُورِ، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ، وَرَبَّ الظِّلِّ
وَالْحَرُورِ، وَمُنزِلَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ
وَالْأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْكَرِيمِ،
وَبِنُورِ وَجْهِكَ الْمُبِينِ وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ أَسْأَلُكَ
بِاسْمِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ بِهِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُونَ، وَبِاسْمِكَ
الَّذِي يَصْدَحُ بِهِ الْأَوْلُونَ وَالْآخِرُونَ، يَا حَيُّ قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ وَيَا حَيًّا
بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ وَيَا حَيًّا حِينَ لَا حَيٍّ يَا مُحْيِي الْمَوْتَى وَمُيْتِ الْأَحْيَاءِ،
يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ بَدِّعْ مَوْلَانَا الْإِمَامَ الْهَادِيَ الْبَهْدِيَّ

الْقَائِمَ بِأَمْرِكَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ عَنْ
 جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ
 وَمَغَارِبِهَا سَهْلِهَا وَجَبَلِهَا وَبَرِّهَا وَبَحْرِهَا، وَعَنِّي وَعَنْ وَالِدَائِي
 مِنَ الصَّلَوَاتِ زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ، وَمَا أَحْصَاهُ عَلَيْهِ
 وَأَحَاطَ بِهِ كِتَابُهُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أُجَدِّدُ لَهُ فِي صَبِيحَةِ يَوْمِي هَذَا وَمَا
 عَشْتُ مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَعَقْدًا وَبَيْعَةً لَهُ فِي عُنُقِي، لَا أَحُولُ عَنْهَا
 وَلَا أَزُولُ أَبَدًا، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَالذَّابِّينَ
 عَنْهُ وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قِضَاءِ حَوَائِجِهِ، وَالْمُبْتَثِّلِينَ لِأَوَامِرِهِ
 وَالْمُحَامِلِينَ عَنْهُ، وَالسَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ وَالْمُسْتَشْهِدِينَ
 بَيْنَ يَدَيْهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي حَالِي بَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى
 عِبَادِكَ حَتْبًا مَقْضِيًّا فَأَخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِي مُؤْتَرًّا كَفَنِي شَاهِرًا
 سَيَفِي مُجَرِّدًا قَنَاتِي مُدْبِيًّا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ وَالْبَادِي،
 اللَّهُمَّ أَرِنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ، وَالْغُرَّةَ الْحَبِيدَةَ، وَالْكُلَّ نَاطِرِي

بِنُظْرَةٍ مِّنِّي إِلَيْهِ، وَعَجَّلْ فَرَجَهُ وَسَهِّلْ مَخْرَجَهُ، وَأَوْسِعْ مِنْهَجَهُ
وَاسْلُكْ بِي مَحَجَّتَهُ، وَأَنْفِذْ أَمْرَكَ وَأَشِدُّدَ أَرْوَاحِ،

وَاعْبُرِ اللَّهُمَّ بِهٖ بِلَادَكَ، وَأَحْمِي بِهٖ عِبَادَكَ، فَإِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ
الْحَقُّ : ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ،
فَاظْهِرِ اللَّهُمَّ لَنَا وَلِيَّكَ وَابْنَ بِنْتِ نَبِيِّكَ الْمُسَمَّى بِاسْمِ رَسُولِكَ
حَتَّى لَا يُظْفَرَ بِشَيْءٍ مِّنَ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرْقَهُ، وَيُحَقِّقِ الْحَقَّ
وَيُحَقِّقَهُ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مَفْرَعًا لِيُظْلَمَ عِبَادَكَ، وَنَاصِرًا لِّبَنِّ لَا
يَجِدُ لَهُ نَاصِرًا غَيْرَكَ، وَمُجَدِّدًا لِّمَا عَطَلَ مِنْ أَحْكَامِ كِتَابِكَ،
وَمُسَيِّدًا لِّمَا وَرَدَ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ وَسُنَنِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مِمَّنْ حَصَّنْتَهُ مِنْ بَأْسِ الْبُعْتَدِينَ،
اللَّهُمَّ وَسِّرْ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤْيِيَّتِهِ وَمَنْ
تَبِعَهُ عَلَى دَعْوَتِهِ، وَارْحَمِ اسْتِكَانَتَنَا بَعْدَهُ، اللَّهُمَّ اكْشِفْ
هَذِهِ الْغُبَّةَ عَن هَذِهِ الْأُمَّةِ بِحُضُورِهِ، وَعَجِّلْ لَنَا ظُهُورَهُ، إِنَّهُمْ

يُرْوَاهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Ewe Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa nuru adhimu na Mola Mlezi wa elimu ya juu na Mola Mlezi wa bahari iliyojazwa. Uliyeiteremsha Taurati na Injili na Zaburi na Mola Mlezi wa kivuli na joto. Uliyeiteremsha Qur’ani tukufu na Mola Mlezi wa Malaika waliowekwa karibu na wa Manabii na Mitume. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi nakuomba kwa heshima Yako tukufu na kwa nuru ya heshima Yako itowayo nuru na ufalme wa tangu kale, Ewe Mzima wa milele! Ewe Mwenyekusimamia mambo! Nakuomba kwa jina Lako ambalo umeangaza kwalo mbingu na ardhi, na kwa jina Lako ambalo kwalo wanatengemaa wale wa mwanzo na wale wa mwisho. Ewe Uliyekuwa Mzima wa milele kabla ya kila aliye hai! Na Ewe utakayeendelea kuwa Mzima wa milele baada ya kila aliye hai! Ewe Mzima wa milele pasipo na aliye hai! Ewe Mwenye kuwapa uzima wafu na kuwafisha walio hai! Ewe Mzima wa milele hakuna mungu ila Wewe.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Mfikishie kiongozi wetu Imam mwenye kuongoza aliye mwongozo, mwenye kusimamia jambo Lako, sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake na juu ya baba zake watakasifu, kutoka kwa waumini wote wa kiume na waumini wote wa kike, walio Mashariki ya ardhi na Magharibi yake, katika tambarare yake na milima yake, bara yake na bahari yake, kutoka kwangu na kwa wazazi wangu, sala na maamkizi sawa na uzito wa Arshi ya Mwenyezi Mungu na wino wa maneno Yake, na sawa na idadi ya vile vilivyohesabiwa na elimu Yake na kudhibitiwa na Kitabu Chake. Ewe Mwenyezi Mungu! Hakika mimi narudia tena katika asubuhi ya siku hii na katika siku zote za maisha yangu, ahadi, mkataba na kiapo

cha utii katika shingo yangu, sijitengi navyo wala siviachi milele.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nijaalie niwe miongoni mwa wasaidizi wake, wafuasi wake, wenye kumhami yeye na wenye kuharakisha kwenda kwake kumtimizia haja yake, na niwe miongoni mwa wenye kutekeleza amri yake, wenye kumhami yeye, wenye kutangulia katika muradi wake na wenye kufa kishahidi mbele yake. Ewe Mwenyezi Mungu! Ikiwa kifo ambacho umekifanya kuwa ni hatima yenye kutimia kitazuia kati yangu na yeye, basi unitoe kaburini mwangu hali ni mwenye kujifunika sanda yangu, mwenye kuchomoa upanga wangu, mwenye kuchomoa mkuki wangu na mwenye kuitikia wito wa mwenye kuita mjini na jangwani.

“Ewe Mwenyezi Mungu! Nionyeshe paji la uso wenye kuongoza, na mwezi wenye utukufu, na yang’arische macho yangu kwa mtazamo wangu kwake, iharakishe faraja yake na mrahisishie matokeo yake, panua njia yake na nipitishie njia yake, tekeleza jambo lake na mtie nguvu. Na amirisha Ewe Mwenyezi Mungu nchi Yako kupitia kwake na wahuishie waja Wako, kwani hakika Wewe umesema na kauli Yako ni haki tupu: Uharibifu umedhihiri barani na baharini kwa sababu ya yale iliyoyafanya mikono ya watu. Basi tudhihirishe Walii Wako na mwana wa binti ya Nabii Wako anayeitwa kwa jina la Mtume Wako, mpaka asikute kitu cha batili ila akichanechane, ahakikishe haki na kuitimiza.

“Na mjaalie Ewe Mwenyezi Mungu awe kimbilio la mwenye kudhulumiwa na waja Wako, mtetezi wa asiye na mtetezi mwingine asiyekuwa Wewe, mwenye kuhuisha zile hukumu za Kitabu Chako zilizotelekezwa, na mwenye kuimarisha zile sayansi za dini Yako zilizofundishwa na

zile Sunnah za Nabii Wako (s.a.w.w.). Na mjaalie Ewe Mwenyezi Mungu awe miongoni mwa uliowalinda na ubaya wa wapinduka mipaka. Ewe Mwenyezi Mungu! Mfurahishe Nabii Wako Muhammad (s.a.w.w.) kwa kumuona yeye na yule aliyefuata wito wake, na urehemu umasikini wetu baada yake. Ewe Mwenyezi Mungu! Ondoa simanzi hii toka katika umma huu kwa kuhudhuria kwake, na tuharakishie kudhihiri kwake, hakika wao wanakuona uko mbali nasi tunakuona uko karibu. Kwa rehema Zako Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Kisha piga mara tatu juu ya paja lako la kulia kwa mkono wako, na katika kila mara sema:

أَلْعَجَلَ الْعَجَلَ يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ

“Fanya haraka, fanya haraka Ewe Bwana Wangu Imam wa zama hizi.”

DUA YA ASUBUHI YA AMIRUL-MUUMININA (A.S.)

اللَّهُمَّ يَا مَنْ دَعَا لِسَانَ الصَّبَاحِ بِنُطْقِ تَبَلُّجِهِ، وَسَرَّحَ قِطْعَ
 اللَّيْلِ الْبُظْلِمِ بِغِيَاهِبِ تَدَجُّجِهِ، وَأَتَّقَنَ صُنْعَ الْفَلَكَ الدَّوَّارِ
 فِي مَقَادِيرِ تَبَرُّجِهِ، وَشَعَّشَعَ ضِيَاءَ الشَّسِ بِنُورِ تَأَجُّجِهِ، يَا مَنْ
 دَلَّ عَلَى ذَاتِهِ بِذَاتِهِ وَتَنَزَّكَ عَنْ مُجَانَسَةِ مَخْلُوقَاتِهِ وَجَلَّ عَنْ

مُلَاعَمَةِ كَيْفِيَّاتِهِ، يَا مَنْ قَرُبَ مِنْ خَطَرَاتِ الطُّنُونِ وَبَعْدَ عَنْ
لَحْظَاتِ الْعُيُونِ وَعَلِمَ بِهَا كَانَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ، يَا مَنْ أَرَقَدَنِي فِي
مِهَادِ أَمْنِهِ وَأَمَانِهِ وَأَيَّقَنِي إِلَى مَا مَنَحَنِي بِهِ مِنْ مَنَنِهِ
وَأِحْسَانِهِ وَكَفَّ أَكْفَ السُّؤِّ عَنِّي بِيَدِهِ وَسُلْطَانِهِ، صَلِّ اللَّهُمَّ
عَلَى الدَّلِيلِ إِلَيْكَ فِي اللَّيْلِ الأَلْيَلِ، وَالْبَاسِكِ مِنْ أَسْبَابِكَ
بِحَبْلِ الشَّرَفِ الأَطْوَلِ، وَالنَّاصِعِ الأَحْسَبِ فِي ذُرُوءَةِ الكَاهِلِ
الأَعْبَلِ، وَالثَّابِتِ القَدَمِ عَلَى رَحَالِيفِهَا فِي الزَّمَنِ الأَوَّلِ، وَعَلَى
أَيْهِ الأَخْيَارِ البُصْطَفِيِّينَ الأَبْرَارِ، وَافْتَحِ اللَّهُمَّ لَنَا مَصَارِيعَ
الصَّبَاحِ بِبِفَاتِحِ الرَّحْمَةِ وَالفَلَاحِ، وَالأَيْسَنِ اللَّهُمَّ مِنْ أَفْضَلِ
خِدَعِ الهِدَايَةِ وَالصَّلَاحِ، وَأَعْرِسِ اللَّهُمَّ بِعَظَمَتِكَ فِي شَرِبِ جَنَانِي
يَنْبِيغِ الخُشُوعِ، وَأَجْرِ اللَّهُمَّ لِهَيْبَتِكَ مِنْ أَمَاقِي زَفَرَاتِ
الدُّمُوعِ، وَأَدِّبِ اللَّهُمَّ نَزَقِ الخُرْقِ مِنِّي بِأَزِمَّةِ القُنُوعِ، إِلهِي
إِنْ لَمْ تَبْتَدِئِنِي الرَّحْمَةَ مِنْكَ بِحُسْنِ التَّوْفِيقِ فَبِنِ السَّالِكِ بِي

إِلَيْكَ فِي وَاضِحِ الطَّرِيقِ، وَإِنْ أَسَلَمْتَنِي أَنْتَ لِقَائِدِ الْأَمَلِ
وَالْبُنَى فَمِنْ الْبُقَيْلِ عَثْرَاقٍ مِنْ كَبْوَالِ الْهُوَى، وَإِنْ خَذَلَنِي
نَصْرُكَ عِنْدَ مُحَارَبَةِ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ فَقَدْ وَكَلَنِي خِذْلَانُكَ
إِلَى حَيْثُ النَّصْبِ وَالْحِرْمَانِ، إِلَهِي أَتْرَانِي مَا أَتَيْتَكَ إِلَّا مِنْ
حَيْثُ الْأَمَالِ أَمْرٌ عَلَّقْتُ بِأَطْرَافِ حِبَالِكَ إِلَّا حِينَ بَاعَدْتَنِي ذُنُوبِي
عَنْ دَارِ الْوِصَالِ، فَمِئْسَ الْبَطِيئَةُ الَّتِي امْتَطَتُ نَفْسِي مِنْ هَوَاهَا
فَوَاهَا لَهَا لِبَا سَوَّكْتَ لَهَا ظُنُونُهَا وَمُنَاهَا، وَتَبَّأَ لَهَا لِحْجْرَاتُهَا عَلَى
سَيِّدِهَا وَمَوْلَاهَا إِلَهِي قَرَعْتُ بَابَ رَحْمَتِكَ بِيَدِ رَجَائِي وَهَرَبْتُ
إِلَيْكَ لِاجْتِنَاءٍ مِنْ فَرْطِ أَهْوَائِي، وَعَلَّقْتُ بِأَطْرَافِ حِبَالِكَ أَنْامِلَ
وَلَائِي، فَأَصْفَحِ اللَّهُمَّ عَنَّا كُنْتُ (كَانَ) أَجْرَمْتُهُ مِنْ زَلَلِي
وَخَطَائِي، وَأَقِلْنِي مِنْ صَرَعَةِ رِدَائِي فَإِنَّكَ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ
وَمُعْتَبَدِي وَرَجَائِي وَأَنْتَ غَايَةُ مَطْلُوبِي وَمُنَايَ فِي مُنْقَلَبِي
وَمَشْوَايَ، إِلَهِي كَيْفَ تَطْرُدُ مَسْكِينًا التَّجَا إِلَيْكَ مِنَ الدُّنُوبِ

هَارِباً، أَمْرٌ كَيْفَ تُحِبُّ مُسْتَرَشِدًا قَصَدَ إِلَى جَنَابِكَ سَاعِيًا، أَمْرٌ
كَيْفَ تَرُدُّ ظَبَانًا وَرَدَّ إِلَى حِيَاضِكَ شَارِبًا كَلًّا وَحِيَاضِكَ مُتْرَعَةً فِي
ضَنْكِ الْوُحُولِ، وَبَابِكَ مَفْتُوحٌ لِلطَّلَبِ وَالْوُغُولِ، وَأَنْتَ غَايَةُ
الْبَسْوُولِ (السُّوَالِ) وَنَهَايَةُ الْبَأْمُولِ، إِلهِي هَذِهِ أَرْمَةٌ نَفْسِي
عَقَلْتُهَا بِعَقَالِ مَشِيَّتِكَ وَهَذِهِ أَعْبَاءُ ذُنُوبِي دَرَأْتُهَا بِعَفْوِكَ
وَرَحْمَتِكَ وَهَذِهِ أَهْوَائِي الْبُضَلَّةُ وَكَلَّتْهَا إِلَى جَنَابِ لُطْفِكَ
وَرَأْفَتِكَ، فَاجْعَلِ اللَّهُمَّ صَبَاحِي هَذَا نِزَالًا عَلَى بِيضَاءِ الْهُدَى
وَبِالسَّلَامَةِ بِالسَّلَامَةِ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا، وَمَسَائِي جُمَّةً مِنْ كَيْدِ
الْعَدَى (الْأَعْدَاءِ) وَوَقَايَةً مِنْ مُرْدِيَاتِ الْهَوَى إِنَّكَ قَادِرٌ عَلَى مَا
تَشَاءُ تُوْتِي الْبُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْبُلْكَ مِنْ تَشَاءُ وَتَعْرِزُ
مَنْ تَشَاءُ وَتُذَلُّ مَنْ تَشَاءُ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ
مِنَ الْبَيْتِ وَتُخْرِجُ الْبَيْتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ

حِسَاب، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ مَنْ ذَا يَعْرِفُ
 قَدْرَكَ فَلَا يَخَافُكَ، وَمَنْ ذَا يَعْلَمُ مَا أَنْتَ فَلَا يَهَابُكَ، أَلْفَتْ
 بِقُدْرَتِكَ الْفِرَاقَ، وَفَلَقْتَ بِلُطْفِكَ الْفُلُوقَ، وَأَنْزَرْتَ بِكَرَمِكَ
 دِيَاحِي الْغَسَقِ، وَأَنْهَرْتَ الْبِيَاهَ مِنَ الصُّمِّ الصَّيَاخِيدِ عَذْبَاءً
 وَأُجَاجاً، وَأَنْزَلْتَ مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجاً، وَجَعَلْتَ الشُّسَّ
 وَالْقَمَرَ لِلدَّبَرِيَّةِ سِرَاجاً وَهَاجاً مِنْ غَيْرِ أَنْ تُهَارِسَ فِيهَا ابْتِدَأَتْ بِهِ
 لُغُوباً وَلَا عِلَاجاً، فَيَا مَنْ تَوَحَّدَ بِالْعِزِّ وَالْبَقَاءِ، وَقَهَرَ عِبَادَهُ
 بِالْمَوْتِ وَالْفَنَاءِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الْأَتْقِيَاءِ، وَاسْمِعْ نِدَائِي
 وَاسْتَجِبْ دُعَائِي وَحَقِّقْ بِفَضْلِكَ أَمَلِي وَرَجَائِي يَا خَيْرَ مَنْ دُعِيَ
 لِكَشْفِ الضُّرِّ وَالنَّامُولِ لِكُلِّ عُسْرٍ وَيُسْرٍ بِكَ أَنْزَلْتُ حَاجَتِي فَلَا
 تَرُدَّنِي مِنْ سَنِيِّ مَوَاهِبِكَ خَائِباً يَا كَرِيمَ يَا كَرِيمَ يَا كَرِيمَ بِرَحْمَتِكَ
 يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 أَجْمَعِينَ.

“Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema

Mwenye kurehemu. Ewe Mwenyezi Mungu ewe Ambaye aliutoa ulimi wa asubuhi kwa utamkaji wa mapambazuko yake, na akavifisha vipande vya usiku wenye giza kwa utusitusi wa kigugumizi chake, akatengeneza sanaa ya falaki zenye kuzunguka katika vipimo vya mwonekano wake, akatoa mwale wa jua kwa nuru ya mwako wake. Ewe Ambaye alionyesha dhati Yake kupitia dhati Yake, akatakasika dhidi ya kufanana na viumbe Wake, na ametukuka dhidi ya kuoana na aina zake. Ewe Ambaye yuko karibu na mawazo ya dhana na yuko mbali na mitupo ya macho, na akajua yatakayokuwa kabla hayajakuwa. Ewe Ambaye ameniweka katika utulivu wa kisusu cha ulinzi Wake na amani Yake, akaniamsha kwenda kwenye yale aliyonitunuku miongoni mwa neema Zake na hisani Yake, na akazuia dhidi yangu makucha ya ubaya kwa mkono Wake na uwezo Wake .

“Msalie Ewe Mwenyezi Mungu mwonyeshaji Kwako katika usiku wa giza kali, mwenye kushikilia njia Zako kwa kamba za utukufu mrefu, ambaye utukufu wake unaonekana katika kilele madhubuti kilicho waziwazi, aliyesimama imara kwa nyayo zake sehemu za utelezi zama za mwanzo, ziwe juu yake na juu ya aali zake wabora wateule wema. Na tufungulie Ewe Mwenyezi Mungu milango ya asubuhi kwa funguo za rehema na kufaulu. Na nivishe Ewe Mwenyezi Mungu joho bora la uongofu na wema kushinda yote. Na toboa Ewe Mwenyezi Mungu kwa adhama Yako chemchem ya unyenyekevu katika manywesheo ya moyo wangu. Na bubujisha Ewe Mwenyezi Mungu mbubujiko mkubwa wa machozi toka kwenye ncha za macho yangu. Utie adabu Ewe Mwenyezi Mungu uzembe wa ujinga wangu kwa hatamu ya ukinaifu .

“Mungu Wangu, ikiwa hutanianza kwa rehema toka

Kwako kwa taufiki nzuri ni nani atakayenipitisha njia ya kuja Kwako katika njia ya wazi, na ikiwa uvumilivu Wako unanikabidhi kwenye hatamu ya matumaini na matamano ni nani atakayesamehe kujikwaa kwangu toka kwenye visiki vya hawaa. Na iwapo msaada Wako utanitelekeza wakati wa kupambana na nafsi na shetani, bila shaka utelekezaji Wako utakuwa umeniegemeza kwenye shida na unyimwaji. Mungu Wangu, hivi unaniona sijakujia ila kwa kadiri ya matumaini, au sikung'ang'ania ncha za kamba Zako ila pale dhambi zangu ziliponitenga mbali na nyumba ya muungano. Basi ni kipando kibaya kilioje! Ambacho nafsi yangu imekipanda kutokana na hawaa yake. Ole wake kwa udanganyifu uliyofanywa na dhana zake na matumaini yake, na imeangamia kwa ujasiri wake dhidi ya bwana wake na mkuu wake .

“Mungu Wangu, nimegonga mlango wa rehema Zako kwa mkono wa matarajio yangu, na nimekimbilia Kwako hali ni mwenye kutaka hifadhi dhidi ya upindukiaji wa hawaa zangu, nimetundika vichwa vya vidole vya mapenzi yangu kwenye kamba Zako. Basi nisamehe Ewe Mwenyezi Mungu yale niliyokuwa nimetenda miongoni mwa kuteleza kwangu na makosa yangu, na niinue toka kwenye mwangusho wa joho langu, kwani hakika Wewe ni Bwana Wangu, kiongozi Wangu, tegemeo Langu na matarajio Yangu, na Wewe ndiye hatima ya maombi yangu na matumaini yangu katika mgeuko wangu na mafikio yangu .

“Mungu Wangu, vipi utamfukuza masikini aliyekimbilia Kwako dhidi ya dhambi na hali ni mwenye kukimbia, au vipi utavunja matumaini ya mwenye kuomba uongofu aliyekuja kwenye kizingiti Chako na hali ni mwenye kutembea haraka, au vipi utamzuia mwenye kiu aliyefika kwenye hodhi Yako na hali ni mwenye kutaka kunywa,

hapana haiwezekani kwani hodhi Zako ni zenye kububujika katika taabu za ukame, na mlango Wako uko wazi kwa maombi na kupenya (kuingia), na Wewe ndiye hatima ya kiombwacho na kilele cha matumaini .

“Mungu Wangu hizi ni hatamu za nafsi yangu nimezifunga kwa kitanzi cha matakwa Yako, na haya ni majoho ya dhambi zangu nimeyawekea kinga kwa msamaha Wako na rehema Zako, na hizi ni hawaa zangu zenye kupoteza nimeziegemeza kwenye kizingiti cha upole Wako na huruma Yako. Jaalia Ewe Mwenyezi Mungu asubuhi yangu hii iwe ni yenye kunishukia na mwangaza wa uongofu na usalama katika dini na dunia, na jioni yangu iwe ngome dhidi ya vitimbi vya maadui na kinga dhidi ya maangamizi ya hawaa, kwani hakika Wewe ni Mwenye uwezo juu ya kile utakacho, humpa ufalme umtakaye na humnyang’anya ufalme umtakaye, na humtukuza umtakaye na kumdhalilisha umtakaye. Heri imo mikononi Mwako, hakika Wewe ni Muweza wa kila kitu. Huutia usiku katika mchana na ukautia mchana katika usiku na ukakitoa kilicho hai katika kilicho maiti, na ukakitoa kilicho maiti katika kilicho hai, na ukamruzuku umtakaye pasi na hesabu .

Hakuna mungu ila Wewe. Umetakasika Ewe Mwenyezi na kila sifa njema ni Yako, ni nani anayejua uwezo Wako kisha hakuogopi, na ni nani anayejua Wewe ni nani kisha asikuheshimu. Umeunganisha tofauti kwa uwezo Wako, na kwa huruma Yako umeipambazua asubuhi. Kwa ukarimu Wako umeng’arisha giza la usiku, na umeleta maji baridi na maji chumvi toka kwenye mawe magumu. Na ukateremsha maji yaangukayo kwa kasi kutoka mawinguni, na ukafanya jua na mwezi taa ing’aayo na yenye joto sana kwa viumbe, bila ya kutumia uchovu wala juhudi katika kile ulichokianzisha. Basi Ewe Ambaye amejitenga peke

Yake kwa utukufu na kubaki, na ukawatiisha waja Wake kwa kifo na kutoweka, mswalie Muhammad na aali zake wachamungu, sikia wito wangu na jibu dua yangu na timiza kwa fadhila Yako matumaini yangu na matarajio yangu. Ewe Ambaye alitwa kuondoa dhara na ni Mwenye kutumainiwa katika kila zito na jepesi, nimeteremsha haja yangu Kwako hivyo usinirudishe mikono mitupu toka kwenye mlango wa zawadi Zako tukufu. Ewe Mkarimu! Ewe Mkarimu! Ewe Mkarimu! Kwa rehema Yako Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu. Na sala za Mwenyezi Mungu ziwe juu ya mbora kati ya viumbe Wake Muhammad na juu ya aali zake wote.”

Kisha nenda sijida na useme katika sijda yako:

إِلٰهِ قَلْبِي مَحْجُوبٌ، وَنَفْسِي مَعْيُوبٌ، وَعَقْلِي مَغْلُوبٌ، وَهَوَائِي
 غَالِبٌ، وَطَاعَتِي قَلِيلٌ، وَمَعْصِيَتِي كَثِيرٌ، وَلِسَانِي مُقَرَّرٌ بِالذُّنُوبِ
 فَكَيْفَ حَيْدَتِي يَا سِتَّارَ الْعُيُوبِ يَا عَلَامَ الْغُيُوبِ يَا كَاشِفَ
 الْكُرُوبِ، اغْفِرْ ذُنُوبِي كُلَّهَا بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ يَا غَفَّارُ يَا
 غَفَّارُ يَا غَفَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“Mungu Wangu moyo wangu ni wenye kufunikwa, nafsi yangu ni yenye kuaibishwa, akili yangu ni yenye kushindwa, hawaa zangu ni zenye kushinda, utii wangu ni mchache, maasi yangu ni mengi, na ulimi wangu ni wenye kuungama dhambi, basi nifanye nini Ewe Mwenye kusitiri aibu, Ewe Mjuzi wa mambo ya ghaibu, na Ewe Mwenye

kuondoa matatizo! Nighufirie dhambi zangu zote kwa utukufu wa Muhammad na aali Muhammad. Ewe Mwenye kughufiri! Ewe Mwenye kughufiri! Ewe Mwenye kughufiri! Kwa rehema Zako Ewe Mwenye kurehemu kushinda wote wenye kurehemu.”

Tunakutakia Hijja yenye kukubaliwa, juhudi zenye kuthaminiwa na amali zenye kupokewa.

تَتَّبِعِي لَكُمْ حَجًّا مَقْبُولًا وَسَعْيًا مَشْكُورًا وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA AL-ITRAH FOUNDATION

1. Qur'an Al-Kariim - Tafsir Al-Kashif Juzuu ya kwanza mpaka Thalathini
2. Uharamisho wa Riba
3. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya Kwanza
4. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya Pili
5. Hekaya za Bahlul
6. Muhanga wa Imamu Husein (A.S.)
7. Mikingamo iliyomzunguka Imamu Ali (A.S.)
8. Hijab vazi Bora
9. Ukweli wa Shia Ithnaashari
10. Madhambi Makuu
11. Mbingu imenikirimu
12. Abdallah Ibn Saba
13. Khadijatul Kubra
14. Utumwa
15. Umakini katika Swala
16. Misingi ya Maarifa

17. Kanuni za Ndoa na maadili ya Familia
18. Bilal wa Afrika
19. Abudharr
20. Usahihi wa Historia ya Uislamu na Waislamu
21. Salman Farsi
22. Ammar Yasir
23. Qur'an na Hadithi
24. Elimu ya Nafsi
25. Yajue Madhehebu ya Shia
26. Ukusanyaji na Uhifadhi wa Qur'an Tukufu
27. Al-Wahda
28. Ponyo kutoka katika Qur'an.
29. Uislamu mfumo kamili wa maisha ya kijamii
30. Mashukio ya Akhera
31. Al Amali
32. Dua Indal Ahlul Bayt
33. Udhuu kwa mujibu wa Kitabu na Sunna.
34. Haki za wanawake katika Uislamu

35. Mwenyeezi Mungu na sifa zake
36. Kumswalia Mtume (s)
37. Nafasi za Ahlul Bayt (a.s)
38. Adhana.
- 39 Upendo katika Ukristo na Uislamu
40. Tiba ya Maradhi ya Kimaadili
41. Maana ya laana na kutukana katika Qur’ani Tukufu
42. Kupaka juu ya khofu
43. Kukusanya swala mbili
44. Bismillah ni sehemu ya Qur’ani na husomwa kwa Jahara
45. Kuwaongoza vijana wa kizazi kipya
46. Kusujudu juu ya udongo
47. Kusheherekea Maulidi Ya Mtume (s)
48. Tarawehe
49. Malumbano baina ya Sunni na Shia
50. Kupunguza Swala safarini
51. Kufungua safarini
52. Umaasumu wa Manabii

53. Qur'an inatoa changamoto
54. as-Salaatu Khayrun Mina - 'n Nawm
55. Uadilifu wa Masahaba
56. Dua e Kumayl
57. Sauti Ya Uadilifu wa Binadamu
58. Umaasumu wa Mitume - Faida Zake Na Lengo Lake
59. Umaasumu wa Mitume - Majibu Ya Aya Zenye Utata
60. Umaasumu wa Mitume - Umaasumu wa Mitume Muhammad (s)
61. Nahju'l-Balaghah - Juzuu ya Kwanza
62. Nahju'l-Balaghah - Juzuu ya Pili
63. Kuzuru Makaburi
64. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Kwanza
65. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Pili
66. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Tatu
67. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Nne
68. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Tano
69. Maswali Na Mishkili Eflu - Sehemu ya Sita

70. Tujifunze Misingi Ya Dini
71. Sala ni Nguzo ya Dini
72. Mikesha Ya Peshawar
73. Malezi Ya Mtoto Katika Uislamu
74. Ubora wa Imam ‘Ali Juu ya Maswahaba Na Ushia ndio njia iliyonyooka
75. Hukumu za Kifikihi zinazowahusu Wanawake
76. Liqaa-u-Ilaah
77. Muhammad (s) Mtume wa Allah
78. Amani na Jihadi Katika Uislamu
79. Uislamu Ulienea Vipi?
80. Uadilifu, Amani na Mtume Muhammad (s)
81. Mitala na Ndoa za Mtume Muhammad (s)
82. Urejeo (al-Raja’a)
83. Mazingira
84. Utokezo (al - Badau)
85. Hukumu ya kujenga juu ya makaburi
86. Swala ya maiti na kumlilia maiti
87. Uislamu na Uwingi wa Dini

88. Mtoto mwema
89. Adabu za Sokoni
90. Johari za hekima kwa vijana
91. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Kwanza
92. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Pili
93. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Tatu
94. Tawasali
95. Imam Mahdi katika Usunni na Ushia
96. Hukumu za Mgonjwa
97. Sadaka yenye kuendelea
98. Msahafu wa Imam Ali
99. Ngano ya kwamba Qur'ani imebadilishwa
100. Idil Ghadiri
101. Kusoma sura zenye Sijda ya wajibu
102. Hukumu zinazomuhusu mkuu wa kazi na Mfanyakazi
103. Huduma ya Afya katika Uislamu
104. Sunan an-Nabii
105. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya

Kwanza)

106. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Pili)
107. Shahiid Mfiadini
108. Kusalia Nabii (s.a.w)
109. Ujumbe -Sehemu ya Kwanza
110. Ujumbe - Sehemu ya Pili
111. Ujumbe - Sehemu ya Tatu
112. Ujumbe - Sehemu ya Nne
113. Mariamu, Yesu na Ukristo kwa mtazamo wa Kiislamu
114. Hadithi ya Thaqaalain
115. Maarifa ya Kiislamu
116. Ukweli uliopotea sehemu ya Kwanza
117. Ukweli uliopotea sehemu ya Pili
118. Ukweli uliopotea sehemu ya Tatu
119. Ukweli uliopotea sehemu ya Nne
120. Ukweli uliopotea sehemu ya Tano
121. Johari zenye hekima kwa vijana
122. Safari ya kuifuata Nuru

123. Fatima al-Zahra
124. Myahudi wa Kimataifa
125. Kuanzia ndoa hadi kuwa Wazazi
126. Visa vya kweli sehemu ya Kwanza
127. Visa vya kweli sehemu ya Pili
128. Muhadhara wa Maulamaa
129. Mwanadamu na Mustakabali wake
130. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s)
(Sehemu ya Kwanza)
131. Imam Ali ('a) Ndugu wa Mtume Muhammad (s)
(Sehemu ya Pili)
132. Khairul Bariyyah
133. Uislamu na mafunzo ya kimalezi
134. Vijana ni Hazina ya Uislamu.
135. Yafaayo kijamii
136. Tabaruku
137. Taqiyya
138. Vikao vya furaha
139. Shia asema haya Sunni asema haya Wewe wasemaje?

140. Visa vya wachamungu
141. Falsafa ya Dini
142. Azadari-Kuhuzunika na Kuomboleza
143. Sunna katika Kitabu Fiqhi al-Sunnah
144. Mtazamo Mpya - Wanawake katika Uislamu
145. Kuonekana kwa Allah
146. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Kwanza)
147. Tabia njema kwa Mujibu wa Ahlul-Bayt (Sehemu ya Pili)
148. Ndugu na Jirani
149. Ushia ndani ya Usunni
150. Maswali na Majibu
151. Mafunzo ya hukmu za ibada
152. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kirusunni No 1
153. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kirusunni No 2
154. Ahlul Bayt ndani ya tafsiri za Kirusunni No 3
155. Abu Huraira
156. Vipengee kadhaa katika Swala ya Jamaa na Msikiti.

157. Mazingatio kutoka katika Qur'an - Sehemu ya Kwanza
158. Mazingatio kutoka kaitka Qur'an - Sehemu ya Pili
159. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya kwanza
160. Mazingatio kutoka katika Uislamu - Sehemu ya Pili
161. Qur'ani Tukufu – Pamoja na Tarjuma ya Kiswahili
162. Falsafa ya Mageuzi ya Imam Husein (a.s)
163. Amali za Mwezi Mtukufu wa Ramadhani
164. Elimu ya Tiba za Kiislamu - Matibabu ya Maimamu
165. Uislamu Safi
166. Majlisi za Imam Husein Majumbani
167. Mshumaa.
168. Uislam wa Shia
169. Amali za Makka
170. Amali za Madina
171. Asili ya Madhehebu katika Uislamu
172. Sira ya Imam Ali kuhusu Waasi
173. Ukweli uliofichika katika neno la Allah

174. Uislamu na Mifumo ya Uchumi
175. Umoja wa Kiislamu na Furaha
176. Mas'ala ya Kifiqhi
177. Jifunze kusoma Qur'ani
178. As-Sahifatul Kamilah as-Sajjadiyyah
179. Hayya 'Alaa Khayri'l-'Amal Katika Adhana
180. Ukweli kuhusu Funga ya Siku ya Ashura
181. Dua za Miezi Mitatu Mitukufu (Rajabu, Shaabani na Ramadhani)
182. Uadilifu katika Uislamu
183. Mahdi katika Sunna
184. Jihadi ya Imam Hussein ('as)
185. Kazi na Bidii ni njia ya maendeleo
186. Abu Talib – Jabali Imara la Imani
187. Ujenzi na Utakaso wa Nafsi
188. Vijana na Matarajio ya Baadaye
189. Usalafi – Historia yake, maana yake na lengo lake
190. Ushia – Hoja na Majibu
191. Mateso ya Dhuria wa Mtume (saww)

192. Maombolezo – Msiba wa Bwana wa Mashahidi (a.s.)
193. Shahidi kwa Ajili ya Ubinadamu
194. Takwa
195. Mwonekano wa Upotoshaji katika Hazina ya Kiislamu
196. Amirul Muuminina ('as) na Makhalfifa
197. Uongozi na Utawala katika Mwanendo wa Imam 'Ali ('a)
198. Kuelewa Rehima ya Mwenyezi Mungu

KOPI NNE ZIFUATAZO ZIMETAFSIRIWA KWA LUGHA KINYARWANDA

1. Amateka Na Aba' Khalifa
2. Nyuma yaho naje kuyoboka
3. Amavu n'amavuko by'ubushiya
4. Shiya na Hadithi

BACK COVER

Hija ni fursa ya Ummah wa Kiislamu kufikia hali ya Kiibrahim katika sekta ya kisiasa, kijamii, kitamaduni na kiroho. Mwenyezi Mungu amesema: *“Hakika Nyumba ya kwanza waliyowekewa watu ni ile iliyoko Makka yenye kubarikiwa na mwongozo kwa walimwengu.”* (Sura Aali Imran: 96).

Watu wamezoea zaidi kutimiza Hija yao kwa mwonekano wa nje katika siku za mkutano huu wa kimungu ambao huwaleta pamoja Waislamu toka pande zote za dunia bila kujali rangi zao, makabila wala mataifa na tamaduni za asili. Kwa kuwa Hija ni mkusanyiko wa kiroho wenye kulenga kuchanua na kustawi katika nyanja zote za maisha ya mwanadamu, ni vizuri mahujaji wetu wakaelewa kwamba ibada hii ni kama ibada nyingine katika kuilea jamii katika sekta zote za maisha ya kisiasa, kitamaduni na kijamii, na hivyo ni lazima tuitumie fursa hii kama Bunge la Waislamu la Kimataifa na Baraza Kuu la Waislamu duniani kupanga mikakati yao ya kiroho, kisiasa, kiuchumi, kijamii na kiutamaduni, ili kwamba lengo la Nabii Ibrahim (a.s.) lidhihirike ndani ya maisha yetu ya kila siku.

Ni juu ya Waislamu ambao hubeba ujumbe wa Mungu Mwenyezi, kufaidika kisiasa na kijamii na maudhui ya Hija, na kamwe wasiridhike na mwonekano wa nje. Lakini ni lazima watambue kwamba ibada ya kisiasa na kijamii ya Hija inaweza kupatikana iwapo tu tutatimiza na kufikia ibada ya kimaadili na kiroho.

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation

S.L.P. 19701 Dar es Salaam, Tanzania

Simu: +255 22 2110640
Simu/Nukushi: +255 22 2127555
Barua Pepe: alitrah@yahoo.com
Tovuti: www.ibn-tv.com
Katika mtandao: www.alitrah.info